

**Figuraz biblie-fructuosū et vtile spendiū aurum biblie re-
portorum nuncupatum feliciter incipit.**

De abstinentia et ieiunio:

- Meriti augmentatiua.
- Sapientie acquisitiua.
- Religiositatis onstiu.
- Carnis refrenatiua.
- Vindictae impeditiua.
- Oraçois auxiliatiua.
- Indulgentie obtentiua.
- Exempli demonstratiua.

Abstinentia est.

Abstinentia est primo meriti augmentatiua. augz ei meri-
ta et virtutes. Ideo voluit dñs nr pentes nrōs p̄mos n̄
ōmī cibo in paradiso vti. s̄ ab aliq̄ abstinere vt ex abstinentia et
obediā ampli⁹ mereretur vt hētur. **gen. ii.** Propt̄ eandē causā
p̄cepit dñs filijs isrl̄ vt a multis cibis abstinerēt **Leuit. xi.**
Abstinentia valz ad habēdā sapiāz. nā moyses postq̄ ieiū-
nauit et abstinuit meruit a dño legē in sinā accipe **Exo. xxiii.**
Heli aut̄ liber⁹ et sapiēcius p̄phar. z. vtebat̄ vidu tenui exili
qn̄ peijt in sarepta auidua aquā et bucellā p̄ais. **z. re. xvij.** Et
notādū q̄ corui pascebāt heliā carmib⁹ bis i die. s̄ āgel⁹ sel pa-
ne tm̄. **z. re. xvij.** Danieli p̄t̄ eius abstinentiā ondit dñs visioes
mirabiles **Dan. xij.** Et etiā post ieiunū reuelatū ē misterū icar-
nacōis et passiōis ih̄u x̄ **Dan. ix.** Quia āna vidua fuit ab deo
die ac nocte ieiunij et ozoib⁹. ido meruit a dño prudēter p̄ph̄a-
re de xp̄o **Lu. ij.** Abstinentē dñt religiosi et clerici p̄ ceteris. Ideo
vir q̄ debebat cōsecrari dño ab omī qd̄ inebriatē poterat abstinere
bat **Qui. xi.** In h̄oz figura cōmendat̄ abstinentiā rehabitaz a
dño q̄ noluerit bibere vinū sic p̄ eoz mād auent̄ **Iher. xxxv.** p̄-
ter abstinentiā dicebat̄ ioh̄es bap. sc̄us vltra oēs. nā ip̄e fuit p̄-
mi⁹ religiosus in nouo testamēto cui⁹ cib⁹ erat locusta et mel sil-
uestre **mat. ij.** Ideo dixit de eo ih̄s. Ioh̄es nō māducās panes
neqz bibēs vinū **mat. xi.** Mittēs dñs discipulos ad p̄dicād̄ di-
xit **Edētes et bibētes q̄ apud illos sūt. s̄ est fitis cōtēti de apposi-
tis et ne delicata appetatis Lu. x.** Petr⁹ volēs ondere q̄ religiosi
n̄ dñt eē ebrij dixit **Non ebrij nō sūt cū sit hora diei tercia Act. ij.**
Abstinendū est ab esu carnū maxime religiosi et clericis
qui debent carnem suam pre ceteris refrenare. Ideo vxor vin

Iherosolam vadens ad abiam p̄p̄tā tulit panē et mel. carnes
vero nō legit attulisse. iiij. Re. xiiii. Multū approbat abstinentia
carnū patz ex illo. qz dñs multo cōs multiplicauit panes et pi
sces et nunq̄ carnes de qb? pluēs saturauit. vt habet Mat. xiiii.
Mar. viii. Lu. ix. Jo. vi. Non legit saluatore nōstr̄ comedis
se carnes nisi de agno paschali tpe passionis Mat. xxvi. Mar.
ci. xiiii. Lu. xxii. Jo. viii. h̄ tam nō exp̄sse h̄ de cena dicitur de pi
scibus comedit et dedit discipul̄ suis Lu. xxiiii. Jo. xxi. Populo
vero iudaico tanq̄ carnali et de carne curāti dedit carnes licz in
eoz malū Numeri. xi. Exodi. xv. **A**bstinentia p̄bet victori
am in temporalibus et sp̄ualibus bellis. Ideo vxori manē cōcep
ture Sampsonē fortissimū pugnatorez. angel? abstinentiaz in
dixit. Judic. xiiii. In paucis p̄ta. ccc. viris tempate bibentibz
liberauit dñs populū suū Judic. vii. Ob hāc causā p̄plo isrl̄ ex
istente in castris. null? comedit nisi ionathas 3̄ preceptuz saul
regis et p̄ris eius. p. Re. xiiii. Josaphath rex iuda victoriā ha
buit qz ipse ieiunauit et ipse alijs ieiuniū predicauit. ii. Paralip̄.
xx. Judith castissima qz om̄ib? diebus ieiunauit de holoferne ti
ranno victoriā reportauit. Judith. viii. Filij isrl̄ bis de bellati a
filijs beniamin ieiunauerūt et victoriā habuerunt Judic. xx.
Philisti debellauerūt filios isrl̄ et archam ceperūt. p. Reg. iii.
Saluator cū dyabolo pugnaturus ieiunabat et in trib? temp
taōmbz sup̄auit Math. iiii. **A**bstinentia iuuat oracōez
Jo. i. Thob. xii. dicit. Bona est oracō cum ieiunijs. Predicauit
esdras ieiuniū qz petiturus erat a domino viā rectaz Esdre. viii.
Filij isrl̄ timentes potēciā holoferinis ieiunauerūt p̄us et postea
orauerūt Judith. iiii. In hui? figura hester locuta cū assuero ie
iunauit cū ancillis et mar docteo. Wester. iiii. Multū valet ab
stinēcia ad ieiunandū scz vt homo possit orare et vigilare. nā p?
cenam increpauit domin? ap̄los qz orare et vigilare nō poterāt
Math. xxvi. **A**bstinentia meret indulgēciāz p̄ctōz Nam tem
perauit dñs penam achab regi quā ei cōminatus fuerat p̄pter
ieiuniū quod seruauit. iiij. Re. xxi. **N**imius dñs subuersio
nē ciuitatis pep̄cit. qz a maximo vsqz ad minimū om̄es se ieiu
nio afflixerūt Jone. iij. **A**bstinere debz homo p̄pter aliorū
exēplum. Nam dauid desideratā aquā de betbleem allataz sibi
bibere noluit. vt exēplū abstinentie alijs p̄bet. ii. Reg. xiiii.

Eleazarus maluit occidi q̄ carnes porcinas māducare vt alijs
exemplū p̄berz. ij. mach. vi. Septē frēs cū pia ipsoꝝ m̄rē poā
nis varios cruciatus voluerūt acāpe q̄ de esu sacrilego mādu
care ne alijs filia p̄petraret. ij. mach. vii. Quāq̄ esurirz petꝝ tñ
noluit imūda māducaē ne exēplū ingluuie alijs darz. Act. x.

De accepcone munerz.

Accepcio munerū

- Vendit libertatis obsequiū.
- Peruertit veritatis iudiciū.
- Nutrit pdicōnis flagiciū.
- Prebet symonie viciū.
- Valet ad deum placandū.
- Valet si munꝝ fuit p̄prium.

Accipe non debz hōmo mūnera p̄ impēis seruicijs q̄si
seruicia vendēs. ido abraham noluit acāpe mūnera q̄
ei obtulit rex sodomoz p̄ victoria quā fecit de inimicis suis. ne
seruiciū vendere videret. Gen. xiiij. Agri milicie regis babilo
nis nō accepit a iheremia mūnera p̄ liberacone ip̄si? s̄ dedit ei mu
nuscular dimisit eum. Ibere. iij. Daniel r̄ndit balthasar regi
munera p̄mittēta p̄ expōicōe scripture. munera tua tibi sunt et
bonaria domus tue da alteri Dan. v. **A**ccepcio munerz puer
tit iudiciū et veritatē. ido balaam a nūcijs balach acceptis mu
neribz ostra iusticiā populo dei maledicere satagebat. R. vi. xxiij.
Mūnera q̄ syba obtulit. causa fuerūt q̄ dauid falsā sētenciā de
dit ostra mphiboseth. ij. Re. ix. Menelaꝝ p̄pter vasa aurea que
dedit andronico ostra iusticiā fecit onyā occidi et p̄pter pecuniaz
quam ptolomeo p̄misit euasit ipse et fecit accusatoēs occidi. ij.
mach. iij. Propt̄ pecuniā quā custodes sepulchri xp̄i accepit
a p̄ncipibz sacerdotū. mētiti sunt corpꝝ xp̄i furti ab apostol̄ sub
latū. Mat. xxviii. Felix preses tenebat paulū in vincul. q̄ spe
rabat ab eo pecuniā obtinē. Actu. xxiiij. **A**ccepcio munerz gnat
et nutrit pdicōnē. nam aoth p̄ mūnera q̄ dedit eglon regi. mo
ab ip̄si p̄dicōse occidit. Judic. iij. Dalida s̄p̄sonem tradidit
p̄bilisteis p̄pter mūnera q̄ accepit ab eis. Judic. xvi. Propter
mūnera benedab. rex sire rupit fedꝝ q̄ fecerat cū rege isrl. ij. re
gū. xv. Mūneribz triplōmis deceptus ē ionathas dimittēs so
cios qui fuit p̄dicōse occisus. p. mach. xij. Menealꝝ p̄pter ac
cepta mūnera a iasone postea ip̄si nequiter sup̄plātauit. secūdo

Machab. iij. **A**cceptio munerum est causa symonie. id est de
 filiis belii dicitur Declinauerunt post auaricia et susceperunt munera.
Re. viij. Quia iesi accepit munera pro sanatione naama arripu
 it eum lepra. **iiij. Re. v.** Propter munera que promissit iason anthio
 cho summum occupauit sacerdotium. **Mach. iij.** Alchim? cupi
 ens fieri summus sacerdos. demetrio coronam auream presentauit. **ii.**
Mach. xij. Symon magus uoluit spiritus sanctus muneribus? et pecu
 nia comparare. **Actu. viij.** **A**ccepe present munera deo seruientes. et
 pauperes a diuitibus? ad deum placandum. In cuius figura iacob mi
 sit fratri suo munera ut placaret eum. **Gen. xxxij.** Munera obtulerunt
 filii israel ad opus tabernaculi quantum oportebat in ope. **Exo. xx**
xxvi. In signum quod munera sunt danda deo. dedit regina saba regi
 salomoni centum viginti talenta auri. **iiij. Re. x.** Interfecto aman
 udei largiti sunt pauperibus? elemosinas. **Iester. ix.** In cuius etiam
 figura ionathas dedit regi alexandro munera. et inuenit gratiam
 coram eo. **Mach. x.** **A**ccepi non debet munera de alieno sed de pro
 prio ut sit deo placatum. Idem dauid noluit offerre sacrificium de mu
 nere alieno sed de proprio ut deo sit placatum. **ii. Re. xxij.** Rex achaz
 spoliata domo domini et regum misit munera regi assirorum et michi
 ei profuerunt. **ii. palip. xxvij.** Magi aptis thesauris suis non ali
 ems obtulerunt aurum. thus. et mirram. **Mat. ij.** Duo minuta pau
 pale proprio quaesita labore. a domino diuitum muneribus? profuerunt. **Lu. xxi.**

De acacia.

- Requirit reprehensionem.
- Part transgressionem.
- Inquirit occasionem.
- Exquirit punitionem.

Acadie uicium.

Acadiosi reprehendendi sunt et sollicitandi a patribus? dominis et
 patris. id est iacob acadiosos filios increpauit et solici
 tauit dicens. Quare negligitis? **Gen. xliij.** Propter hanc causam pre
 cepit Joab leuitis ut essent solliciti qui negligentes erant. **ii. palip.**
xxxv. Redarguit dominus in sua parola ociosos et remunerat operan
 tes. **Mat. xx.** Dormiebat ionas sopore graui. sed gubernator na
 uis redarguit eum. **Jone. p.** Redarguit dominus dulciter discipulos
 suos qui secum una hora non poterant uigilare. **Mat. xxvi.** **A**c
 adia causa est quasi omnium peccatorum. unde filii israel manducantes pa
 nem angelorum attediati sunt et murmurare ceperunt. uiles cibos

egipti desiderabant. ubi patz qd accidia fuit eis causa murmu-
 racois. impacicie. carnalitatiz qd med acij. Nu. xi. a. xxi. Tepe
 belli manes dauid in domo odofus: adulteru qd homicidiu omi-
 fit. ij. Re. xi. Cu dormirent homines post semina coez seminis bo-
 ni. inimicus ho supseminauit zizania pctoz. Mat. xij. **A**c-
 cidia est causa spualis qd tpalis mortis. ido zizara iacens opt?
 pallio. clauo in tēpora. fossus est in terra a iabel uxore abder-
 cinea. Judic. iij. Sampso dormies inf genua d. alide. fuit cap-
 tus catxenatus qd mortu. Judic. xvi. Quia abner negligente:
 custodiebat regē saul. poterat eū dō occidere si voluisset. p. Re.
xxvi. Isboeth dormies sup lectū seth in meridie. occisus est a
 latromib. ij. Re. iij. **A**ccidiosos punit de? grauat. nā quan-
 do cepit populū suū tedere itineris qd laboris. locutus est tra to-
 minū qd moyse ppls dices. Cur eduxisti nos vt morerem in soli-
 tudine. d. est panis. aque nō sunt. anima nrā nauscat sup cibo
 isto lenissimo. ido misit dñs serpentes ignitos qd populū occide-
 rūt. Nu. xxi. Virgines dormietes qd lapades accēsas lucidi ope-
 ris nō hntes a spōh celestis nupcijs sunt exclusē. Mat. xxv.

De adoracōne dei:

Adorandus est deus
 qd colendus cum

- Donorum oblatōe.
- Verborum oracōne.
- Temporum fabricacōne.
- Aduersorum toleracōne.
- Idolorum detestacōne.
- Credentorum ordinacōne.

Adorandus est qd colendus deus cum bonorū oblatōe
 qd muneribus bonis. Ideo duobus fratribus adoran-
 bus qd sacrificantib. deo. domin. respexit ad abel qd ad munera
 eius. ad cayn autē non respexit. qz abel obtulit meliora. Gene-
sis. iij. Paratus erat abrahā vnicū filiū domino offerre sup
 montē in holocaustum. Gen. xxii. Postq. precepit dñs moyse
 qd ipē qd aaron cū leuitis ascēderent qd adoraret obtulerūt vitulos
 duodecim. Exodi. xxiiij. Salomon abijt qd p̄molauit mille bo-
 stias qd ibi apparuit ei dñs. ij. Re. iij. Magi intrantes domū p̄
 dētē qz adorauerūt puerū qd munera obtulerūt. quid ergo debēt
 facere xp̄iani iam regenerati ubi hęc gētiles fecerūt puulo vagi-
 entū. Mat. ij. **A**dorandus est de? corde. ore. ope qd verbo. **V**nde

... caput muocae no
 ... exp̄dens man
 ... leprosus ibi
 ... Mat. viij. **W**ater filii
 ... ab eo. Mat. xij.
 ... no e edific
 ... obtulit bol
 ... descende b at
 ... p. Re. p. **R**e
 ... ampliat p pa
 ... dñe. qd pat
 ... m tribula. com b
 ... afflicti m
 ... p̄ni aduau
 ... m au
 ... sacrificiū. li
 ... Re. vij. **R**auerfi
 ... domino
 ... sibi p̄dicō
 ... vtero matr
 ... solus q
 ... adorabis
 ... volēti sacrifi
 ... offeras dñs
 ... fug
 ... adorab
 ... vt nul
 ... daniel tr
 ... qui volu
 ... Act. xij. **A**
 ... solum deū
 ... **D**e adu
 ... semp loqui
 ... ido clare

volens dixerunt. sufficiat nobis **Qui. xvi.** Absalon ut causā iu-
 ria prīs habentib? placēt dicebat cuilib? videtur michi sermo-
 nes tui recti. **ij. Re. xv.** Prophe falsi dixerunt achab prospera de
 bello futuro cui placere credebant. **iii. Re. xxij.** Cōsiliarij regis
 assueri adulātes ei dixerunt. regis iusta est indignatio. cū tamē
 eius iram contra regnā pot? tempore debuissent. **Hester. p.** Ai-
 ci amon volentes placere ei dixerunt. iube pari excelsā trabem
Hester. v. Alchim? p ditor volens placere demetrio. male lo-
 cutus ē de iuda machabeo. **p. mach. vij.** Herodi impio accla-
 mabat popul? ecce ei desiderās placē. **Act. xij.** **A**dulatores
 displicēt sapiētib? q̄b? placē credebant suis blandicijs nā ad-
 lescēs narrans dō mortē saul inimici sui: credēs ei placē. fuit et
 iussione occisus. **ij. Re. p.** Adulatores occiderūt hisboseth et at-
 tulerunt caput eius ad dō placere ei credētes et displicuerūt mul-
 tū et ab eo similis occisus fuit. **ij. Re. iij.** **A**dulatores laudant i-
 facie et in absētia detrahunt et diffamāt. contra quorū consuetudiez
 saluator n̄ recedētib? a se discipulis. ih̄sus cepit ioh̄sem multi-
 plicat cōmēdare quē in eorū p̄nā non cōmēdauit. **Mat. xi.** Pha-
 risei volētes xp̄m cape in sermōe. ip̄sū in facie laudare cōperūt
 dicētes. magis scimus q̄ verax es. **mat. xxij.**

De ambicione.

Ambiciosi sunt.

- Alieni nominis detractores.:
- Innocētes sanguis effusores.:
- Presumptuosi famis iactatores.:
- Cito regiminis desertores.
- Prophani sermōis scatores.
- Supbi culminis zelatores.

Ambicio causat detractōez. naz ambiciosi idō detrahūt
 alijs vt ip̄s magis appareāt. sic maria et aaron abien-
 tes dñū ip̄s detrahebant moȳsi dicentes. Nobis locutus ē do-
 min? **Qui. xij.** Chore et ap̄lices ambiētes dñū ip̄s moȳsi simi-
 liter detraxerūt. **Qui. xvi.** Absalon ambiēs regnū patris sui
 dixit causantib? videntur michi sermones tui recti. s̄ nō est q̄
 audiat te cōstitutus a rege. **ij. Re. xv.** Gaal filius obeth ambiēs
 dñare in populū isrl̄ detrahebat abimelech dicēs. quis est abi-
 melech vt darz alijs populū istū sub manu mea. **Judicij. ix.** Al-
 chimus qui voluit fieri summus pontifex coram demetrio de

machabeo. ma-
 multa mal-
 callide
 frōs eū
 natix
 Judi-
 multa mala
 regū inter-
 filio
 mala et p̄sum-
 daret
 abim-
 ego regi-
 cogi
 gar. Ju-
 regno
 mach-
 iudicio
 dieb
 volu-
 defund
 ad-
 Pa-
 peam
 tamē
 sciu-
 Sym-
 peam
 de pauis q̄
 Et ta-
 nolēte q̄
 Hester. v.

balore

traheret iude machabeo. **i. mach. vij.** **A**mbiciofi nō timent sanguinē effundē et multa mala cōmittere vt liberi valeāt dominari. vñ abimelech callide parauit p amicos eligi in dñi qui postea septuagita frēs eius occidit et alia multa mala fecit **Judic. ix.** Parabola ionathe de rāno vrente ligna. ābiciofos et eoz mala opa declarauit **Judic. ix.** **I**herobā ambiciofus pessime regnauit et multa mala commisit. **iii. Re. xij.** **A**thalia libidine dñandi oñe semen regū interfecit. **iii. Re. xi.** **P**tolome? vt obtineret regnū. symonem et filios eius interfecit p. **Mach. xvi.**

Ambiciofi sp mala et psumptuosa de se loquuntur. **I**do gaat psumptuose dixit. vt tinā daret aliqs populuz istum sub manu mea vt auferre de medio abimelech. qd nō fecit **Judic. ix.** **E**leuabat adomias dicēs. ego regnabo qd nō euenit postea. **iii. Re. p.** **N**abuchodonosor dixit cogitacōez suam in eo esse vt omnem terrā suo impio subiugarz **Judith. i.** Dicebat sero. faciā mi chi nomē et gloriificaboz in regno et debellabo iudā. h ipse fuit p ea debellatus. vt habet p. **Mach. iij.**

Ambiciozoz regnū et dominiū cito trāsit diuino iudicio **I**do zambri occidit dñm suum vt regnaret post eū. septē dieb? regnauit post eū tm. **iii. re. xvi.** **P**tolome? regnū alexātri voluit occupare ābiciose. h paz gauisus est. qz tercia die defunct? est. p. **Mach. xi.**

Ambiciofi vt plurimū sūt symoniaci. **N**am qz iason sūmū sacerdotiū ābīebat. misit p menelaū pecuniam copiosā regi **Anthic. ccc. lx.** talēta auri et alia multa. h tamē modico tpe fund? est hoc honore. qz menela? quē miserat. sciuit sūmum sacerdotiū in seipsum reuozqre. **ii. Mach. iij.** **S**ymō mag? ambiens ptātem dandi spūs sanctū. voluit illum pecunia rpare **Actu. viij.** **A**mbiciofi et supbi pl? dolēt de paucis q eos nō hōrant. q? letent de multis q eis obediunt et honozāt. **E**t talis fuit amon q plus dolebat de martho cheo eū adorare nolēte q? letaret de multis alijs q eum q tidie adorabant **Hester. v.**

De amicia.

Amia debent habere

- Commune gaudium.
- Familiare colloquū.
- Fidele obsequium.
- Maliāe tedium.
- Salubre conforāum.

Amicus debent sibi communicare gaudia et oia temporalia
et spiritualia bona. **I**deo laban vocatis amicis fecit rachel
nuptias et desponsavit eas. **Gen. xxix.** Dilexit dauid ionathan
sicut animam suam et expoliavit se tunica sua et dedit ei. **p. Regu**
xviii. In huius figura laudavit dominus villicum iniquitatis et
consuluit nobis facere amicos de mamona iniquitatis eis bona no
stra communicando gratanter. **Luce xvi.** Posuit etiam exemplum salua
toris de illo qui vadit ad amicum suum media nocte postulas sibi co
municare tres panes. **Luce xi.** **A**micus debet filium habere de suis
negociis secretum colloqui. **I**deo loquebatur dominus moysi de age
dis sic solet loqui homo cum amico suo. **Exo. xxviii.** **V**ouit amicus
amicos suos ad se et exposuit magnitudinem diuitiarum et turbam
filiorum prospera quae et aduersa que se reputabat habere. **Wester iii**
Tres amici iob venerunt ad eum ut consolarentur. **Job ii.** **S**aluator
cum dilexisset suos qui erant immundo in fine dilexit eos id est fatiens
serenem familiaritatis locutus est eis. **Job. xiiij.** **A**micus debet esse fi
deles et vni alium nunquam deserere debet sed verbis et factis semper
iuuare. **I**deo ruth dixit ad noemum quicumque prexeris pergam et vbi
stabis stabo et vbi morata fueris morabor. **Ruth p.** **F**idelis ami
citia sepe indiscreta fuit ideo armiger regis saul cum eo mortuus est
p. Ry. xxxi. **D**ixit abner ad david fac mecum amicitias et erit manus
mea tecum. **ii. Regu iii.** **C**husi amicus dauid fidelis eum non dereli
quit sed dissipauit consilium achitophel contra eum. **ii. Regu xvij.**
Fideles amici erant eleazaro secundum corpus qui ei consulebant ne
pateretur. **ii. Mach. vi.** **A**micitia tamen malorum est detestanda
quae sepe tendit ad malum. **I**deo propheta iehu dixit ad regem iosa
phat. **I**mpio perbes auxilium et hiis qui oderunt dominum amicitia
iungens et idcirco iram quidem domini merebaris. **ii. palip. ix.** **A**
chimus proditor factus amicus demetrii. **c**ontrauit eum aduersus
iudam et fratres eius dicens perdidit iudas amicos tuos. **p. Ma**
ch. viij. **D**uo ribaldi pessimi quique homines herodes et pilatus facti sunt
amici in morte ihesu christi. **Luce xxij.** **A**micitia conuenienda est cum
bonis sapientibus et potentibus viris. **I**deo rex alexander scripsit
ionathae fratri ionathae salutem. **A**udiuimus de te quod vir potens fis et ap
tus viribus esto amicus nostrum. **p. Mach. x.** **I**tem misit alexander rex
litteras ad ptolemeum regem egypti per amicum suum in haec verba.
Et nunc statuimus ad inuicem amicitiam et da michi filiam tuam. **p. pro**

Ma^{ch}.x. Bonos amicos habuit paul? qui rogauerunt euz ne se daret in t^lxtat^z. **Adu.xix.**

De amore dei.

Amor dei

Miam obtinet p^otorum.:

Scripturā cōtinet p^oceptorum.:

Amor dei facit miaz obtinere. **Ido** datur? dñs legē moy si dixit **Ego** dñs faciens miaz hīs q̄ diligunt me **Exo di.xx.** Ob hanc causā post recepta p^ocepta dixit dñs moy si. **Diliges** dñm deum tuum. **q̄** hoc ido postposuit. vt si in aliquo p^oceptorū offendim? p̄ dilectōem dei miam consequamur **Deut vi.** **Amoris** dei p^oceptū p^oncipiū q̄ finis est omniū p^oceptorū. **Ido** dixit moyses populo **Nichil** petit a te de? nisi vt ambules in vijs eius q̄ diliges eū **Deut.x.** **Iosue** post alias amōnitiōes dixit populo. **diliges** dñm deum tuū q̄ si faceret cōclusiōne omniū p^oceptorū **Iosue.xxiiij.** **Paul?** etiā dixit. **si** q̄s nō amat deum anathema sit. **p. Coz.xvi.** **Hoc** est etiā qd̄ paul? dixit. **si** linguis hominū loquar q̄ angeloz. caritatē autē nō habēā. factus sū sicut es sonans aut cūbalū t^oniens. **vbi** oñdit q̄ nullū bonū fieri pōt sine dilectōne dei q̄ ipsa habita non facit homo mialū. **p. Coz.xiiij.**

De amore proximi.

Spēalē p̄ eo effundēdo oratiōez

Singularē oñdēdo dilectōez.

Salutarē exhibēdo cōpassiōez.

Liberalē faciēdo s̄bueniōez.

Personalē dimittēdo offēsiōez

Amor pximi oñditur p

Amor pximi ostendit esse verus. qm̄ p̄ eo oramus etiā si sit malus q̄ inimicus. **Ido** abrahā sollicitē q̄ deū ote orauit deum vt p^octā sodomitis indulgeret. qd̄ fuit signū magne dilectōis **Gen xviiij.** **Tantā** dilectōnem habuit moyses ad pplm̄ qd̄ dixit dño. **Aut** dimitte eis noxā hanc. aut dele me de libro in quo me scripsisti **Exo.xxxij.** **Dñs** etiā monuit nos orare p̄ pximis nō solum p̄ amicos s̄ etiā pro inimicis dices. **Orate** p̄ psequētibus vos. **Mat.v.** **Amare** debet homo pximū sicut seipm̄ **Ido** grauitē replensus est cayn qd̄ dixit se non esse custodem fr̄is sui **Gen.iiiiij.** **Moy**ses dilexit quēlibet de populo isrl̄ sicut seipsum. ita vt optaret quēlibet p̄p^octare sicut se. licz in hoc

videre honor diminui suus **Qui-xi**. Noluī moyses populum
perdere ut maioribus populi dīnaretur. qz eos et quēlibz sic se di-
lexit **Qui-xiii**. Anima ionathe colligata erat anime dauid et dili-
gebat eum sicut animā suā **p-Re-xviii**. **A**mare debz homo
proximū suum ostendo ei cōpassionē in eius tribulacōibus et ad-
uersitatibus. **Ido** filij isrl post occasionē filiorū beniamin opaci-
entes fleuerunt **Judic-xxi**. **S**and? **ppha** dauid ostendit cōpassi-
onem dilectōnis in planctu saulis inimici sui. **ij-Re-p**. Ostendit
hoc etiā in filio maliciose eum psequēte et in fletu quem fecit in
morte absalon. **ij-Re-xviii**. **A**mare debet homo proximū sub-
ueniēdo ei in necessitatibus. **Ido** magnā dilectōem habuit **Reemi-**
as in filios transmigrationis. qz amabiliter fecit eis **Ree-v**.
Thobias etiā proximos multū diligebat qz multis bona
fecit **Thob-p**. **D**unc amorē samaritan? perfecte habuisse ostendit
qui vulnerato et semivivo relicto multa bñficia contulit. **Luce-x**.
Amare debz homo proximū iniurias dimittendo. **In** cuius si-
gnum dixit dñs petro. dimitte frī tuo non tñm septies. s; septu-
agies septies **Matth-xviii**. **R**imiaz dilectōez habuerūt ad p-
ximos. xps et stephan? qui nō solum dimiserūt iniurias s; et p-
psecutoribus orauerūt. **Lu-xxiii**. et **Actu-vii**.

De amore carnali.

Amor carnalis non
debz impedire.

- bonoz distribuōem.
- dolorum mitigacōem.
- supponum ppositionem.
- diuinorum reuelacōem.

Amore carnal et sanguinitatis nō debz p̄latus bona ec-
clesiastica distribuē. s; solū amore meriti et v̄tutis. **Ido**
moyses distribuens leuitis boues et plaustra. nullū dedit filijs
caath sibi carne p̄pinqs **Qui-vii**. **Nō** legim? moysen aliquod
magnū officiū dedisse filijs suis **Exo-leui-xvii**. **M**igratur? moy-
ses rogauit dñm ut p̄plo suo ducē p̄uideret. nullū autē de filijs su-
is aut cōsanguineis noiauit. constituitqz eis iosue **Dei-xxiii**. **D**i-
tribuēs iosue terrā filijs isrl. minorē p̄tem tribuit tribui sue **Io-**
sue-xviii. **I**ohes et vtrqz iacobū. nō p̄misit dñs caput ecclē fi-
eri. s; solum petz **Jo-xxi**. **A**mani nō dñt tantū cōsanguinei ne mi-
nus dolor de morte eoz habeat. **Ido** hely audies mortē filiorū
nō est visus multū curare. s; solū de capōe archē. **p-Re-quarto**.

David eciam mortuum filium puulum non ploravit. sed gaudium potius demonstravit. **ij. Re. xij.** Joab increpavit David de nimio fletu in morte absolvi filii sui. **ij. Re. xvij.** Mat illa mirabiliter septem filios mori videns non ostendit dolorem. sed mirabiliter eos confortavit. **ij. Mach. vij.** **A**mani sic debet sanguinei moderare ut semper eis proponatur divina. **I**do iudei perliantur contra nichanorem. plerumque timebant perlicitationem templi quam amissionem filiorum uxorum et amicorum. **ij. mach. xv. alias. xvi.** Loquente ihesu ad turbas cum diceret ei mater et fratres querentes te foris stant. **R**ndit que est mater mea et qui sunt fratres mei. quicumque enim fecerit voluntatem patris mei qui in celis est ipse meus frater soror et mater est. **Mat. xij.** **A**mor carnalis consanguinitatis impedit consolaciones et revelaciones divinas. **I**do dixit xpus petro. Caro et sanguis non revelavit tibi. ostendens quod pravitas revelaciones caro ostendit. **Mat. xvi.** Ob hanc causam dicebat paulus apostolus. Cum autem placuit ei qui me segregavit ex utero matris mee continuo non acquievi carni et sanguini. **Gal. primo.**

De angelis bonis.

Angeli boni sunt.

- Revelatores contingencium.
- Liberatores innocencium.
- Regulatores pmerencium.
- Eruditores nescencium.
- Propugnatores asligencium.
- Increpatores delinquencium.
- Confortatores pacencium.
- Initatores exercencium.
- Introductores decencium.

Angeli boni revelant et nunciant secreta futura que debent contingi ut fides adhibeat deo. **I**do apparuerunt angeli abrahe et se erga cum familiaribus habuerunt plura ei revelantes secreta. **Gen. xvij.** Revelavit angelus uxori manue conceptionem samsonis et vitam quam cum gerere oportebat. et hec eadem uxori filii postea revelavit. **Judic. xij.** Revelavit angelus helie quod nunciat arret nuncijs octobris quod de lecto sue infirmitatis ascendere non valeret. **iii. Re. i.** **D**anieli sunt multa et magna misteria revelata per angelum. **Dan. ix. x. xi.** **Z**acharie apparuit angelus conceptionis et vitam precuratoris annuncians et revelans. **Lu. p.** **M**agdalene etiam

atq; eius sociab? - angeli reuelauerūt xpm a mōrtuis resurrexis-
se Mat. xxviii. marci. xvi. Lu. xxiii. Jo. xix. Marie virginī an-
gelus gabriel nunciāuit fieri matrē xpi filij dī Lu. p. Aduētū
xpi ad iudiciū angeli reuelauerūt apostolis in die ascētionis.
Act. p. Per angelū reuelauit dñs iohi euāgeliste diuersa gñā
secretorū Apo. p. totū. **¶** Angeli boni liberāt et adiuuāt in pi-
culis et maxime innocētes. vt illi angeli qui hospitati fuerunt
cū loth. cū de piculo sodome erpuerūt de q̄ erat innocēs. Gen.
xix. Raphael q̄ fuit dux thobie eū a piscis deuoracōe liberauit.
Thob. vi. Vxorē etiā eius a demone et prēm a cecitate oculorū
liberauit Thob. vi. et xi. Descēdit angelus cū azana et socijs eius
in fornacē et eos de incēdio liberauit Dan. iii. Carcerato petro ā
gelus astitit et lumiē refulsit petz qz de carcē liberauit. Actū. xij.
¶ Angeli boni regulant et dirigūt hōies ne peccēt s; mercātur.
iō angelus p̄hibēs regulauit abrahā ne filiū miterficēt et offerz;
Gen. xxij. Stetit angelus in via extra balaā q̄ sedebat sup asinā
et p̄hibuit ne ip̄lo dei maledicerz; Qui. xxij. Regulauit angelus
ioseph volentē mariā dimitte. p̄hibens dimissionē et racōez in
tegritatis eius ostēdēs Math. p. **¶** Angeli boni erudiūt et do-
cent ignorātes. In cuius figura vidit iacob scalam et angelos
ascēdētes et descēdētes p̄ eam et significabat viā eūdi in celuz
in qua docent āgeli p̄ vitā contemplatiuā ascēdere et ad opassi-
onē proximorū descēdere p̄ vitam actiuāz Gen. xxviii. Apparuit
ysaie vn? de seraphyn et mundauit labia eius calculo instrūēs
ad loquēdum Ysa. vi. Docuit angelus pastoēs inuenire xpm na-
tū in bethleē p̄amis inuolutū Lu. ii. Instruxit angelus ioseph ac-
cīpe mariā et puez et fugē in egiptū. q̄ fuit instructio vt scz capi-
amus reditūdem penitēcie et salutarū operum promitatē. mū-
dumqz qui nos psequitur fugiamus Math. ij. **¶** Angeli bo-
ni pugnant pro nobis nos ab inimicis corpālibus et spirtua-
libus defendendo. ido angelus domini stetit inter castra egipti
orū et populū isrl defendens eum Exo. xiiii. Item angelus appa-
ruit iosue in agro vrbis iericho Josue. v. Plures boni angeli i
specie equitum erant cū heliseo ad propugnandū ipsum quos
etiā puero ondit. iii. Re. vi. Angelus domini egressus pulsit in
castris assirorū centū octoginta quinq; milia et liberauit ciuitatez
ibrlm Ysa. xxxvij. Cum magna pugna eēt int iudā mach. et

thimothæum apparuerunt de celo quique viri in equis frenis aureis
is machabeu et populū defendentes. ij. mach. x. Angelus apparuit
iude machabeo ceterisque iudeis procedens eos equiter in veste cadi
da armis aureis hastam vibrans. ij. mach. xi. **A**ngeli boni
increpant et puniunt delinquentes. sic increpauit angelus filios is
rahel. eo quod amicitiam fecerunt cum chanaan et eum non deleuerunt. Ju
dic. ij. Numerato populo israel a dauid angelus extendit manus su
per iherusalem ut disperderet eam et cum vidisset deus angelum ait. ego sum
qui peccavi. ij. Reg. xxiij. Percussit angelus domini vna nocte mini
stros assyriorum. c. lxxxv. milia et partem in castris sennacherib qui
iniuste contra dei populū dimicabat. iiij. Re. xix. Percussit ange
lus domini eliothorum qui templū domini expoliare volebat. ij. mach. 3.
Verodē volentem habere honores diuinos percussit angelus et con
sumptus a vermicibus expirauit. Actu. xij. **A**ngeli boni confort
tant et consolantur timidos et afflictos ne in tribulatione desperent
sic confortauit geconem animas eum ad pugnam et ne desperaret de
trumphe. victoriā promisit. Judic. vi. Eiecit agar et tribulate cum
filio apparuit angelus et confortauit eam. Gen. xxi. Fugientem heliā
a facie iezabelis. angelus cum cibo reficiens confortauit. iiij. Re. xix.
Transiit angelus abakuc de iudea cum puluere in babilonem
ut confortaret danielē in lacu leonum. Dan. xiiij. Post recessum
temptatoris. accesserunt angeli et ministrabant ei scilicet ihesu. Math.
iiij. Orante christo a se auferri calicem passionis. angelus apprensus vi
sibiliter eum confortauit. Lu. xxij. **A**ngeli incitant et sollicitant
prouocantes et excitantes ad bonū. sic angelus domini apostolos de carce
re eductos excitauit dicens. surgite et loquimini ad plebē. Actu.
v. Apparuit angelus philippo et incitauit eum ut iret. qui vadens
in illo itinere conuertit eunuchū. Actu. viij. Incitauit angelus et
suscitauit corneliū ut iret ad petrum. qui vadens fide christi et bap
tisma suscepit. Actu. x. **A**ngeli boni deducunt hominem ad
portū salutis vite eterne animas eorum deducentes. In cuius figura
redunte iacob ad fratrem suum apparuerunt angeli et ipsum deduxe
runt securū. Gen. xxxij. Propter hanc etiā causā dixit dominus popu
lo. Ecce ego mitto angelum meum qui precedet te et introducet te in
terram promissionis. Exo. xxij. Raphael angelus sub huius figura
deduxit thobiam ad patrem. Thob. xi. Ob hoc dixit iudith. custo
diuit me angelus domini hinc euntē ibi commorantē et inde reuertētē

Judith. xij. Factum ē. ut moreret mendicis et portaret ad angelis in sinum abrahe Lu. xvi.

De angelis malis.

Angeli mali sunt.

- Xpianoz tormentores.
- Adulteroz punitores.
- Vicioz introductores.
- Mendacioz relatores.
- Diuinorum formidatores.

Angeli mali tormentant fideles In cuius figura legitur quod spiritus malus domini exagitabat saul. ideo dicitur spiritus dei quod potestate dei potest quicquid potest. p. re. xvi. Sic etiam tormentauit iob in rebus filijs et carne propria promissione diuina Job. p. Filia chanaanica male vexabat a demonio Math. xv. Et ille demoniacus male torquabatur a dyabolo qui spiritum habebat et dentibus stridebat Lu. ix. Angelus malus habet potestatem super luxuriosos. adulteros et male vtentes coniugijs. nam hoc est quod occidit septem viros filie sauelis qui intrabant ad eam sicut equus et mulus amore plis sed ardore libidinis Thob. vi. Propter hanc causam dominum septem demonia a magdalena eiecisse legitur. que luxurie operibus vacans a dyaboli potestate possidebat Math. xvi. Angelus malus omnem defectum inducit in hominem quem possidet per peccatum. Nam facit hominem crudelem. quod figurant illi demonia dei sui nimis. de quibus habet Math. viij. Item facit hominem immundum quod demonia habitabant in monumentis Mat. viij. Peccauerunt etiam demones intrare in porcos propter inuidiam possessorum ab eis Lu. viij. Ideo vocatur a domino immundus spiritus qui aliquando per penitentiam exiit ab homine. regrediens autem sumit septem alios spiritus nequiores se et ingressi habitant ibi Lu. xi. Facit etiam hominem cezum ad sui cognitionem et mutum ad peccati confessionem Math. xij. Lu. xi. Angeli mali virtute diuina eiciuntur quam ipsi timent eam potentissimam cognoscentes. Unde saluator noster octo demoniacos liberauit ut patet in capitulo de miraculis dei infra hoc eodem opere ca. lxxxiij. Paulus in hac virtute curauit puellam quam spiritus phitoniacus possidebat. Actu. xvi. Quia quidam densiue in deum pauli nomine volebant demonia eicere. demoniaeque in conspectum insiliunt et confudit Actu. xix. Angeli mali mendaces sunt et mendacia proferunt et si aliquando proferunt vera. semper eis falsa commiscunt.

Ido audiri nō debent. ppter quod saluator laudes eoz rēnuit
a ipsos tacere fecit licet tunc ipsi dicerēt veritatē Lu. iij. Egref
sus est spūs mendax a stetit in ore omniū pphetarum a decepit
achab regem israhel. ij. Regū. xij.

De anime resurrectōe a immortalitate.

**Anime immortalitātē
probant exempla**

- Personarū decedendum
- Locoz continendum:
- Perfectorū credendum.
- Mortuorū surgendum
- Verboz pmanendum.
- Sanctorū asserendum.

Hime racōnalis immortalitas pbatur exemplis pso
narū defunctorū qui in alia vita legunt vīvere. Ido dr
de abrahā appositus est ad populū suū. ex q̄ apparet q̄ in
alia vita habz populū. scz eos qui in hac vita bñ vixerūt sicut
a ip̄e vixit Gen. xxv. a simile dr de ysaac Gen. xxxv. Apparens
dñs moyfi dixit. Ego sum de? abrahā a de? ysaac a de? iacob
Exo. iij. Per hoc pbat saluator resurrectōem mortuorū dicens.
Nō est deus mortuoz s̄ vīuentū Mat. xxij. Dñs reddidit iob
omnia que pdiderat in duplo. a tamē nō habuit nisi septem fi
lios a tres filias sicut pri? vt scdm Grego. Dñi q̄ fuerūt mor
tui vīvere cōprobarētur Job. xxxij. Frequēter legim? in libris
regū. dormiuit cū patribus suis In q̄bus verbis innuit eos vi
uere post mortē a iterū resurrecturos sicut de dormicōe. Apparet
edā ex verbis defunctorū q̄ tam boni q̄ mali vīuēt in futuro se
culo. hec em̄ sunt verba damnatorū. Nos insensati vitā illorū
estimabam? insaniā a finem illoz sine honore. ecce quō cōputa
ti sunt inter filios dei Sap. v. **Anime racōnal' immortalita**
tē pbant loca aiabus sp̄caliter deputata in sacra scriptura. scz
infernus a req̄es paradisi Ido cum iacob crederz mortuum eē
ioseph filium suū dixit. Descendā ad filium meū cum dolore lu
gens in infernū Gen. xxxvij. De chore a cōplacibus suis dicit.
Descenderūt vīvi ad inferos opti humo. vt p hoc ostendat q̄
mali in inferno vīuant scdm anias immortales Numeri. xvi.
Cum absalon interis? dauid lacrimabit? planxit eū dicit su
p hoc Aug? de doctrina xpiana. Non orbitatē filij voluit. s̄ no
uerat quib? penis tā impia a p̄iudalis aīa torq̄retur. Nā p̄uf

alio filio qui innocens erat pro quo egrotate affligebat mori
ente letatus est. ii. Regū. xij. et xvij. Tobias dixit fili sanctoꝝ
sumus et vitam illorum expectam? quā dñs daturus ē hīs q̄
fidē eius nō mutant. Tob. ii. De nabuc. dicat. Infernus con
turbatus ē in aduētū tuo. Ysa. xliij. **A**nime immortalitē
ostēdit fides p̄fectoꝝ et p̄fecte credentiū ac resurrectōnez spe
rantiū. Si em̄ saul nō credidisset samuelē secūduz animā uiue
re. nō eū suscitari peccisset. p̄no. Ry. xxvij. Hāc fidem hūit dō
p̄fecte qm̄ seruis suis de puero mortuo dicebat. Ego ibo ad eum
ip̄e vero nō reuertē ad me. ii. Regū. xij. Hāc fidez hūit thobias
dicēs. Precipe in p̄ce recipi sp̄m̄ meū. Tob. iij. Fidelis eleaza
rus sibi suadentibz tūsgredi tradicōes p̄nas dixit. manus dei
oipotētis nec uiuus nec defūct? effugiaz. ii. Mach. vi. Ex uer
bis septē fratru machab. aperte colligit aias uiuere p̄ hanc
vitā. ii. Mach. viij. **A**ie immortalitē p̄bat resurrectō mortuo
rū. uetis et noui testamēti. Ideo helias resuscitatur? puerū to
spite sue dixit. Reuertat orō aia pueri hui? in viscera eius. qui
nisi uixisset nō potuisset viscera intrare. ii. Regū. xvij. Heliseus
nō suscitasset filiū funamitis n̄ tunc anima eius uixisset. ii. Re.
iij. Saluator n̄r suscitatur? adolescētē defūctū ac si uiueret uo
cādo surgere imperauit. Luce. viij. Dormiētē appellat puellam
mortuā qm̄ de sono exātis suscitauit. Math. ix. Lazarū q̄ dndua
nū tāqm̄ uiuentē uocās dixit. lazare ueni foras. Joh. xi. **A**ie
immōrlitatē p̄bat testimoniūz ueritatis qd̄ mētari nō potest. scz
ih̄u xp̄i dicētis. Nolite timere eos q̄ occidūt corp? aiam autēz
occidere nō p̄nt. Math. x. Hoc idē patet ex uerb̄ ei? resurrectō
nem p̄nuntiantibz saduceis. Math. xxij. In p̄bula ei? de laza
ro et diuīte epulone oñdit aiaz uiuere p̄ hāc vitā. Luce. xvi. Cō
filiū xp̄i est. facite uob̄ aicos de māmōna im̄qtans ut cū defec
eritis cāpiāt uos i et̄na tabernacula. ergo aia post hāc vitā eter
na tabernacula possidebit. Luce. xvi. **A**ie immōrlitatē p̄bat
testimōia s̄ctorū q̄ fuerūt a sp̄itu s̄cto uocāti. Ideo salomō ait.
Reuertat puluis in terraz suam unde erat et sp̄s ad dominum
qui dedit illū. Eccā. xij. Stephanus cū lapidaret dicebat. dñe
accipe sp̄itū meū. Actū. viij. Paulus ait. si fr̄stris tom? cor
nūpat habem? tomū nō manufactā et̄naz in celis. ii. Corinth.
iij. Idem Cupio dissolui et esse cū xp̄o. qd̄ nichil eēt dicē si aia

non inueniret requiē aut uiueret in eternū Ad philip. p.

De apparitiōibus.

Apparuit de? aliquādo.

- Nescientes instruēdo.
- Delinquētes corrigēdo.
- Se querētes pmittēdo.
- Confugiētes defendēdo.
- Non credētes asserēdo.:
- Pacientes resouēdo.
- Diligētes experiēdo.:

Apparuit aliqñ deus vt instrueret nesciētes et admone-
ret eos. sic añ peccati apparuit et locutus ē ad adā et
euam instruēs eos et amonens ne de ligno vetito māducaerent.
Gen. ij. Noe apparuit et instruxit vt faceret archaz et modū et
ordinē demonstrauit Gen. vi. Monuit abrahā vt de terra et eg-
nacione sua exiret Gen. xij. Multociens appuit dñs moyfi ipsū
liberans et de ducatu populi instruēs Exo. iij. Sic et iofue multo
ciens apparuit instruēdo eum Iofue. iij. v. vij. xij. et xix. Spūs
sanct? apparuit in linguis igneis vt discipulos ardēter instru-
eret p̄dicare Actu. ij. Petro orati apparuit dñs et cum de ouerfi-
one comelij instruxit Actu. x. Paulo apparuit et amonuit vt sic
in iherlsm predicauit sic p̄dicat et rome Actu. xxij. Appuit
grā saluatoris dei nostri omnib? hoibus erudiens nos ad Ty-
tū. ij. Appuit qñq? domin? ad corrigēduz delinquētes sic p?
p̄tm apparuit et locutus est ad eue et serpenti penas et maledi-
ctōes inferēs p peccato Gen. iij. Sic apparuit cayn post fricidi-
um cum arguēs de peccato dimisso Gen. iij. Per somnū appuit
abimelech dicens. morieris ppter mulierē quā tulisti Gen. xx.
Vñ etiā salomō apparuit et eum dure de commissis scelerib? incre-
pauit ij. Re. xi. Cū approproq̄ret saulus damascuz vt caperet
xpianos appuit ei dñs in luce de celo et p̄st̄ruit. correxit et argu-
it Actu. ix. Appuit aliquādo domin? pmittēdo mercedē q̄
rentibus et sequētib? se. sic apparuit abrahe dicens. Tibi dabo
terrā hanc Gen. xij. Salomoni appuit dñs dicens. Postula
quid vis et dabo tibi. q̄ petijt sapienciā et a dño quod petierat i-
petrauit ij. Re. iij. Apparuit qñq? ad defendēdū sicut mul-
tociens appuit iacob qñ fratris iracundiā fugiebat et cum dese-
sare p̄mittebat. et redūte ipso dixit domin? ad laban. Caue ne

quicquid asperere loquaris contra eum Gen. xxi. Cuius datus volebat
 committere plium semper consuluit dominum qui apparebat et respondebat
 ei promittendo auxilium et ferendo. p. Re. xiiij. ¶ Apparuit aliquan-
 do ad testificandum veritatem ut increduli credant. sic supra christum
 baptisatum spiritus sanctus visus est. paterna vox audita est. Uic e-
filius meus dilectus Lu. iij. In transfiguratione ut discipuli crede-
 rent. apparuit spiritus sanctus in nube paterna voce testificans ipsum
 filium dei esse. ut habet Mat. xvij. ¶ Apparuit aliquando ad conso-
 landum afflictos. sic apparuit iacob in persecutione esau fratris sui Ge-
nes. xxviii. Sic post resurrectionem apparuit primo marie mag-
 dalene afflicte. deinde petro. pro ea duobus discipulis euntibus ieremai-
 deinde alijs congregatis Luce. vi. Stephano in sua passione
 ostendit celos apertos et ei apparet seipsum stantem a dextris pris-
 ondit. Actu. vij. ¶ Apparuit quandoque ad temptandum et perbandum
 sic apparuit abraham temptans eum ut tolleret et victimaret filium suum
 ysaac Gen. xxij. Appariciones et reuelaciones angelorum. vide su-
pria capitulo de angelis bonis.

¶ De aspectu incauto. :

Preceptorum transgressio
 Aspectus incautus est. Lasciuiaz intentus.

Aspetus incautus est causa transgressionis omnium pre-
 ceptorum. Nam prima mulier que pomum incaute a-
 spexit transgressa est preceptum dominicum: gule vicium leta-
 liter committendo. Gen. iij. Quia cham virenda patris incau-
 te respexit. incurrit maledictionis effectum Gen. ix. Timuit abra-
 ham ne ex incauto aspectu homicidium sequeretur. ideo dixit sara. si
 viderint te egyptij occident me et te obseruabunt Gen. xij. Dina
 filia ipe incaute volens videre mulieres regionis illius. fuit viola-
 ta a sicchem filio principis unde multa homicidia sunt secuta. Gen.
xxxij. Herodes saltatrice incaute aspexit caput iohannis promittit.
 et nequiter adimpleuit Mat. xiiij. mar. vi. ¶ Aspectus incautus
 accedit et fouet lasciuias et luxurias et maxime aspectus pulchri-
 tudinis mulierum. Nam filij dei videtes filias hominum quod essent pul-
 chre. uxores acceperunt Gen. vi. Judas quothamar incaute aspe-
 xit in bivio exarsit in libidine et cum ea peccauit Gen. xxxviii. Dd vi-
 dit incaute mulierem lauantes se et ex hoc adulterium et homicidium
 commisit. ij. re. xi. Holofernes iudith pulchram videns in ortu ab ei

pulchritudine fuit captus et turpis capite truncatus Judith .xii
Viderunt duo senes susanna in pomerio deambulante et in eius
concupiscenciam exarserunt Dan .xii.

De astucia et calliditate:

**Astuti sunt
sive dicuntur:**

- Imitatores demoniorum:
- Deceptores sociorum.
- Simulatores amicorum:
- Suppressores subditorum.
- Extinctores inimicorum.
- Celatores delictorum:

Astuti sunt imitatores dyaboli qui primus magister astucie
et calliditatis fuit. et hoc in serpente qui erat callidior cum
avis animatibus terre. qui primam mulierem suam seduxit astucia et
calliditate. qui etiam non est aggressus virum in quo maior pruden-
tia fuit Gen .iii. Quia satan coram deo virtuti et sanctitati iob de-
rogare non potuit. cum callide decipere voluit omnia auferendo et in-
fortunium rerum et filiorum simul venire fecit. cuiusque dolorem multipli-
cando ut sic citius impacientia frangeret. Job .p. **Astuti sunt**
deceptores sociorum suorum et aliarum personarum et semper novas sub-
tilitates ad decipiendum inveniunt. sicut laban multo diens voluit
iacob illudere. nunc in uxore nunc in mercede et semper novas astu-
exquirendo Gen .xxix . et .xxx. Cum laban scrutaret omnem suppellem
dilem quam habebat iacob. tamen callide fuit a rachele illusis.
Gen .xxxi. Filii iacob volebant preter astute decipere mittentes ei
tunicam ioseph intinctam sanguine ut crederet ioseph a bestiis
devoratum Gen .xxxvii. Gabaonites novis astutijs parauerunt
decipere iosue et filios israel. Josue .ix. Vanum arcutum interroga-
tionum fecerunt pharisei occo nato ut eum ostenderent dixisse men-
dacium quod christus ipsum illuminasset Jo .ix. **Astuti sunt simulato-**
res fingentes se esse quod non sunt. Nam fratres dyne callide decepe-
runt sictem et populum civitatis. religionem et amicitiam simulantes
Gen .xxxiii. Sedechias propheta baal fecit sibi cornua ferrea et
cum prophetam se simulans et sefellit regez achab dicens. hijs cornu-
bus syriam ventilabis. Re .xxii. Callide cogitaverunt phari-
sei demonstrantes se velle honorare ipsum dicentes. Magister scimus
quod verax es et viam dei in veritate doces. volentes eum capere in ser-
mone Mat .h .xxii. Simile fecerunt cum adduxerunt ei mulierem

in adulterio deprehensaz **Joh̄-viii.** **A**stuti sunt inuentoēs no
uarū astuciarum vt subditos ⁊ alios dep̄mant ⁊ occidant sic
fecit pharao nouas inueniendo astucias. mandāto obstetrī
bus vt masculos occiderent vt sic filios extirparet. **Exodi-p̄.**
Callide voluit saul facere occidi d̄ auid dans ei filiā suam simu
lans se esse consanguineū eius. **p̄-Regū-xviii.** **Sceleratam** ac
noxiā inuenit iezabel astuciam vt vineā auferret naboth ⁊
eum occidi fecit sine culpa. **iiij-Re-xxi.** **Athalia** vt regnare pos
set omne semen regiū in terfecit callide. **iiij-Re-xi.** **Herodes** ty
rānus impius callide cogitauit xpm occidere exquireto tempore
stelle ⁊ postea videns se illusū a magis in nocētes pueros occi
dit. **Math̄-ij.** **Astucias** subtiles inueniūt inimici vt vnus ali
um possit superare. sic cogitauerunt callide philistim vt faber fer
ranus non inueniretur in isrl̄ ne fabricaret arma bastā aut gla
diū vt sic eos facile superarent. **p̄-Regū-xiiij.** **Quia** absalon imi
micabatur amon. qui sororem suam callide oppressit vt cum
ocideret: cōiuiuium ordinauit. **iiij-Reḡ-xiiij.** **Astute** nunciū senna
cherib nomē rapsacis alta voce vt audiret populus qui erat su
pra muros clamauit. vt timens populū crudelitatem dictorū ei
ciuitatē traderet. **iiij-Re-xviii.** **Satripe** psarum inimicātes da
miele astute parauerunt q̄ rex faceret decretum cōtra quod scie
bant daniēlem facturum ⁊ sic ip̄si regi exosus: incurreret penā
mortis. **Dan̄-vi.** **Calliditate** quorūdam inimicandū paulo ī ci
uitate listris vbi paulum volebant populi adorare. vbi demuz
post fuit lapidatus. **Actu-xiiij.** **Astuti** mitūtur sua scelera oc
cultare facta vel faciēda aliq̄ velamine bonitatis ne cognoscan
tur. sicut dauid astute occultare voluit adulteriū pietate quan
to misit p̄ vna vt cum vxore quiesceret ⁊ dormir̄. **iiij-Re-xi.** **Re
phandam** astuciam tenuit amon qui volens violare sororem
suam. sub specie egritudinis iniquitatem celauit. **secūdo regū
xiiij.** **Ambicionem** regni celabat astute absalon sub pietate iu
dicij dicendo causantibus. videntur michi sermones tui iusti ⁊
boni sed non est qui te audiat a rege constitutus. **secūdo regū
decimo quinto.** **Duo** senes presbiteri qui tunc populum iudica
bant sub pretexto iudicium iniquitatē pessimā celauerunt ⁊ oc
cultauerunt. **Daniel decimotercio.**

De auaricia et cupiditate.

Auari sunt.

- Iurgioꝝ materia exquirentes.
- Thesauroꝝ pecunia appetentes.
- Judicioꝝ iusticia puerentes.
- Sacrilegioꝝ nequa committentes.
- Ocasoꝝ malicia incurrentes.
- Proditioꝝ piam exercetes.
- Punitioꝝ tristitiam sustinentes.

Huari sunt litigiosi et discoli. sub cuius figura capn qui interpretatur possessio. abel fratrem suum occidit **Gen. iij.** Propter nimiam substantiam abraham et loth non potuerunt simul habitare propter iurgia pastorum utriusque **Gen. xij.** Locupletato ysaac pastores sui et vicinorum suorum iurgia inceperunt **Gen. xxvi.** Propter hanc causam saluator noster noluit se committere de diuisione terrene substantie cum tamen super hoc fuerit requisitus **Lu. xij.** **A**uari nunquam faciunt temporalibus sed semper acquirere et congregare nituntur. In cuius figura dicitur capn edificasse ciuitatem et non abel. quia sancti et pauperes christi nolunt habere hic manentem ciuitatem sed futuram inquirunt **Gen. iij.** Obtenta victoria de arfaxat. nabuchodonosor alia regna cepit **Judith. p.** Adolescentes iuuenis qui sepe inbiabat ad plura. recessit tristis cum audiuit a domino quod non solum plura non quereret sed relinqueret acquisita **Math. xix.** Contra illos qui bona temporalia congregare nituntur dixit christus similitudinem diuitis cuius ager fructus vberes acquirerebat **Lu. xij.** Propter auariciam questuarius qui amplius volebat acquirere. factus est ut paulus et silas missi fuerunt in carcerem atque virgis caesi **Actu. xvi.** Ex auaricia vltimam congregandi pecuniam argenteus seditionem in paulum excitauit **Actu. xix.** **A**uari cupiditate ducti puerunt rectum iudicium et veritatem in falsitatem commutant. Ideo dixit Ietro moysi. prouide autem de omni plebe viros sapientes et timentes deum in quibus sit veritas et qui oderunt auariciam. quasi dixerit. nam amantes auariciam puerunt veritatem **Exo. xvij.** Balaam seductus auaricia benedictionem in maledictionem populi evertit **Nu. xxij.** Filii samuel seducti sunt auaricia et iudicium puerterunt. **p. Re. viij.** Vinea nabaoth fuit causa quod falsi testes perducti fuerunt **3. regum. iij.** **Re. xxi.** Per pecuniam corrupti sunt custodes sepulchri et mentiti sunt dicentes. quod corpus ihesu christi per discipulos sublatum

fuerat. **Matth. xxviii.** Felix p̄ses sperabat a paulo pecuniam re
 cepe ideo eum vinculis tenuit. **Act. xxiiij.** **Auari** vt pecuniā
 recipiant sepius sac̄legia et simoniā committunt. **Sacerdotes** p̄p̄
 auaritiā permittebant in tēplo vendi oues et boues et esse cathē
 dras colūbaruz. **Matth. xxi.** Vnde nō sūt hodie religiosi vel cleri
 cī q̄ oblacōnes faciunt populo p̄hiberi sic qui templi preerant
 operib⁹ fatiebant. **Exodi xxxvi.** **Auari** p̄pter suam cupiditatez
 sepius incurrūt mortem. Nā achior cupiditate ductus tulit de
 anathemate ihericho ideo lapidatus fuit. **Josue viij.** Nabal q̄
 nunciis dō nimis auar⁹ fuit fere totā s̄stantiam et vitam p̄di
 disse. nisi q̄ p̄pter prudentiam et largitatē vxoris sue euasit. **p̄.**
Regū xxv. Quia semel ex auaritia exiit seruos req̄rere fecit ius
 fit eū salomon occidi. **iii Re. ii.** Propter hanc causā dixit iudas
 cōmilitombus. Nō concupiscatis spolia. qz bellum cōn nos ē
 q̄h diceret quia si cōcupiscitis faciliē occidimī. **p̄ Mach. iij.** Ob
 sidentes turres corrupti pecuniā dimiserūt q̄sdam ideo sūt occisi
p̄. Mach. xi. **Auari** vt pecuniā habeant p̄ditōes exercent
 et amicos s̄plantant. Nā dalida p̄pter pecuniam sampson ē
 didit qz p̄us diligē ondebant. **Judic. xvi.** Judas scarioth p̄p̄
 cupiditate decime qm̄ p̄didit vngēto effuso. xpm̄ tradidit et v̄
 didit a q̄ m̄lta recepat b̄n̄ficia. **Matth. xxvi.** **Auari** sūt ḡuif
 puniēdi et corrigendi a plato. et ḡuiter puniuntur a deo. Nā p̄
 ap̄ua occasio r̄probacōis saul. videt̄ fuisse cupiditas quam ha
 buit in preda amalech. **p̄rio. Regū xv.** Opprimentes alios p̄
 vfuras et exactōes. necemias grauit̄ increpauit. **Ree. v.** P̄tho
 loineus increpauit alexandru qz regnum per auaritiāz cōcupi
 uit. **p̄. Mach. xi.** Acerbe punitus ē diues epulo. qui de micis pa
 nis lazaro fuit auarus. **Luce xvi.** Emptores boū et villarū id ē
 mobiliū et immobiliū sunt exclusi a cena magna qm̄ dominus
 preparauit. **Luce xiiij.** Terribiliter punita ē auaritia ananie et sa
 pbire p̄ aplm̄ petru qz ab̄o s̄bitanea morte occubuerūt. **Act. v.**

De auditu verbi dei :

Audiri debet verbum dei :

- Cum fidelitate credendis
- Cū sinceritate reuerendi
- Cū assiduitate implendi
- Cū voluntate penitendi:
- Sine impietate resistēdi

Audiri debz verbum dei cum credulitate et fide **Ido** cum
aaron verbū dñi fuisset locutus ad populūz. credidit
ōnis popul⁹ et p̄mi adorauerūt **Exo. iiii.** Post aduentū spūscā
multi qui audierūt verbū dei crediderūt et creuit ecclā **Actu. iiii.**
Gentes audientes q̄ paul⁹ et barnabas predicarēt. gauisi sūt
et crediderūt **Actu. xiii.** Intrāte paulo in synagogas audierūt
multi cū auditate q̄ crediderūt **Actu. xiii.** Paulo et barnaba p̄
dicantib⁹. **Iconij** audierūt multi cū auditate et crediderūt **Actu.**
xiii. **A**udiri debz verbum dei cū reuerēcia et deuocōe cordis et
gestus **Ido** eglon rex statim surrexit de solio cū aioth dixit ei
verbū dei habeo ad te o rex. maximā reuerēciam exhibēs verbis
dei **Judic. iij.** **Weli** docuit samuelē vt reuerēter diceret. loquere
dñe q̄ audit seruus tuus p̄. **Re. iij.** **Legit** esdras verba legis a
mane vsqz ad meridiē et aures populi erant erecte **Esdre. viij.**
Reuerēter maria soror marthę sedebat secus pedes dñi et audie
bat verbum illi⁹ **Lu. x.** **Loquebat** ih̄s docēs in templo et om̄is
popul⁹ suspensus erat audiens verbū eius **Lu. xix.** **Reprehēde**
tes se discipuli de ignorācia agnicōnis xp̄i dicebant ad inuicē
nōne cor nostrū ardens erat in nobis de ih̄u cum loqueret no
bis in via **Lu. xl.** **Predicāte** philippo in samaria intēdebant
turbe deuote h̄is que a philippo dicebant **Actu. viij.** **A**udi
re verbum dei nō sufficit nisi homo ope adimpleat illud quod
audit. **Ido** dixit popul⁹ moysi. om̄ia verba que locutus est do
min⁹ faciemus **Exo. xxxiiij.** **Job** dixit dño. auditu auris audiui
te dñe. et post pauca sequit̄ **Ago** penitēciam in fauilla et cinere
Job. xl. als. xliij. **Herodes** licz pessim⁹ audiebat tamē ioh̄ez et
audito eo multa faciebat **Mar. vi.** **In** fine sermōis in monte
dixit dñs **Om̄is** qui audit verba mea et facit ea. hic compabit̄
viro q̄ edificauit domum suā supra firmā petrā **Math. viij.** **Mu**
lieri dicenti. **btis** venter q̄ te portauit dixit xp̄s. **btis** qui audiūt
verbum dei et custodiūt illud. **Lu. xi.** **Estote** factores verbi et non
auditores tm̄ **Jaco. p̄.** **Auditus** vbi dei ouert̄ facit p̄dōrē ab
errore vie sue **Ido** dixit dñs iheremie. **Noli** subtrahē v̄bū si for
te audiāt et ouertāt̄ **Ihere. xxvi.** **Verbū** p̄dicacōis iōne venit
ad regem et ouertit eum et populū totū ciuitatis minue **Jone. 3.**
Post predicacōem xp̄i in nauicula. petrus et alij relictis om̄i
bus secuti sunt eū **Lu. v.** **Videntes** discipuli q̄ p̄ predicacōnes

speclata a paulo
Ad. xxiii. **A**udiri
nomina om̄iū. **A**udiri
lo vendi oues et tunc
7 inde nō sūt tunc
p̄ phibere sic qm̄
Anan p̄ter suam
a aduersus audierunt
apud datus sūt. **J**
it fore tū si
am et largitate v̄p̄
uaria et uis seruos
p̄. **P**ropter hanc
p̄ficatis sp̄s q̄ bellu
facilit̄ eadem p̄
aria dōmōis q̄ dā
pecunia balant p̄
dāda p̄ter peccatō
at. **J**udic. xxi. **J**
dit v̄ngēto c̄slo q̄
tia. **M**ath. xxv. **A**
ato. et q̄ uer̄ p̄m̄
aul. videt̄ h̄is
rio. **R**egiz. **O**
as grauit̄ m̄
dri q̄ regim̄ p̄
unitus ē dñes
ues. **E**mptores
it exclusi a cō
biliter p̄m̄
eo s̄bitanea m̄
itu verbi dñi
Confrat̄
Cū fr̄
Cū all̄
Cū el̄
Sicut q̄

ipsius conuertebantur infideles dicebant multitudini non est
 equum derelinque uerbum dei et ministrare mensis. et tamen ille
 mense erat pauperum et uiduarum ut ostenderet quod predicatio uerbi ad
 homines conuertendos preualet opibus misericordie corporalibus
Actu. vi. Quia eunuchus audiuit uerbum dei a philippo conuersus
 et baptisatus est **Actu. viij.** Predicatio petri et ammonicio age
 li cornelium conuerterunt **Actu. x.** Lidia purpuraria ad predica
 onem pauli est conuersa **Actu. xvi.** Paulo loquente de resurrectioe
 mortuorum dyonisius archiepiscopus credidit **Act. xvij.** Audi
 re uerbum dei nolunt mali et incorrigibiles ne conuertantur. ideo di
 xit domino moyses filij israel me non audiunt. et quomodo audiet me pha
 rao. **Exo. vi.** Rex achab noluit audire michaam quia non prophetauit
 ei nisi malum sicut ipse merebatur habere. **ij. Reg. xxij.** Dixit dominus
 ezechielis. Domus israel nolunt audire te quia nolunt audire me
 quia domus exasperans est **Ezechielis. iij.** Iudei obturauerunt au
 res suas ut non audirent stephanum et audientes dissecabant in
 cordibus suis **Actu. viij.** Cum audissent quidam paulum dicentem de
 resurrectioe mortuorum irridebant eum **Actu. xvij.**

De auuiditate mulierum.

- Auide sunt mulieres ad.**
- Vetitorum perpetracionem.
 - Filiorum propagacionem.
 - Genitorum prosperacionem.
 - Sublimorum accumulacionem.
 - Secretorum reuelacionem.
 - Inimicorum vindicacionem.
 - Gaudiorum enarracionem.

Hvide sunt mulieres semp de sibi prohibitis et amplius
 desiderant uetita. Ideo prima mulier de concessis fru
 ctibus comedisse non legitur nec eorum desiderasse sed solum ue
 titum concupiuit et viro suo attulit ad comedendum **Gen. iij.** Ux
 or loth uoluit contra prohibicionem post tergum respicere et uersa est in
 statuum salis. **Gen. xix.** Dima contra licenciam patris et fratrum
 uoluit uidere mulieres regionis et oppressa est a sicem. Quid er
 go de illis qui uolunt uidere viros et uidei ab ipsis **Gen. xxxij.**
 Domina cui seruiebat ioseph quia sciebat adulterium a naturali
 lege prohibitu. auide sollicitabat ioseph ad peccatum **Gen. xxxix.**

Auide sunt mulieres habere filios ut careant sterilitatis obprobrio

ideo sara desiderabat filios q̄ potius voluit abraham habē fi-
lios de ancilla q̄ non habere credēs de se nunq̄ posse filios ge-
nerari **Gen. xvi.** Filie loth potius voluerūt habere filios de pa-
tre proprio q̄ non habere **Gen. xix.** Rachel videns sororez fecūdā
dixit marito da michi liberos alioquin moriar. **Gen. xxx.** An-
na desiderio habēdi filios flebat et nō capiebat cibum. **p. Re.**
p. Multū desiderabat illa mulier habere filiū propriū q̄ rapue-
rat alienū. **iii. Re. iii.** **¶** Auide sunt mulieres de p̄fectibz et p̄-
speritatibz filiorum. **iso.** mulier sunamitis voluit ire ad heliseū
p̄ suscitacōe filij sui. q̄uis ei vir plenam p̄tatem non accessisset.
iii. Re. iii. **¶** Vxor thobie quotidie p̄spiciebat viam vt viderz fi-
lium suū p̄spere veniētem **Thob. x.** Mulier chanaanica sic ferui-
de desiderabat filie sue sanacōem. q̄ dominū plures p̄ ea roga-
bat plura obprobria sustinēs. non destitit donec qd̄ petierat im-
petraret **Math. xv.** Mater filioz zebedei sic auida fuit p̄ p̄spe-
ritate filioz. ita vt accessit ad ism̄ et petiuit filios ante laborem
remunerari **Math. xx.** **¶** Auide sūt mulieres h̄c possessiōes
et gloriā **iso.** axa filia caleph obtinuit terrā irriguam qz suspi-
rans affectuose postulauit **Josue. xv.** Ita concupiuit iezabel vi-
neam naboth q̄ fecit eum iniuste lapidari. **iii. Re. xxi.** Athalia
cupiscens gloriā et regnū. omne semē regium occidi iussit. ex-
cepto ioas q̄ abscondus remāsit. **iii. Re. xi.** **¶** Auide sūt mulie-
res scire secreta viroz et quāto magis eis occultātur tāto āpli-
scire desiderant. h̄ nullū secretū cōtinent. **vn̄** vxor sampsonis tā-
tum instetit q̄ ei sampson reuelauit secretū et p̄posicionē obscu-
ram quā parentibz noluit reuelare. h̄ vxor eaz postea reuelauit
Judic. xiiii. Valida sua importunitate deuicit sampsonē vt se-
cretū sue fortitudis ei panderz. qd̄ postea philisteis reuelauit.
Judicū. xvi. **¶** Auide sunt muliēs ad vindictā et non paunt ni-
si vlāscantur se bñ **Hester** non fuit cōtēta in vindicta anian sū-
spenfi et quingētoz viroz occisorū. h̄ in crastinum fecit cete-
ros trucidare **Hester. ix.** **¶** Herodias sic desiderauit vindictam
de iohē que dixerat coraz eo. q̄ magis elegit petere caput iohis
q̄ dimidiū regni sui **Mar. vi.** Dixit xp̄s exemplū de vidua que
multū fuit molesta iudici vt eam de aduersario vindicaz **Luce**
xviii. **¶** Auide sunt mulieres secreta gaudia sui cordis exprīe-
re et alijs reuelare. **vn̄** interrogata rebecca si vellet ire cum seruo

abraham ad ysaac marito suo leticiā volens oñdē. nō dixit. s̄
plac̄z vobis. s̄ letāter dixit. vadā Gen. xxiiij. Puella noie rode
petro veniēti de vinculis p̄ gaudio nō apuit ianuā. s̄ q̄ petrus
adess̄ letāter intra latētib⁹ nunciavit Actu. xij.:

De baptisinate.

Baptisim⁹ xp̄ianoz est.

Demonstratus in figuris.

Prophetatus in scripturis.

Roboratus xp̄i curis.

Baptisimus figuratus fuit in figuris antique legis. Nā
figuratus est per mare rubrum in quo filij isrl̄ liberati
sunt. id est xp̄iani a pharao id est dyabolus cum suis sequaci
bus est submersus Exo. xiiij. Ideo apostol⁹ dicebat quō pr̄s
nostri omnes sub nube fuerunt a mare transierunt a baptisati
sunt in mari. p̄. Cor. x. Per aquā in quam misit helizeus salez
id est xp̄s graciā vt eius sterilitas sanaretur. iiij. Reg. ij. Sep
tena loco naaman in iordane que eū mūdavit a lepra. signat
septem dona sp̄sū sancti mundanciā hominē baptisatū. iiij. Re.
v.

Baptisim⁹ p̄phetatus fuit a est in scripturis dictus ab an
tiquis p̄phetis a novis. Nam de eo p̄phetisavit ezechiel. Effun
dam sup̄ vos aquā mundā a mundabimini ab omnib⁹ in qui
namentis Ezech. xxxvi. Ioh̄es baptista eximius p̄pharum p̄
phetavit a predicavit baptisimū a incepit eum a xp̄i baptisimū
prophetice nunciavit Matth. iij. Mar. p̄. Luc. iij. Item ysaias
Naurētis aquas in gaudio de fontibus saluatoris Ysa. xij.

Baptisimū consecravit a approbavit xp̄s quāto baptisat⁹
est a iohanne a spiritus sanctus apparuit in specie columbe. vt
aquis virtutem tribueret salutarem Matth. tercio Precepit cri
stus baptisimū fieri de necessitate cum dixit. Nisi quis renatus
fuerit ex aqua a spiritus sancto non intrabit in regnum celorum
Joh. iij. Predicari eiam voluit cristus baptisimū a formā ba
ptisandi tradidit dicens Euntes docete omnes gentes baptisā
tes eos in nomine patris a filij a spiritus sancti Matth. xxij.:
mar. xvi. In baptisimo a fide oñdit xp̄s esse salutē nostram di
cens. Qui crediderit a baptisatus fuerit saluus erit Matth. vi
nmo. Mar. c. decimo sexto.

De benedictōe dei ad hominē.

Contingit
Preceptor
Flagellor
Arduos
Deuote ru
habet tuus existenti
nō dicit ad
Cōdixit deus obe
egredē de terra t
magna a bñdi. tibi
discipulos in be
Lū. xxiiij.
paceter portantib⁹
ambulato dicens. E
v. Job
Job. xliij. C
spū
regni palestinoz
misi bñdi
Opib⁹ manū
Defideri
bi opant bo
regnum
scos hie
Medici habuisti
ad int
domini egypti a m
bñi domo obe
omēz domū
De benedictione ex m
Su
Ac
Ab
Pr
Effi
Eua
Cogn

Benedictionem
dei recipiunt.

Coniugiorum pfecti observatores.
Preceptorum subiecti executores.
Flagellorum effecti supportatores.
Arduorum accepti operatores.
Deuotorum electi hospitatores.

Benedicit deus existentibus in matrimonio ad filios p
creandū. sic bñdixit ad eam eue dicens Crescite multipli
camini Gen. ix. **B**ñdixit deus obediētibus precepto eius **I**do
dixit ad abrahā Egrede de terra tua et de cognacōe tua et
et faciāte in gentē magnā et bñdi. tibi Gen. xii. Ascensurus in ce
lum saluator eduxit discipulos in bethaniā in montē oliueti q̄
bus obediētibus bñdixit Lu. xxiii. **B**ñdiat de? tribulatis
tribulaciones patienter portantibus. sic benedicit abrahā de
ismāele cieto et tribulato dicens. Ecce benedicam ei et augeto
et multiplicabo eum Gen. xvii. **J**ob bñdixit et reddidit ei dupli
cia. q̄ paciēns fuit Job. xlii. **B**enedicit de? iustis et bñ opā
tibus augēdo eis bona t̄palia et spūalia. sic bñdixit ysaac quā
to ire voluit ad regem palestinoꝝ Gen. xxvi. **J**acob ludās cū
angelo dixit. nō dimittā te nisi bñdixeris michi et bñdixit ei in
eodeꝝ loco Gen. xxxii. **O**pibus manuū iob bñdixit de? et possessio
eius creuit in terra Job. p. **D**esiderāda est illa bñdictō quā da
turus est dñs iustis et bñ opantibus in die iudicij dices. **V**eni
te bñdicti patris mei p̄cipite regnum Math. xxv. **B**ñdiat do
min? bñ recipiētibus hospicio scōs hoies v̄l scās reliq̄as. sic dixit
iacob ad labā **M**odiciū habuisti anq̄ venire ad te et nunc di
ues factus es et bñdixit tibi de? ad introitū meū Gen. xxx. **P**ropt̄
ioseph bñdixit de? domui egipti et multiplicauit in oib? Gen. x
xxix. **V**itauit archa dñi i domo obeth edom trib? mēsis et bñ
dixit dñs obeth edom et om̄es domū eius. ij. Re. vi.

De benedictione h̄ m̄ mis ad dñi.

Benedicere debz

homo deo pro.

Supacōe decertacōnum.
Acquisicione illustracōnū.
Adepōe pfectōnum.
Promociōe prelacōnū.
Effusione oracōnū.
Euasione tribulacōnū.
Cognicōe retribuōnum.

Benedicere debet homo deo p̄ obtentis victoriis corporali
um et spiritualium inimicorum. Ideo melchisedech occurrens
abrahe post victoriaz quam habuerat de quatuor regibz dñm
pro obtenta victoria benedixit. Gen. xiiii. Obtenta victoria de zi
zara-delbora et baruth concinerunt dicentes. Qui sp̄ote obtulistis
ania vestras de isrl̄ ad periculum. b̄ndicite deo. Judicū v. Post
victoriā quam habuit d̄s de golia. dicit dauid fecisse psalmū
B̄ndictus dñs deus meus qui docet manū meas ad pl̄ium et di
gitos meos ad bellū. p̄ R̄. xvii. Ps̄. c. xliii. Achior princeps
vidēs caput holofernis et iudith. b̄ndixit dñm. Judith. xii. Ob
tenta victoria et edificatio altari s̄b iuda machabeo. b̄ndixit p̄s
dñm. p̄ Mach̄. iiii. Heliodoro volēti spoliare tēpluz sed tribuli
ter flagellato. b̄ndixerūt oēs deuz. ii. Mach̄. ii. **B**enedicere de
bet hō deum pro acq̄sita v̄l acquirēda sapientia. Ideo cū audis
set h̄nā verba salomonis ait. B̄ndict⁹ deus qui dedit d̄s filiū
sapientissimū. iii. R̄. v. Cū apperuisset librum esdras vt in stru
eret populū. b̄ndixerūt tomio ip̄e et populus. ii. Esdre viii. Tho
bias instruēs filiū suū inter cetera dixit ei. Omni tpe b̄ndicd̄no
Tob̄. iii. Daniel qui accepit sapiētā et reuelationes a deo ait.
B̄ndictus tom̄n⁹ qui dat sapiāz. Dan. ii. **B**enedicere debet
hō p̄ complementis et p̄fectōne cuiuslibet operis tom̄. Sic sa
lomo edificato tēplo b̄ndixit deo qui dedit gr̄az complēdi op⁹
suū dicēs. B̄ndictus dñs qui locutus est ad d̄s patrē meum et
cōpleuit. iii. Regū viii. Cōpleto muro ierlm̄ sub esdra et neemia
dixerūt. Venite surgite et b̄ndicite deuz nostrū ab eterno. Ree.
ix. Cōpleta p̄missione simeonis a sp̄s̄facto facta. accepit ih̄sus
in vlnas suas et b̄ndixit deum dicēs. Nunc dimittis suū tuum
dñe. et. Luce ii. **B**enedicere debz homo in electōne tom̄ p̄lati
Ideo facto p̄ncipe azaph. ad cōstitēdū tomio sequit. benedict⁹
tom̄n⁹. p̄ palip. xvi. Vidēs esdras animū artaxerxis regis eē
bonū dixit. b̄ndictus deus. iii. Esdre viii. **B**enedicere debz hō
deo et maxime in eccl̄a in orōne. Ideo saia filia raguelis orando
dixit. benedictū nomen tuū deus. qz cū iratus fuēs misericordi
am facis. Tobie iij. Post ascensionem tom̄n̄ discipuli erant
in tē plo orantes et benedicētes tomio. Luce xxiii. **B**enedicere
dēt homo deo in orōne p̄ euasione tribulacōnū. Ideo raguel et vx
or eius vidētes qz demō tob̄iā nō necauāt dixerūt. b̄ndicim⁹ te

...congruit nobis que
...et loci eius libran
...nabuctodonoso
...Petrus tribula
...pat dñi mei ih̄s xi pa
...qui solatur nos n
...debet homo deo
...aguel solate mon
...adheret deum cel
...dñe plenus b
...fermombz ta
...Machabeus et q̄an
...b̄ndixerunt tom
...soluto v̄malo h
...deus isrl̄. Lu
...tom̄n̄ ad
Bellat
Gemit
Dosp
Prelat
Egen
Hono
...debet homo p̄bis h
...v̄m̄antibz. Ideo m
...qui fuit p̄ iustit
...habita. yzara dicit
...p̄ncips popul
...Benedicta es tu fi
...debet homo fi
...dñi de rore
...Gen. xxvii.
...eius dicens. B
...om̄n̄ filij
...tam traens ea t
...fit vobiscū et cor
...vobis Tob̄. vii.
...sic p̄baro

domine de? isrl qz non contigit nobis quemadmodum putab a?
Thob. viii. Ananias et socij eius liberati a flamma fornacis bn
dixerunt dno. et similiter nabuchodonosor dnu p eoz liberacoẽ
populu benedixit **Dan. iij.** Petrus tribulacoẽs pacẽs dicebat
Bndictus tuus et pat dñi mei ihu xpi pater misericordiaru et
deus totius solacoẽs qui solatur nos in omi tribulacoẽe nra
p. Pet. p. **Benedicere debz homo deo p receptis beneficijs**
gras referendo. **Ido raguel soliate monuit thobia et filiam. vt**
p receptis bnificijs benediceret deum celi et omia eius beneficia
enarraret dicens Fac eos dñe plenus benedicere te. Thob. xij.
Recupato visu et auditis sermomb? raphael. thobias dñm be
nedixit Thob. xiiij. **Machabeus et qum erant audietes auxili**
um a dno sibi missum bn dixerunt dominuz. ij. Mach. xij. **Za**
charias recepta ple et soluto vinculo lingue eius pphetavit di
gens. Benedict? dominus deus isrl Lu. p.

De benedictioẽ hominis ad hominẽ:

Bndicere debz homo

- Bellatoz victoribus.
- Genitoz ppinquioribus.
- Hospicioz cultoribus.
- Prelatoz inferioribus.
- Egenoz fautoribus.
- Honoru actorib?.

Benedicere debz homo pbis hominib? et p iusticia pre
liantib? et vincentib? Idò melchisedech bn dicit abri
he reuerteti de victoria qui fuit p iusticia preliat? Gen. xiiij. **In**
cantico p victoria habita. zizara dicit benedicta inter mulies
ialhel Judic. v. **Ohas princeps populi dixit ad iudith q decapi**
tauerat holofernez. Benedicta es tu filia a dno deo excelso. Ju
dith. xiiij. **Bndicere debz homo filijs et ppinquis. sic ysaac**
benedixit iacob. Det tibi dñs de rore celi et pinguedine terre et
desup erit tua benedictio Gen. xxvij. **Jacob benedixit filio suo**
ioseph et duob? filijs eius dicens. Benedicat de? pueris hjs.
et post modicu benedixit omnib? filijs suis Gen. xlvij. et xlix.
Raguel bn dicit filiam tradens ea thobie dices. De? abrahaz et
deus ysaac et de? iacob sit vobiscu et coniungat vos et impleat be
nedictioẽ suam in vobis Thob. vij. **Benedicere et salutaẽ**
debet homo hospites suos. sic pharao post q? ioseph introduxit

patrem suum iacob benedixit ei interrogans quot sunt dies a
 nox vite tue **Gen. xlvij.** Raguel osculans thobiam hospitez su
 um p̄ gaudio fleuit et ait. benedictio sit tibi fili mi. qz boni opti
 mi viri filius **Thob. vij.** Sabelus inuenies thobiam hospitem
 bñdixit thobiam solūmodo **Thob. ix.** Veniente virgine maria
 ad domū elizabeth et salutante eam exclamauit dicens **Benedi**
cta tu in mulieribz et benedictus fructus ventris tui. Lucæ p̄mo.
Bñdicere debent prelati subditos suos. idō dixit dñs moy
 si. sic benedices filijs isrl. benedicat tibi dominus deus tuus et cu
 stodiat te **Numeri. vi.** Extendēs manum aaron ad populuz et
 benedixit eis. **Leuiti. ix.** Non solum p̄lati boni s̄ etiā mali debēt
 bñdicere subditos. idō dixit balaaz. ad benedicendū adductus
 sum. bñdictōem p̄hibere non potero **Nūeri. xxij.** Conuertit sa
 lomon faciem suā et bñdixit omni ecclē isrl et omni ecclēia sta
 bat. **ij. Regum. viij.** Cum dauid obtulisset holocausta. bñdixit
 populo in nomine domini. **p̄. pali. xvi.** **B**ñdicere dñt pau
 peres bñfactoribus suis. idō bñdixit moyses populo suo. Non
 p̄notabit apud te pignus paupis vt dormiens in vestimēto
 benedicat tibi **Deut. xxij.** Noem videns qz boos benefecisset
 ruth nurui suae et paupi vidue benedixit ei dicens. **Bñdixit**
sis a domino quia gratiam quā p̄buerat viuis. seruauit mortuis.
Ruth. ij. **B**enedicere debz homo bene opantes et sancta ope
 ra facientes. idō iosue dixit rubemitis et gadditis. **Fecistis omnia**
que p̄cepit moyses. et sequitur benedixit eis. Josue. xxij. Quia
 ruth caste vixerat et bñfecerat et bene fuerat operata. **Ideo boos**
benedixit ei. Ruth. ij. **H**ely sacerdos benedixit helcane et vxori
 eius orantibus et offerentibus in templo. **p̄mo Regū p̄mo.** **R**un
 diatum est dauid qz viri gabes galaad sepelissent saul mortuū
 et dixit ad eos. **Benedicti vos a domino qui fecistis misericor**
diam hanc. ij. Regū. ij.

De benignitate dei.

Benignus est deus.

- Exorantibus pro alienis delictis.
- Tolerantibus et habentibus astrictis.
- Opantibus celi cemis ascriptis.
- Decertantibus et effrenis deuidis.
- Peccantibus et obscenis delictis.
- Egrotantibus morbi peius afflictis.

Benignus est deus orationibus pro peccatoribus. vñ abrahā
petēti a dño vt pceret sodomitis q̄ cum multa fiducia
loquebat̄ semp benigne rñdit. **q̄** quis abrahā visus
fuiss̄ hominibz importun⁹. dñs ei qd̄ petebat benigne cōcessit.
Gen. xvij. Dixit domin⁹ moyfi cerno q̄ populus iste dure cerui
cis sit. dimitte me vt irascat̄ furor meus ⁊ deleam eos. **Ecce dñs**
diat. dimitte me q̄si benigne dicerz. **tu tenes me p̄ eis orādo.** **Ex**
odi. xxxij. Similia dicebat iheremie orāti p̄ populo quē vole
bat p̄p̄t peccata dele. **Iher. vij.** **B**enign⁹ est deus tribulatio
nem sustinētibus. **I**do fugiēt iacob esau fratrem suum ⁊ reuertē
ti. ip̄m p̄tegit ⁊ fratrem p̄p̄cium fecit. **Gen. xxxij. ⁊ xxxij.** Loq̄ba
tur dñs moyfi vt amico ⁊ ip̄m a detractoribz liberauit. **Qui.**
xij. ⁊ xiiij. Helie angustiato benignitate dei. corui panes ⁊ car
nes deferabant. **ij. Re. xvij.** Eidem helie fesso ⁊ tribulato deus
panē ⁊ aquā p̄ angelū destinauit. **ij. Re. xix.** Cum azaria ⁊ so
ciji eius vidit nabuchodonosor quartū simlē filio dei. ad pro
bandū qd̄ deus semp est cū tribulatis tribulacōem paciēter su
stinētibus. **Dan. iij.** Danieli existenti in lacu leonuz deus benign
e misit pulmentū p̄ abakuc de longiquo. **Dan. xiiij.** Discipu
lis xp̄i ex eius recessu tribulatis sp̄m sanctū p̄misit. **Joh. xiiij.** Et
postea dedit. **Actu. ij.** Petrū fluctuantē in mari dñs benigne de
fluctibz liberauit. **Matth. xiiij.** Stephano posito in tribula cōe
marij dñs benigne celū apertū ⁊ seip̄m demonstrauit. **Act.**
vij. Iohes existens in pathmos a dō est multis reuelacōibz
solatus. **Apoc. p̄ totū.** Susāna existens in maximis tribula
cōibus ⁊ piculo mortis de⁹ eam misericordit p̄ danielē libera
uit. **Dan. xiiij.** Latronē clamātem in suis tribulacōibz solatus
est dñs dicēs. **Hodie meū eris in paradiso.** **Lu. xxij.** Jonā qui
fuit deglutitus a pisce dñs benignit̄ liberauit. **Jone. ij.** Ex hñs
om̄ibus colligit̄ benignitas dei om̄ipotentis. **B**enign⁹ est de
us iustis ⁊ bene viuētibus. **I**do iacob q̄ bñdixerat fiducialiter
dicebat. **Nō dimittā te nisi benedixeris michi. ⁊ benigne bene**
dixit ei. **Gen. xxxij.** Ezechias rex dixit. **domin⁹ bonus p̄p̄ciabit**
cunctis q̄ ex toto corde exquirunt eū. **ij. palip. iij.** Misit domin⁹
benigne angelum raphaelē qui duxit thobiā incolumē atqz re
duxit. **Thob. v. ⁊ q̄si p̄ totū vsqz ad. xij.** Mariā magdalenam
pio opi intendente. discipulis murmurātibz xp̄s pie exausauit

benignitas de
Exorātibz p̄ abrahā
Tolātibz ⁊ dicitur
Opātibz ⁊ dicitur
Deorātibz ⁊ dicitur
Peccātibz ⁊ dicitur
Egrotātibz ⁊ dicitur

Math. xxvi. Exaudiuit dñs innocētem susannam et benigne eā ab iniustis semib? liberauit **Dan. xiiij.** Discipulos iustos tempore passiōis xp̄s benigne defendit dicens **Si ergo me q̄ritis finite hos abire** **Job. xvij.** **B**enign? est dñs p̄liantibus p̄ iusticia eos cōfortando et adiuvando. idō obediuit dñs v̄a iohue dicēti. **Sol cōtra gabaō nō mouearis** **Josue. x.** **G**edeōi dedit benigne bis signum in vellē q̄ de hostib? victoriā obtineret. **Judic. vij.** **M**achabe? et qui cū eo erant bis auxiliū a dō acceperunt. **ij. mach. xi.** **B**enign? est domin? p̄ctōribus et speciali ter volentibus penitere. idō benigne pep̄it dauid cōfitemi peccatū cū a nathan extitit rephensus. **ij. Reg. xij.** **P**repauit domi n? piscem qui deglutit? ionā. q̄uis iuste ex inobediēcia puniretur **Jone. ij.** **S**tatim post vocacōem matthei. xp̄s benigne cum peccatorib? manducauit. **Lu. v. math. ix.** **M**agdalene pie peccata pep̄it et a murmuracōe pharisei ipsā defendit **Lu. viij.** **E**xēplum xp̄i qd̄ dixit d̄ filio p̄digo. magnā liberalitatē et benignitē ad p̄ctōres ostendit **Lu. xv.** **Z**achaeus publican? qui xp̄s desiderabat videre benigne fuit a dño visitatus **Lu. xix.** **L**atromi petenti a xp̄o sui memoriā. in breui p̄misit dare padisū. **Lu. xxij.** **M**agna pietas xp̄i petrum ter negantē non abiecit s̄ p̄cūs eum benigne respexit **Lu. xxij.** **T**homā non credētem non repulit. s̄ se tangi et palpari p̄misit **Jo. xx.** **S**aulū p̄secutorē benignē p̄stratum. terruit. occauit et cōuertit **Actu. ix.** **B**enignus est dñs debilibus et infirmis eis sanitatē reddēdo. **Nā** circuibat ih̄s sanans omnes languores et infirmitates **Mat. iij. et ix.** **L**eprosū dicētem. dñe si vis potes me mūdare. extendens ih̄s manū tetigit et mūdauit **Math. viij.** **A** muliere sanguiflua scdm̄ legem immunda ih̄sus se tangi p̄misit eamq; sanauit **Math. ix.** **D**e benignitate dei circa infirmos quos curauit quere in multis locis euangeliorum.

De blasphemia.

Blasphemia:

- Acerbitatē puniōis submittit.
- Iniquitatē trāsgressiōis cōmittit.
- Sanitatē correpciōis obmittit.
- Sublimitatē elacōnis p̄mittit.
- Malignitatē detractōis immitat.

Blasphe^matēs deum gra^uiter puniuntur etiā in pⁿti et
tamē aliqui nō dimittūt. **N**az filius mulieris israeli
te qui blasphemauerat deū iussus est dⁿo lapidari **Le**
uit. xxiiij. Vir dei dixit ad regem isrl. Quia dixerunt syri. deus
moncū est domin^u? et nō deus vallū. Dabo omēz multitudinē
hanc grandē in manu tua. **iiij. Re. xx.** Multū displicuerūt dⁿo
blasphemie seruo^z sennacherib regis assirio^z. ppter quas per
cussit de^u centū octogitā quinqz milia hominū de exercitu suo. **iiij**
Re. xix. Blasphe^mia mittunt pctm gra^uissimū et acriter deum
in sua iniquitate impugnat. **I**do dixit heli fili^us suis. Si pecca
uerit vir in virum placari ei pōt deus. si autē in dⁿm q^us orabit
p eo. **p. Reg. ij.** Maius pctm nesciuit excogitāe iezabel q^u bla
sphe^mia. Nam submisit falsos testes qui dicerēt naboth deū et
regem blasphemauit. **iiij. Re. xxi.** Blasphe^mia quāto magis
replēdūtur et rñdet eis. tanto peiores fiūt et āpli^us blasphemāt.
ppter qd ezechias p^hibuit ne popul^us respōderet aliquid bla
sphe^mis rapsaris. **iiij. Re. xviii.** et **ysa. xxxvi.** Cum arguerz ihe
remias p^ha populū qui sacrificabāt dijs alienis rñderūt. Ser
monē quē locutus es in nomine dⁿi ad nos nō audiem^us. ex te
h sacrificem^us. regine celi. **I**tere. **xliij.** Blasphe^mia ex magna
supbia et elacōne trahitur. **I**do supbi sunt q^u blasphemāt et ma
iores se dⁿo reputant. **vñ** nabuchodonosor dixit trib^us pueris.
Quis est q^u vos eripiat de manu mea. **h**oc autē dicebat qz sta
tuam eius eneam adorare nolebāt. **Dan. ij.** **V**olofernes indi
gnatus. qz achior dei potēciam cōmendauit dixit. qz p^hasti
nobis dicens qz gens isrl defendatur a deo suo. eñdani qz non
sit deus in terra nisi nabuchodonosor. **Judith. vi.** Dicētib^us iu
dis micanori. est deus potēs in celo qui iubet custodi^{ri} sabbatū.
Rñdit et ego potēs in terra qui iubeo sumi arma. **ij. mach. xv.**
Blasphe^miat deum increduli et infideles detrahētes dei operi
bus. **vñ** de cū ihs eiecisset demonia pharisei clamabāt dicētes
In beelzebub pⁿcipe demonio^z eicit demonia. **Lu. xi. Mat. xij.**
Pendente xpo in cruce ptereuntes mouebāt capita sua dicētes
Vah qui destruis templū dei. **Mat. xxvij. Mar. xv. Lu. xxij.**
Jo. xix. Contradicebāt iudei hīs que a paulo dicebātur bla
sphe^mantes. **Actu. xiiij. et xvij.**

De castitate et cōtinencia:

Castitas

Sociorum malignitate amittitur.

Flagellorum acerbitate dimittitur.

Pre cunctorum utilitate diligitur.

Clericorum maturitate dirigitur.

Relictorum sobrietate acquiritur.

Sine morum equalitate perditur.

Castitas seruatur in societate bonorum et perditur in societate malorum. In cuius signum pentes nri adam et eua duz in paradiso fuerunt erant casti. h post qd eieci fuerunt inter se cognouit adam vxore sua. **Gen iii.** Dima donec fuit cu fribus suis patre et matre lya casta fuit. sed exiens videre mulieres regionis corrupta fuit. **Gen xxxiiij.** Castitate violantes con pceptuz domini gunt puniuntur. Na cu siche violasset dimam filia lye. filii iacob fratres ei. siche patre ei et populū occiderunt. **Gen xxxiiij.** Post debellationē madianitarū iussit moyses feminas q viros nouerat iugula vrgines aut seruari. **Num xxxi.** Amō pp t defloracionē thamar ab absalone i iunio ē occisus. **1 R. xiiij.** Post violacionē vxoris leuite. plus qm lx milia virorū fuit occisi. **Judicū xx.** Castitas cara est apud deum et multuz diligenda et debet se homo morti exponere vt eam custodiat. Ideo ioseph licet esset iuuenis et sollicitaret a domina. maluit tamen diffamari et incarcerari q perdere castitatem. **Gen xxxix.** Judas qui castus nō erat diligebat tamē in aliis castitatem. ideo detestatus ē fornicationem thamar. **Gen xxxviiij.** Sic diligebat sara castitate que dicebat tu scis dñe qz nunq virum concupui. **Tobie iii.** Grauius fuit susana molestata a senioribz. sed nec famam nec vitā preposuit castitati. **Dan xiiij.** Maria nō fuit oblita votū castitatis. licz āgelus dixit ei q de ea filius dei nasceret. **Luc. p̄rio.** Castitate maxime deñt seruaē sacdotes et mistri dei. In cuius figura dicat q mundi esse debebat a mulieribz q panes sacerdotales māducabāt. **p̄ Regū xxi.** Cū mulier funamitis volebat loqui heliseo. tūc heliseus misit puerū id ē seruum tāq vitans cōfortia mulierū. **iii R. iiij.** Propter id quod xp̄s dixit q in alio seculo non nubent neqz nubent h erunt sic angeli dei. oñditur q vita mistrorū dei in terra det esse casta vt seqtur vitā celestū mistrorū. **Math xxij.** Argumētū ē castitatis cleicis et platis q Stephanus mulieribz est p̄positus. **Actu. vi.** Caste debent

vire relicte vidue inter alias mulieres et castitas est eis difficili-
alior propter voluptates expertas ad eam seruandam debet intendere
ieiunijs et oracionibus. **I**do iudith post mortem viri sui non cogno-
uit alium virum. sed cum puellis suis clausa morabat habens ali-
cum super lumbos suos et ieiunans cunctis diebus vite sue propter sab-
bata et neomenias et festa domus israel. **Judith. viii.** Anna pro-
phetissa peccerat in diebus multis et vixerat cum viro suo annis se-
ptem a virginitate sua. et postquam vidua erat usque ad annos. lxxxviii. quod
non discedebat de templo. ieiunijs et obsecrationibus seruies do-
mum ac nocte. **Lu. ii.** **C**astitas non sufficit sola ad salutem si non
alijs virtutibus et moribus bonis adornatur. quod ostenditur in pa-
bula decem virginum. ubi virgines fatue excluse sunt. sapientes
introduce. quod fatue licet virgines caste erant. oleum tamen bono-
rum operum non habebant. **Math. xxv.**

De casu peccati.

Casu peccati cadunt aliqui.

Prefignati bonis vulgaribus.

Prenotati bonis singularibus.

Qadunt aliqui viri boni qui reputati sunt sancti in peccatum.
Ido qui se existimat stare videat ne cadat. Nam licet pro-
mi nostri penes essent in innocencia sancti in loco tam eminenti et
domino satis propinquum: nichilominus ceciderunt. **Gen. iii.** Et loth qui
bonus fuit in malis. egressus autem a sodomis cum duabus filiabus
suis cecidit in peccatum luxurie. **Gen. xix.** David qui fuit sanctus et ele-
ctus a deo de graui peccato in grauius peccatum cecidit. quoniam post adul-
terium in seruum sibi fidelem homicidium perpetravit. **ii. Re. xi.** **Ju-**
das scarioth et petrus ceciderunt qui erant discipuli christi. vnus tra-
didit alter negavit. **Math. xxvi.** **C**adunt aliqui in peccatum
homines totati multis bonis de quibus se debebant a casu tue-
ri. Nam angeli ceciderunt qui fuerunt creati in celo. totati multis
bonis nullam habentes materiam ad casum inclinantes. **psa. xlii.**
ii. Salomō totatus sapientia cecidit qui cum amarz alienigenas
mulieres. pro dola propter luxuriam adorauit. **ii. Re. xi.** Fortissimus
sampsō qui cum mandibula asine mille viros occidit et portas
apportauerat ciuitatis. de deceptione mulierum cecidit. cecatus est
denum mortuus. **Judicium. xv.**

De confessione.

Confessionem peccatorū.

Efficit detectā a cūsatio.

Infiat erecta desperatio.

Minuit incepta iteratio.

Confulit recepta tribulatio.

Perficiat accepta reputatio.

Confessio peccatorū debz esse accusatoria et nullū debz excu-
sare peccatū. ad quod monebat dñs ad az vt cognosce-
ret et accusaret peccatū suum. sed ipse retorxit in deum et mulierem
et mulier in serpentē **Gen. iij.** Reprehensus dauid a nathan pec-
catū suum humiliter est confessus. **ij. Re. xij.** Similiter recogno-
uit peccatū murmuracōis populi et obtulit se pene. **ij. Reg. xxij.**
Veniebat ad iohem omnis popul⁹ iuda cōfiteus peccatā sua. **ma-
th. iij. mar. p.** In cuius figura dixit leprosis. **Ite oñdite vos sa-
cerdotib⁹. Lu. xvij.** Predicāte paulo multi veniebant cōfiteus
peccatā sua **Actu. xix.** Confessio peccatorū debz esse cum vera spe
venie et non desperacōe. ideo confessio chayn deo nō placuit nec
sibi p̄fuit quātūcūqz peccatū suum recognouit. qz cum despe-
racōe mixta fuit cum dixit. maior est iniquitas mea q̄ vt veni-
am merear **Gen. iij.** Judas traditor confessus est peccatū dī-
cens. peccavi tradens sanguinē iustum. sed sibi non p̄fuit qz cū
desperacōe fuit hec cōfessio **Math. xxvij.** Confessio peccatorū
debz esse cū p̄posito vltimus nō peccandi. ideo pharaoni dicenti
peccavi. nō p̄fuit cōfessio qz nō intendebat desistere a peccato il-
lo nec de relinquere duriciā cordis **Exo. x.** Simile accidit saul
cum reprehenderz eum samuel de inobediencia ad deum. **p. Reg. xv.**
Sed qz dauid dixit verbum peccavi cum intencōe nō pec-
candi. vltimus dixit ei nathan. transiit de peccatū tuum. **ij. Re-
gū. xij.** Confessionē inducūt aliqn̄ tribulacō et afflicō. Cū
enim homo tribulat⁹ cogitat qz p̄ peccatis suis patitur et dño cō-
fiteatur. ideo dixit rex dauid. **Multiplicate sunt infirmitates eorū
postea accelerauerūt scz ad cōfessionē. ps. xv.** Afflicti filij isrl̄
p̄ serpentes ignitos dixerunt moyhi. peccauim⁹ qz locuti sumus
cōtra te **Numeri. xxi.** Oppressi filij isrl̄ a philisteis et filijs amō
confessi sunt dicētes. peccauim⁹. **Judic. xx.** Confiteri dñt ho-
mines quātūcūqz iusti et se peccatores asserere et reputat⁹ exemplo
neemie dicētes. Ego et dom⁹ p̄ris mei peccauimus iniquitatē fe-
cimus. **Neemie. p̄mo.** Orans daniel qui erat vir p̄fectus dicebat

peccauit? Dan. ix. Sextus illoꝝ septem fratꝝ qui pro dño fu-
stinebant martiriũ dixit. Hec patimur merito pnia peccauit?
ij. Machabeoꝝ. vij.

De confidentia.

**Confidenter de-
bent homines.**

- Delinquentes prohibere arguendo.
- Audiētes adhibere referendo.
- Insurgētes cohibere fugiendo.
- Vera gētes docē differendo.
- Indigētes se prebē in petendo.
- Obsequētes se exhibē parēdo.

Confidēs debet esse homo ad arguendū vicia et peccata
Iđo cōfidenter arguit moyses cōtra pharaonē Exodi
vij. et aliq̄bus seq̄ntibus Audacter. cōfidenter et discrete nathā
ppha arguit dauid de pctō. ij. Re. xij. Helias cōfidenter repre-
hendit achab dicēs. non ego turbo isrl sed tu. ij. Reguꝝ. xvij.
Stephanus audacter et cōfidenter arguit iudeos de pctis eorū
dicens. O dure ceruicis et inārcūāsis cordibꝝ et auribus vꝝ sē
p spūsancto resistitis Actu. vij. Paulꝝ p̄nte proconsule. elimaz
magū cōfidenter rephendit lumineqꝝ p̄uauit Actu. xij. **C**ō-
fidenter debz hō referre et annūciāe audiētibus q̄ nunciāda sunt
a deo. Iđo helias cōfidenter obtulit et retulit octoſie regi. hec di-
xit dñs. de lectulo tuo non descendes sꝫ morte moriens. iij. Re.
p. Helise? homo magne cōfidentie dixit ad ioram regē. Quid
michi et tibi. iij. Re. iij. **C**onfidenter et audacter debz hōmo
pugnare p̄ iusticia et in prelijs pusillanimes aniare. sicut ezechias
cōfidenter bellatores ad bellum cōfortauit. ij. palip. xxxi. Ma-
gne fuit cōstancie neemias q̄ ab inimicis nō potuit terri Re-
emie. xlvi. Judith fuit valde magnanimis qm̄ decapitabat ho-
lofernē Judith. xij. Judas dixit socijs suis multitudinē timē-
tibus. absit vt fugiam. ij. mach. vij. Pugnāte ionatha fugi-
erunt socij. sꝫ vidētes eum fortiter p̄liari reuersi victoriā habu-
erūt. p. mach. ij. **C**onfidenter debz hōmo loqui et p̄dicāe pub-
lice veritatē. nec timore vel alia causa declinare ab ea. sicut mar-
doche? non declinauit a veritate cultus dñi adorādo aman et cō-
fidenter verbi veritatē loq̄batur regine Hester. iij. et iij. Cec?
a dño illuminatus audacter cōfitebatur phariseis miraculi ve-
ritatē Joh. ix. Petrus q̄ prius ad vocē anille negauit. recepto

spū sancto sic confortatus est vt audacter corā toto collegio offi-
 teretur eū Actu. ij. a. iij. Magnanimus? a audax fuit paulus? p̄di-
 cando corā mgratib? a auib? a coram multis iudicib? veritatez
Actu. ix. a. xxi. **C**onfideret debz homo petere a maxime qd
 iustum est. sic cōfideret petijt bersabee a dauid qd salomō fili?
 ei? regnarz. iiij. Re. p̄. Audacter sed indiscrete petijt mat̄ filio
 rū zebedei p̄ filijs suis vnū sedere a dextris a alium a sinistris.
Math. xx. Magna fiducia mulier chanaanica filie liberacōez a
 dño postulabat Math. xv. Cū magna fiducia petijt ioh̄es sibi
 p̄ditore a dño reuelari Jo. xiiij. Joseph audacter introiuit ad
 pilatū a petijt corp? ih̄u Mat. xxvij. **C**ōfidenter a audacter
 debz homo se pare ad obedienciā p̄latoz vsqz ad mortē. sic th̄o-
 mas volēs obedire xp̄o dicēt. Eam? in iudeā itez alijs discipu-
 lis timētib? a dicētib?. Rabi nunc quēbant te iudei lapidare
 a itez vadis illuc? dixit thomas. Eam? a nos moriamur cum
 eo Jo. xi. Petrus dixit magistratib?. Obedire oportz dō magis
q̄ hominib? Actu. v. De hac materia queratur plūa de fortitu-
 dine retro vbi tractatur de hac littera. f.

De compassione ad proximū

- Carceratis liberando.
- Tribulatis cōfortando.
- Fatigatis subleuando.
- Morti datis deplorando.
- Obstinatis supportando.
- Viduatis consolando.
- Secum natis adiuuando.
- Re priuatis res donando.
- Infirmatis visitando.
- Fatigatis loquitando.

Compati debz homo captiuis a eos p̄ posse liberare. sic
 abraham audiēs loth captiuū velōciter a viriliter iuuit
 eū Gen. xiiij. Tobias cōpaciebatur captiuis pascēs a redimēs
 eos Thob. p̄. a. ij. Abimelech cōpacies iheremie in lacuz misso
 p̄cūavit liberare eū Ihere. xxxiij. Dari? audiens danielē esse in
 lacu leonū p̄ dolore dormiuit incenatus Dan. iij. **C**ōpati d̄z
 homo tribulatis eos cōfortādo verbis a fās. sicut rubē a iudas
 cōpacientes tribulato ioseph mitebātur liberāe eū Gen. xxxvij.

Cum iezebel psequeretur pphas dñi. ab dias opaciens absco
dit ex eis centū. iii. Re. xviii. Hester audiēs tribulacōem popu
li opaciens eis se morti exposuit vt liberaret eos Hester. iii. a
iii. Discipuli opacientes mulieri chaneē tribulate p filia p ei
exaudicōe dñm rogauerūt. Math. xv. Vides dñs flentes sor
res lazari opaciens eis lacrimat? est q lasarū fuscitauit Jo. xi.
Pendēs xps in cruce videns matrē tribulatā q in anima cruci
figi opaciens ei iohāni cōmisit Joh. xix. **C**ompati debz hō
fatigatis q eos refoāllare sicut pōt Ido gedeon opaciēs socijs
suis fatigatis. postulauit p eis panes vt refoāllarent Judicū.
viii. Dauid cōpaciens lassjs socijs nō potētib? ire ad bellum et
remanētib? ad sarānas. cōstituit vt eis eq̄litas prede daretur.
p. Re. xxx. **C**ompati debz homo mortuus q spēaliter mortuus
in malo statu aie vel mortuus cōtra iusticiā. Ido filij isrl in exi
dio fratz suorū de tribu beniamin eis amare fleuerūt. licet ab
eis grauitē q enormit fuerint offēsi Judicū. xxi. Doluit dō de
ocāsiōe absalon opaciens ei sciens eū dāmnatū. ii. Re. xviii.
Anthioch? licz mal? tamē audiēs omiā iniuste eē occisū flens
ei cōpaciēbatur. ii. mach. iii. **C**ompati debz homo p dōnbo
obstinatis q se iniuriantib? eis benigne parcēdo q supportādo.
sic samuel lugebat saul regē ei cōpaciens quē sciebat a dō rpro
batū. p. Re. xv. Cōn nelētes delinquentibus parcere q cōpati p
posuit xps parabolā de seruo nequā cui dñs multa dimiserat q
ipse noluit dimittere pauca Ido cum dñs tormētis tradidit q
sibi qd dimiserat repetiuit Math. xviii. **C**ōpaciendū est re
lictis q viduis eas dulciter cōsolando Ido helias benigne acce
pit verba vidue satis dura q ei cōpaciens filiū fuscitauit. ii. Re
gū. xvii. Similiter opassus est helise? vidue in debitis multis
existēte ei oleum augmētando. iii. Re. iii. Magnū dolorē hūit
omias qñ vidit ab heliodoro tēplum spoliari in quo erāt depo
sita viduar. ii. mach. iii. Vidēs ihs flentem viduā cōpaciens
ei eius filiū fuscitādo Lu. vii. Petrus vidēs flere viduas p mor
te thabite q aiebat eos. opaciens eis eam fuscitauit vt eis ali
menta itez preberz Actu. ix. **C**ompati debz hō singulariter
patrie q natis in ea qñ videt eam in piculo vl malo statu. Ido
neemias audiens malū statum iherlsm q iudeoz fleuit dieb? ml
tis q tandē arripuit cōsiliū oportunū Ree. p. Magnā opassi

onem habuit iheremias de destructione sue ciuitatis plorans et
 ululans super eam Tren. p. 1. quasi p. totum. Saluator videns ci-
 uitate iherusalem destruendam. compatiens fleuit super illam Luce. xix.
Compati debet homo pauperibus temporalibus priuatis eis in ne-
 cessitatibus subueniendo. Ido dicebat iob. xxix. Auris audiens
 beatificat me quod liberauissim pauperem. Multum mouet ad compaci-
 dum pauperibus quod disceptatio futuri iudicii solum de operibus
 misericordie fiet exhibitis vel non exhibitis pauperibus et egenis.
Math. xxv. Misertus est dominus turbe que cum tribus diebus fusti-
 nebat. qui ita pauperes erant quod non haberent quod manducarent.
 sed christus misertus eorum de quinque panibus et duobus piscibus
 faciauit eos. Math. xiiii. mar. vi. Luce. ix. Joh. vi. **C**ompati
 debet homo infirmis et eos quantum potest iuuare. sic compassus est
 samaritanus homini vulnerato alligans eius vulnera et imponens
 iumento Lu. x. Quia diues epulo non est compassus lasaro vlceri-
 bus pleno. ideo sepultus est in inferno Lu. xvi. Multum compas-
 sus est saluator furto et muto quem sanauit Math. ix. mar. vii.
 Quociens christus ex compassione infirmos sanauit quere infra de
 miraculis. **C**ompati debet homo peregrinis et vagis. eos recipere
 et hospitare atque reficere quam potest. sic compassus est abraham angelos
 quos credebat peregrinos Gen. xviii. Loth etiam compatiens angelos
 quos peregrinos credebat in hospitium introduxit. Gen. xix. Duo
 discipuli euntes in emaus compatiens christo quem peregrinum esti-
 mabant eum ad hospitium coegerunt Lu. xxiiii. Quo autem reci-
 piendi sunt peregrini et cum compassione et caritate tractandi que-
 re infra de peregrinis p. totum capitulum.

De consilijs bonis.

- Angelorum viriliter erudiendum.
- Coniunctorum humiliter admonendum.
- Pertinorum salubriter instruendum.
- Sociorum fideliter consulendum.
- Aduersorum utiliter edocendum.

Consilijs angelorum et sanctorum acquiescendum est. Ido
 legitur quod angeli dederunt consilium loth et uxori eius sed
 quod uxor non tenuit ideo uersa est in statuam salis. Gen. xix. Loth
 etiam quod non statim ascendit in montem secundum quod ei angeli consuluerunt.
 ideo duplicem incestum commisit cum duabus filiabus. Gen. xix.

... bonis sanguine
 mala contingit
 acquiescentes
 frater ruben non
 ioseph quod scilicet
 Gen. xxxvii
 post scelus
 pilato
 Consilium
 filio suo
 sapientia
 Regiam
 ptem regni
 bonum
 ipse
 Joseph
 mach
 Naz fidelis
 non credit
 pug
 mach
 est si
 psequi
 malis
 pradi
 malum mulierum
 Nam eia mal
 manducaret
 Dna au
 pber
 salomois

Consilij bonis consanguineorum acquiescendum est. quoniam non acq̄
 escētibus sepe mala contingūt. **I**do genei loth q̄ accepturi erāt
 filias eius. nō acquiescētes consilio loth pierūt cū sodomitis **Ge
 nes. xix.** Quia fratres ruben nō crediderūt nec secuti sunt consili
 um qd̄ dedit ioseph qd̄ sc̄z ioseph retulit patri suo. id̄ arco veit
 sup̄ eos tribulacō **Gen. xxxvii.** Filij beniamin nō crediderūt fi
 lijs isrl̄ consulentibus post scelus commissum. id̄o perierūt **Judi. xx**
Bonū consilium dedit pilato vxor sua. h̄ ipse non credēs occidit
 xpm̄. **Math. xxvij.** **C**onsiliū sapientū seruandū est. id̄o dice
 bat thobias filio suo. consilium a sapiente req̄re **Thob. iij.** Qui
 non credidit consilij sapientū perijt. sicut filij isrl̄ qui noluerūt
 credere moȳsi sapientia expto dicēti. Nolite ascendere id̄co vi
 di fuerunt **Qui. xiiij.** Roboam q̄ non tenuit consilium sapientuz
 senum. id̄o maiore ptem regni pdidit. **ij. Re. xij.** Daniel sapie
 cia dei plenus dabat bonum consilium nabuchonosor. q̄ peccata
 sua elemosinis redimeret. h̄ ipse non credidit id̄o in bestia mu
 tatus est **Dan. iij.** Ioseph? et azarias nō crediderūt consilij sa
 piētis iude id̄o perierūt. **p. mach. ij.** **C**onsilij amicorum et so
 ciorū credendū est. **N**az fidele consilium dabat achior bolofemi
 cū quo erat in exercitu. h̄ q̄ nō credidit id̄o occasus fuit **Judith**
v. Quia godolias non credidit consilij iohānis occasus est **Ihe
 re. xiiij.** Judas cum paucis pugnatur? nō credidit consilio **To
 ram** id̄o victus fuit. **p. mach. ix.** **C**onsiliū non solū amicorum h̄
 etiā inimicorum tenendū est si vtile est. **N**am azazel nō credidit
 consilio abner vt desisteret p̄seq̄ eū. id̄o lācea transfossus ē. **ij. re. ij.**

De consilijs malis.

Consilium malū p̄cedit.

- A feminis decipientibus.
- A subditis contradicentibus.
- A reprobis male loquentibus.
- A sapidis vana docentibus.
- A cupidis lucra querentibus.

Consiliū malū mulierum detestandū est nec acquiescē
 dum eis. **N**am eua male consuluit et p̄suasit viro q̄ de
 ligni vitati fructu manducaret qd̄ et fecit id̄o amissimū locuz
 paradisi pdidit **Gen. iij.** Dñā cui ioseph seruiebat consulebat et p̄
 suadebat ei vt castitate p̄deret **Gen. xxxix.** Mulieres suis p̄sua
 sionibus p̄uerterūt cor salomōis vt adoraret p̄dola. **ij. Regū. xi.**

Mater octobie regis iuda impulit filium suū vt male ageret.
ij. pali. xxij. Stultum cōsiliū dedit vxor iob viro suo sed ipse
tanq̄ iustus et sanctus non acquieuit **Job. ij.** Nephandū cōsi-
liū dedit herodias filie sue dicens. nichil aliud petas nisi ca-
put iohis baptiste **Math. xiiij. mar. vi.** ¶ Cōsiliū malū dāt
qn̄qz subditi principibus et p̄latis vt eos faciant venire in scā-
dalū et in malum. sic populus isrl̄ male cōsultuit aaron vt faceret
eis vitulum aureū quē adorauerūt. quibz aaron stulte credidit
et scandalū incurrit **Exo. xxxij.** Artaxerxi p̄suasum est a subdi-
tis emulis iudeorum vt p̄hiberet fieri opus templi. **p̄. Esdre.**
iiii. Filij amon male suggesserūt regi suo vt deonestariz nunci-
os dauid p̄pter qd̄ scandalū et odium fuit inter ipsos reges ge-
neratū. **ij. Re. x.** ¶ Cōsiliū malū dāt pueri homines vt faciāt
alios cadere in p̄iculum et peccatum. sic balaam cōsultuit bala-
ach q̄ filios isrl̄ faceret fornicari et iram dei incurere **Numeri.**
xxiiij. Amici aman sibi male cōsultuerunt vt suspenderet mar-
dicheum. qd̄ postea sibi euenit in damnum **Hester. v.** In diebus
antiochi aliqui pueri ex filiis isrl̄ p̄suadebāt alijs deserere
fratres et disponere testamentū cum gentilibz. **p̄. mach. p̄rio.**
Joab iniquū cōsiliū dedit amon vt violaret thamar sororē
suam **Numeri. xiiij. et xxxiiij.** Elimas magus puerse cōsultuit
vt non crederetur verbis pauli **Actu. xiiij.** ¶ Cōsiliū malū
dant aliquādo sapiētes quorū deus stultam facit sapiēciā. sic
nephandū cōsiliū dedit achitofel absalon. et tamē erat cō-
siliū eius illis diebus quasi cōsiliū dei. dedit enim cōsili-
um vt ingrederet ad concubinas p̄ris sui. **ij. Re. xvi.** Sapiē-
tes pharaonis dederunt cōsiliū insipiens **Ysa. xix.** Rectores
populi et sapientes cōsultuerūt sedechie vt occideret iheremias.
Ihere. xxx. viij. Ad malā suggestionē satrapaz statuit rex p̄sa-
rum puerum decretum **Dan. vi.** ¶ Cōsiliū malū dant au-
pidi et auari p̄pter auariciā. sic menelaus iniquū cōsiliū dedit
andromio vt occideret onyram sacerdotē vt ipse haberet sacerto-
cium. **ij. machabeoz quarto.** Questores perditō questu p̄sua-
serunt magistratibus et fecerunt paulum cedi **Actuū de dimoseo.**
Ptolomeus corruptus pecunia cōsultuit regi q̄ menelaum
absolueret et accusatores innocentes occideret. **secundo macha-**
beozum quarto.

De consolacombus diuinis.

Consolatur dominus.

- Humiliter obsequentes.**
- Viriliter patientes.**
- Salubriter penitentes.**
- Fideliter confligentes.**
- Hostiliter subsistentes.**
- Valiter incedentes.**

Consolatur dñs obediētes mandatis eius **I**do pt? q̄ abraham exiuit de terra sua ad mādatum dñi. dñs cōsolatus est eum diuersis apparicomb? **Gen. xiiij. xv. xvi. xvij. xxi.** ali quib? seq̄ntibus. **F**ilij isrl qui obediētes deo exierūt de egipto vt sacrificarent in deserto misit dñs cōsolacōnem q̄n pluit eis māna **Exo. xviij.** **C**onsolatur dñs tribulatos post tēpestatez tribulacōis dans tranquilitatē cōsolacōis. iuxta illud qd̄ dicitur i **psal. xcij.** **S**cđm multitudinē dolorū meoz cōsolacōnes tue letificauerūt animā meā. **I**do fugiente iacob a facie fr̄s sui deus multipliciter est eū cōsolatus in somno **Gen. xxviiij.** **M**oyse exulanti apparuit dñs in deserto et cōsolatus est eū loquens de rubo qd̄ non accidit ei in domo pharaonis. **Exo. ij.** **L**uctum iudeoz dñs cōuertit in gaudiū q̄n p̄ bester fuerūt a tanto piculo liberati. **I**ester. v. **N**otādum qd̄ filij isrl tempe captiuitatis babilonice habuerūt plures p̄phedias q̄ tempe salomonis i quo fuerunt in magna p̄spertate. q̄ habuerūt iheremiā ezechielē et danielē. **I**here. p. **E**zech. iij. **P**aul? senēbat multas cōsolacōnes diuinas in suis tribulacōib?. **vñ** dicebat **S**icut abundant tribulacōes xp̄i in nobis. ita p̄ xp̄m abundat cōsolacō nra. **ij. Cor. p.** **J**ohes exul et tribulatus i pathmos infula plures reuelacōnes et cōsolacōnes habuit q̄ in p̄spertate. **A**poc. per totū. **C**onsolatur dñs penitētes in multis tribulacombus et necitatibus et temptacōibus q̄ in penitēcia accidunt. **I**n cui? figura moyses qui ieiunauit in mōte quadragita dieb? et quadraginta noctib? abatus fuit a cōsolacōne diuina. **Exo. xxxij.** **I**n huius etiā figura heliam in torrete ieiunū p̄ diuinā cōsolacōnem corui mane et vespere pascebāt. **ij. Re. xvij.** **S**aluator etiā discipulos existētes in nauī q̄ penitēciaz signat cū haberēt ventū sez temptacōis contrariū ingressus ad eos ipsos est multipliciter cōsolatus. **Math. vi.** **P**aul? etiā volens cōfortare eos

eos qui erāt secū in naui tēpore tempestatis ait. **astitit** michi
 angelus dñi dicens **Ecce** donavi et saluavi omnes qui nauigant
 tecum **Actu. xx. viij.** **Cōsolat** dñs p̄liantes p̄ fidē et p̄ iusticia
 adiuuans et confortans eos in pugna. **fic** consolatus est iohue dicit
Nō dimittā te nec relinqūā. **confortare** et esto robustus? **Josue** p̄
Machabe et q̄ cū eo erant vidētes illō adiutoriu missus a dño
 et duce confortati et letati sunt et bñdicēbant dño et confortatis anis
 cōualuerunt. **ij. mach. xi.** **Cōsolat** de? obsessos corporali et
 spūaliter ab hostib? et carceri mancipatos. **fic** consolatus est eze
 chiam regē qñ de exercitu regis assiriorū per angelū vnā nocte
 p̄ussit octogintaquiqz milia. **iii. Re. xix.** **Filios** isrl̄ obsessos i
 bethulia ab holoferne consolatus est victoria quā dedit p̄ ma
 nū femine **Judith. x. et xiiij.** **Petr** inclusū in carcere herodis cō
 solatus est p̄ angelū suum liberans eū. **Actu. xiiij.** **Paulū** et sylā
 positos in carcere dñs misso terremoto consolatus est **Act. xiiij.:**
Cōsolat dñs iustos vtilia opa faciētes. **fic** consolatus ē tho
 biam et zaram liberans a demonio q̄ viros eius occidēbat **Thob**
viij. **Danielē** iustum bis positū in laeu leonū dñs consolatus est
 p̄ angelum et abacuk **Dan. vi. et xiiij.** **Sufānā** q̄ adulterio no
 lebat cōsentire morte damnatā dñs p̄ danielē liberauit **Dan. x**
iiij. **Impleuit** dñs p̄missam consolacōez qñ ap̄hs sp̄m̄sc̄m̄ in p̄
 t̄he. p̄misit **Actu. ij.** **De** eccl̄a iustorū dicit q̄ edificabat in t̄iore
 dñi et cōsolacione sp̄s̄s̄a. **Actu. ix.:**

De contemplacōe.

- Penitentes in religione.
- Quiēscētes ab occupacōe
- Recedētes in placōe.
- Astinētes a cōmessacōe.
- Consistentes in oracōe
- Paciētes in tribulacōe.

Cōtēplānt deū et illustrant

Qontemplantur deum et illustrant viri religiosi qui reli
 giosa patria et parentibus in terram religionis sibi a do
 monstratā vt ibi liberius deo vacent et cōtemplentur. **In** cuius
 figura postq̄ egressus est abraham de terra et cognacōe sua et ve
 nit in terram quā monstrauit illi dominus apparuit ei **Cunqz** ele
 uasset oculos apparuerunt ei tres viri **Genesis. xv. viij.** **Helie** fu
 gienti a facie iezabel id est religioso a facie carnalitatis ostēsus

est q̄ dominus non erat in spiritu grandi sed sup̄bie quē religio-
sus relinquit p̄ obediēcie humilitatē. nec in comodōe auaricie
quē religiosus relinquit p̄ voluntariā paup̄tatem. nec in igne
luxurie quē religiosus relinquit p̄ p̄positam castitatem. sed in
sibilo aure tenuis. i. quiete cōtemplacōnis. **iiij. Re. xix.** Johan-
ne sequestrato a consolacōne mundana reuelata sunt celestia.
Apo. p̄ totum. **C**ontemplari p̄nt deum viri mente et corpo-
re quieti nec discurrētes nec vagabūdi. sic esau vir vagabun-
dus non habuit b̄ndictōem patris. **h̄ iacob** tōm̄ remanēs b̄n-
dictionem recepit p̄ris et plures reuelacōes h̄uit **Gen. xxv̄ij.** Itē
iacob requiescēs sup̄ lapidem post solis occasū vidit scalam ce-
los tangentē et angelos dei ascendētes et descendētes p̄ eam **Ge-
nes. xv̄ij.** **Danieli** int̄r semetip̄m cogitanti reuelatū est miste-
rium **Dan. ij.** **Notabile** est q̄ maria quiete sedebat ad p̄des do-
mini p̄ponitur martire que ministrabat ei **Lu. x.** **Cum** petrus
oraret in sup̄iori p̄te domus reuelatū est ei gentiles non abiē-
tos **Actu. x.** **Contēplari** volētes liberi? nec est esse solitarios
et a turba remotos. sic ysaac habitās in terra australi relicta
familia egressus est ad meditādum in agro **Gen. xxiiij.** **Post**
trāsitum fluminis iacob solus remansit et contēplatus est ange-
lum secum luctatē **Gen. xxxij.** **Delise?** quāto voluit orare pro
filio inimicis remansit solus et clausit ostium. **iiij. Re. iiij.** **Da-
uid** contēplaturus dicebat. **Quis** dabit michi p̄nas sicut co-
lumbę et volabo et requiescā. **Eccē** elongaui fugiēs et mansi in so-
litudine et expectabam eum qui saluū me fecit. **p̄s. liij.** **Dimis-
sa** turba ih̄s ascendit in montē solus orare. in quo dat exēplū
fugiendi turbas **Matth. xiiij.** **C**ontēplantur deum p̄lati de-
bite p̄lacōnis officium exercētes. **In** cuius figura moyses pa-
scendo oues easq; inducēs ad interiora deserti contēplatus est
deum in flāma rubi ardentis. sic et p̄latus ducens populum ad
asperam penitēciam cōtemplatur deū. **Exo. iij.** **Prelato** ascendē-
te in montē cōtemplacōnis reuelat d̄ns que debeat populo nū-
ciare seruanda. sic reuelauit moyfi qm̄ p̄cepta et cōmōnias
ei dedit in monte **Exo. xix.** **Loquitur** dominus prelatis in contem-
placōe. sic loquebatur moyfi facie ad faciem sicut amicus ami-
co **Exo. xxxij.** **Zacharias** ingressus in tēplū d̄ni et offerēs incē-
si. contēplatus est angelū nūciatē **Lu. p̄.** **C**ontēplant deū nec

erapulosi nec ebrij sed ieiunantes et sobrij. Ideo moyses stetit
cum domino quadraginta diebus panem non manducans et
aquam non bibens. **Exodi. xxi.** **Melyas** ieiunans contemplatus
est angelum quando pavit eum cibo spirituali. in cuius fortitu
dine ambulavit vsqz ad monte dei. **iiij. Regu. xix.** **Zara** vt libe
rius vacaret orationi et contemplationi tribus diebus ieiunavit non
manducans neqz bibens **Tob. iiij.** **Danieli** oranti et ieiunanti
ostendit deus mirabiles visiones **Dan. ij.** **Ad saluatore** nostru
post ieiuniu accesserunt angeli et ministrabant ei **Math. quato.**
Saulus prostratus et excecatus ieiunans per triuuium vidit mira
biles visiones et tunc raptus creditur ad terciu celum et ibi au
diuit archana dei **Actu. ix.** **Contemplari** debz ho oratio et deu i ec
clesia horis debitis collaudando. In cuius figura samuelem tor
mientem in templo id est in oratione contemplatem dominu voca
uit. **pmo Regu. iij.** **Dum** cantaret psalterium ante heliseum facta
est sup eum manus domini et prophetauit. **iiij. Regu. tercio** **Da
nieli** oranti dixit angelus. egressus sum vt docerem te et intelli
geres **Daniel. ix.** **Orantibus** apostolis in die penthe. descendit
sup eos spussandus **Actu. ij.** **Contemplantur** deum tribulati per
liberatione tribulationis. sic contemplabatur iudith quato vi
dit tribulationem ciuitatis sue. ingressa est oratorium in cinerez
se prosternens orauit **Judith octauo.** **Hester** videns populu
suum in tanta tribulatione positum. depositis vestibz regis in
diuit se sacco feruenter orans et complens orationem ingressa est
ad regem per liberatione populi **Hester nono.** **Ezechiele** stante in
medio captiuorum facta est super eum manus domini **Ezechie
lis pmo.**

De oratione fraterna

De oratione fraterna

De oratione fraterna est op

De correptione fraterna.

Corrigendi sunt fratres et proximi.

- Ex intentione miserendi.
- Cum discreto arguendi.
- Sine lesione resistendi.
- Sub affectione diligendi.
- Comminatione diligendi.
- Executione penitendi.
- In contemplatione dirigendi.

Correctio fraterna est opus misericordie et pietatis spiritualis et est opus magis meritorium quam corporalis. quia corporalis lucratur vitam corporalem. spiritualis vero vitam spiritualem atque anime. **V**n abraham postquam iuravit abimelech faciens se cum misericordia statim increpauit eum **Gen. xxi.** Magnam misericordiam fecerunt ruben et iudas arguentes fratres suos volentes interficere ioseph quod retraxerunt fratres a fratriicidio et ioseph seruauerunt vitam. **Gen. xxxvii.** Fimees et decem principes cum eo misericorditer egerunt arguentes fratres suos qui edificauerunt altare. post datam rationem eos benigne receperunt **Josue. xxii.** Miaz duplicem fecit ionathas quando premissis reprehendendo temptauit et dauid post tunc liberauit. **1. Re. xix.** Perfectam regulam dedit dominus petro dicens **S**i peccauerit in te frater tuus corripe eum inter te ipsum solum. si te audierit lucratus es fratrem tuum **Matth. xviii.** **C**orrectio fraterna debet fieri benigne discretè et caritatiue. et talis correctio deducit homines errantes ad viam veritatis et pacis. **E**t sic benigne atque discretè perspexit abraham iurgium inter pastores loth et pastores suos. **Gen. xiii.** **N**on cum furore et indiscrete arguit nathan dauid de homicidio et adulterio. sed cum discreto assumpta similitudine. illa quæruit eum verbis oris sui et auertit eum. **1. Re. xi.** **S**imilitudo vnus de filiis plebæ arguendo. **1. Re. xiii.** **B**enigne reprehendit iudith ciues suos et fecit ab incepto proposito remoueri. **Judith. viii.** **Q**uia petrus discretè arguit quosdam irridentes apostolos. ideo conuertit eos **Actu. ii. et iii.** **P**ost sanationem claudi petrus benigne populum corrigendo. auertit quicquid malitia hominum **Actu. iii.** **P**aulus benigne et discretè arguit romanos conuersos ad fidem **Rō. iii.** **O**b quam causam iohannes apostolus discretè arguit ecclesiam. quia reprehendendo eos de malis que faciebant sepe

memorabant bona que fecerant ne desperarent. h̄ magis confortarentur **Apōc. ij. a. iij.** **C**orrep̄tio et reph̄ensio non p̄dest obstinatis p̄mo deteriores fiunt. **I**do dimittendi sunt et habēdi tanq̄ ethnici et publicani vt dicit os veritatis **Mat. xviii.** Satis benigne et dulciter increpabat loth sodomitas. h̄ ipi obstinati cum non audiebāt **Gen. xix.** Hebreus vir cum reph̄endetur a moyse iniuriosa verba obstinatus prupit **Exo. ij.** filij isrl̄ reph̄enderunt filios beniamin p̄ scelere vxoris leuite et noluerunt malos punire. h̄ ipi obstinati non audierūt h̄ mal̄ confēserunt et perierunt **Judic. xx.** Abner reph̄endit azabel de p̄secutione eius h̄ ipse cōtempnit ideo p̄ijt. **ij. Reg. ij.** Pulchre arguebat ceus a dño illuminatus iudeos. h̄ ipi obstinati eiecerunt eum extra synagogā **Joh. ix.** **C**orrigētes et arguētes bonos diliguntur et honorantur et correpti meliores efficiuntur. **I**do moyses reph̄ensus a ietro q̄ stulto labore consumaretur eius verba non desepit. sed omnia implens ipsuz honorauit. **Exo. xviii.** Discrete arguit daniel regē balthasar. rex veropacenter audiuit et dilexit ac magnifice honorauit **Dan. quinto.** **C**orrigēdi sunt dñi cum zelo et cū furore dure et acriter increpandi. **I**do helyas cū magno zelo arguebat populū dicēs. **Vt qzquo claudicatis in duas ptes. iij. Re. xviii.** **G**radi furore et zelo reph̄endit helise? regē isrl̄ dicēs. quid michi et tibi ē. vadat ad p̄phas p̄ris tui. **iiij. Re. iij.** Ioh̄es baptista cū magno furore dicebat phariseis. p̄gemies vipaz **Mat. iij. Luc. iij.** Multa audacia et zelo arguebat ioh̄es herodē dicēs. nō licet tibi breuē ozem fr̄is tui **Math. xiiij.** **S**tepha? in cōsilio iudeoz audacter increpauit eos **Actu. viij.** **C**orrigē dñt p̄lati subditos suos et eos de quolibz vicio singulariter arguere. qz vita subditoz debz stare sub manibz p̄latoz. debēt ei eos reprobare de p̄sūp̄tione. sic sacerdotes restiterunt ozie qñ voluit offerre incensū qz nō erat sui officij. **ij. pali. xxvi.** **I**te debēt eos reph̄endere si non seruānt iura et statuta eccl̄ie. sic reph̄endit esdras filios transmigrācomis qui duxerunt vxores alienigenarū cōtra legē. **p̄mo Esdre. ix. a. x.** **I**te debent reph̄endere oppressores minoz et pauperum. sic neemias increpauit optimates p̄pter grauamina que a diuitibus paupibus imponebant **Ne. v.** **I**tem debz eos reph̄endere dure de mendacio. **S**ic petr? reph̄endebat ananiā

a saphiram Actu. v. **I**te debent eos reprehendere de violacōe fe-
 stoz. sic arguebat neemias portantem onera sabbato Ne. xij.
Ite debent increpare subditos de malo exemplo p qd aliquan-
 to retrabunt. sic paulus elimam magum dure reprehendit. qz mi-
 tebat auertere p̄cōsulem Actu. xij. Reprehendē etiā debent du-
 re simoniacos. sic petrus reprehendit symonē volentē emere spi-
 ritū sanctū Actu. viij. **I**te de pctō carnis. sic apostolus reprehendit
 corinthios de fornicacōe p̄. Cor. v. Reprehendē etiā debent liti-
 gātes. sic apostolus paulus reprehendit qui inter se cōtencōnes ha-
 bebāt. p̄. Cor. vi. **I**tem de irreuerēcia circa sacramēta sicut pau-
 lus eosdē arguit de irreuerēcia circa eucaristiā. p̄. Cor. xi. Ma-
 gis debent eos arguere de errore circa resurrectōem p̄. Cor. xv.
Multū debent increpari subditi si non reuerēter honorant p̄la-
 tos suos sicut decet. sic ap̄l's reprehendit eosdē. qz falsis ap̄stol'
 gratia sustinebant et ip̄sū non honorabāt. ij. Cor. ix. **I**te argu-
 endi sunt subditi vel religiosi qui post ingressum religiōis vel
 vite sp̄ualis volunt etiā aliqua tenere de vita seculari. sic pau-
 lus arguebat galathas q̄ post recepōem euangeliij volebant
 tenere obseruacōem legis Gal. iij. **I**te p̄lati debent corrigē sub-
 ditos ociosos et pigros. sic paulus correxit thessalonicenses ocio-
 sos et pigros. p̄. Thess. z. v. **C**orrigēdi sunt ebriosi et crapulo-
 si nō in ipsa crapula et ebrietate. qz tunc non hnt intellectū et
 sp̄s claros s̄ obfuscatos. sed cū vinuz vel crapulam digesseūt
Cuius figurā habem⁹ in sapiēte abigail que volens reprehēde-
 re nabal virum suū sup duriciā quā oñderat nuncijs dō noluit
 cū reprehēdē cū vinolentus esset. s̄ expectauit tps oportunū q̄
 usqz vinū bibitū digessiss̄ p̄. Re. xv.

De curiositate humana

Curiosi.
 Diligūt successiōne sapiēcie:
 Cupiūt accessiōne cūcticie.
 Appetunt oñsiōne eminēcie:
 Exigunt mōnicōez penitēcie.

Curiosi semp desiderant noua scire et ipsa sciencia appa-
 rere **I**do prima mulier q̄ desiderabat bonū scire et ma-
 lum sicut de voce se r̄p̄tis audiens pomū aspexit. diuinū p̄cep-
 tū contempnit Gen. iij. **D**iscipuloz curiositate volentiū scire secu-
 dum aduentū dñs reprehēdit dicens. **N**ō est v̄rim nosse tēpa

vel momenta que pat posuit in sua ptate **Actu. p.** Athenienses q
erant curiosi nō vacabant nisi dicē vel audiē aliqd nouū vt sp
aliqd noui scirēt **Act. xvij.** **C**uriosi volūt vidē sp magna et
noua et aliqn in eoz piculū. nā dīna curiose volens vidē mulie
res regiōis corrupta est **Gen. xxxiij.** **J**udi vidētes miracula dī
manifeste fieri adhuc quēbant videre alia dicētes. mgr volu?
a te signū videre **Math. xij.** **H**erodes curiose desiderabat vidē
ihm vt viderz ab eo signa **Lu. xxij.** **C**uriosi appetūt appare
potēcia et magnanimitate q est tra mādātū dei **I**do pcepit to
min? p̄plo ne in montē ascendēt. i. alta nō sapet et terminos nō
trāfirz **Exo. xxxiij.** **V**t curiositas tolleret. pcepit dñs vt oia va
sa et ornamēta inuoluerētur **Nūi. iij.** **O**zias rex iuda voluit of
ferre incensū vt videret fungi officio sacerdotis. **ij. palip. xxvi.**
A curiositate pcessisse videt q symon mag? voluit baptisari.
qz videbat signā q faciebat philipp? et ea ad oñsionē facere cu
piebat **Actu. viij.** **C**uriosi dñt admoneri et p̄dicari et induci
ad penitēciaz a sapientib? et bonis viris. qz frequēter curiositatē
relinquūt et cōuertunt. **i**do paulo predicāte ephesi. multi qui fu
erūt curiositatē sectati attulerūt libros et obusserūt coram disci
pulis **Act. xix.** **R**eprehēdebat apls quosdā thessalonicēses cu
riosos curiose et inq̄ete ambulātes et nichil opantes. **ij. thessa.**
ij. **A**dolēscētulas viduas monet apls eē vitādas cū frequēter
sunt vage et curiose ociose et verbose **Ad titū. v.**

De decimis et primicijs

Ad qualitātē offerēdū.

Ab dignitatē exigēdū.

Decime considerātur.

Decime considerāde sunt quātum ad eas dātes et quan
tū ad clericos eas recipiētes. **D**ecimas debz dare qui
libz quātumcūqz magnus et potēs de melioribus rebus. sicut
fecit melchisedech qui fuit rex salem qui dedit abrahe decimas
de omnibus que habebat **Gen. xiiij.** **D**at homo decimas qz de
us eum custodit. pascit. vescit et dirigat sicut p̄c̄it iacob **Gene.**
vi. c̄. octavo. **C**ito debent dari decime sicut p̄cepit domin?
dicens. **D**ecimas et primicias ne tardabis **Exodi vi. c̄. octavo.**
De meliorib? et pinguioribus debent decime dari. **Numeri**
decimo octavo. **A** fidelibus debent decime ad templum portari
etiam si sacerdotes non petant. **Deuteronomij. decimo octavo.**

Decimas recipiētes sunt sacerdotes qui nō debent supflua pe-
tere sed dō vacare et decimis et p̄micijs debēt contenti eē. Numei-
xviii. Per sacerdotes recipiētes decimas dnt̄ comunicari decime
et p̄miciē et alij redditus eccl̄az paupibus pupillis et viduis.
Deut. xiiii. Sacerdotes et ministri qui recipiūt decimas debent
vacare spiritualib⁹ et diuinis laudibus et non temporalibus et
mundanis. ij. palip. xxiiij.

De derisione et cōiuijs.

Deridentur a derisorib⁹?

- Moderatoēs malaz affectionū
- Opatoēs sc̄az opacōnum.
- Sustentatoēs dataz t̄bulacōm
- Predicatoēs rectaz accusacōm

Derisores suis derisorib⁹ qui eis p̄us non nocuissent i-
nitamentū dant nocendi. sic viri socrot deridentes ge-
deonem sup zebec et salmana eum induxerūt ad nocēdum eis.
qui prius nocere nolebāt. Judicū. viii. Nabal imitauit dō et
socios suos extra se qui pri⁹ pacifici erant p̄pter derisiones et con-
uicia dicta nuncijs eoz p̄. Re. xxv. Instruēdi sunt ergo pueri
ne derideant senes. q̄ pueri deridētes heliseum dicētes. ascēde
calue ascēde. qui maledixit eis et d̄uorati sūt ab v̄ris q̄ tamen
alias op̄passus puez mortuū suscitauit. iiij. Re. ij. **Derident**
mali bonos et p̄ctōres iuste op̄antes siue iuste operari volentes.
sic michol vidēs ludēte dauid an̄ archam derisit eum dicens
Quā gloriofus fuit hodie rex israel discoopiens se ante ancil-
as seruoꝝ suoꝝ. ij. Re. vi. et p̄. palip. xiiij. Sanabalath et to-
bias amonites deriserunt edificātes muros iherlm̄. i. mali deri-
dent bonos qui bonis opib⁹ et v̄uis lapidib⁹ edificāt tāq̄ fide-
les eccl̄e. Reemie. vi. **Derident** positi in prosperitate. po-
siti in aduersitate qd̄ maximū malū ē sic excecato thobia. vx-
or parētes ac cognati deridebant eū dicētes. vbi spes tua pro
qua elemofinas faciebas. Thob. iiij. Job afflictum in reb⁹ suis
filijs et p̄sona deridebat vxor sua dicens. benedic deo et morere
Job. ij. **Saluator** noster tēpore siue sanctissime p̄assionis mul-
tas derisiones et illusiones accepit. vt daret exēplum paciēcie
tribulatis. Mat. xxvi. et Lu. xxiiij. **Derident** hodie p̄dicatoēs

et prelati missi ad predicandum quod veritatem dicunt et predicant.
In cuius figura aliqui de filiis israel deriserunt cursores quos misit
ezechias rex. ii. pali. xxx. Sic etiam deridebat populus prophetas mis-
sos a deo qui eis veritatem nuntiabant. ii. pali. xxxvi. Iudei deride-
bant apostolos predicantes et loquentes varijs linguis dicentes
eos plenos musto quos spiritus sanctus repluerat. Actu. ii. Cum au-
t dissentit alexandrinus a paulo predicari resurrectionem mortuorum ir-
ridebant eum. Actu. xvii.

De detractioe et fufurracoe.

- Detractores habent**
- Sanctitatis malignacoem.
 - Felicitatis indignacoem.
 - Seueritatis punicoem.
 - Iniquitatis occasioem.
 - Sublimitatis elacoem.
 - Equitatis corrupcioem.
 - Bonitatis puerfionem.

Detrabunt viri pessimi quandoque viris bonis multa fal-
sa mala ipsi imponentes. sic dominus ioseph inique detraxit
ei apud virum suum imponens ei quod eam voluisset opprimere. Ge-
nes. xxxix. Similiter pharaon detraxit moyse dicens. cui dubium
est quod pessime cogitaueritis. Exo. x. Peiores sunt tales balaam qui
voluit detrabere et maledicere populo dei. Numeri. xxiii. et xxiiii.
Ancilla pessima detraxit et maledixit zare imponens interfectio-
nem virorum. Thob. iij. Senes isti pessimi susaniam diffama-
uerunt magnam falsitatem ei imponentes. Dan. xiiij. Falsi testes de-
traxerunt stephano dicentes. **Hic homo non cessat loqui aduersus
locum sanctum et legem. Act. viij.** **Detractio** vicium est inuidorum qui
invidentes felicitati aliorum. informant alios ut etiam deserviant
in eos. sic principes detraxerunt domino apud achis. p. Re. xxix. Prin-
cipes populi detraxerunt iheremie apud ezechiam regem. Iheremie
xxxiiij. Viri chaldei inuidia moti. accusauerunt iudeos detrahentes
eis coram rege. Dan. iij. Satrape darii invidentes felicitati da-
nielis detraxerunt ei apud darium regem. Dan. vi. Phansai inui-
dentes christo multo diens detraxerunt ei dicentes. quod cum publicis
et peccatoribus hic manducat. Math. ix. Lu. v. Paulo plures ex
inuidia detractum est. Actu. xviiij. **Detractores** graviter puni-
unt a deo et etiam in presenti. nam locuta est maria detrabendo

moysi modica occasione assumpta. h̄ cito secuta est pena lepre.
Numeri. xij. Nunciij missi ad explorandū terram p̄missionis.
causa fuerunt q̄ filij isrl̄ detraxerunt terre p̄missionis in suum
malū. q̄ nullus eoz̄ intrauit eā sed in deserto mortui sūt om̄es
Nui. xij. a. xiiij. Propter detractōem chore a opliaz multa oc
casi sunt **Nui. xvi.** **¶** Detractio est occasio a causa iniquitatis. lvi
abij a multoz̄ maloz̄. Nam occasione doech ydumei referētis
sauli de abimelech q̄ panes dederat dauid. occasi sunt octogin
taquinqz viri induti ephot a muliēs multe a puuli **p̄. Re. xxij.**
Principes filioz̄ amon detractēs nuncijs dd̄. puerterunt intē
cionem eius a fuerūt causa belli a guerre a multoz̄ maloz̄. **ij.**
Re. x. Symō p̄positus templi suis malis reuelacoib̄ faciebat
templū dei despoliari. **ij. mach. iij.** Mala verba a detractōia q̄
stuaroz̄ fecerunt paulū capi a verberari **Actu. xvi.** **¶** Detra
ctio a supbia p̄cedit a ambitione. nam volētes exaltari a alios
deprimē. detrahunt eis. sic absalōn ambiēs regnū pr̄is detrahe
bat ei dicens habēti negociū. Nō est qui te audiat cōstitutus
a rege. **ij. Re. xv.** Aman supbus q̄ non adorabat a mar docheo
detrahebat om̄ibus iudeis apud regē **Hester. iij.** Alchim? cupi
ens fieri sūmus sacerdos detrahebat iude coram demetrio. **pri**
mo mach. vij. **¶** Detractores non dnt̄ audiri. nec verbis eoz̄
adhibēda est fides. nam sibi a seru? miphiboseth neq̄ter detra
xit dño suo coram dd̄ a dauid cito adhibuit fidem verbis eius
a ido puer sum dedit iudiciū. **ij. Re. xvi.** Sapiens fuit rex ale
xander qui viros pestilentes q̄ uenerunt aduersus ionathan de
trahentes ei a interpeliātes regez aduersus eum. ipse eos nulla
tenus audire voluit. **p̄. mach. x.** **¶** Detractores puerterunt sp̄
bona in mala vel dicūt mala intēdōne fr̄a. nam si ieiunas. te
diat ypocritam. si comedis. voracem. si quiescis pigz̄. si vadis
inquietū. si taces stultum. si loqueris p̄sumptuosuz̄. si tua pau
pibus erogas. vanegloriosū. si non erogas auaz̄. si sapiēs su
pbum. si religiosus ypocritam. si bone cōuersacois dissolutū.
si alioz̄ graciā nō habes maledictū. si mature viuis melancoli
cum. **Vnde Orosius** dicit. Sunt quidā puerfi homines simi
les phariseis qui de om̄i re quā vident malā iudicant a in peius
interpretātur. **Ido de iohāne baptista** multuz̄ ieiunante dice
bant detractores quidā. demoniū habz̄. **de ih̄u autē** comedēte

dicebant ecce homo vorax et potator vini Math. xi. Viso miraculo in ceco nato detraxerunt pharisei ihu dicentes nos scimus quod hic homo peccator est. Joh. ix.

De discordia et lite.

Discordia oritur ex

- Inuidia fraternitatis.
- Adiacencia cupiditatis.
- Eminencia subtilitatis.
- Fraudulencia carnalitatis.
- Complacencia gulositatis.
- Assistencia fidelitatis.
- Sed corrigit prudentia plati.

Discordia multociens oritur ex inuidia fratrum ut patet in prima discordia fratrum videlicet cayn et abel que facta est ex inuidia. quia munera abel deo placuerunt Gen. iiiij. Occiso a dauid philisteo et auditis cantantibus saul percussit mille et dauid decem milia. saul ex inuidia motus persequebatur deo. p. Regum xvij. In turba erat dissensio de ihu. Nam quidam dicebant quod bonus est. alij dicebant non seducit turbas Jo. viij. Aliquando ex inuidia discordant religiosi. sic baptisato cornelio a petro: disceptabant aduersus illum qui erat ex circumcissione fideles inuidetes ei quod gentilis fuerat Actu. xi. Discordie oriuntur aliquando ex auaricia propter temporalem substantiam. nam propter temporalem substantiam quam habebant abraham et loth facta est rixa inter pastores utrorumque Gen. xij. Quia iacob decepit esau in hereditate et benedictione prima. facta est discordia inter eos Gen. xxvij. et xxvij. Locupletato ysaac pastores sui et vicinorum iurgia inceperunt Gen. xxvi. Et propter auariciam nabal ad deum facta est discordia inter eos. sed prudentes abigail sedauit p. Re. xxv. Discordia multociens oritur ex superbia et ambitione domini. nam quia reges sodo mox recesserunt a seruitute chedorlaomor cui seruebant duodecim annis: factum est bellum magnum Gen. xiiij. Ex timore perdedi dominum pugnavit amalech contra israel et victus est Exo. xvij. Inter abimelech et principes sicheem que male fecerunt eum principem facta est discordia magna Judith. ix. Propter ambitionem facta est discordia seuis inter dauid et absalon. ij. Re. xv. et tribus sequentibus. Propter duritiam et superbam responsionem quam roboam fecit diuisum est regnum ij. Re. xij. Contencio inter discipulos ihu facta est ex ambitione

Quis eorum videretur esse maior videtur ex superbia possessisse quod
 per humilitatem sedata est **Lu. xxij.** **Q** discordie oriuntur frequenter
 propter mulieres siue propter luxuriam. Nam sodomite vallauerunt
 domum loth in qua erant angeli in specie humana ut libidini vaca-
 ret **Gen. xix.** Occasione diuina quam oppressit siccem facta est discor-
 dia et secuta sunt multa homicidia **Gen. xxxij.** Propter uxorem le-
 uite pessime facta est discordia et magna effusio sanguinis **Judicij.**
xix. et xx. Quia thamar violata erat ab amon facta est discordia i-
 ter fratres et amon occisus est. **ij. Re. xij.** Propter uxorem sampsois
 alteri traditam facta est dissensio eius cum philisteis. **Judicij.**
xx. **Q** discordia oritur aliquando a vicio gulae sic accidit filiis israel
 qui irrogati sunt contra moysen ductorem ipsorum propter defectum po-
 tus **Exo. xvi. et xvij.** **A**ttediati sunt filii israel edere manna et rix-
 ati sunt contra moysen et petebant carnes **Num. xi.** **Q** discordia et
 dissensio facta est in disputacione pro inuenienda fide vel veritate de-
 fendenda et in faciendis bonis. bona est sustinenda. **ido** barna-
 ba et paulo predicantibus in conij diuisa est ciuitas. quidam erant cum
 iudeis. quidam vero cum bonis apostolis auxilium defensionis prestabant
Actu. xij. **V**t per paulum iusticia per barnabam misericordia monstraretur
 facta est dissensio in eos propter iohannem **Act. xij.** **C**um exclama-
 set paulus in consilio de resurrectione mortuorum facta est discep-
 tatio inter eos. **i. phariseos et sacerdotes** **Actu. xxij.** **Q** discor-
 dia debet corrigi per plures et maiores qui dunt pacem exemplis et ra-
 tionibus puocare. **S**ic moyses corripuit rixantes hebreos ad in-
 uicem **Exo. ij.** **M**ulieres rixantes propter infantem viuum. salomon
 rex cum vera iusticia quietauit. **ij. Re. ij.** **C**ontentionem discipulorum
 quos eorum esset maior christus sedauit in sua humilitate datus exemplum.
Lu. xxij. **L**itigantes iudeos ad inuicem quomodo christus possit eis dare car-
 nem suam ad manducandum. saluator multis exhortacionibus
 quietauit. **Johannis. vi.**

De duricia et obstinacione.

Duri et obstinati **Verbis utilibus non emolliuntur**
Signis solemnibus non corripuntur
Auditis correctoribus peiores efficiuntur.

Duri et obstinati in malo per verba et predicaciones non
 emolliuntur. sicut duri lapides super quibus si cadat aqua

non mollescunt inter? - sic heli filios verbo corripuit hñ p fuit.
p-re-ij. Samuel dixit ppo satis graues cōdicōes regis et volun-
 tatē dei. hñ nō potuit immutāe aios eos. **p-Re-xviii.** Nec p vba
 ionathe admonētis. nec p bñficia dauidis cor duz saul potuit
 immutari. **p-Re-xviii.** Nabal fuit ita durus qd ad dulcia vba
 nunciōz dauid nō potuit mollificari. **p-Re-xxv.** Multa verba
 dixit abner ad azazel vt non psequeret eū. hñ ipse non cōsensit
 ei. ido ocāsus fuit. **ij-re-ij.** Nūc hñ ezechie instruebāt viros iuda
 hñ ipsi indurati subsanabāt eos. **ij-pali-xxx.** **¶** Durū et obstiati
 in malo signis sublimibz nō auertuntur. qz quātūcūqz videant
 miracula fieri tñ ppter hoc nō mollificāt mētes suas. sic indura-
 tū fuit cor pharaonis qd ad nulla signa q moyses de mandato
 dñi faciebat emolliri poterat ad credēdū dō. **Exo-vij. et vij.** Ju-
 dai qui ih̄m apprehēderunt fuerūt durissimi et obstiati. qz neqz
 p signū pstracōis eoz neqz p sanacōem auricule moti sunt mia-
 sup eū. **Jo-xviii. Lu-xxij.** **¶** Durū et obstiati nō solū nō acquirē
 scūt. hñ etiā si replendūtur peiores fiunt. nā durior fuit cayn p
 admōicōem dñi qñ frēz occidit. **Gen-iii.** Obstiati iudi zach-
 riā eos increpātē occiderūt intē tēplū et altaē. **Stephanū** increpā-
 tē iudōs de eoz duriciā ipsi eū neqter lapidauerūt. **Actu-vij.**

De ecclia vel templo.

- Ecclesia materialis est.**
- Sine pigrāa edificanda.
 - Summa leticiā dedicanda.
 - Vbi bñficiā nō sunt ppetiāda.
 - Vbi spurācia est emūdanda.
 - Est ad officiū implēdū visitāda.
 - Vbi plebis viciā sūt predicāda.

Ecclesia cū omni sollicitudine et feruore debz a fidelibz
 edificari. Ido salomon maiorē sollicitudinē habuit i
 edificacōe templi dei qd pprie domus. qz templum p̄us p̄fecit et
 incepit qd ppriam domum. qz templū in septem annis. domuz
 vero in tredēim. **ij-Regū-vi. et vij.** Magnā curam habuit do-
 min⁹ de edificacōe templi quō p̄cepit dno vt edificaret ei domū
 in iherl̄m quod pri⁹ predixerat p ysaiam. **p-Esdre-p̄mo.** Iuda
 prius edificauerunt templum qmuros ciuitatis. licet haberēt
 inimiciās prope. **p-Esdre-iiij.** **¶** Ecclia edificata debet solem-
 niter et cum gaudio consecrari in toto vel in parte scilicet altari

Iho magnam solēnitatē fecit salomō in edificacōe tēpli. iiij. re. viii. Obtēta victoriā de inimicis dixerūt machabei. Ecce striti sunt inimici nrī qz contaminauerūt tēplum. ascendam? nunc in nouare et mūdare scā. i. eccliam dedicare. nec de domibz suis fecerūt inenōnē p. mach. iiij. Multū debz homo timere violacōez tēpli. Nā iudei p̄liaturi cū micanoē pl? timebāt de violacōne tēpli q̄ de suis pprijs vxorb? et filijs. ij. mach. xv. **E**cclia de dicata debz eē libera et gaudē de p̄uilegio libertatis vt fugiētes ad eam saluētur nec ibi aliquis occidat. Iho p̄cepit ioiadas pontifex vt athalia educeret ex tēplū et nō occideret in tēplo iiij. re. xi. Demetri? statuit vt q̄cūqz fugerz ad tēplū. in omni maleficio debz esse liber. p. mach. p. Quāuis iudei graui odio psequerent paulū. tamē ppter reuerēciam et libertatē tēpli nolēbant eū in tēplo occidere. Actu. xxi. **E**ccliam intrare debz homo mund? a pctō. In cuius figura dixit dñs moyfi. facias labiuz enēū ad lauandū et missa aq̄. aaron et filij sui lauabūt manus suas et pedes cū ingressuri sūt tabernaculuz. p. man? intelligitur opacōes. p. pedes affectōes. Exo. xxx. Non licebat n̄ paucis et mundis intrare in tēplum siue tabernaculū et tāgere vasa eius. Num. iiij. Saluator noster tēplum mūdabat eiētes inde venētes et emētes et mensas nūmularioz subuertit. Mat. xxi. **E**ccliaz debz homo intrare et sepe visitaē et sp̄aliter ad horas canonicas reddēdas et oīes offerēdas. Iho cōmēdat thobias q̄ ascēdebat iherlm ad tēplū dñi et adorabat. Thob. p. Instruendi sunt pueri vt eccliaz visitēt exēplo xpi q̄ q̄dragesima die a natitate voluit in tēplum deferri. et p̄ tridūū a mre q̄situs in tēplo fuit reptus. Lu. ij. Petrus et iohes ascēdebant in tēplū ad horā oracōis nonā et tunc sanatus est claud?. Actu. iij. Eunuch? candacis regine ethiopū cōmēdat q̄ de ethiopia venit i iherusalem et in reuerfione sedēs in curru legebat ysaiā p̄ph̄az. qd̄ ē d̄ illos q̄ ad sacra loca eūtes et reuertētes nō referūt d̄ cūmēta s̄ vana. Actu. viij. **E**ccliaz d̄z hō visitaē freq̄nt et p̄dicacōnes et documenta audire que debent facere p̄lati et religiosi detestando vicia et cōmendando virtutes exēplo xpi qui multo diēs p̄dicauit et docuit in tēplo. Math. xx. Luc. xix. als. xx. Joh. vi. Angel? aperto carcere in quo erant apli dixit eis. Ite et loq̄mini in tēplo verba vite huius. Actu. v.

De electōne prelatorū

Electōem

Oracō debet p̄cedere.

Designacō solet incedere.

Iustificacō debz p̄cedere.

Animacō debz accedere.

Malignacō solet incedere.

Electōem semp debz p̄cedere deuota oracō ad deum vt de? corda eligentiū illuminet ad vere et veraciter eligē dum. sicut nos instruxit moyses qui moriturus ante electōem alteri? plati orauit dicens. **Prouideat dñs de? sp̄m oīs carnis hōinē qui sit sup multitudinē hanc. Nūeri. xxvii.** Post mortē iohue orauit popul? dñm et cōsuluit eum p̄ duce **Judic. p.** Apli cū eligerēt coapostolū loco iude p̄ditoris. statuerūt ioseph et mathiā et orantes dixerūt **Tu dñe qui corda nosti omnīū. ostē de quē elegeris ex hīs duob? Actū. p.** **E**legit de? aliqñ platos p̄ signa vel reuelacōes et iste sūnt optime electōes. sic precepit moyse dicens. **Accipe virgas singulas p̄ cognacōes suas a cunctis prināpibus tribuū et quē ex hīs elegero germinabit v̄ga eius et inuenta est virga aaron germinasse in signū diuine electōis. Nume. xvii.** De mandato dñi speciali elegit samuel dō et vnxit eum in regē. **p. Re. xvi.** Barnabā et paulū elegit dñs p̄ reuelacōem secrete **Actū. xiiii.** **E**ligendi dñt esse boni et iusti vt populū pacifice regent. tales dixit ietro moyse esse eligendos dicens qd eligerz sapiētes et timētes deum in quib? esset veritas et qui oderint auariā p̄cipue clericis et religioz in exemplū **Exo. xviii.** **S**aul qñ erat elect? fuit bonus et non fuit melior infilios isrl̄ **p. Re. ix.** Post mortē saul filij de tribu iuda elegerūt dauid bonuz in regē. **h. Re. ii.** **A**ppropinquās mortē dauid dixit. de filiis meis elegit domin? salomonē. **p. pali. xxviii.** **S**cripsit iehu litteras in samariā. statim ut accepitis litteras has qui habetis filios dñi vestri eligite meliorē. **iii. Regū. x.** **V**ocauit dñs ihs discipulos suos et elegit ex eis duodecim scz meliores q̄s vocauit apostolos. **Luce. vi.** **E**legerūt apli stephanū viz plenū sp̄scō et fide **Actū. vi.** **E**ligē dñt electores prelatū non infirmū s̄ fortē qui possit contra hostes sp̄uales et corporales fortiter defendere et onera prelacōis magnanimiter portare. **I**deo moyses videns madianitas superare populū dei

et postea volens se vltici de eis. elegit duodecim milia viroz forā
 um **Num. xxxi.** Videtes filijs isrl q̄ gedeon virilit̄ pugnare dixe
 runt. dñare tu nobis **Judic. viij.** Maioes natu de galaad ele
 gerūt iepte dicentes. dñae tu i nobis et sis p̄iceps noster **Judi
 cū. xi.** Amici iude dixerūt ionathe. ex quo iudas defuit? est et n̄
 est ei similis. eligim? te hodie p̄icipem et ducē ad bellādum bel
 lum n̄m. **p. mach. ix.** **E**ligunt aliqui mali et eligunt diu mo
 iudicio in damnū et malū eoz. sic abimelech parauit eligi per
 amicos s̄ vtriusq; male successit **Judicū. ix.** Parabola de ramno
 quā p̄posuit ioath an ptinet ad malos prelatos **Judi. ix.** Ter
 ribili dei iudicio factus est rex iherosolā sup decē trib? isrl q̄ fu
 it occasio q̄ p̄ps recessit a cultura dei. **iiij. Re. xi.**

De exhortacōe et predicacōe

- Exhortacō bona solet**
- Contemnētes nō iuuare.
 - Audientes honorare.
 - Morientes liberare.
 - Exercētes recreare.
 - Deliquētes coartare.
 - Pacientes cōfortare.
 - Parentes obsecrare.
 - Regligētes inuitare.
 - Reuerētes animare.
 - Non credētes reuocare.

Exhortacō et p̄dicacō obstinatis non p̄dest. exterior
 em̄ exhortacō sine interiori nichil p̄dest et parū est ef
 ficax. Nam cayn exteriori voce dei exhortatus ab incepta nequi
 tia nō destitit s̄ frēm suum abel crudelit̄ occidit **Gen. iij.** So
 tomite cū am̄ onerētur male respōderūt et pessimē egerūt **Gen.
 xix.** Hortatus est abner azazelē. s̄ ipse obstinatus nō acq̄ie
 uit ideo occisus fuit. **ii. Regū secundo.** Cursores ezechie exhor
 tati sunt filios israhel sed aliqui obstinati non audierunt eos.
ii. Paralip. tricesimo. Satis exhortabatur daniel regem na
 buchodonosor q̄ peccata sua redimeret elemosinis. sed non ac
 q̄uit ideo nō p̄fuit. **Dan. iij.** **E**xhortacōes bonoz audiētib?
 et seq̄ntib? multū p̄fuit et bñ accidit eis. sic bñ accidit iacob qui
 acq̄uit exhortacōibus m̄ris et ideo bñdictōem accepit **Gen. xx
 vij.** Bñ cessit fr̄ib? ioseph q̄ crediderunt exhortacōib? ruben

et iude ne interficerent ioseph. qz per eum postea ab inopia fuit
sbleuati et exaltati. **Gen xxxvii** Serui naaman hortati sunt eum
vt crederet verbis heli. qui acquieuit et in iordane se lauit et sa-
nitatem recepit. **q̄rto Regū v.** **Tobie** bene accidit qz credidit
exhortationibus raphabelis. nam incolumis iuit et rediit. **Tob**
bie vi. **Exhortatio** bona quando qz liberat hominem a morte.
Nam exhortatio quā fecit soror moysi filie pharaonis liberauit
moysen a morte. **Exodi ii.** Bona exhortationem. quā fecit abi-
gail ad dauid liberauit nabal a morte. **p̄ Re. xxv.** Quia mar-
chus exhortatus ē hester qz rogaret regez et populuz a periculo
eruit vt euidētissime ptz. **Wester iiii.** Abimelech exhortat? ē
sedechiam et liberauit ieremiā de lacu in quo erat. **Iere. xxxviii**
Exhortatio bona laborem et fatigationē minuit et recreacōnē
tribuit. Nam exhortatio quam fecit ietro moysi vt iudices cōsti-
tueret et ipse non stulto labore cōsumeretur d̄ minuit laborez et
fatigationem moysi. **Exodi xviii.** Desiderans neemias edificacō-
nē muros iherusalē hortatus ē optimates et m̄gratus dices. **Sur-**
gamus et edificemus muros et confortate sūt manus eorum in
bono. **Ree. ii.** **Exhortatio** retrahit a peccato iam in p̄posito
existentem. Sic exhortatio abigail ad dauid retraxit eum ab
homicidiis q̄ conceperat facere. **p̄ Re. xxv.** Quādiu vixit ioiada
qui instruxit ioas fuit bonus. sed eo mortuo factus ē pessimus
exhortatio em̄ illius retrahēbat eum a malo. **iii. Rz. xii.** etiam
ii. palipo. xxiii. Ad exhortationēz neemie vsurarii reddiderunt
vsuras et vltimus non acceperūt. **Ree. q̄rto.** **Johāne** baptista
exhortante po pulum. multi baptisabantur cōfidentes p̄cā sua
Math. p̄. **Exhortatio** bona tribulatos confortat et tribula-
tiones patienter portare facit. Ideo thobias pergebat per om̄es
in captiuitate positos exhortans eos. **Tobie p̄.** Tribulato iob
venerūt amici eius ad eum vt exhortacōm̄bo cōfortarēt. **Job ii**
Cum prim? septem fratrum in sartagine torq̄retur. ceteri vna
cum matre hortabantur se mori fortiter dicentes. **domin? deus**
aspiciat. **ii. Rz. vii.** **Exhortatio** bona parētum ad filios facit
eos esse bonos. Ideo summo opere studere debēt parentes filios
et filias exhortari. Sic parentes vxoris thobie monuerūt eam
honorare socros. diligē maritum. regē familiam. gubernare do-
mum et seipam irreprehensibilem exhibere. **Tob. x.** **Moitirus**

mathathias filios suos efficaciter exhortatus est ad agendum
viriliter p lege domini qd fecerunt. **p. Mach. ij.** **Exhorta**
do bona incitat et iuuat homines ad bonum et virtutes. Sic iu
dith sua exhortatio e animauit homines de bethulia ad virilit
resistendu koloferno **Judith. ix.** Judas machabeus hortabaf
et animauit populu sermomb? bonis. **ij. Mach. xv.** Paulus et
barnabas hortabantur fratres vt pmanerent in fide **Actuum**
xiii. **Exhorta**oes in predicacombus debent sacerdotes libe
ter facere. quia eis hoc officium a deo iniungitur. Ideo quia ex
ipsis predicatoribus peccatores et infideles ad dominu conuer
tuntur. ppter primum dixit dominus ysaie **Clama** ne cesses qua
si tuba exalta vocem tua. annuncia populo meo scelera eorum et
domui iacob pcta eoz **Ysa. lviii.** **Iheremias** pmo de pdicatio
ne se excusauit. postea domino cofulente cofensit **Ihere. p. i. ij.**
Factum est verbu domini ad ionam pphetam vt iret predicare
in ninuue grandem. que licet primo fugeret postea obediuit **Jo**
ne. p. i. ij. Misit saluator discipulos dicēs predicare dicētes ap
propinquabit regnum dei **Math. x.** **Exprobrata** incredulitate
discipulorum xps dixit discipulis. **Euntes** predicare euangeli
um omni creature **Math. xvi.** **Exhorta**o predicacombis vti
lis est. qz peccatores et infideles ad deum couertuntur. Sic pre
dicatio ione vtilis fuit ninuitis qui ppter peccata debebat sub
uerti **Jone. ij.** **Petro** in penth. sic efficaciter predicante conuer
si sunt aracter tria milia hominu **Actu. ij.** **Ad** predicacombem pe
tri factus est numerus credēcium quinqz milia **Actu. iiii.** **Pre**
dicante paulo yconij multi crediderunt ex iudeis et grecis **Act.**
xiii. **Non** debz homo pdicator attediare nec ipsum audientes
dummodo sermo sit vtilis. **Nam** cum paulus quadam vice pre
dicasset vsqz ad mediu noctis. vir quida adolescēs somno op
pressus cecidit et mortuus est que paulus suscitauit et predicacombem
resumens ptraxit vsqz ad diem **Actu. xx.** **Esdra** stante sup gra
dum ligneum et predicante siue legēte librum legis amane vs
qz ad mediam diem. omnis populus congregatus est quasi vir
vnus et aures eoz erant erecte ad libru. **ij. Esdre. viii.**

De fallacijs mulierum.

Fallacie mulierum tendunt.

Ad gulositatis deceptiōem.
Veritatis subuersionem.
Carnalitatis accensionē.
Cupiditatis repleciōem.
Dietatis compassionem.

Fallaces sunt mulieres ut seducant homines ad omne viciū. et quia viciū gule omnia cetera vicia introducuntur. Ideo de vicio hoc prius homines seducendo decipiunt ut sic ad spiritaliē ducant intentū. Nam occasione eue seducta est primus homo ut vetitū fructum comedere ex quo mortē spiritaliē et temporaliē incurrit **Gen. iii.** Zaram scientē ex fatigaciōe fugē Iahel petiuit per aqua. et Iahel fraudulenter petēti aqua tribuit lacte cuius potaciōe obdormiuit quē tandē ipsa Iahel clauo et malleo occidit **Judicū. iij.** Fallaces sūt mulieres decipiēdo mendacijs quibus multū vitatur fallendo. vnde zara vxor abrahe nō solum hōies sed et deum voluit fallere mendaciōe dicens nō nisi **Gen. xviij.** Cum suis mendacijs addūt aliquā lacrimas false mulieres ut dicitur credatur eis. sic vxor sampsonis fundebat lacrimas dicens. odisti me simulans se sampsonē diligere cui secretum postea reuelauit quod celare promiserat. **Judicū. xviij.** Mentita est Dalida simulans se sampsonē diligere donec secretum sue fortitudinis reuelaret quē postea tradidit inimicis **Judicū. xvi.** Vnde de talibus fallēter plorantibus quidā poeta dixit. Dū bus se sonant hominū se speciales gerunt. quē cum depaupauerint diciores querūt. Dum tibi prebet osculū tunc magis lacrimas. Ut hominē decipiat intentio versatur. Fallacias multas inueniunt mulieres ut viros ad luxuriam trahāt et sic ad suas voluptates alliciant. nam filie loth bene alios viros decerpissent. ex quo patrē ad duplicem incestū puocauerunt **Gen. xix.** Mulieres moabitay fornicari fecerunt filios israhel **Numer. xxv.** Domina cui seruebat ioseph fallere eum ad luxuriā voluit sed nequirit **Gen. xxxix.** Licet optima intencione iudith bologernē per accensionē luxurie decipit. **Judith. x.** Herodias per libidinem sic dementauit herodem ut decollari faceret iohānem quē sciebat virū iustum et sanctū **Math. xiiij.** **Mar. vi.** Fallacias inueniunt mulieres auaricia et cupiditate attrahere. Sic Rachel quia propter auariciā fuerat furata ydola patris cum patre scrutaretur omnem

suppellectilem iacob venissetq; in tentorium rachelis. illa festi-
 nans abscondit ydola subter stramina cameli et sedit desup di-
 xitq; patri ne irascatur dominus meus quia coram eo assurgere
 nequeo. iuxta consuetudinē feminaru; nūc accidit in sic solli-
 tudo querētis est. **Genes. xxxi.** Zaphira p auariciam furata ē
 precium agri et credidit petrum decipere et ipsa expta est diuinā
 vltionem **Actu. v.** **F**allunt aliquāto mulieres iniquos vi-
 ros volentes alijs nocere ex passione et pietate eruendo de eorū
 manibus innocentes. sic fecerunt obstetrices pharaone; vo-
 lentem interficere pueros filios isrl. **Exodi pmo.** Raab mere-
 trix exploratores abscondit et eos ad mortem querētes arte il-
 ludit **Josue. ij.** Michol fecit fugere dauid a saule querēte euz oc-
 cidere et posuit simulachz sup lectum eius et sic deludit saul et da-
 uid liberauit. **p. Re. xix.** Mulier quedā abscondit nuncios da-
 uid in puteo tegens puteum velamine. et sic illudit nūcios absa-
 lon querētes eos ad mortē. **ij. Re. xvij.**

De fide ad deum.

Fides ad deum.

- Comendatorū pfectōe oñdit.:
- Miraculorū pcessiōe extēditur.
- Inimicorū abiectōe attēdit.
- Periculorū euasiōe attēdit.:
- Signorū oñsiōe defendit.
- In deuotoz saluaciōe ppēdit.
- Predicatorū instructōe ifūdīt.
- Incredulorū vexaciōe rephēdit.:

Idem habentes magnam et deo credentes in scriptu-
 ra sacra comendantur vt eorum exemplo credamus.
 Nam credidit abraham deo et reputatum est ei ad iu-
 sticiam **Gen. decimo quinto.** Moysen de magna fide comendauit
 apostolus dicens. Fide moyses magnus effectus est **Heb. xi.**
 Mariam virginem de magna fide comendauit elizabeth dicē
 Beata es que credidisti **Luca pmo.** Commēdauit saluator fide
 centurionis dicens. Non inueni tantam fidem in isrl. **Matth.**
octauo. Credentes laudat dominus eos esse beatos dicens **Be-**
ati qui non viderunt et crediderunt Johānis vicesimo. De fi-
 de comendatur stephanus. Nam dicitur. Stephanus plenus spū
 sancto et fide **Actuum. vi.** **F**ides aliquāto acquiritur ex

miraculis precedentibus et ostensis. Dum enim vident homines
fieri miracula inducuntur citius ad credendum. Ideo postquam filii
israhel transierunt mare miraculose diuisum et viderunt phara
onem submersum timuerunt deum et crediderunt deo. **Exodi xiiii.**
Magi videntes stellam eis miraculose demonstratam receperunt
magnam et nonam fidem. venientes de longinquo adorare puerum
puulum ipsum deum esse credentes. **Mathei ii.** Viso miraculo de
clauo sanato per petrum et iohannem factus est numerus crede
tum quinqz milia. **Act. iii. et iiii.** Paulus et cornelius motu va
rio sed vterque osteso sibi miraculo est conuersus ad fidem. **Act.**
ix. et x. Proconsul videns elymam magum per paulum miraculo
se cecatum. credidit. **Act. xiii.** **Fidei** attribuitur victoria. ip
sa enim est que triumphum habet de hostibus iuxta illud. San
cti per fidem vicerunt regna. magna enim est victoria que vin
cit mundum fides nostra. Ideo dixit ionathas cum magna fide
armigero suo. Non est deo difficile saluare in multis vel in pau
cis. qui postea habuit victoriam. **p. Re. xiiii.** Cum magis fide dixit deo
ad gothiaz. tu venis ad me cum gladio et hasta et clipeo. ego autem
venio ad te in nomine domini. et triumphum habuit in pugna. **p. Re. xvii.**
Magna fides fuit quando dixit aza. domine non est apud te vlla distacia
vtrique in paucis auxiliariis an in multis. et bellas victoriam habuit
in palip. **xiiii.** Simile dixit iudas machabeus et extitit triumphator. **p. Mach. iij.** **Fides** facit hominem securum in omni periculo et au
fert omnem timorem. Ideo dixit iosaphat exercitui suo. credite in
domino deo et securi eritis. in palip. **xx.** Esdras venturus in iherusalem
per periculosam viam erubuit conductum petere a rege. sed cum magna
fide conuertit se ad dominum ieiunans et orans. **p. Esdre viii.**
Reemias videns imminere edificanti pericula dixit cum fiducia.
deus noster pugnabit pro nobis et nos secure satiemus. **op. a. Ree**
iiii. Tres pueri missi in fornacem magna fide dixerunt. Eripuit
nos deus noster ab inferis et saluos fecit de manu mortis. **Dan. iij.**
Ex superbia danti fide precesserunt verba septem frum. **ii.** **Mach. vii.**
Fides operatur miracula id est fidem habentes miracula operantur
per fidem. Ideo christus dixit. si habueritis tantam fidem sicut granum synapis
et dixeritis huic monti. transi hinc. et cetera. **Matth. xvii.** Dixit etiam
christus. Signa autem eos qui crediderunt hec sequuntur. In nomine meo
demonia eieciunt. linguas loquuntur nouas. **Marci vltio.** **Miracula**

etiam recipiunt fidem habentes. ideo dominus propter fidem ceterorum
sanavit filium eius **Math. viij.** Multum valet fides propria. si propter
fidem alienam paliticus sanatus est. quod fit per propriam. **Mat.**
vij. Quia mulier chanaanica magnam fidem habuit ideo sanitatem fi-
lie impetrauit **Math. xv.** Credens pater pueri lunatici dixit cre-
do domine adiuua incredulitatem meam **Mar. ix.** Paulus videns
quendam claudum qui postquam accepit fidem paulus eum sanavit
Actu. xiii. Fides saluat. i. facit homines saluari. ideo mulier
paciens fluxum sanguinis dixit intra se. si tetigero fimbriam vesti-
menti eius salua ero. et sequitur. Confide filia fides tua te salua
fecit **Math. ix.** Magna fuit fides magdalene propter quam christus
dixit ei. fides tua te saluam fecit vade in pace **Luc. vii.** Custos
carceris in quo erat paulus videns terremotum et carcerem apertum
dicebat. Quid me oportet facere ut saluus fiam? Respondit paulus.
crede in deum et saluus eris **Actu. xvi.** Fidem instruit et instru-
ere debent prelati et predicatorum verbi dei populum audientem et ad
eam inducere non credentes. Nam predicante petro in penthe. credi-
derunt tria milia virorum **Actu. ij.** Multi samaritanam crediderunt
in predicacione philippi et etiam symon magus **Actu. viij.** Postquam
philippus predicauit eunuchus dixit eunuchus. Ecce aqua que
prohibet me baptisari. dixit philippus. si credideris ex toto corde.
Et ait. Credo dominum iesum christum **Actu. viij.** Quidam aprius et
reni loquebantur ad gentes et conuersi sunt ad fidem **Actuum. xi.**
Fidem non habentes debent reprehendi et puniri. ideo zacharias
qui verbis angeli fide non adhibuit angelus eum taciturni-
tate percussit dicens. non poteris loqui quousque hec fient pro eo quod
non credidisti **Lu. p.** Punuit illos dominus de patria sua propter carenciam
fidei subtrahendo virtutes et miracula quoniam non fecit ibi virtutes mi-
tas propter incredulitatem eorum **Math. xiiij.** Reprehendit saluator pe-
trum dicens. Modice fidei. quare dubitasti? **Mat. xiiij.** Thomam
non credentem dominus reprehendit dicens. Noli esse incredulus **Jo. xx.**

De fide magna mulierum.

Fides mulierum magna est. **More virorum sic extolluntur.**
Verba sanctorum sic obscurantur.
Re creditorum corda permant.

Fides sanctarum mulierum in sacra scriptura extollitur et laudatur. Nam commendat apostolus fidem raab. que non perit cum incredulis. suscipiens nuntios iosue exploratores in pace. Josue ii. Comendatur ruth de fide que dixit socii sue. populus tuus populus meus et deus tuus deus meus. Ruth. prio Redarguitur zacharias ab angelo de infidelitate et Elizabeth commendatur de fide quia fideliter exclamavit. Luce p. De resurrectione domini multos viros legimus dubitasse. sed de mulieribus nichil tale. sed legimus quod christus primo marie magdalene apparuit. et illa credens fideliter currensque velociter apostolis annuntiavit. Math. xxviii. Marci xvi. Luce xxiii. Johannis xx.

Fidem habent mulieres sancte credendo verbis factorum virorum et eis fidei plenarie adhibendo. Sic vidua sareptana verbi helie fidem adhibuit. licet ille rem multum difficilem iuberet. iii. Reg. xvii. Alia mulier multis debitis obligata verbis helizei fidei adhibuit et vasa multa mutuo acquisivit et oleum multiplicatum inuenit. iii. Reg. iiii. Lidia purpuraria paulo instruente credidit et baptisata est cum omni domo sua. Actu. xvi.

Fidem non solum mulieres sed et omnes homines confiteri debent. quia corde credit ad iustitiam ore autem confessio fit ad salutem. Rom. x. Mundi creatorem et corporum resurrectionem confitebatur illa mulier que septem filios ad mortem pro dei legibus auavit. ii. Mach. vii. Anna prophetissa confitebatur domino et loquebatur de illo omnibus qui expectabant redemptionem israel. Luce. ii. Mulier samaritana confessa est fidei dicens. Scio quia messias venit qui dicitur christus. Joh. iiii. Confessio fidei marthe similis fuit confessioni petri. Petrus enim dixit. Tu es christus filius dei viui. Math. xvi. Mar. viii. Luce. ix. Martha autem dixit. ego credidi quia tu es christus filius dei viui. Joh. ix. De fide mulieris sanguifluę chananee et magdalene que proximo capitulo precedenti.

De fidelitate seruanda.

Fideles debent esse homines:

- Obedientia vere parento:
- Benivolentia se diligendo
- In presentia bene regendo:
- Pleni scientia consulendo:
- Incurretia pacta tenendo

Fideles debent esse serui dñs suis et nunquam sibi mandata
pretermittē. sic seruus abrahe fideliter egit sibi commis-
sum a dño qñ iuit p rebecca nuru sua Gen. xxiiij. Ia-
cob fidelit̄ seruauit laban pascēdo greges eius Gen. xxxi. Erga
dominū suū ioseph fideliter se habuit qñ vxorē eius se vrgētē
tangē recusauit Gen. xxxix. Noluī dauid tāgere dñm suum p
sequētem cū se tñ bene potuisset eū occidere. p. Reg. xxiiij. Armī-
ger saul licet indiscrēte tamē fidelit̄ se habuit qñ viuere noluit
post mortē domini sui. i. Re. xxxi. Fideliter se habuerunt viri ia-
bes et dilectiōem grādem oñderunt dño suo. qz mortuo saul ip̄si
nocte vniētes rapuerunt corp̄a eius et filiorū et ea honorifice se-
pelierunt. p. Re. xxxi. Vrias fidelis fuit in dilectiōe domini sui
qz q̄ diu ioab capitaneus exercitus dauid esset in bello noluit
vrias intrare in domū suā et dormire cum vxore sua quātum
aiqz fuisset sollicitatus a rege. ij. Regū. xi. Joab fuit domio suo
valde fidelis quādo capiēdo ciuitatē misit pro domino suo da-
uid ne sibi nomen victorie ascriberetur. ij. Re. xij. Tres viri ro-
bustissimi fidelitatem magnā et dilectionem ostēderunt domi-
no suo dō offerētes ei aquā de cisterna bethleem cuius magno pe-
nulo psonarum. ij. Regū. xxiiij. et p. palip. xi. **F**idelitātē de-
bent inter se seruare amici tempore tribulaciōis et alterutruz se
iuuare. Sic ionathas indicauit dauid iram patris sui et ip̄sum
quātum potuit excusauit. p. Re. xx. Dixit dauid ad abimelech
amicum suum. Non timeas et non paueas quicquid qui que-
rit animā tuam queret et meā. p. Regum. xxij. Cum fugerz da-
uid absalon dixit ei ethai vniuit dominus? vniuit et anima tua. qz i
quocūqz loco fueris siue in vita siue in morte tecum ero. ij. Re.
xx. Rex isrl̄ dixit regi iuda amico suo. Vbi ego ibi et tu et sicut
populus tuus ita et populus meus. ij. Paralip. xvij. **F**ideles de-
bent esse p̄lati subditis suis et eos more boni pastoris et n̄ mer-
cenarij fideliter defendē. Ido fideliter egit ioiada pontifex cuius
ioas rege filio ioram. iiij. Re. xi. Licet ip̄e postea male recogno-
uit ingratus. ij. palip. xxiiij. Onyas sumus pontifex fidelit̄ labo-
rauit vt custodiret deposita templi in vsus viduarū que symō
auferre nitēbas. ij. mach. iij. **F**ideles debent eē homines i cō-
silijs et fidelit̄ dare cōsiliū indigentibz. sic ioseph fidelit̄ se ha-
buit in cōsilio qd̄ dedit pharaoni p qd̄ etiā famē euasit Gen. xli

Viri dauid dederunt ei fidele cōsiliū q̄ ipse nō exiit cū eis ad
p̄lium dicētes. Non exibis qz tu vn̄ p̄ decemmilib? cōputabe
ris. ij. Re. xvij. Sc̄da vice iurauerāt viri dauid dicētes. Jam
nō egredieris nobiscū in bellum ne extinguat lucerna in isrl̄. ij.
re. xxi. Discretū et fidele cōsiliū dederunt quidaz de asia paulo
ne sedaret in theatro Actu. xix. **F**idelitas seruāda est in pro
misso vt homo ex pacto id qd̄ libere p̄mittit obseruet fideliter
Sic raab fideliter se habuit cū exploratoib? quos saluare pro
misit Josue. ij. Josue ec̄ā fideliter habuit se ad eaz saluādo. sic
exploratoēs p̄misert Josue. vi. Quāuis gabaonite fefellissent
iosue et populū eius. tamē iosue pacta et iuramēta fca cū eis fide
liter seruauit. Josu. viij. als. ix. als. x.

De filijs erudiendis.

Filij instruēdi sūt a pentib? **Cū reuerēcia d̄xi timere.**
Sūma decēcia mala cauē.
Cū cōplacēcia mores hr̄e.
Hlij instruēdi sunt p̄mo et añ omnia ad diligēdum de
um et reuerēdum qd̄ si non faciūt sepe cōtingit q̄ tales
pueri mala morte moriūtur. Nam qz fili? mulieris israelitice
quē habuerat de viro egipcio fuerat male instruct? a pentib?
p̄fatus itaqz spuri? filius mulieris israelitice blasphemauit et
ex p̄cepto d̄ni lapidatus fuit Leui. xxiii. Precepit d̄ns filijs is
rael vt docerēt filios suos magna q̄ fecit eis vt euz magis
honorarēt Deut. xi. Sollicitus erat iob de filijs ne forte d̄us of
fender? Ido p̄ eis quotidie sacrificiū offerebat oib? pentibus
in exēplū Job p̄. Mater septē frat̄z machabeoz mirabiliter in
struebat filios suos in h̄ijs q̄ ad d̄m erant. ij. mach. vij. **F**i
lij instruēdi. corrigēdi et corripēdi sunt a pentib? de vicijis q̄ cō
mittūt. sic iacob increpabat ioseph filium suū reuelantez som
nia de supbia et ambicōe p̄ quā videbatur velle patri et matrī
et fratrib? dominari. Gen. xxxvij. Arguebat iacob filios suos
de negligēcia dicens. quāre negligitis Gen. xli. Quia h̄eli ne
gligēter corripuit filios. ipse et ipsi grauit̄ sūt puniti. p̄. Reg.
iiij. Contumax fili? et supb? q̄ p̄pter patris impium nō dimit
tit p̄cā p̄cipitur a d̄no lapidari Deu. xxi. Admas qui non fu
it correptus a pr̄e volens supbe reḡre fuit a fratre suo salomōe
ocāsus. ij. Regum. ij. **F**ilij erudiendi sūt et docēdi operari.

bonos mores et virtutes. sic dauid appropinquas ad mortem in
 struxit filium suum salomonem de regimine bono. p. paralip. xxviii.
 In tempe debz pater filium instruere bona agere. nam thobias do-
 cuit filium suum ab infancia Thob. p. et postea in iuuetute Thob
iii. postea in morte Thob. xiiii. Parētes multū debēt instruere
 filias quā matrimonio copulant. sic pentes zare monuerūt eā
 honorare socerū. diligere maritū. gubernare domū. et regere fa-
 tiam et seipsā irreprehensibilem exhibere Thob. x. Quia pentes su-
 sane iusti erant. Ido instruxerunt filiam suā iuxta legem moyfi
 que postea noluit adulterio consentire Dan. xiii. Matthathias
 instruxit filios suos dans eis vñū in duce et alium in consilia-
 torem omnibus nobilibus in exemplū. p. mach. ii.

De fortitudine bona

**Fortes et stren-
 uui debent esse**

- Viri potētes ad succurrēdum.
- Pure viuentes ad asserēdum.
- Guerras agētes ad fugiendum
- Bella regentes ad aciendum.
- Preuētes ad inuadendum.
- De mumentes ad resistendū.
- Pacientes ad sustinendum.

Fortes debēt esse viri potētes ad succurrēdū et ad iu-
 uandum in preliis et piculis succurrētes. p̄sertim con-
 tra hereticos et malos et puerfos homines. Talis fuit fortitudo
 abrahe Qui audiens captum esse loth. assumptis tricenis et
 decem et octo vernaculis succurrit ei et liberauit eum et reduxit eū
 ad tota sua substantia Gen. xiiii. Saul fortiter succurrit viris
 iabes galaad et obsessis a naab et liberauit eos. p. Re. xi. Joia
da strenue succurrit rege ioas puulo eiecto de regno p̄ athaliā
 ponens eum erga regem. iii. Regum. xi. et ii. Paralip. xxiiii.

Fortem strenuum et audacem reddit hominē puritas consciē-
 tiae et ad dicendum et agendum seure. Sic iacob timens iurgi-
 um ait. Quā ob culpam et ob quod peccatum sic exarsisti me.
Genes. xxxi. Per puritatem iacob cui femur emaruit luctans
 cum angelo dixit angelus ei. Si contra deum fortis fuisti quāto
 magis contra homines preualeb. Gen. tricesimo secūdo. Moy
sas puris audaciter et constanter stetit coram pharaone arguens
 eum Exodi quinto. et pluribus sequētibz. Judith qz puram et

bonam intentionem habuit. contra holofernem strennuitatem exercuit. **Judith xiii.** Fortes sunt bellatores in plenis viriliter et strennue preliantes et maxime iustum bellum. Sic phinees viriliter occidit zambri luxuriantem cum scorto madianitarum transfodiens ambos cum pugione in locis genitalibus. **Qui xxxi.** Caleph dixit. **Hodie octoginta quinque annorum sum sic valens ut eo valebam tempore quo missus sum ad explorandum illius in me temporis fortitudo perseverat usque hodie tam ad bellandum quam ad agrediendum.** **Josue xiiii.** Gedeon fortissimus in tricenis viris magnam populum superavit. dixerat enim ei prius angelus domini tecum virorum fortissime. **Judicium vi.** Unus formidolosus dissipat totum exercitum. ideo dixit gedeon. **Qui formidolosus est ruertat.** **Judicium vij.** Sampson multa fortitudine percussit philisteos. **Judicium xv et xvi.** David fortiter superavit leonem et versus a goliath. **p. Re. xvij.** Fortiter licet desperate preliati sunt duodecim pueri ex parte israhel et duodecim ex parte david. **ii. Regum ii.** Viriliter percussit iehu duos reges et uezabel et prophetas baal. **iii. Regum ix et x.** Fortem reddunt exercitum confortationes principum et ducum. Ideo caleph et iosue viriliter confortauerunt populum dicentes. **Ascendam? et possideam? trans.** **Qui xiiii.** Moyses dixit ad iosue. **Confortare et esto robustus tu enim introduces populum.** **Deute. xxxi.** Pergens iosue ad bellum contra plures reges ipse primus ascendit quasi alios sequentes confortans. **Josue viii.** Captis quinque regibus dixit iosue principibus. **ponite pedes super colla regum et nolite timere.** **Josue x.** Apoth princeps confortauit populum dicens. **sequimini me tradidit dominus inimicos nostros in manibus nostris.** **Judicium iij.** Judas machabeus hortabatur milites suos dicens. **ne timeatis. primo Mach. iij.** Fortis et audax debet esse vir bellator ad preueniendum. **Na secundum tullium.** Melius est preuenire quam preueniri et magnam habet prerogatiuam quam potest dare primum ictum. Sic superavit david cum vno milite descendens in castra saul abstrulit sceptrum et archum et hastam eius. **p. Re. xxvi.** Jonathas cum suo armigero introiit in stationem philistinorum et pro eos filii israhel victoria habuerunt. **p. Re. xxiiij.** De viris audacibus legit. **ii. Re. xxiiij.** Fortis et strenuus est qui strennue et valenter resistit licet aliquando preueniatur. Ideo filii israhel armati recesserunt de terra egypti

vt se ab insequētibz tuerētur **Exo. xiiij.** Filij isrl vna manu edi-
ficabant ⁊ vna manu tenebant gladiū vt se ab inimicis tuerē-
tur. **Ree. iij.** Audiētes filij isrl potēciaz holofernis virilit pa-
uerūt se ad resistendū **Judic. iij.** Magnā fortitudinē habuit
mathathias ad resistendū hostibz iudeoz. **p. mach. ij.** **F**orti-
tudo pfectissima ⁊ tolerācia aduersoz. Talis fuit fortitudo triū
pueroz missoz in caminū ignis dicēciū. **Ecce em̄ deus noster**
quē colim⁹ potest nos eripe de camino ignis ardentis ⁊ de mai-
bus tuis rex liberare. **Dan. iij.** Job fortiter sustinuit picula rez
multaz oblationē filioū occasionē ⁊ p̄prij corpis lesionē **Job**
p. Et eleasar ⁊ illi septem frēs cū matre eoz penas virilit susti-
nuerūt. **ij. mach. vi. ⁊ vij.** Stephan⁹ plenus grā ⁊ fortitudie
viriliter sustinuit lapides **Actu. vij.**

De fortitudine mulierū.

Ad viroz liberacōem.

Fortes sūt muliēs aliqñ.

Ad aduersoz toleracōem.

Ad amoris demonstracōem.

Fortes inuente sunt mulieres ad saluandum viros in
sacra scriptura ⁊ aliqñ piculis se exponentes. Nā del-
bora sic sua fortitudine populū liberauit cū iudicaret isrl qz ba-
rath noluit ire in plium nec ducere exercitū nisi ipsa secum tran-
siret. que respōdit **Ibo** quidē tecum **Judic. iij.** Viriliter libe-
rauit abigail virum suum a morte. **p. Re. xxx.** Magno piculo
exposuit se hester vt populū liberaret a lata sentēcia **1. Ester. vi**
⁊ x. Judith fuit in magnis piculis dum holofernē occideret vt
populū liberaret **Judith. xiiij.** **F**ortes sūt mulieres ad susti-
nendū aduersa. sic ruth tpe noctis mansit i agro picies se ad
pedes boos **Ruth. iij.** Sara filia raguelis multa sustinuit adu-
sa in occasione septem virorum **1. Tb. iij.** Mater septē macha-
boz valde fortis fuit sustinēdo aduersa. Sustinuit em̄ dupli-
cia tormenta in filijs ⁊ in seipsa. **ij. mach. vij.** Maria mater cri-
sti in passione dilectissimi filij sui fuit fortissima. qz stans iuxta
crucem gladius passionis cor ipsi⁹ p̄transiebat. iuxta vaticini-
um symeonis **Johānis decimonono.** De vaticinio symeonis **Lu-**
ce. ij. **F**ortē fecit ⁊ audacē mulierē amor inflāmans ita vt ca-
lesado igne amoris nec pauēat quid occurrat ⁊ inde inuēte sūt
mulieres que ardore filioz succense leonibz q̄ filios rapuerunt

vt filios liberarent occurrere leguntur. sic magna fuit fortitudo
magdalene et audacia q̄ amore xpi accēsa in passiōe affuit iud
os armatos non expauit et crudelissios toties ad sepulchru
custodib? vallatū venit. discipul recedētib? nō recedebat. q̄
etiā audacit dicebat demōstrādo amorē. dñe si tu sustulisti
eū dicito michi vbi posuisti eū et ego eū tollā. Jo. xx.

De fortitudine mala.

Fortes sūt hoīes mali. **Ad offendēdā innocēciam.**
Ad mferendā violēciam.
Ad postponendā reuerēciam.
Fortes sunt hoīes mali ad nocēdū innocētibus et vt
eis anteq̄ nocēat multis se piculis exponūt. postea si
ne pessimo terminant. sic fortis fuit cayu qm̄ insurrexit in frēm
innocētem et eum occidit. h̄ ipse similiter postea fuit occisus Ge
nes. iij. Abimelech multū laborauit occidēdo septuaginta fra
tres suos innocētes. h̄ ipse etiā perijt mala morte Judic. ix. M
tis piculis et laborib? exposuit se saul psequēdo dauid. sed neq̄
ciām animi sui non p̄fecit. i. Re. xxiiij. et aliquib? p̄cedētib? et
sequentib?. Absalon volens patrem a regno compellere non
nocētem h̄ bñfactorem sibi. multos labores sustinuit et piculis
multis se exposuit et tandem male finivit. ij. Regū. decimo quin
to. xvi. et xvij. Multum laborauit herodes xpm̄ innocentem vo
lens interficere. et ob hoc occidit pueros innocentes Matth. se
cūdo. Plures q̄ quadraginta viri se nō vouerūt comedere neq̄
bibere donec occiderēt paulū Actu. xxiiij. **F**ortes sunt mali
ad mouendas guerras et bella se multis piculis exponētes. nā
multū laborauerūt illi quatuor reges qui post magnā stragem
hominū debellauerunt regem zodomorum et loth in captiuitatē
duxerunt. Genesis. xix. Terras multas perambulauit holofer
nes et deuastauit eas multa bella p̄currens et mouens. tñ vna
mulier decapitauit eum anteq̄ cōpleret desiderium suum malū
Judith p totū. **F**ortes sunt mali homines volētes se contra
deū erigere et opa diuina minuere. Ideo iheroboam multū labo
rauit vt possz populū a domino dauid et a altara dei facere deui
are. ij. Re. xii. et xiiij. Antiochus multum laborē sustinuit vt
cultū dei destrueret in iudea et tandē depauperatus et cōfusus
in alienā terra miserabiliter est defunctus. ij. Macha. ix. Non

et dicit Lu. xvi. se
filijs lucas
Na discip
vigilant
sunt angari
sepulchri pe
ibū
miserati
Adu. iij.
De grati
Dñi
Per
In
Fili
In
C
ad agere et reddere
quod a deo recipim?
deus dicitur recipere
ad dno dicens. Mer
Aduersus dauid
et similia p nathan p
de multis bñfici
de nome dñi benedi
ad dno sibi colla
in gaudas agebat p
ad ebidas g
ad intermissione or
Uell. v. Gra de
in uacatione penitoy
homo filioz isrl de se
in memoria dices. Er
ad filij isrl liberati s
Cantem? dno
ad liberati de camin
ad artoholo gias ag

solum prudētes vt dicit **Lu. xvi.** sed etiā feruētiōres et p̄cipuo
res sunt filij seculi hui? filijs lucis et foriōres in laborādo sūt ad
splēda mala cōcepta. Nā discipul? dōmētib? iudas tractās
p̄dicionem xp̄i sollicitate vigilauit **Math. xxvi.** Principes sacer
totū multa sollicitudine fatigati sunt vt nomē xp̄i possent exti
guere. Nam custodes sepulchri pecunia cōduxerunt vt mēdaci
ter dicerent esse furatū cor? ihu. **Math. xxviii.** Itē p̄ncipes sa
cer totū discipulos ihu incarcerationē p̄cipiētes ne in nomine
ihu loquerētur **Actu. iiii.**

De gratijs agendis.

Gracie reddende
deo sunt pro.

- Beneficiōz recepcoe gratifica.
- Periculoz euasione mirifica.
- Inimicōz eiectōe magnifica.
- Filiōz adēpcoe carifica.
- Infirmōz sanacōe deifica.
- Ciboz assumptōe pacifica.

GRACIE agente et reddēde sūt deo p̄ multitudine bñfici
orum que a deo recepim? **I**do iacob post multa benefi
cia que a dō abundantē receperat ditatus liberis et omib? bonis
gracias agebat dño dicens. **M**emor sum cunctis misera cōib?
tuis **Gen. xxxii.** Audiens dauid factā sibi graciā. et multa bñ
ficia sibi a deo p̄missa p̄ nathan p̄phetaz gracias humilitē egit
ii. Re. vii. **D**aniel de multis bñficijs a deo susceptis grās egit
deo dicens. **S**it nomē dñi benedictū **Dan. ii.** **P**aule grās age
bat deo p̄ beneficijs a dō sibi collatis dicens. **G**rās ago dō meo
p̄. Cor. p̄. Itē gracias agebat p̄ bñficijs fratribus collatis et
omnes homines ad exhibēdas gracias inducebat dicens **S**em
per gaudete. sine intermissione orate. in omib? grās agite **Rō.
p̄. Ephe. v. Thess. v.** **G**RACIE reddēde sunt deo singulariter
p̄ liberacone et euasione periculoz et tribulacōnū **I**do voluit do
min? vt liberacō filioz isrl? de seruitute pharaonis nunq̄ rece
deret ab eoz memoria dicens. **E**rit quasi signū in manu tua **Ex
odi. xii.** **P**ostq̄ filij isrl? liberati sunt transito mari rubro. grās
egerunt et dixerunt. **C**antem? dño gloriose **Exo. xv.** **T**res puei
grās dabant deo liberati de camino ignis **Dan. iii.** **S**cripserūt
iudai et popul? aristobolo grās agētes dō qz de magnis picul?

liberati sunt. **ij. mach. p.** **G**racie reddēde sunt deo p̄ triūphū
et victorijs inimicōz que diuina bonitate obtinuerūt. **I**do p̄t̄
mirabilē victoriā moabitaz filij isrl̄ obtulerūt p̄ victoriā ha
bita dona et munera p̄ que sibi gr̄as referebat. **Nūeri. xxxi.** **S**ifi
ter post victoriā de zizara barath et delhora occiderūt dño **Judi
cū. iij.** **H**abita victoriā et mundato templo p̄ iudā machabe
um b̄ndixerunt in celum. **p̄. Macha. iij.** **V**icto et debellato thi
motho p̄ iudam in ymnis et cōfessionibz b̄ndicebant deuz. **ij.
mach. x.** **G**r̄e referēde sunt dō p̄ impetracōe siue recepōe
filiōz honoruz. sic laudauit dñm anna p̄ filio suo quē accepit
scz samuelē et p̄ ablato sibi steilitatis obprobrio. **p̄. Re. ij.** **P**ro
salomone dicitur **B̄ndictus de⁹ qui dedit dauid filiū sapientis
simum. iij. Re. v.** **P**ost cōcepōem filij dei in se beata virgo lau
dauit dñm dicens. **M**agnificat anima mea dñm. **E**t exultauit
spūs me⁹. **Luc. p̄.** **N**ota de iohē baptista. **zacharias** laudauit
dñm dicens. **B**enedict⁹ dñs deus isrl̄. **Lu. p̄.** **G**racias agēde
bz homo p̄ sanitate a deo recepta vel in se vel in altero. **N**am cū
thobias recup̄assz visum. ipse et vxor eius et nati glonficabant
deum. **T**hobie. xi. **T**urbe videntes palitiam a domino curatuz
glonficabant deum qui dedit potestatem talem hominibz. **ma
tthi. nono.** **P**ost vitam et sanitatē adolescente traditam. accepit
omnes timor et glonficabant deum. **Luc. vij.** **V**nus de decem le
prosis curatis a domino. reuersus est et voce magna glonfica
bat deum. **Lu. xvij.** **C**laud⁹ sanatus a petro surrexit ambulans
et exiliens ac laudās deum. **Actu. iij.** **G**racias referre debēt
deo homines p̄ victualibus que eis deus concessit ad sustentan
dum vitam corpalem pacifice. sicut faciunt omnes religiosi et
hoc exemplo cristi et omnū apostolorz. **v**nde etiā gratiarum
actio ad plus dandum est inuitacō. **E**t gregori⁹. **N**on est dig
n⁹ de dandis qui non agit deo gr̄as de datis. **D**ebem⁹ etiāz
deum laudare ante sumpcōem cibi qui dat escam omni carni.
aperiens manū suam et implens omne animal benedictōe. sic
fecit xp̄us ante multiplicacōem panum quādo voluit turbam
pascere in deserto qz suspexit in celū gr̄as agens. **Matth. xii
ij.** **P**ost cenam etiāz debem⁹ deum laudare et gr̄as agē qui
nos faciunt et p̄auit. exemplo xp̄i et apostolorz qui post cenā di
xerunt ymnū ante q̄ exirent in montem oliuarū. **Matthi. xxvi.**

In p̄paracōne spiritualis et angelicā ubi sc̄z eucaristie et in eius
p̄secracōe et cōmunicacōe agende sunt dō magne gracie exēplo
xp̄i qui accepit panem in sanctas et venerabiles manus suas ḡ
das agens benedixit. Math. xxvi.

De gratitudine seruāda.

- Gratus debz esse homo**
- Virtuose liberātibus.
 - Virtuose laborātibus.
 - Opose dona dantibz.
 - Generose declarantibz.
 - Amicantibus graciose.

Gratius debz esse homo ei qui eū de aliquo piculo libera-
uit. sic gratus fuit abrahe rex sodomorū qui liberauit
eum et populū suum de preda q̄tuor regum offerens ei om̄ia spo-
lia. sed ille sicut liberalis iurauit nec voluit recipere Gen. xiiij.
Quia moyses liberauit filios ietro de manu pastorū. Ietro sac-
tos gratus fuit deo et moyfi dicens B̄ndictus dñs deus meus
qui nos liberauit de manu egipti dādo ei filiam in vxorē Exo. ij.
als. xvij. B̄n remunerauit iofue raab que liberauit explorato-
res ab hostibz. Iofue. vi. Cum gedeon liberaſz populū gratus
ei populz dicebat. dñare tu nobis et esto p̄nceps. noster. Judic.
vij. Thobias gratus fuit raphaeli quē hominē credebat q̄ euz
liberauit a deuoracōe piscis. vxorē eius a demonio. p̄rem eius a
cēitate offerens ei multa dona Thob. xij. Naaman liberatus a
lepra multa dona obtulit helyseo. licz ipse rēnueret. iii. Re. v.
Gratius debz esse homo laborāti ac fatigato in eius seruicō ei
tribuendo vt decz. Ido abrahā oblata a rege sodomorū licet
p̄ se tanq̄ liberalis respuerz predā quā tulerat. voluit tamē vt
socij p̄te p̄de haberēt qui secum pro eo fatigati fuerāt Gen. xiiij.
Dixit laban ad iacob Nū qz frater meus es seruiēs michi gra-
tis. quasi dicēz nolō esse ingratus ido tibi dabo mercedē Gen.
xxix. Regraciatuſ est dauid seruis et viris iabes qui laborauerūt
ad sepeliendū saul. ii. Re. ij. Delias assumendz in celum remu-
nerauit heliseū qui ei seruieāt. iii. Re. ij.
Gratius debz esse ho-
mo illis a quibz recipit dona vel bona quibz semp obligatus
est si non retribuit Ido laban videns totalia que seru? abrahe
dedit rebecca sorōi sue dixit ei Ingredeſe b̄ndicte dñi. cur foris
stas. Et appositus est in conspectu eius p̄amis Genes. xxiiij.

Quia regina saba multa dederat salomoi rex salomo dedit ei omnia que voluit et petiuit. **iiij. Re. x.** Helias propter beneficia recepta a vidua sareptena colligens ligna que dedit ei panem multum. **iiij. Re. xvij.** Suscitauit etiam filium eius. **iiij. Re. xvij.** Helise bene remunerauit mulierem sunamitam apud quam manere consueuerat impetrans ei filium et mortuum suscitans. **iiij. Re. iij.** Plene cognoscebat paulus collata beneficia dicens. sicut angelum dei recepistis me. **Gal. iij.** Grati debet esse homines multum instructoribus et doctoribus. quod ut ait commentator. prius et doctoribus non possumus reddere equalens vel esse minus grati. sic pharaon multum fuit gratus ioseph qui eum uisionem et interpretationem dedit et in agendis consuluit quem pharaon magnifice sublimauit. **Gen. xli.** Balthasar rex retribuit danieli magna dona et honores pro reductioe et interpretatione somnii et uisionum. **Dan. v.** Ido quod Cimeus amicus fuerat et bene se habuit de filiis israel propter ei saul. **p. Re. xv.** Gratus debet esse homo amicis antiquis et heribus eorum. Ido dauid dixit ad abathar cuius pater achimelech mortuus fuerat. Mane mecum non timeas qui quesierit animam tuam queret et meam. **p. Regum. xxij.** Retribuit dauid iuppiboseth pro gratia et amicitia patris ionathe. **secundo Regum nono.**

De gula et ebrietate.

Gule uicium solet.

- Sacris uiris inducere temptaciones.
- Veteris inducere polluciones.
- Mentis adducere cecaciones.
- Juris deducere subuersiones.
- Cordis producere induraciones.
- Reis producere occasiones.

Quod uicium in temptacione obtinet primum locum. Nam quod comedere et bibere de necessitate est nature. dyabolus ibi laqueum temptacionis abscondit ubi necessitatem esse ostendit. Sic enim primo de uicio gule primum hominem in paradiso temptauit primo et uicit. **Genes. iij.** Item prima temptacio filiorum israel fuit de potu. secunda de cibo. **Exo. xv. et xvi.** Volens diabolus dominum experiri ipsum primo de gula quam de alio uicio temptare presumpsit. **Matth. iij.** Gule uicium intendit et nutrit luxuriam. Ido quod in Hieronimum. uenter et genitalia sunt propinqua

Ihero? Venter mero estuans de facili spumat in libidinem.
hinc est qd loth in sodomis fuit bonus inebriatus cum proprijs
filiabus peccauit et duplicem incestum commisit **Gen. xix.** In cuius
figura dictum est qd homo habens spm immundum i. luxuriam ha
bitat sepulchris. i. in hominibus gulosis **Luce. viij.** Juxta illud
psal. Sepulchrum patens est guttur eorum. Et demones expulsi
poderunt intrare in porcos. i. temptator luxurie in gulosos **Mat.**
vij. Mar. v. Lu. viij. **Q** Gule vicium homines infatuat et demeritat
ita vt seipsum et quid facere debeat non cognoscat. Nam noe qd
erat vir perfectus inebriatus sic demeritatus fuit vt sine omni vere
cundia denudatus iaceret **Gen. ix.** Satis stultus esau factus est
qui propter lentis edulium vendidit primogenita fratri suo **Gen. vi.**
esimo quinto. In questione trium sapientium de fortitudine dixit vnus?
Vinum pualet omnibus qui bibunt illud. seducit mentem et mutat
sapientem in stultum. **ij. Esdre. iij.** In psalms dicit sacerdotes et pphete
te nescierunt per ebrietate. absorpti sunt a vino. **psa. xxvij.** **Q** Gule
vicium deordinat hominem in omnibus scilicet in ludis. verbis. acti
bus et omnibus opibus malis. **I**do sedit populus manducare et bibere et
furrexit ludere. i. adorauerat vitulum **Exo. xxxij.** In epulis sunt ho
mines loquaces et inordinate auditores. **I**do sic hinc inter
epulas et pocula maledicebant abimelech **Judicium. ix.** De inor
dinato populo dicit **Comederunt et saturati sunt et impinguati**
et puocauerunt te ad iracundiam scilicet per ordinaciones suas. Lec. ix.:
De inordinacione guloso dicit. vocauit dominus deus exercituum in
die illa ad fletum et ad planctum ad caluicium et ad angulum sacci
Eccc eorum gaudium et leticia. occidere vitulos et iugulare arietes
comedere carnes et bibere vinum. comedam? et bibamus cras ei
moremur. psa. xxij. Propter inordinacionem filiorum suorum in con
mestacionibus et in epulis iob quotidie offerebat holocausta.
Job. p. Propter inordinata verba in epulis diues epulo cruci
abatur in lingua **Lu. xvi.** **Q** Gule vicium et si detestabile est in om
nibus hominibus. In clericis tamen et religiosis est magis detestan
dum. **ido** dixit dominus ad aaron. vinum et omne quod inebriare po
test non bibetis tu et filij tui quando intrabitis tabernaculum testimo
nij ne moriamini **Leui. x.** **I**tem idem dicit de religiosis et clericis
vt a vino et omni quod inebriari potest abstineant. **A** cetum ex vino
et ex qualibus alia potione et quicquid de vite exprimitur non bibat

Numeri-vi. De gule vicio arguuntur filij belli sacerdotis q̄ in a
 bernaculo seruibant nolabant accipe carnes coctas in sacris
 eius s̄ crudas vt laudat̄ sue cupiditati prepararent. **p̄. Reḡ. ij.** Jo
 baptista qui fuit p̄mus colens heremū religiosā vitam incho
 ans bibeat aquā et abus eius erāt locuste et mel siluestre **Ma
 th. iij.** Religiosi qui habēt circa diuina officia et obsequia sedu
 le ministrare et deseruire nō nimīū gulositati deseruiant ne et ipsi
 et xpi discipulis contingat q̄ post cenā oculi sic erāt grauati a
 somno vt non possent cū dño vna hora vigilare **Math. xxvi.**

Gule vicium multo diēs est causa et occasio mortis. Nā iuxta
 sententiā sapientis p̄ crapulam multi pierunt vnde philisteis
 epulantib⁹ et letantibus cecidit sup̄ eos dom⁹ **Judic. xvi.** Amō
 in cōiuiuo temulentus fuit ab absaloue et a seruis eius occisus
ij. re. xij. Comedit ionathas modicū mellis cōtra p̄ceptum pa
 tris et cōdemnatus fuit ad mortē sed populus ipsū liberauit.
p̄. regū. xij. Benedab rex syrie cum temulentus fact⁹ fuisset p̄
 principes puinciarū isrl̄ magna pars exercitus eius interijt ip
 se quoq; in fugam versus est. **ij. regū. xx.** Filij iob v̄scētib⁹
 et bibentib⁹ vinū domus cecidit sup̄ eos et oppressit eos **Job. p̄.**
 Propter ebrietatē bolofermis iudith habuit oportunitatē ad
 eum occidēdum. **Judith. xij.** Reuersus est aman a conuiuiuo le
 tus et statim fuit cū decēz filijs suspensus **Wester. ix.** Feat p̄tho
 lomeus conuiuium symoni et eum cū duobus filijs interfecit **p̄.
 machabeoz. xv.** In conuiuiuo natalis herodis fuit innocens sā
 ctus iohannes baptista propter veritatē miserime decollat⁹
Math. xij. mar. vi.

De homicidio et occasione

- Homicidia** procedunt
- Ab inuidenciū iniquitate.
 - A defendenciū nobilitate.
 - A supbienciū sublimitate.
 - A lasciuenciū carnalitate.
 - A decipienciū seueritate.
 - Ex retinenciū equitate.
 - Et delinquenciū p̄tēitate.

Homicidia procedunt aliquādo ex inuidia quanto videt
 aliquis illū prosperari cui inuidet. occidit eum ne prospe
 retur amplius. sic cayn motus inuidia fratrem suum occidit.

Interfectus est naboth israhelita propter vineam suam pro ditione dei
dimante iesabel uxore achab. iii. Re. xxvii. Tolomeus fecit cuius
um symoni sacerdoti et duobus filiis eius quasi volens eos hono
rare in quo convivio eos pro ditione interfectus. p. mach. xvi. **D**omi
cidium fit aliquando iuste cum occiduntur homines ex iusticia eo
rum exigentibus culpis. Nam quod zebe et salmana occiderunt fratrem
gedeonis iuste et rationabiliter sunt ab eo occisi. quod omnis qui ac
cepit gladium gladio peribit. Judic. viii. Math. xxvi. Quia
iacob occiderat duos viros prodiciose abner et amason ipse sum
iussissimus salomon mandavit occidi. iii. regu. ii. Iuste fecit deus
occidi adolescentem quod dixit se saul dominum suum occidisse. ii. regu
p. mo. Duo senes pessimi qui fusanae condempnaverunt ad mortem
iussi fuerunt a damiele lapidari. Daniel. xiii. Ananya et zaphi
ra domino mendicantes dei et petri sententia sunt occisi. Actu. qnii
to. **D**omicidium valde displicet deo et inter omnia vitia ip
sum legitur graviter puniri. nam homicidium capiti puniunt a
cerbe et tamen adhuc non erat prohibitum lege scripta. Genes. iii.
Vnde etiam volens dominus ostendere quod ipse homicidium abhorret et etiam
am homo abhorere deberet sub velamine figure carnem cum san
guine prohibuit comedi. Leuit. ix. **D**omicida in anima de
bet reputari mortuus et occisus. idem dicebat rebecca tiens ne esau
occideret iacob. cur orbabor utroque filio vno die scilicet vno in ani
ma et alio in corpore. Gen. xxvii. Tantum offenditur deus in effun
dendo sanguinem innoxium quod servicia illorum deo displicent. Ideo
noluit dominus ut david edificaret sibi domum. sed salomon ei templum
edificavit. iii. Regu. vii. Quia iohannes fecit zachariam iniuste occidi
graviter fuit a domino punitus quod diuina passio a servis su
is occisus est et non est sepultus in sepulchro regio. ii. pali. xx
iii. Vnde dicit quidam sanctissimus doctor lortas et ammones que
libet homicidam teneat penitentem dices. **O** homicida quid fecisti. si totum
orbem terre combussisses. celum destruxisses. paradysum spoliasses
deum non intantum turbasses quod sanguinem fudisti pro quo dominus
noster ihesus christus suum roscum sanguinem fudit. Interemisti enim
hominem quem deus vivificavit. Convertere ergo et age penitentiam
et erit tibi gratia a deo.

De honore parentum.

Honorare debemus parentes

Eis loquendo cum reuerentia.

Eis parendo cum obedientia.

Cura gerendo in indigentia.

Non efficiendo tristes ex displicentia.

Fruendum querendo ex placencia.

Penam timendo de negligentia.

Honorare debet homo parentes eis exhibendo reuerentiam loquendo et reuerenter assurgendo. reuerent tractando et verbis omnibus de eis honorabilia referendo. sic salomon assurrexit matri sue ipsam honorando venit in occursum eius et eam iuxta se sedere fecit et blande eam allocutus est. **iiij. Reg. ij.** Tobias iustus inter alia que dedit filio suo documenta dixit. honorare exhibebis matri tue omnibus diebus vite eius. **Tob. iij.** Expelles iherusalem de templo ementes et vendentes dixit. Nolite facere domum patris mei domum negotiationis. **Jo. ij.** Volens christus ostendere quod patrem in miraculis et in omnibus honoraret dixit post electionem demonij. Ego honorifico patrem. **Joh. viij.** Omnia opera que faciebat patri attribuebat ostendens quomodo pater debet honorari. **Joh. v.** Honorare debet homo patrem et matrem in preceptis. in super et in omnibus obsequendo. quia non obedientes parentibus mala incurrunt sententiam. Ideo filij hely quia non obedierunt patri ut desisterent a malis diuinam sententiam grauissime incurrerunt. **p. re. ij. als. iij. et iij.** Contrario rechabite licet eorum pater res difficiles mandarum videlicet non bibere vinum nec edificare domus in sempiternum ei obedierunt. **Iher. xxxv.** Jonathan quia non obediuit precepto patris sed contra preceptum patris modicum mellis gustauit mortis sententiam incurrit. **p. mo Regum xij.** Puer iherusalem descendens in nazareth cum parentibus erat subditus illis. **Lu. ij.** Obedire debent filij parentibus scita eorum voluntate dato quod verbis non exprimat. Ideo christus sciens quod de voluntate matris erat facere aliquod miraculum in nuptijs. mater enim solum dixerat vinum non habent et ipse obediens eius voluntati aquam in vinum conuertit. **Joh. ij.** Honorare debemus parentes de ipsis in vita et in morte curam habendo et in necessitatibus eis subueniendo. Ideo dauid in magna necessitate existens de ipsis curam habuit et ipsos regi moab diligentem amicum dauid. **p. re. xxij.** Tobias senior dixit filio suo. Cum accepit de

animā meam sepeli corpus meum et honores exhibebis mihi tue
omnibus diebus vite tue **Tob-iii.** Pendens xps in cruce ma-
trem suā dilecto discipulo commendauit. ex quo patz quātam cu-
ram et sollicitudinem de ipsa habebat qui de ea i tali articulo co-
gitauit **Job-xix.** Nota hic exēplum qd ponit aug. in libro de
ciuitate dei de quadaz filia que nutruuit matrē incarceratā pre-
bens ei singulis diebus vbera ad fugendum ppter quam carita-
tem exptam demū mater liberata est. **H**onorare debemus
parētes in nullo eos contristādo. nec eos in q̄tum possum? con-
tristari sinendo. Nam licz esau essz malus et fratrem suum veltz
ocādere tamē nolebat facere viuente patre ne ip̄m contristaret
sed dixit. venient dies luctus patris mei. et ego ocādam iacob
Gen-xxvij. Videns iudas cōtristacōem patris pro benyamin
ad penam magnā se obtulit dicens. Ego suscipio pueruz de
manu mea require illum. nisi reduxero eum et tradidero eum ti-
bi ero peccati in te reus omni tempo. **Gen-xxliij. et xliij.** Vi-
dens israhel qd iudas non paciebatur eum contristari. ac quie-
uit verbis eius q̄ non acquieuerat verbis ruben dicētis. duos
filios meos interfice si n̄ rēduxero eū tibi **Gen-xxliij. et xliij.** Cū io-
seph voluit retinere benyamin ait iudas. non possuz redire ad
patrē meuz absente puero ne calamitatis pr̄is mei causa existā
Gen-xxliij. Tobias iunior dixit angelo scis em ipse quoniam
num erat dies pater me? et si tardauero pl? vna die tristabitur
patris anima **Tob-ix.** **H**onorare debem? pntes ppter fru-
ctum cōsequendum. nam nulli p̄cepto de? adiunxit p̄mum ser-
uantibus et penam non seruantibus nisi tm̄ p̄cepto de honore
parentum. Vnde ait honora patrem et matrem vt sis longeu?
sup̄ terram. Et sequitur Qui autem maledixerit patri suo aut
matri morte moriatur. **Exodi-xx. et Deut- quinto.** Quia sen-
tia phet patrem denudatum honoraauerunt. Ido eius benedictōne
acceperunt. **Gen- nono.** Benedictio autem patris magne re-
putacōnis erat ante esau et iacob pro eo taliter contēderunt **Ge-
nes- vicesimo septimo.** Quia cham patrem non honorauit h̄ de-
r̄sit ido eius maledictōem incurrit. **Gen- nono.** Ad rubē dixit
iacob. non crescas qz ascēdisti cubile pr̄is tui **Gen- xlix.** **H**o-
norare debem? parentes durum diuinum iudiciuz fugiamus et
ei? vlcionem. quam tam in presenti q̄ in futuro p̄ parentes non

honorantibus preparavit. p̄cepit em̄ domin⁹ p̄ moyſen. Si gē
rit quisq̄ filium contumacem ac p̄teruū lapidib⁹ obruet eum
omnis popul⁹. Deu. xxi. Absalon pessime persecutus est dauid
patrē suū. idō morte pessima interemptus fuit. ij. Re. xv. a. x.
viii. Duo filij sennacherib occiderunt eum. sed neuter eorū reg
nauit p̄ eo. iiij. Re. xix.

De humilitate.

Humiliari debem⁹ in

- Petitione diuinorū.
- Famulacōe dñorum.
- Subleuacōe subditoꝝ.
- Responsione iurgioꝝ.
- Religione clericorū.
- Exaltacōe premioꝝ.
- Reputacōe minorū.
- Despectōe laudatoꝝ.
- Remissione peccatoꝝ.
- Xpi sumptōe exēploꝝ.

Humiliari debem⁹ deo in oracōe loquēdo humiliter atqz
seruicēdo. sic abraham dō humiliter loq̄batur dicens
loquar ad dñm meū cum sim cinis ⁊ puluis. Gen. xviii. Gedeō
hūiliter locutus est angelo misso dicens. familia mea minima ē
Judic. vi. Dauid corā deo humiliter se habuit qñ ante eius
archam ludēs saltauit. ij. Reg. vi. Nathan venit ad dauid ex
pte dei. et dauid hūiliter se habuit ad deum. ij. Re. viij. Cuz do
min⁹ p̄pter peccata dauid misissz pestilēciam in populum dixit
dauid humiliter ad dñm. Ego sum q̄ peccaui. ij. Re. xxiiij. Ma
gna humilitas fuit in magis qui p̄dentes admauerunt puez
in p̄sepio. Math. ij. Centurio humiliādo se dixit. dñe non suz
dignus vt intres sub tectum meū. ob hanc humilitatez meru
it sanacōem pueri sui. Math. viij. Mater filioꝝ zebedei precatu
ra p̄ filijs suis accessit humiliter ⁊ adorauit. Math. xx. **Hu**
miliari debet homo dñs temporalibus eis hūiliter seruire ⁊ rñ
dere. idō dixit angelus ad agar. reuertere ad dñam tuam et
humiliare sub manu ipsi⁹. Gen. xvi. Multū hūiliauit se dō cō
tra saul dñm suū cū debuit fieri gener eius dicens. Quis ego
sum aut que vita mea aut cognacōe pr̄is mei vt fiam gener re
gis. p̄. regū. xvij. Similiter cū saul p̄sequeret dauid. Dauid

multū se humiliās dixit **Quē psequeris rex israhel quē psequeris.** canem mortuū et pulicem viuū tu psequeris. **p. Reg. xxiiij.** Miphiloset hū inique accusatus a seruo proprio et iniuste exhereditatus a dauid tamē humiliter loquebat. **ij. Re. xix.** **Hūiles** debent esse plati nō se ambiciose placōibus ingerēdo siue inherēdo. s; humiliter et seruando. **Ido** moyses humiliter se quā quies excusauit anq̄ uellet ducatuū populi accipe. **ad vltimū** uolente dño accepit. **Exo. iij.** Non debēt plati totā placōnem sibi superbe retinere sed alijs humiliter partem dare. **Ido** moyses licet ducatuū a dño haberet tamen rogauit ioab ut secum iret et ductor populi esset. **Numeri. x.** Non debent prelati negocia de suo capite et sensu facere sed humiliter requirere consilia subdito rū. Nam licet moyses sic familiariter loqueret̄ cū dō tamē cōsiliū ietro cōsulentis sibi fideliter nō despexit. **Exo. xvij.** Quantum debēt homines placōem respuere patz in gedeone q̄ licet esset electus a dō noluit tamē populo dñari dicens. nō dñabor nec dominabit̄ fili? me? in uobis s; dñabitur uestri dominus. **Judic. viij.** Non debēt uelle plati salutacōes hominū inferiorū nec eorū genuflectōes ante se sustinere et adorari ut deus. Nam cum petrus adoraētur a cornelio ait. surge quia ego homo sum sicut et tu. **Actu. x.** Similit̄ fecerūt paulus et barnabas. **Actu. xiiij.** **Humiliter** debēt homines ailib; rñdere quia iuxta sapiētis sentēciā. **Mollis rñtio frangit iram. sermo durus suscitāt furorē.** Nam quia iacob loquebatur humiliter cum esau iram eius cōpescuit. **Genes. xxxij.** Valde humiliter respondit dauid ad saul quanto debebat fieri gener ipsius. **p. Reg. xvij.** Si ieroboam filiter respondisset nequaquā decem partes populi pdidisset. **ij. reg. xij.** Princeps quinquagenari? tercius non est consumptus ab igne quia humiliter loquebatur. **ij. Re. p.** Quia mulier chanaea humiliter respondit uerbis domini que aspera uidebant̄ asserens se catellum de micis mense domini saturari cupientez sanitatem filie impetrauit. **Matth. xv.** Querēt̄ domino a petro an eum plus alijs diligeret respondit hūiliter. **Dñe tu scis quia amo te non dixit amo te plus alijs sed simpliciter dixit amo te.** **Joh. xxi.** **Humiles** debēt esse religiosi pre ceteris gentibus exemplo p̄mox religiosorū et heremitarū ueteris et noui testamenti uidelicet helpe et iohis baptiste. debent itaq; religiosi

humiliter de se sentire et se viles et humiles reputare. Sic dicebat iohannes. Non sum dignus ut solua corrigia calciamenti eius. **Marci p. et Jo. p.** Item debent de se humiliter loqui. sic dicebat iohannes. Ego vox clamantis in deserto. **Jo. p.** Debent religiosi non pompose sed humiliter indui. quia qui mollibus vestiuntur in domibus regum sunt. In cuius figura iohannes erat veste indutus de pilis camelorum. **Math. iij.** Unde etiam **augustinus in regula** dicit. Non sit notabilis habitus vestis super quo verbo dicit **Hugo de sancto victore.** Non enim pulchritudo vestis sed mundatio mentis ornatum facit clericum. Item **Gregorius.** Si cultus vestium subtilium peccatum non esset nequaquam dominus in sermone tam vigilanter expressisset dicens quod dives ille qui purpura fuit indutus apud inferos sic torqueretur. **Lu. xvi.** De helya similiter dicit vir pilosus et zona pellicea accinctus retribuit. **iii. Reg. p.** Item religiosi debent humiliter et non laute pasci ne murmurari incipiant in deserto religionis cum filiis israel dicentes. Utinam mortui essemus in terra egypti quando sedebamus super ollas carnium. sed sint contenti victu tenui ac iohannes habere cuius abusus erant locuste et mel siluestre. **Math. iij.** In cuius etiam figura angelus helye solum panem subdimerium et aquam ministravit. **iii. regum. xix.** Debent etiam humiliter victum querere. nec ex superbia verecundari ut mendicent. ideo helyas seruus dei a vidua sareptena buccellam panis humiliter postulavit. **iii. Reg. xvii.** Item debent humiliter habitare non in altis domibus et excelsis palatiis. sed in locis solitariis et desertis. ideo iohannes habitabat in deserto. **Lu. iij.** **Q**umiliantes se domino humiliter exaltantur iuxta saluatoris sententiam. Qui se humiliat exaltabitur et qui se exaltat humiliabitur. **Luc. xiiii. et xviii.** In cuius figura saul qui querebat a finos fuit a domino super regnum israel exaltatus. **p. Reg. ix.** Veniens helyseus ad aquas iordanis primo percussit aquas nichil dicens. et non est diuisa quia superbe agebat. secundo nomine domini invocabat humiliter et sic exaltatus est. quia spiritum helye habuit duplicem. propheta fuit et mirabilia facere incipit. **iii. Reg. ij.** Dispersi filii israel humiliauerunt se et fuerunt per victoriam exaltati. **Judith. xiiij. et xv.** Petro dicente humiliter exi a me quia homo peccator sum in hoc officium apostolatus dominus sibi benigne commisit. **Lu. v.** Optimam regulam humilitatis ostendit saluator dicens. cum inuitatus fueris ad nuptias recumbi nouissimo loco. **Lu. xiiii.**

Humiliari debz homo quāto maior est iuxta sētēciā salomōis
Quāto maior es humilia te in omnib? **I**do bester magna ef
fecta tamē semp humilitatē sectabatur et supbum deicit am ā
Bester-iii. **D**auid licz magn? et in regē vnd? tamē victualia
fratribus humiliter deferebat **p**-re-xxvii. **P**ropheta magn? ihēmi
as ex vtero vocatus **p**phā dicebat-nescio loq̄ **I**here-i. **J**oseph
vir iust? et cast? reputans se indignū virginis cōiugio voluit
eam occulte dimittere **M**ath-p. **J**ohes cū ppter eius sanctita
tē crederet xps dicebat-nō sum dign? corrigia calciamenti eius
soluere **J**o-p. **H**umiles debēt esse homines qm aliqua bona
faciunt vt non velint inde habere vanā gloriā vel ab hominib
collaudari. **N**ā xps publica sua miracula ondere ac reuelare p
hibebat vt patz in leproso mūdato **M**ath-viii. et duob? cecis
illuminatis **mat**-ix. **I**tē vni ceco **M**ath-viii. **E**t furdo et muto
sanato **math**-vii. **E**t similiter de transfiguracōe **Mat**-xvii. **A**d
fugiendū iactanciā et vanā gloriā de bonis que nos agimus
et habēdam humilitatē multū valet exēplum de humili publi
cano et supbo phariseo **Luce**-xviii. **P**etrus sanās claudū non si
bi tribuit miraculū sed dō **A**ctu-iii. **H**umilitas meret indul
genciā pctorum **N**am achab neq̄ssimus audiens penam sibi
debitā p pccis humiliatus est et de? ei penam tēperavit-ii-re-xxi.
Ezechias humiliatus est idcirco ira dei nō venit sup eum in di
ebus suis-ii-**p**ali-xxix. **N**abuchodonosor humiliatus cognouit
statum suum. et ido reduct? est ad statum pristinū **D**an-q̄to.
Quia minuite humiliati sūt ido eoz ciuitas non est subuersa.
Jone-iii. **M**agdalena qz pedes xpi humiliter accessit pctorum
suoz veniam impetrauit **Luce**-vii. **H**umilitatis exemplū debe?
de xpo suscipe. in tripliā em statu suo humilis fuit. scz in statu
natiuitatis. vite et mortis. **H**umil? fuit in natiuitate qz concipi
voluit in ciuitate parua. vnde dixit nathanael. a nazareth pote
rit aliquid boni esse **Luce**-p. **J**o-p. **I**tē de humili virgine nasci
voluit. dixit em mater eius **E**cce ancilla dñi. itē dixit. **R**espectit
humilitatē ancille sue **Luce**-p. **I**tem in humili loco reclinatus. s.
in p̄sepio **Luce**-ii. **D**e humilitate christi qm humiliter vixit. hu
militer docuit nunc obmitto. qz de hac plena sunt omnia euan
gelia. **D**e morte autē xpi notandū est qz fuit humilima. **C**aru
it em septē que supbi querunt scz terrena affluēcia. qz restitū

expoliatus inuidana sapientia qz insipiens reputatus popu-
lari fama qz in carne vulneratus inimicorum victoria qz corpaliter
victus amicum numero sitate qz a discipulis derelictus am-
icorum consolatione quia ab hijs amici esse debuerant acriter est
afflictus. Caruit etiam omni consolatione quia cruci miserabi-
liter affixus. **hec omnia patent Matheo xxvi. Marco decimo qua-
to. et xv. Lucio xxii. et xxiii. Iohannis xviii. et decimo nono.** Quo-
modo autem deus omnipotens christus ihesus saluator noster
suam deitatem abscondit sub humilitate patz ex hoc prout pl-
chre **effrem** deducit in quodam sermone de christi transfigu-
ratione ubi christus deum et hominem dicit sic dicens. **Si non erat de-
us gabriel quem deum vocavit. Si non erat homo maria quez
in ventre gestabat. Si non erat deus iohannes cui in utero ex-
ultavit. Si non erat homo quis in presepio iacebat. Si non
erat deus angeli quem glorificabant. Si non erat homo ma-
ria quem lactabat. Si non erat deus magi quem adorabant. Si
non erat homo ioseph quem circumdebat. Si non erat deus co-
lumba quem protestabatur. Si non erat homo iohannes quem
baptisabat. Si non erat deus quis peccata relaxabat. Si non
erat homo in deserto quis esurebat. Si non erat deus mare et
venti cui obediebant. Si non erat homo in naui quis dormie-
bat. Si non erat deus mortuos quis suscitabat. Si non erat
homo in cena quis edebat. Si non erat deus latroni regnum
quis permittebat. Si non erat homo in cruce quis pendebat.
Si non erat deus sol lucem propter quem continebat. Si non erat
homo in sepulchro quis iacebat. Si non erat deus die tertia quis
resurgebat. Si non erat homo thomas quem palpabat. Si non
erat deus in templum quomodo ascendebat. Patz ergo quod christus
est deus et homo ex substantia patris ante secula natus omnia
implens omnia continens equalis pro omnia patri in substan-
tia ex ipso et cum ipso sempiternus. Nam in se suscepit huma-
nam naturam creator ac dominus omnium creaturarum et suam
gloriosissimam deitatem velavit ac humiliavit suam humilitate
dans nobis exemplum ut ita faciamus ut cum eo eternaliter
vivere atque regnare valeamus. Amen.**

De iactantia et gloria

Iactatores consueverunt

Alios despiciere detrahendo.

Pompis se perficere extollendo.

Deum abicere obloquendo.

In factis deficere obtinendo.

Actatores aliorum facta et personas despiciunt et seipsum extollunt. sic dicebat gaab. **Quis est abimelech et quis est sicche ut fimas ei utinam daret aliquis populum istum sub manu mea. quasi dicit ego magna facere.** **Judic. ix.** Grandia verba dixit rapaces ex parte regis assirorum despiciens regem iudae et regem egypti. et extollens dominum suum et seipsum. **iii. re. xiiij.** Contra iactantes se et ceteros spernentes ponit christus parabolam de publicano et phariseo. **Luce. xvij.** Despiciebant pharisei caecum natum dicentes. in partibus conceptus es totus et natus et tu doces nos. **Joh. ix.** Arroganter dixit pylatus ihesu. **Nescis quia potestatem habeo dimittere te et potestatem habeo crucifigere te.** **Jo. xix.** **I**actatores pompae et ex superbia magna loquuntur. sicut homo sapiens de quibus iactari possit. tunc sic sampson inermis leonem interfecit nec tamen hoc patri indicavit. **Judic. xiiij.** Stultum est se iactare de futuris contingentibus. nam adonias eleuabat dicens. ego regnabo. quod sic non uenit. **iii. re. p.** Unde dicit etiam propheta. de futuris contingentibus non est determinata ueritas. **Benedab rex syrie pompeio locutus est regi israel per nuncios suos cui tamen postea male successit.** **iii. re. x.** **A**man pompeio iactabat se quod solus cum regina prederet qui in breui post hoc fuit suspendio ad iudicatus. **Esther. iij. v. et vij.** **N**abuchodonosor in aula deambulans dicebat cum superbia. nonne hoc est babilon magna quam ego edificavi in domum regni in robore fortitudinis mee et in gloria decoris mei qui postea fuit in bestiam mutatus. **Dan. iij.** **Q**uatumcumque humiliantur superbi adhuc tamen iactare se non desinunt. sic antiochus turpiter fatigatus adhuc tamen iactare se non desinit. **ii. mach. v.** **I**actatores non solum se extollunt supra homines sed etiam supra deum. **I**do dicit de nabuchodonosor rege qui dicebat in corde suo. in celum ascendam supra astra exaltabo solium meum sed postea turpiter et confuse cecidit. **psa. xiiij.** **N**abuchodonosor dixit damieli et sociis eius. **quis est deus qui eripiat nos de manu mea.** **Dan. iij.** **D**icentibus iudeis. **deus potens in celo qui iussit celebrari sabbatum. et rudit nycanos. Et ego potens in terra qui impio sumi arma.** **ii. machabe. xv.:**

Qui se sic iactant semp menduntur et imitant diabolium qui se
iactabat plura dare cristo que non erant sua dicens. Hec omnia
tibi dabo si cadens adoraueris me Mar. iij. als Mat. iij. Im
vero lucam sic iactauit se dicens. hec michi tradita sunt et auo
lo trato illa Lu. iij. **I**actatores multa dicunt et pauca faciunt.
primo ut plurimum confunduntur et deficiunt. iuxta illud poeticum
Sepe minus faciunt homines qui magna loquuntur Sic goliath
alios inuitabat ad singulare certamen quod fuit postea a puo supra
tus. p. Re. xvij. Holofernes iactabat se coram achiorum quod ipsum oc
ideret et filios israel superaret quod postea fuit a femina interfecit. Ju
diu. vi. Seron iactabat se dicens. faciam michi nomen et expu
gnabo iudeam sed ipse fuit postea debellatus. i. mach. 3. Demetrius
supra uerba misit ionathae. sed sibi cito male successit. p. Ma
cha. x. Nycanor iactauit se dare pro uno talento argenti nonaginta
manipula iudeorum. i. mach. viij. Petrus iactant se obtulit cum do
mino mori quod ad uocem femine ipsum negauit Mat. xxvi.

Ideolatria.

Ideolatrare facit homines.

- Timiditas et absentia prelatorum.
- Calliditas et adherencia lasciuorum.
- Malignitas et complacencia socorum.
- Tumiditas et excellencia superborum.
- Iniquitas et conscia reproborum.

Ideolatrare facit homines aliquando absentia prelatorum. Nam uides po
pulus quod moram fecerat moyses in monte cum domino nec esset
cum eis dixerunt ad aaron. Surge fac nobis deos qui procedant
uos. qui philistinim fecit eis vitulum constabilem quem ipsi adorare
ceperunt Exo. xxxij. Josue mortuo. filii israel fecerunt malum in conspe
ctu domini. et deseruerunt deum patrum suorum et ydolis seruerunt Ju
diu. ij. **I**deolatrare facit homines luxuria et inordinata concu
piscencia mulierum. Nam fornicatus est populus israel cum filiabus mo
ab que uocauerunt illos ad sacrificia sua. et illi adorauerunt ydo
la sua. Numeri. xxv. Cum esset senex salomon deprauatus est cor
eius pro mulieres ut sequeretur deos alienos nec erat profectum cor
eius apud deum. iii. Re. xi. **I**deolatria facit homines mala
societas vel malum exemplum quod uidetur ab alijs quod male egerunt.
Non enim sufficit achab regi israel ut ambularet in peccatis iheroboam
sed insuper seruiuit baal et adorauit eum. iii. Re. xvi. Achas als

achim rex iuda ambulauit in vijs regū iuda in sup a filiū eius
 consecrauit transferens p ignē. **iii. Re. xvi.** Translati filij isrl i
 assyrios coluerunt deos alienos a ambulauerūt iuxta rituz gē
 cū. **iii. Regū. xvij.** **I**dolatrare facit homines supbia eoz qz
 se reputant equales a maiores dō. sic holofernes iratus contra
 achior qui cōmendabat potēciam dei hebreoz dixit se esse ostē
 furum q non esset de? nisi nabuchodonosor rex vt omnes deos
 terre ceterminarē se? vt ipse deus solus nominaret a diceretur
Juditb. vi. Darius rex psarum pcepit q nullus peterz aliquid
 ab aliquo deo infra triginta dies nisi ab ipso dario tanq se si
 cut deum potentem ostenderet **Daniel. vi.** Nabuchodonosor fe
 cit statuam auream a precepit supbe vt omnes gētes adoraret
 eam **Daniel. iij.** **I**dolatrare facit homines malicia ppria a p
 ueritas animi. sic ierobeam exogitato cōsilio fecit duos vitu
 los aureos adorari p dō. **iii. Regū. xij.** Edificauerunt viri iuda
 aras a statuas sup colles a subter arbores. **iiij. Re. xiiij.** Confu
 sus sennacherib reuersus est in mimiue a cum adorarent in tēplo
 dei sui duo filij eius occiderunt euz. **iiij. Regū. xix.** Manasses rex
 iuda fecit aras baal a adorauit omnē miliciam celi. **ij. palipo. x**
xxij. Babilonij prius adorantes bel. postea adorauerūt draconē
Daniel. xiiij. Anthiochus iussit edificare aras a ydola a pmo
 lari carnes suillas pmo **Machab. pmo.** Manēte paulo atlx
 nis inatibatur videns ydolatrare totam ciuitatem in qua mo
 netur quilibz dolere de iniuria dei **Actu. xvij.**

De impaciā a murmure.

Impaciētes a
murmurātes sunt.

- Subiacētes correpcōib? dñoz.
- Seruiētes cōpulaōib? gulozoz.
- Inuidētes cōsulacōib? alioz.
- Inscētes i sustētatorib? adūsoz.
- Nesciētes i instructōib? pitoz.
- Extollētes se i adinuēcōib? sblioz.

Impaciētes a murmurātes sunt serui a subditi ad correpcōes
 a verba dominoz a aliquādo prelatorum. sic agar non ferens
 correpcōem domine sue que affligebat eam ppter supbiaz eius
 recessit impaciens sed admomitione angeli reuersa est **Genes.**
xvi. Prepositi filioz isrl dixerunt moyfi. **Judicet dñs int te**
a nos. Exodi. v. Filij isrl impaciētes a yromice dixerūt moyfi

Forſitan non erāt ſepulchra in egipto **Exo. xiiij.** Vidēs populū
q̄ moſes moraretur in mōte cum dño filij iſrahel impacīetes
dixerunt ad aaron. **Fac nobis deos qui precedāt nos Exo. xxx.**
ii. Ancilla ſare impacienter ferēs increpaciōem domine ſue. rñ
dit amplius ex te nō videam? filium interfectrix viroz tuorū
Thob. iij. **I**mpaciētes et murmurātes ſunt homines gulofi
non volētes pati aliquem defectū eſce aut potus. Nā impacīes
populus iſrl̄ murmurauit ppter defectum potus **Exo. xv.** Mur
murauerūt poſtea tanq̄ impacientes ppter eſcam et grauitē pu
niti ſunt **Exo. xvi.** Gulofi multa murmurare nō deſinunt. Sic
filij iſrl̄ habentes māna nō erant contenti ſed adhuc murmurabāt
Exo. xvi. Recordabantur filij iſrl̄ carniū in egipto ſed de mi
ſeria et ſeruitute in qua fuerant nō faciebant aliquā mencionē
Exo. xvi. Propter defectū potus iterū murmurauerūt filij iſrl̄.
Exo. xvij. **I**mpaciētes et murmurātes ſunt homines inuidi
de alioꝝ felicitate qđ dño multū diſplicet. Nā ppter murmura
cionē quā fecerunt chore dathan et abiron deſcēderunt viuī i in
fernū **Rui. xvi.** Et poſt altera die iterū murmurauerūt et ignis ml̄
tos cōſumpſit **Rui. xvi.** Diſcūbente ihu in domo phariſei inui
di murmurare ceperūt q̄ cum p̄tōrib? manducaret **Matth. ix.**
Similiter cū diuertiffz ad zachēū **Lu. xix.** Itē **Lu. xv.** De pub
licanis et p̄tōribus oparij murmurauerūt aduerſus p̄mifami
lias q̄ largus fuerat **Mat. xx.** P̄ncipes ſacerdotū audiētes pue
ros cantantes **Osanna** in excelsis indignati ſunt **Lu. xix.** Frater fi
lij p̄digi inuidens feſto fr̄is ſui indignatus nolebat intrare **Lu.**
iiij. **I**mpaciētes ſunt homines iracūdi q̄ nesciunt aliquid pa
ciēter pati et hoc aliqñ in damnū ſuum. ſic achitofel videns oſi
lium ſuū diſſipatum eſſe ita indignatus eſt q̄ laqueo ſe ſuſpē
dit. **ij. Re. xvij.** Quia dure locuti ſunt filij iſrl̄ decē tribub? indi
gnate reſſerunt ab eo. **ij. Re. xvij.** Greci q̄ videbant viduas
ſuas in quotidiano miſterio deſpicī irati aduſus hebreos mur
murare ceperunt **Actu. vi.** **I**mpacientes ſunt aliqñ multi qñ
inſtruitur et veritas eis manifeſtat q̄ habētes oculos obtene
bratos illuminari reuſāt. ſic vxor thobie cū eam thobias furta
auſaret: impacīet̄ rñdit **Thob. ij.** Diſputātes maxime qñ ſu
pantur ab oſtendēte veritatē turbantur et impacīetes fiunt. ſic
eliphaz cōuictus a iob multa ſigna impacīet̄e oñdit **Job. xxij.**

Quia eleazarus instruebat in veritate qui eum ducebant in irā
conuerſi ſunt. ij. mach. vi. Phariſei audientes ecclī illuminatū
diſputatē et cōuincētē eos maledixerūt ei. Joh. ix. Audiē
tes phariſei verba ſācti ſtephani diſſecabāt cordib⁹ ſuis Actu
um. vii. **I**mpaciētes ſunt homines ſupbi qui audire neq̄
unt verba que eorū excellēcie opponūtur. nam cū ceſſaſſet loqui
achior bolofernes impacīeter tulit. Judith. v. et vi. Sic fuit
impaciēs ſupbus aman q̄ mardoche⁹ eum puum reputās om
nem gloriā eius mortē eius et aliorum iudeorū nequit parauit
ſed foueam quā fecerat alijs p̄ ſe cū ſuis alijs inādit. Heſter
iij. Nabuchodonosor audiens q̄ tres pueri ſtatūā quā ſuperbe
ereperat adorare noluerunt in ira et furore precepit eos miti in
fornacem ardētē Daniel. iij. Herodes rex audiēs criſtum na
tū timens pruaōnem regni propter ſupbiam ſuam mīttēſ
occidit omnes pueros qui erant in bethleem et in omnibus fi
nibus eius Math. ij.

De ingratitude bñficiorū

De bñficijs largienti.

Dñs ſeruijs relucēt.

De p̄cipijs eruēt.

Ex intimo corde diligēt.

Ingratus eſt homo.

Ingrati ſunt homines dō ſua bñficia obliuioni tradēdo nec de
iſtis grates referēdo. ſic filij iſrl̄ educti ex egipto et de ſeruitute
pharaonis fecerunt vitulū aureum adorātes cū obliuī omnium
bñficiorū dei. Ezo. xxxij. Reſpēdit angel⁹ iudeos ingratos de
bñficijs dei iſtis collatis Judic. ij. Cito obliuī ſunt bñficiorū
dei filij iſrahel qui veſcebantur māna et murmurabant Numeri
xi. Sublimauit deus ieroboam ſuper decem trib⁹ et ille auertit
populū a cultura dei. ij. re. xij. **I**ngrati ſunt homines ali
quādo ſeruiētib⁹ eis fideliter in quo cūq̄ ſeruiō ſiue ore iſtru
endo ſiue ope ſeruiendo. ſic ingratus fuit p̄ncerna pharaonis
ioſeph qui ſuccētib⁹ p̄ſperis obliuī eſt inter p̄tetis ſui Ge
neſ. xl. Laban decies immutauit mercedē iacob fidelit ei ſeruiēt
Gen. xxxi. Multa ſeruiā accepit ſaul a dō et tamē ſepius mite
batur eum occidere. p. re. xvij. et in plurib⁹ ſequētib⁹. Valde in
gratus fuit dō v̄rie fidelit militi cui litteras ſue mortis tradidit
ij. re. xi. **I**ngratus eſt homo aliquādo liberātū eū de magno

liberati ſepius mite
ſemp erit aliu
liberati habitato
tendere voluerū
liberati et liberauit
et ali
liberati demetri q
Math. ij. Dñs v
ſua eius filium o
a domino iſu
migrati de libera
Ingr
quero corde diligē
ſic filij am
ſeruiētib⁹ ad eos de
Valde ingra
impbi loſet b
io ab rex
zachanā fili
multi bonauit
re. vi.
De min
Cu
M
C
A
ai
ſeruiētib⁹ ſerui p̄
p̄m eſt
amplexatū
In nūis ſignū ſt
inter ſerpen
Tres inimicos
ad ad q̄ ib
malū cor
Judic. xi. Jud

periculo taliter liberari sepius nititur destruere liberantem. vñ
 metrista. Hostem semp erit alium q̄ de cruce demit. Naz sal
 uauit dauid et liberauit habitatores teyle q̄ postea eū in man?
 saul querētis eum tradere uoluerūt. **p. Re. xxvi.** Post q̄ dō pep
 at absalon fricidūm et liberauit eum de exilio ip̄e eum postea ḡ
 uiter p̄secutus est. **ij. Re. xv.** et aliq̄b? sequentib?. Misit iona
 thas viros vt liberarēt demetriū qui tamē postea alienatus ab
 eo vexatus est. **ij. Mach. xi.** Dñs vinee pep̄at p̄sequētibus ser
 uos qui tamē postea eius filium occiderunt. **Math. xxi.** Decem
 leprosis munda tis a domino ih̄u. nouē fuerūt ingrati deo. **Luce**
xxij. Questores ingrati de liberaōe puelle a demone paulū p?
 ea p̄secuti sunt. **Actu. xvi.** **I**ngratus est aliquñ homo amicus
 honorātib? eū et puro corde diligētibus. eis vel heredib? eoruz
 retribuēdo contrarium. sic filij amon p̄ honore accepto a seruis
 dauid ab eo p̄sonaliter ad eos destinatis p̄ honore vituperuz
 reddiderūt. **ij. Re. x.** Valde ingratus fuit dauid amicie iona
 the qñ filium suum miphiboseth iniuste exhereditauit. **ij. Reg**
xxvi. Non est recordatus ioab rex mie et amicie quā fecerat ei
 ioiadas sacerdos qñ zachariā filium ioiade interfecit. **ij. pali**
xxij. Heliseus multū honorauit filios isrl et regē et tamē iussit
 eum rex decapitari. **ij. Re. vi.**

De inimicia et odio.

Inimicia et odium.

- Iniquitate acq̄rit p̄cedente.
- Cupiditate inq̄rit apparete.
- Malignitate p̄q̄rit inuadete.
- Carnalitate exq̄rit inuadete.
- Auctoritate cōcipitur arguente
 cū pietate pacificāte.

Inimicias p̄mittit deus fieri p̄pter p̄cām. Est em̄ p̄cām causa
 inimiciāz vñ aureli? p̄cām est deformitas quā de? detestat
 Iniquitas quā demon amplexatur. Infirmis qua totus mun
 dus dissipatur. In cuius signū statim post p̄cām p̄mox pentū
 posuit de? inimiciās inter serpentes et mulierem et inter vtrius
 qz semen. **Gen. iij.** Tres inimicos suscitauit de? salomōi p? pec
 catū sez filium helyade. adad et iberoboam. **ij. Re. xi.** Cum filij
 isrl peccarent et facerent malū coram dño insurrexerūt inimici
 eoz. **Judith. ij.** als **Judic. xi.** Judeis peccātib? holofernes obse

dit eos sed penitentibus eis liberati sunt Judith p totū. Occasione
peccati dyabolus dicitur inimicus noster. Ipse enim est inimicus quem odio bre-
debem? qui dormientibus hominibus supereminavit zizaniā Mat
xij. **I**nimicitie multe ex cupiditate reorum temporaliū oriuntur. Nam
inter pastores abrahe et loth facte sunt inimicitie propter substantiā.
Gen. xij. Rixati sunt pastores gerare cum pastoribus ysaac quia lo-
th aueratus erat Gen. xxvi. Oderat esau iacob propter hereditatem et
dicebat. venient dies luctus patris mei et interficiam eum. Gen. xxv
ij. **I**nimicitia et odium aliquando oritur ex invidia. Nam viden-
tes fratres ioseph quod a patre cunctis plerumque fratribus amaret oderant
eum nec poterant ei quicquam pacifice loqui Genes. xxxvij. Egipci
oderant filios israel quia creuerant et multiplicati sunt et affligebant
eos Exo. p. Vides saul quod david prudenter ageret et populum eum
diligere factus est eius inimicus p. Re. xvij. **I**nimicitia
magna fit propter luxuriam. Nam deflorata dyna facta est inimicitia
magna inter filios iacob et sicelem Gen. xxxij. Fundebat apud
sampsone lacrimas uxor eius dicens. odisti me propter eam abla-
tam sibi factus est inimicus omnibus philisteis Judic. xv. Ju-
dicio dei fit ut post carnalem amorem sequitur odium ut patz i amo
et thamar eiecia. ij. Re. xij. **I**nimicitias et odium portant
aliquando homines mali reprehendentibus eos et eis loquentibus verita-
tem. Nam cum helyas argueret achab pro iniqua occasione naboth
dixit achab. nunc inuenisti me inimicum tuum. ij. Re. xxi. Dixit
achab ad iosaphath de michea propheta. Ego odi eum quia non pro-
phetisat michi nisi malum licet diceret veritatem. ij. regu. xxij. De
hac materia require multa in capitulo de veritate. **I**nimicitias
as debet homo fugere et quantum potest inimicos pacificare et ut
pacem cito inueniat non minus offendere. Nam iepte pacificatus
est cum galaditis qui expulerant eum et pro eis pugnavit Judic. xi.
Cognouit symon quod triplon in solo peteret argentum et pueros
iussit tandem dari ne inimicitia magna in populo fieret. primo
Machabeorum. xxij. Reprehendendi sunt qui propter bonas
causas non faciunt pacem inter inimicos cum propter mortem ihesu
facti sunt amici herodes et pilatus qui antea erant inimici ad in-
uicem Lu. xxij. Inimicus deus diuina non humana virtute
deus gratie reddere sunt In cuius figura thou rex emat audiens
quod deus expugnasset adazer inimicum suum misit ad eum filium suum et

capitulum palio. xvij. An
Laudate dominum deum
populi sui Judith
Cantem? dno glorio
cum qd excludit ab eis
plura inuenies in c

De intentione

in ego

impit finem opi opu

in opatio facta diuer

in omni die abel a pec

in abut Gen. iij. Da

in a et populu defen d

in dunt ambo in pm

in qd re iudic. rufus ver

in xvij. xvij. Pha

in peccati nec tamen v

in puaa Math. xvij.

in virtus a vic

in ad verba dixit edu

in scato culpa murr

in turbe in seqndo

in equiter cum repel

in dam vt de pamb?

in peccat. a simliler

in de vtroqz dicit

in Luc. vi. Alij vt audir

in multiphater merueri

in et b meruit Lu. p.

in dicit ihu a ex hoc ten

in domi Intecio a v

in opandi. Nam

in dificatione temp

gracias ei egit p̄. palip. xviii. Amputato capite holofernis. dixit iudith Laudate dñm deum nostrum qui interfecit in manu mea hostem populi sui Judith. xiiij. Submersis egipcjs dixit moyses. Cantem? dño gloriose. Exod. xv. Raguel et anna laudauerunt deum q̄ exclusit ab eis inimicū vxatē Thob. viii. De hac materia plura inuenies in caplo de discordia q̄re supra.

De intēione recta.

Intencio in ope. —

- Facit exterminari qd fuerit.
- Op? acceptari si defuerit.
- Deb? occultare si latuerit.
- Requit iudicare q̄o voluerit.
- Deb? regulari que meruerit.

Intencio imponit finem opi. opus em̄ de se nō iudicatur. Nam vna et eadem opacio facta diuersa intencione sortit vicium et virtutē. vñ chaim occidit abel et peccauit qz ex inuidia fecit et malā intencione habuit Gen. iij. Dauid interfecit golyam et meruit qz ex iusticia et vt populū defenderet fecit. p̄mo Re. xvij. Abraham et sara riserunt ambo in p̄missioe filij Et risus abrahe fuit virtuosus qz ex leticia. risus vero sare reprehensibilis. qz ex incredulitate Gen. xvij. et xviii. Pharaon dixit peccauit. Exodi. ix. Judas etiā dixit peccauit nec tamen veniam meruerūt. qz erat intencio eoz deprauata Math. xxvij. Non solū autē idem op? a diuisis intencioib? est virtus et vicium. sed factum ab eodem. Nam moyses q̄si eadē verba dixit educēs aquas de petra. p̄mo meruit Exo. xvij. secundo culpā incurrit. Num. xx. Multiplices intenciones habebāt turbe in seq̄ndo christum. Nā quidā sequebātur eum vt nequiter eum reprehēderēt et hñ grauitē peccauerūt Lu. xiiij. Quidam vt de p̄amb? eius saturarētur et hñ nec merebantur nec peccabāt. et similiter illi qui sequebantur vt a lāguoribus curarētur. de vtroqz dicit. Jo. vi. Alij vt a languorib? sanarētur Luc. vi. Alij vt audirent verba eius vt inde edificarent et illi multipliciter meruerūt Luc. xi. Itē zachar? querebat videre ih̄esū et ex h? meruit Lu. xix. Herodes multo tempore desiderabat videre ihm̄ et ex hoc demeruit Luc. xxiiij. Hoc etiā facit varietas intencionū. Intencio et voluntas reputantur p̄ facto si possibilitas affuerit opandi. Nam commendauit dñs bonā voluntatē dauid de edificacōne templi licet ipse noluerit qz edificare.

tur p eum. **ii. Regū. vij.** Herodis intentio quāto occidit puēos
fuit vt xpm occideret licet non potuit adhuc tamē verus xpīcū a
erat. nam ita peccauit ac si xpm occidisset. **Math. ij.** Sine causa
non dixit ih̄s Qui viderit mulierē ad cōcupiscendū eam iā me
chatus est in corde suo **Math. v.** ¶ Intēcio celatur ab ope.
non op? ab intencōe. Nā dauid misit ad vr̄ā vt veniret a regē
esceret non ppter eius quietem sed vt p̄m suum occultaret. **ii.**
Re. xi. Ornauit se iudith vt solent se ornare meretrices. h̄ illa
ornatio nō fuit ex libidine sed ex maxima virtute latente a vt
patriā defenderet. **Judith. x.** Herodis intentio erat xpm occi
dere. sed tñ adhuc s̄b adoracōis pallio abscondit. **Math. secū
do.** ¶ Intēcio hominis in h̄is q̄ aguntur ab eo nec debz nec
potest de facili iudicari vtrum sit bona vel mala maxime in ābi
guis. Ido debz homo semp opus in bonam ptē a meliorē viā
interpretari. Nam filij ruben gaad a dimidia tribz manasses edi
ficauerunt altare ad bonam intencionē. quā filij isrl̄ in opposi
tum cōuerterunt **Josue. xxij.** Quia mar docheus non adorabat
aman. credeb̄at mar doche? q̄ facerz ex despectu h̄ non ex despe
ctu p̄cessit. h̄ qz creature nolebat facere reuerēciām creatoris.
Wester. iij. Prohibebat domin? duobus cecis illuminatis ab
eo ne cui hoc dicerent. at illi diffamabant euz in tota terra. nec
tamē arguuntur fore transgressores. **Math. ix.** ¶ Intencōem
habendi in opibus regulam dedit xpus quā scz intencionē hō
habere debet vel bona faciendo vel mala sustinendo que omniā
debent referri intencionaliter in ipsum dicens. Beati eritis cū
vos oderint homines. a cum maledixerint vobis ppter nomen
meū gaudete a exultate **Math. v. Luc. vi.** Similis regula ha
betur cum dicitur. Qui dederit potum vni ex minimis istis ca
licem aque frigide tantū in nomine discipuli Amen dico vobis
non perdet mercedem suam **Math. decimo.** Itē oīs qui relique
rit domum vel agrum. **Math. decimonono.** Elemosinam da
re. ieiunare. orare precepit dominus fieri non intencōe placen
di hominibus. sed intencōe placendi deo qui in abscondito
videt a in abscondito manens iuxta intencionē remouerat quē
libet. **Math. v. a. vi.**

De inuidia a emulacōe.

Inuidia et
emulatio dat

Doloribus mortis occasionem
Summis honoribus minoracionem
Detraкторibus obloquacionem
Sapientibus stimulaconem
Propinquis non dat potum
Melioribus impediconem
Dei cultoribus dat lesionem

Inuidia occasio est spiritualis et corporalis mortis. Nam put scribitur
Sapientie. ij. Inuidia dyaboli mors intrauit in orbem terra-
rum. quia videns dyabolus hominem esse in statu felici et ad illum
locum posse ascendere unde ipse ceciderat voluit. et ideo tempta-
uit et vicit. et sic homo utriusque mortis sententiam incurrit. **Gen-
terio.** Chayn motus inuidia abel fratrem suum occidit. quia
eius munera et non sua dominus respexit. **Genesis quarto.** De
hac materia quere plura in capitulo de homicidio. ¶ Inuide-
tur ab inuidis qui in honoribus et diuitiis positi videntur. nam
quia dominus benedixerat ysaac et multiplicatus est. ob hoc in-
uidebant ei palestini **Genesis. xxvi.** Propter honorem dauid
que dabant ei mulieres psallentes de persecutione philistinorum
dicentes. Saul percussit mille et dauid decem milia. inuidere ce-
pit saul et persequebatur eum. **1. Re. xvij.** Videntes satrapae et prin-
cipes regis quod daniel superabat eos in sapientia inuidebant ei qui
rentes contra eum occasionem. **Daniel. vi.** Principes sacerdotum
audientes a pueris clamantibus. Osanna in excelsis. indignati
sunt. **Math. xxi. Luce. xix.** Audientes pharisei lazarus suscita-
tum et turbam sequentem christum. inuidentes consilium colle-
gerunt. **Joh. xi.** ¶ Inuidentes non valentes aliquid facere mur-
murant et detrahunt ad modum canis latrans. sic alchimus per-
ditor iudei et nycanor coram regi ex inuidia detrahebant. **ij. Ma-
cha. xiiij.** De hac materia quere plura capitulo de detractione.
¶ Inuidetur sapientibus et bona doctibus ab hijs qui nesciunt et
discere nolunt. nam achitofel quod chusi consilium perualeret doctrie
et consilio suo inuidia stimulatus laqueo se suspendit. **ij. Re. xvij.**
Petro et iohanne loquentibus ad populum sacerdotes volebant quoniam
strueret populum. **Actuum quarto.** Audientes pharisei verba sapi-
encie que stephanus loquebatur dissecabant cordibus suis. quoniam inui-
dia inuidos corripit interius et exterius. Nam stridebant denti-

bus suis in eum **Acti. viij.** Conuenientibus quibus? audire pau-
 lum et barnaban iudei repleti sunt zelo **Acti. xij.** ¶ Inuidi
 non possunt propinquis attinentibus eis quoniam inuideant omnibus?
 et detrahant et defendant. Nam Rachel sterilis Ipe sorori sue fecit
 inuidebat **Gen. xxx.** Fratres ioseph inuidebant ei videtes quod a
 patre plene cunctis fratribus amaret **Genes. xxxvij.** Maria soror
 moysi et aaron frater eius in moysen inuidia moti sunt **Num. xij.**
 Frater filij prodigi videns fratrem suum a patre cum honore receptum in-
 dignabatur ei et noluit intrare **Lu. xv.** Discipuli christi qui erant fra-
 tres spirituales. Juxta illud **Math. xxij.** Omnes vos fratres estis au-
 dientes iacobum et iohannem velle sedere a dextris christi fuerunt ex inui-
 dia indignati. ¶ Inuidi in quantum possunt nituntur impedire bo-
 nos eis plurimum detrahentes. nam edificantes templum filii iu-
 da post reditum de babilone gentes inuidetes eis multipliciter
 eos impediebant. **p. Esdre. iij.** Audietes sanabalath et thobi-
 as quod edificaretur murus ierusalem et moti sunt valde contra edifica-
 tes. **Ree. iij.** Cum ex thessalonicensibus multi crederent. iudei in-
 uidentes contumaciter diuersos **Acti. xvij.** ¶ Inuidiam debet fugere
 boni homines quantumcumque ab ea stimulantur. Nam cum duo viri
 belthas et madad prophetarent in castris occurrit puer nunciatus
 moysi dicens. Belthas et madad prophetant in castris ioseph filij
 num minister moysi electus ex pluribus inuidens eis quod moris est
 discipulorum iudicare doctrine aliorum magistrorum. dixit moysi. Domine
 mi moyses prohibe eos ait illi. Quid emulas pro me quis michi
 tribuet ut omnis populus prophetet et det eis dominum spiritum sanctum
 Ecce non potuit duci in inuidiam pro verba ioseph. sed desiderabat
 singulos prophetare **Num. xi.** Fugit iohannes baptista inuidiam. Nam
 cum diceret ei discipuli sui moti inuidia contra christum. Rabbi qui
 erat tecum transiordanem cui tu testimonium perhibuisti. Ecce hic ba-
 ptizat et omnes veniunt ad eum. Respondit iohannes. **in hoc gaudium
 meum impletum est Job. iij.**

De ypocriti et simulacione

Ypocrite et filatores.

- Deapiunt gentes boni filantes.
- Magis peccata faciunt propter a detestantes.
- Vocem suscipiunt mortem comminantes.

Pocrite et simulators intendunt semp suis simulacionib? ali
 que decipe. Sic anion simulauit se dolere et languere vt sorore
 suam thamar ad eum venire faceret. et sic eia eam decepit et vi
 olenter deflorauit. **ij. Regū. xiiij.** Iesi simulauit dominū suum in
 digere vestibus vt naaman deciperet et ipse acciperet vestimenta
iiij. Re. v. Appollomius pacem iudis solemnisatibus sabbatū
 simulauit. et sic eos decipiens arma sumēs plurimos eoz neq̄
 ter trucidauit. **ij. mach. v.** Pharisēi placita verba saluatori di
 cebant volentes eum capere in sermone. **Math. xxiij.** Non soluz
 homines sed eia ipsum deum ypocrite conantur decipe. Nam
 ananias fraudans de precio agri estimauit se posse deuz decipe
Actu. q̄nto. **Y**pcrite cauent sibi de pctis minorib? de ma
 ioribus vicijs non curantes de quibus dicit domin? Culicez ex
 colantes et camelum glucietes **Math. xxiiij.** Pharisēi noluerū t
 intrare pretoriū in parasceue ne ctaminarentur. et tamē non ti
 muerunt nec curauerūt ead die xpm occidere **Joh. xviiij.** Archi
 sinagogus volebat sabbatū custodiri increpās populū ne sab
 bato curaret. s; non timebat deum offendere detrahendo ei et po
 pulū a bono subtrahendo **Lu. xiiij.** **Y**pcritas punit domin?
 maledictionib? rephensionib? et flagellis et sic sunt a prelatif
 arguendi. Nam vxori iherosolam que de viri consilio mutato hi
 tu aliam se simulauit. **Abyas** ppha domini de mandato dei si
 bia viro suo multas flagellacōes et maledictōnes simul cū nece
 filij nunciavit. **ij. Re. xiiij.** Quāuis diuina iusticia vt scribitus
 puer. **viiij.** Impiū detestat generalit. singularit tamē et infer
 nale dñs ypocritis occies omīnat **Mat. xxiiij.** Manifestā ypo
 crisim ananie et zaphire petrus acrit increpādo puniuit **Act. v.**
Delimā magū paul? acriter de ypocrisi increpauit **Actu. xiiij.**

De ira dei cōtra delinquētes.

Trāscitur dñs.

- Non obsequētib? ei? pceptis.
- Non colētib? deū aris erectis.
- Laudes non canentibus p bō
mīs receptis.
- Maculātib? se pctis ineptis.
- Et pat p phidētib? subiectis.

Trāscitur deus cōtra inobediētes eius preceptis. S; notādum

ante omnia quod secundum aug. in libro xv. de ciui. dei ca. xxv. Ira dei non est perturbatio animi eius sed iudicium quo irrogatur pena pro peccato. Cogitatio vero eius et cogitatio mutandarum rerum est immutabilis ratio. neque enim sicut hominem ita deum cuius quod facti sui penitet. cuius est de omnibus omnino rebus tam fixa sententia quam certa prescientia. sed figuratur scriptura talibus uerbis non se amodo familiariter inueniabit omnium generi hominum quibus uult esse consultum ut et propter superbia et exitum negligentes et exerceat querentes et aliat intelligentes quod non facerent si se non prius inclinarent et quod amodo descenderent adiacentes. fm aug. ubi supra. De ira quoque irascitur hoc modo in obediens. sic iratus est contra moysen nolentem recipere populi ducatum Exo. di. iij. Contra egipcios nolentes obedire deo et dimittere populum suum iratus dominus misit in eos iram suam Exo. vii. et sequentibus. Propter inobedientiam populi et moysi iratus est dominus contra eum ad aquas contradiotionis unde moyses dixit Iratus est michi dominus propter uos Deu. p. Filii israel quia non obedierunt sed tulerunt de anathemate iratus est contra eos dominus Josue. vii. Dixit iosias magnus furor domini stillauit super nos eo quod non custodierunt patres nostri uerba domini ij. pali. xxx. iij. Multum debet christiani iram dei timere cum artaxerxes rex paganus dixit. omne quod ad ritum dei celi pertinet tribuat diligenter in domo dei celi ne forte irascatur contra regnum regis et filiorum eius ij. Esdre. vii. Irascitur idolatrie dum celi non adorantibus nam iratus est dominus salomoni eo quod auersa esset mens eius a domino et deos alienos propter mulieres adoraret ij. Regum. xi. Propter peccatum idolatrie iratus est dominus contra populum israel et tradidit eos in manus azazelis ij. Regum. xix. Quia iosias et filii israel seruiuerunt sculptilibus iratus est contra eos dominus et facta est ira dei contra iudam et iherosolimam ij. pali. xxiii. Increduli quasi idolatre reputantur super quos descendit ira dei nam qui credit in filium dei habet uitam eternam in se qui autem incredulus est ira dei manet in eo Joh. iij. Irascitur deus contra ignorantes sua beneficia et non recognoscetes ea maiora peccata cumulat Sic iratus est contra amalon regem iuda qui diuino auxilio superauit per dumeos et post abstulit deos eorum et adorauit eos ij. pali. xxv. Seruus nequam ingratus cui dominus tot et tanta debita dimiserat noluit misereri conseruo suo. Ideo iratus dominus tradidit eum tortoribus donec nouissimum quadrantem exsolueret

Mathe. xviii. Ezechias non retribuit secundum beneficium do-
mini sed eleuauit cor suum contra dominum et facta est ira dei con-
tra iudam et iherusalem **ii. palipo. xxxij.** Iudaeis non recognosce-
ntibus gratiam sanationis infermorum quam xpus fecit infir-
mis s; obseruantibus si sabato curaret vt accusarent eum iratus
est saluator sup cecitatem cordis eorum. **Mathe. iii. Luce vi.** Co-
tra inuitatos in g'tos non volentes venire ad cenaz sed pseque-
tes seruos et nuntios iratus dominus perdidit hominidas et ci-
uitates eorum succendit. **Mathe. xxij.** Eadem similitudo de colo-
nis habetur. **Luce. xiiii.** **I**rafcitur dominus cōtra peccatores
diuersorum vitiorum sic iratus est cōtra filios israhel ppter pec-
catum gulae qz populus est uabat desiderio carniuz sedens et me-
rens. **Numeri. xi.** De gulosis etiam dicitur. Comederūt et satu-
rati sūt mimis. puocauerunt autē te ad iracūdiā. **Ree. ix.** Prop-
ter peccatum murmurationis et detractionis egressa est ira et pla-
ga a domino in mariam sororez moyfi. **Numeri. xij.** Propter
vitium luxurie iratus est dominus contra populum fornicantem
cum filiabus moab. **Numeri. xxv.** Tractantes eucharistiaz in-
digne exterminat ira dei. Nam oza qui indigne tetigit archaz
dei iratus est dominus et percussit eum et mortuus ē. **ii. Reguz vi.**
Quia iosaphat. sotiauerat se peccatori. Achab dixit ei. iraz dei
meruisti vt habetur. **ii. palipo. xix.** Cōtra peccatores non loque-
tes recta irascitur dominus. Sic locutus ē cōtra elephan et du-
os sotios eius quia cum iob. non loquebantur recta. **Job xliij.**
Multum timenda est illa ira quaz dominus ostendit peccatori-
bus in die iudicii. Tunc emz dicent mōtibus. Cadite sup nos
et abscondite nos ab ira agni. **Apoē vi.** **I**ra dei dēt prelati
auertere a populo orationibus et obsecrationibus et sacrificiis
Sic fecit moyses dicens. Cur domine irascitur furor tuus. **Ex-
odi xxxij.** Occasiōe chore irato domino dixerūt moyses et aaron
orantes ad dominum fortissime deus spirituum omnīs carnis.
Num vno peccante contra omnes ira tua desuet. **Numeri. xvi.**
Ob hāc causam cōstituit Josaphat rex iuda iudices et p'atos
dicens eis. Ostendite fratribus vestris ne peccēt ne ira dei descē-
dat super eos. **ii. palipo. decimonono.**

De ira hominis per zelum.

Irascit hō bono zelo conf: Dei mandata nō implentes.
Inordinata vita viuentes.
Obstinata mente degentes.
Reos eos punientes.

Irascuntur prelati contra nōi obediētes preceptis et mandatis ecclesie. Et sciendum q̄ ira que per bonum zelum est contra vitia tendit et non contra homines. Nam secūduz **augustinum**. sic diligendi sunt homines ne errores eorum diligant. Aliud enim est amare quod facti sunt et aliud odisse quod faciunt. Sic moyses cum pharaō nollet acquiescere precepto domini vt dimitteret populum exiuit ab eo iratus. **Exodi. xi.** Preceperat dominus per moysen populo q̄ nullus dimitteret manna quibusdam reseruantibus cum scateret vermibus iratus est moyses. **Exo. xvi.** Helizeus iratus est contra ioab regez israel qz non sepius percussisset terram sagitta sicut ei fuerat impatū. **Ry. xiiij.** **I**rascuntur homi viri et maxime prelati quando vident inordinate viuentes et transgredientes obseruantias et ceremonias ordinatas. Sic moyses reuertēs de monte et vidēs populum inordinate viuentem siue ludentem et vitulum adorantem iratus proiecit tabulas ad radicem montis et confregit. **Exodi. xxxiiij.** Repertit moyses hircum pro peccato oblatum qui debebat comedi et iratus est contra eleazar et ythamar. **Leuiti. x.** **I**rascuntur viri dei contra homines obstinatos in malo qui nec amonicoibz nec exhortacoibz corrigūt. Sic vidēs moyses obstinam rebellionem chore et complicum eius iratus est. in chilominz pro eis orauit. **Rui. xvi.** Considerans ionathas obstinam malitiam patris cōn dauid surrexit a mensa in ira furoris. **p. Re. xx.** Respexit dominus ihesus in ira obstinatos iudeos et contristatus est super cecitate cordis. **Math. xxiiij.** **I**rascuntur iudices contra reos vt eos puniāt. Sic audita dauid pabola a nathan iratus aduersus hominem dixit. Viuit dominus qz homo mortis est. **ii Regū. xiiij.** Neemias propter vsuras quas exigebat. optimates increpabant eum. **Ree. v.** Audita ab hester nequicia de aman rex asuerus surrexit de conuiuio iratus. **Wester. sexto.**

I De ira hominis per odium:

Irascuntur mali

- Ex inuidenciā ad felicitatē.
- Pro attrahēcia ad iniquitatē.
- Ex extollēcia ad rapacitatē.
- Ex negligēcia ad utilitatē.
- Ex illudēcia ad veritatē.

Irascuntur sepe inuidi ppter inuidiam cōtra innocētes. sic iratus est cayn contra frēm suum abel et occidit eum Gen. iij. Audiēs saul cōmendari dauid iratus est et displicuit ei sermo. p. Regū. xvij. als. xix. Inuidi etiā irascuntur cōtra excusantes illos q̄b? inuidēt. Nam cū ionathas excusaret dauid iratus est contra eum saul iniurgio p. mo. Re. xx. Cum audiret sanabalath q̄ murus iherl'm edificaret. ex inuidia iratus est valde. Neemie. iij. Audiens anthiochus prelia et victorias iude machabei iratus est p. mach. iij. **I**rascuntur mali ppter bonos qm̄ non pnt eos ad malum inducere vel a bono retrahere. sic iratus est Balaam cōtra balaam qm̄ noluit maledicere populo isrl' Nūi. xxij. Iratus fuit ingratus holofernis cōtra achior loquētē p̄ populo dei volens occidere eum. Judith. v. Elius busites iratus ē cōtra Job dicētē se esse iustū. Job. xxxij. Gētes irati sunt qz filij isrl' edificauerūt templū et sanctuariū p. mach. v. Tortos eleasari audiētes verba cōstancie eius in irā cōuersi sunt. ij. Mach. vi. Post cōstanciā septem fratry accensus est anthioch? ira magna ut habet. ij. Mach. vij. Artifices argētarij s̄ paulū repleti sunt ira. Actu. xix. **I**rascuntur tyrāni supbi cōtra s̄bditos suos et eos spoliāt et occidūt. sic iratus est achab cōtra naoth et de cōsilio iezabel iniuste fecit eū occidi de p̄dā et lapidari. ij. Re. xxi. Sēnacherib fugiēs a iuda ppter plagā quā ei deus intulerat p̄t blasphemā multos iudeos occidit. Job. p. Holofernes exarsit in iracūdiaz audiēs q̄ iudei se defendē p̄parēt. Judith. v. Iratus ē aman s̄ mardocheū qz ei diuinos honores impēdē recusauit. Wester. iij. Nabuchodonosor i ira magna p̄cepit sapiētes babilonis occidere qz nesciebāt ei somniū reuelare. Dān. ij. Vidēs anthioch? q̄ nō possz expugnāe p̄polum iratus est ira maḡ. ij. mach. ix. Nabuchodonosor in ira et furore iussit sibi p̄sentari tres pueros et in caminum ignis mitti. Daniel. 3. **I**rascuntur mali s̄ instruētes et cōsulētes eis recta. sic post salubre cōsiliū be lisei naamā recebat indignū. ij. re. v.

Amasias alias aza iratus est dō hominē dei rephēdentes euz-ii palipo-xxv. Ozias rex iratus est cōtra sacerdotes rephēdentes euz q̄ adoleret incensum-ii-pali-xxvi. Dicēte thobia videte ne herodus futiuus sit vxor eius irata est Thob-ii. Principes iuda irati sunt dō iheroniā pdicantem veritatē q̄ incarcerauerūt eum-Iheremie-xxxvij. Loq̄nte ihesu in nazareth in synagoga veritatē omnes audientes repleti sunt ira Luce-iiij. **I**rafcūtur videntes vel credentes se decipi vel illudi- sic irati sunt viri dō effra qz sepauit eos amasias ab exercitu suo-ii-palipo-xxv. Jonas credens se decipi qz minime nō est subuersa- deficcata ebera irat⁹ est Jone-iiij. Irat⁹ est herodes illusus a magis Math-ij.

De iudicijs dei occultis.

- I**udiciū dei occultū est.
- Bonū eligere ex indecētib⁹.
 - Penas adicē se diligētib⁹.
 - Magna subicē dure regētib⁹.
 - Posse deficē se stare credētib⁹.
 - Mala deponē mala opantib⁹.
 - Rebñdicere iā penitētib⁹.
 - Ril pōt dicē quis de latētib⁹.

Iudicio dei occulto fit vt aliquādo fiant aliqua que vident⁹ nō bis malefacta vt inde aliquod bonū eliciatur. Nam sciebat deus hominē peccatur⁹ q̄ tamen factus est ab eo peccabilis **S**z ausculta quātum bonum occasione illius euēnit. qz xpi in carnacō **I**ncarnacō enim filij dei non erat causa culpe sed culpa causa i carnacōnis. **V**nde canimus. **O** culpa minimum beata qua redēpta est natura. **D**e hoc q̄ deus creauit hominē dicitur Genes p̄ mo-ij. a-iiij. **V**enditus ioseph a fratrib⁹ suis consecuta est liberatio egipti q̄ arāiacencium regionum a fame. Genes-xli. **E**xultauit moyses de egipto q̄ postea dei habuit visiones q̄ ad educēdum populum fuit princeps populi constitutus Exodi secundo.

Iudicio dei occulto p̄mittit deus aliquādo iustos flagellari in mundo vt si quid habuerint rubiginis seu cecitatis flagelli p̄uisione mundetur. nam anteq̄ filij isrl̄ educerentur ex egipto ante longū tempus flagellari q̄ affligi p̄misit Exo-p̄. a-iiij. a-v. **T**hobias post pia misericordie opa in quib⁹ erat solici⁹ lumine ē puatus. Thob-ii. als-iiij. **M**irabant ecā ac scādalisa bant aīa iob iusti videtes eū sic flagellari Job-ij. **P**rophanatū

est p anthiochum venerabile templū dei ⁊ dei fidelis populus
interfect⁹ est. p. mach. ix. Tempe anthiochi multi boni hoīes
interfecti sunt. ex quo deus elicit maloz puniōem ⁊ quorun
dam correpciōem. et tunc occasoz merita fuerūt a deo multipli
citer augmentata. ij. mach. vi. ⁊ vij. Judas ⁊ ionathas ⁊ sy
meon frēs fidelissimi fuerūt miserabiliter mortui. p. mach. ix.
⁊ xiiij. ⁊ xv. Eleazar⁹ vir bon⁹ ⁊ illi septē frēs p lege dei fuerūt
terribiliter cruciati. ij. mach. vi. ⁊ vij. Maria sādissima ⁊ pñs
sima virgo ⁊ mater xpī ⁊ ioseph cū puero ihū educti sunt fuge
re in egiptum ppter timorē herodis. Matth. ij. Ocasi sunt inno
centes ab herode s; nunq̄ p fuisset eis impius tantū obsequio
quantū p fuit odio. Matth. ij. Iohes baptista sanctitatis exem
plum fuit ab herode nequissimo decollatus. Mat. vi. Ipse ih̄s
innocēs crucifixionē sustinuit ab imiqs ⁊ diuersa genera tormē
torū. math. xxvij. Stephanus ⁊ alij apli de nouella ecclā diu
sa sustinuerūt tormēta. Actu. p. totū. Paulus fuit incarceratus
pluries ⁊ cecus vt predicare cessaret. et tamē hoc totū factum ē
voluntate diuina vt inde multas utilitates efficiat. Nam incar
ceratio eius scz pauli eius meritū accumulauit. exēpla virtutū re
liquit. ⁊ melius docuit p opa q̄ docuisset p verba. nec tantuz p
fuisse docendo quātum p fuit epistolas transmittēdo. Actu. ix.
Judicio dei fit vt mali indurētur in malo ⁊ exaltētur i mū
do ad maiorē eorū damnaciōem ⁊ eternam cōfusiōem ⁊ qñqz ad
mirabiliū dei ostensionē. sic indurari pmissit cor pharaonis vt
non dimitterz populū vt mirabilē vindictam ostenderz poten
ter ⁊ magnifice contra eum in mari rubro. Exo. xiiij. Et pluribz
pcedentibus. multa regna pmissit deus ab holoferne duastai vt
postea eum p manū femine deicerz. Judith. xiiij. Satis pmissit
deus prosperari herodem qui decollauit iohānē ad peticoez me
retrās ⁊ saltantis puelle. Nec legimus in canone de aliquo il
lorū vlcōnē deum fecisse. reseruauit em̄ illis vlcōem ad futura
⁊ grauiora tormēta. Mar. vi. De hac materia quere plura de p
speritate mundana. **J**udicio dei occulto fit vt aliqui boni in
multa pctā labant. Et ideo qui se existimat stare videat ne ca
dat. et null⁹ p statu quē habz ⁊ p bono qd̄ facit debz alta sape
s; timere. Nā gedeon post admirabilē victoriā dei obtētā viz
tute. fecit ephot in quo fornicatus est omnis isrl. Et factum est

est gebeoni et omni domui eius in ruinam **Judic. viij.** Moyses qui
toxiens populū reconciliauit peccantē ipse ad aq̄s traditōnis
peccauit **Nūeri. xx.** Sampson de sterili miraculose āgelo nūci
ante cōceptus. fuit plures p mulierē deceptus **Judicium. xvi.**
Saul nō erat melior in populo qm̄ electus fuit qui postea fuit pes
simus et a domino reprobatus **p. Re. xv.** Inter alia mala que
fecit saul vnum fecit qd̄ satis mirabile videtur qd̄ sanctū samue
lem a phitomissa femina fecit fuscitari **p. Re. xxviii.** **Aug.** tam
dicit in libro de doctrina xp̄iana **Oz** fuit ymago samuelis non
ipse samuel nec eius anima et talis ymago fuit arte sacrilega
demonū presentata **Dauid** sacratissim⁹ et **salomon** sapiētissim⁹
specialiter a domino commendati. ambo tamē in peccata grauissimā
corruerunt. **De dauid** dicit **ij. Regū. v. v. d. c. i. m. o.** **De salomone.**
ij. re. xi. **Iheroboam** qui fuit sup decem tribus elect⁹. populū
ad ydolatriā cōcitauit. **ij. re. xij.** **Jehu** rex isrl̄ magno zelo perse
cutus est baal. a pct̄is tamē iheroboam nō recessit. **ij. Regū. x.**
Johas rex iuda sanctissimā vitā duxit qui postea cōtra volunta
tem dei cum rege egipti pugnavit et vulneratus interiit. **ij. pa
lipo. xxxv.** **Petrus** princeps apostolorū et caput eccl̄ie terdomi
nū non cognomisse asseruit et iuravit **Math. xxvi.** **Thomas** qui
confidenter dicebat **Eamus et moriamur cū eo** in resurrectōe do
mini dubitauit. **Jo. xx.** Et hī duo scz petrus et thomas sunt cō
secuti graciā et misericordiā. ex quo ptz qd̄ null⁹ peccator de di oī
potētis misericordia nunq̄ desperare debz. **Judas** ap̄s xp̄i et
disp̄sator collegij in scelus pdicōnis xp̄i incidit **Math. xxvi.**
Judicio dei fit vt aliq̄n peccatores puniātur in p̄nti vt i istis
magnificet deus **Ido** dñs puniuit filios isrl̄ qd̄ p̄misit eos in
deserto quadēginta annis p̄pter pct̄ā sua. et in ip̄s magnifica
tus est dñs qd̄ tāto tēpe in solitudine eos p̄auit **Ido** dicit de q̄
busdā dñi sentēcia fuit vt indurētur corda eoz et caderēt et peri
rēt **Josue. xxi.** **Iratus** dñs filijs isrl̄ p̄pter pct̄ā eoz dixit. non ad
dā ut vlt̄ liberē eos **Judic. x.** **Permisit** dñs capi archā ab iar
cūchis et in hīs multa mirabilia fecit ex q̄bo iustificat⁹ ē dñs **p.
re. iij. a. v.** **Terribile** fuit vt duos quāgenarios p̄ncipes fecit
helias ab igne deuorari vt apparēt di maḡ potēcia ad cui⁹ nutū
obediūt oīa. **ij. re. p.** **Ocīdit** leoviz di h̄ nō comedit de carne
sua. **ij. re. xij.** **Diua** iusticia p̄uit inf̄dū malos hoīes p̄ peccatores.

Sic filij israel puniti sunt p chaldeos. **Vsa xiii** **J**udicio dei occulto dat sepe dñs sup pctores sētentiam pene et postea placatus per penitētiam eis pāt. **Nā** cum achab esset scelēatissim⁹ et au-
 diret penam ab helya p crimib⁹ suscipiēdam ipse cepit bñtia
 n scindēs vestimenta operiens alitio carnez suam. **Ieiunavit** et
 in sacco dormiuit et domin⁹ penā infligere p longauit. **iii Regū**
xi. **Ezechie** dedit de⁹ sētentiā qd mori debebat h qz cum lacri-
 mis orauit sētentia reuocata ē. **iii Regū xx.** **Manasses** tribilia
 facinora ppetrauit h ad deum cōuersus et coangustiat⁹ dñm ex-
 orauit et exaudit⁹ ē. **ii palip. xxxiiij.** **Simuen** sbueri debebat
 sed ppter penitentiā euasit subuersionis piculum. **Jone iii.**
Judicio dei occulto fiūt aliq̄ qd de⁹ sol⁹ iuestigator ē de q̄bo
 null⁹ hō nisi balbutiēdo loq̄ potest q̄ fuit solo suo secreto cōfilitio
 reliquēda. **Sic** moitur⁹ dñs fecit ordiatōez satis mirabile h qz
 scriptura cōmendat eū nō dēt vltim⁹ perquiri. **iii Regū ii.** **Qui**
 dam scriba obtulit se ad seqndū dominū et nō fuit admissus.
Aliū vero icāuit qd nō videbat voluntari⁹ ad seqndū dicens.
 dimitte me sepelire primū patrē meū mortuū. **Math viij. Luc**
ix. **Fecit** dñs virtutes in corozai et betsaida. vbi paruz pfect⁹
 et nō in thiro et sydone vbi pluimū pfect⁹. **Math xi.**

De iudicijs hominum veris:

Judex vt recte iudicet.

- Querat que sunt decētia
- Habeat sensus sufficiētiā
- Exprimat rectam sētentiā

Judex vt recte iudicet causam debet prius inuestigare et exami-
 nare vtrum plene et perfecte cognoscat quam sētentiā ferre
 debeat. vnde dicitur. **Causaz** quam nesciebam diligenter inue-
 stigabam. **Job xxix.** **Deus** quem nil latere pōt vt exempluz de
 hoc iudicantibus demonstraret descendit videre ciuitatem qm
 edificauerunt filij adam anteqm puniret eos per diuisionem
 liguarum. **Gen xi.** **Noluit** deus iudicare sodomitas prius qd di-
 ceret vadā et videbo. **Gen xix.** **Salomon** diligent et subtiliter
 causam duaruz contēdentium mulierum pquirebat et sic iustū
 iudicium iudicabat. **iii Regū iii.** **Diligenter** et distincte exami-
 nauit daniel duos senes de falso crimine in susannam. **Daniel**
xxiiij. **Noluit** festus preses paulum subito iudicare h dixit non
 est cōsuetudo romamis aliqz iudicāe ateqz accusat⁹. **beat p̄fetes**

accusatores locumq; defendendi accipiat ad obiecta vt scz veritas verus valeat et melius indagari. **Act. xxv.** **Iudex** vt re de iudicet non debz stare suo ppo sensui s; in quibus est aliqd dubiū debet perq̄rere diuinum consilium et humanū. Sic moyses cōsilio ietro acquieuit vt populuz salubriter iudicaret. **Exo. xviii.** Ob hāc cāz cōstituit moyses maioēs iudices et minoēs vt simul habeāt consilium de agendis. **Exodi. xviii.** Consuluit dominum moyses ppter causam filiarum salphat et respondit dominus. cū mortuus fuit vir ab sqz filio ad filium eius reuertetur hereditas. **Num. xxvii.** **Iudex** vt recte iudicet post inuestigationē cause et consilium habitum rectam debet pferre sētētiā nec prece nec precio nec amore nec odio debz declinare a semite rationis. Sic moyses de duodecim tribus et palustris nullū iudicauit esse filiorum chaat. licet ei appropinquē attinerent. **Num. vii.** Recte iudicauit moyses qd filij ruben. et ceteri qui pte bāt terrā iam acq̄sitā vt armati alios ad bellū precēderēt donec alia terra eēt acq̄sita. **Num. xxxii.** Antiochus licz eēt malus recte iudicauit andromicū q̄ occidi fecit oīa iniuste. **ii. Mach. iiii.**

De iudicijs hominū falsis:

- Iudicis pigritia:**
- Auantia:**
- Requicia:**
- Amicia:**

Iudicium iniustum fit ex:

Iudex tunc iuste et inique iudicat quādo piger est ad causas diligēt examinandā sed signis et relationib; cito credit. Sic iudas male iudicauit thamar cōburendāz credens qd fornicata esset cum alio nec prius examinās veritatē. **Gen. xxxviii.** Dominus ioseph nimis cito credidit verbis vxoris ioseph false et nequiter accusatis et eū sine examie incarcerationi fecit. **Gen. xxxix.** **Iudex** iudicat iniuste p auantiaz corruptus pecunia que puerit omne iudicium. Ideo dominus prohibuit moysi dicēs. nō accipies munera que etiam excēat prudentes et subuertunt verba iustorum. **Exodi. xxiii.** Sic enīz dicitur de filiis samuel. declinauerūt post auantiam et peruertētur iudicium. **p. Rz. viii.** Iniuste protulit dauid sentētiā contra imphiboseth propter munera que contulit ei siba. **ii. Reguz. xvi.** Postq̄m autē dauid nouit veritatē huius sentētie eaz reuocare fecit. **ii. Regū. xix.**

nos in tempis po
 magis in infidel. soci
 et iudicam. p. p. q.
 omnes subent auarici
 abolutus est ab anti
 ab eo contra iusticiā i
 De hac mater
 et auarici
 quādo iudicat cū
 in pssit cernere
 in furore et ita iu
 eius somniū ig
 in furore pcep
 Deo des in quū i
 occidit pueros n
 eius **Math. ii.**
 aliquorūz amo
 iudicauit sedech
 causa rationabili iu
 foret danielē eff
 ad suoz mistancā i
 et iudicis eundem
 Ad peto em vni
 decollari iohāne
 iudicium qu
 sediciofium t
Math. xxvii.
 contra paulum qui
 questuonū flag

De iudicis

...

De iudiciis nostri temporis potest dici quod dicitur de principibus
 israel. principes tui infideles. socij furu omnes dilgunt munera
 sequitur auariciam. psa. p. Jeremie. vi. A maiore vsq; ad
 minore omnes student auaricie. Menelaus culpabilis ppter pe
 cuniam absolutus est ab anthiocho et accusatores eius innoce
 tes. sunt ab eo contra iusticia inique mortis sententia condena
 ti. ij. Mach. iij. De hac materia quere plura exempla supra de
 acceptione munerum et auaricia capitulo. xvij. **I**udicat iu
 dex non recte quando iudicat cu furore et ira. Nam cato dicit Ira
 impedit animu ne possit cernere verum. sic nabuchodonosor ma
 le iudicauit qm in furore et ira iudicauit q occideret oes sapietes
 babilonis. qz eius somniu ignorabant Dan. iij. Ita quando fa
 ct item iudiciu cu furore pcepit mitti tres pueros in fornacem
Daniel. ij. Herodes iniquu iudiciu ptulit qm iratus valde
 est et mittens occidit pueros multos qui erant in bethleem et i
 omibus finibus eius Math. ij. **I**udex non recte iudicat quan
 do ad petitione aliquorum amore vel timore a via veritatis decli
 nat. sic male iudicauit sebedchias Jeremiam ad petitionem prin
 cipum sine causa rationabili iudicauit Jerem. xxxviij. Dari rex
 psarum licet sciret danielē esse innoctem tamen fecit eum tradi
 leonibus ad suoz instanciam satrapaz Daniel. vi. Ad peticoez
 ciuim rex babilonis eundem danielē pene similiter iudicauit
Dan. xiiij. Ad peticoem vnius saltatrici inique iussit herodes
 iniquissimus decollari iobanem iustissimu Marci sexto. Pila
 tus iniquu dedit iudiciu qui vt placeret iudeis ad peticoem
 eorum baraban sediciosum dimisit et ihesum innoctem cruci
 figi mandauit Math. xxvij. Peruersu iudiciu dederunt ma
 gistratus contra paulum qui puellaz a demone liberauerat ad
 petitionem questuarius flagellari ceperunt virgis Actu. xvi.

De iuramento.

Iurāt homines.

- Promissiones fidelitatis.
- Conuenciones societatis.
- Affercōes veracitatis.
- Punicōes iniquitatis.
- Peruersiones temeritatis.

Vtrare possunt homines licite seruire pmissa aut firma fiducia seruanda. sic abraham iurauit abimelech ad requisitionem suam quod non noceret ei **Gen. xxi.** Flente dauid mortem absalonis iurauit ei ioab quod non desisteret a fletu ipse et omnes alij reliquerunt eum hoc promissit ad consolacionem induceret eum. **ii. Reg. xix.** Dauid iurauit bersabee matri salomonis quod salomon regnaret post eum. **ii. Reg. p.** **J**urant homines licite conuenciones societatum mrimoni orum et societatum et amicitiarum firmas tenere et seruare. sic Jacob et laban iurauerunt fedus simul **Gen. xxxi.** Moyses iurauit quod habitaret cum ietro et acciperet filiam eius in uxorem **Exo. ij.** Die iurauit heliseus non relinquere helyam quod diu posset esse cum eo. **ii. Reg. ij.** Depigit fedus amicitie ionathas cum dō et iurauerunt alio **p. Re. xx.** **J**urant homines affirmato veritate ut fides magis adhibeat. sic xps in pluribus locis veritatem affirmans dicebat. **Amē amē dico vobis. Jo. v. vi. et x.** Apłs paulus propter hanc causam multo dies in suis litteris iurasse dicit dicens deus et pater dñi nostri ihu xpi scit quod non meior. **ii. Cor. xi.** Et alibi dicit ipse paulus. testis est michi deus cui seruiō **Rō. p.** **J**de corā quod dō nō meior **Gal. p.** Propter hoc consueuerunt mendaces sua mendacia iuramento firmare ut videlicet maior fides exhibeat eis de quibus quanto plius iurant fideles minor est adhibenda et sic iurauit petrus xps nō latens nouisse **Mat. xxvi.** **M**endacit et cum fraude iurauit athochus fide tenere ut creditur ei. **p. mach. vi.** **J**urant aliqui iudices siue homines et principes malefactores punire humanam vel diuinam sententiam. sic rex salomō audita petitione pessimae adomie scilicet quod petebat ab ysagria sinamite in uxorem iurauit quod occideret eam. **ii. Reg. ij.** Dixit helias tesbites ad achā pessime operante. **viuit dñs in cuius conspectu isto si erit amicus huius ros et pluuia nō iuxta verbum dei. ii. Reg. xvij.** **A**udita dō parola de homine qui tulerat ouem pauperis iurauit quod ouem in quadruplo redderet et filium mortis esset. **ii. Reg. xij.** **J**urant aliqui temerarie facere mala quod iurare puerum est et puerissimum obsuare sic iurauit dō destruere nabal et omnia que habebat. **p. re. xxv.** **B**enedab rex sirie indignus ad rationem achab iurauit si sufficeret **ii. Reg. xx.** **S**ile iuramentum fecit iezebel impia scilicet quod occideret heliam **ii. Reg. xix.** **N**abuchoodonosor iurauit pro thronu suo quod vindicaret se de filiis israhel. **J**udith primo Male iurauit et pessime obseruauit iuramentum herodes dari salatriam quicquid peteret

peccata concessit ei caput iohis baptiste. Math. vi.

De iusticia et equitate.

Iusticia recta est si

Meritis? singula reddantur:

decedentibus boni dividantur.

Ab egentibus precijs emantur:

Delinquentibus eque mensuratur.

Iusticia et equitate redditur unicuique quod suum est et hoc in dictum habet a deo qui reddit unicuique quod suum est et iuxta opera sua ut ait psalmista. id est iacob ad laban: reddet michi cras iusticia mea Gen. xxx. Testimonia dei instant perierunt filie salphat que non de iure erat hereditas cum in hereditate paterna a moyses succedere perierunt Num. xxvii. Dixit dauid ad saul. dominus retribuet unicuique iusticia suam. p. Re. xxi. **Iusticia servari debet in distribuendo communia et communicando divisa. in dividendo maior debet dividere et minor debet eligere. sic abraham volens separari a loth dedit ei optionem ut eligeret partem quam vellet Gen. xi. Constituit dauid et quasi habitum est per lege quod eque esset portio eorum ad bellum et remanentium ad sarcinas p. Re. xxx. **Iusticia exigit ut qui indiget alieno non furetur nec violenter accipiat sed congruenti precio emat. sic dauid noluit violenter accipere arcem quam volebat a iebuseo sed ipsam iusto precio comparavit. p. palip. ii. ii. Re. xxiii.** **Audiens thobias edum balantem dixit. vide te ne furtivus sit. sed redde ei dominus suis quia non licet nobis aliquem ex furto comedere Thob. ii.** **Iusticia exigit ut retribuatur malum mensura eadem quam ipsi alijs retribuunt et id est iustum est ut non peccet iustus cum impio ut abraham dixit Gen. xviii. Adoniboseth iuste amputate sunt manuum humilitates sicut ipse amputaverat septuaginta regibus. Judic. p. Agag qui sine liberis fecit mulieres remansit sine liberis mater eius. ii. Re. xv. Aman superbus suspensus est in eo patibulo quod ipse paraverat marthocheo. Wester. vii. Hostes iudeorum occisi sunt eodem die que ipsi iudeos occidere decreverunt Wester. viii. Viri qui mitti fecerunt danielem in laqueum leonum missi sunt a leonibus devorandi Dan. xviii. Duo senes que voluerunt susanna occidere iniuste sunt iuste a populo interfecit Daic. lii. In eodem loco in quo andronicus occiderat onyam fecit eum antiochus occidi. ii. mach. ii. Jason qui multos in sepulcra interfecit abiectus in lamentatus et insepultus abiectus est. ii. mach.****

quōto Anthioch? blasphem? a hominib? a pessio vlcere interiit
ij-mach-ix Seruo nequā qui noluit seruo dimittere reperiit
dñs debitū iam dimissum Math-xviii

De iustis latētibus int p̄ctores.

Iusti inueniuntur

Caste viuētes inter luxuriātes.
Fide seruātes int p̄dolatras.:
Innocētes int malignātes.:
Clemētes inter iniuriātes.

Iusti inuenti sunt inter p̄ctores inter luxuriosos caste et honeste
vuentes quod est magnū. nam qñ omnis caro corrupat viā
suam dixit domin? ad noe. te vidi iustum corā me Gen-sexto.
a-vii Loth tunc castus et continēs habitauit in medio sodomio
rum Genes-xiii. Ioseph in egipto castam fideliter duxit vitā
cum muliere adultera et lasciuia Genes-xxxix. Susanna iuueis
fuit in babilone castissima vbi senes inuenti sunt impudici Da-
mīel-xiii. **I**usti inuenti sunt fideles et dei cultores inter infide-
les et p̄dolatras. sic in terra madian infidelium paganorū appa-
ruit dñs moyfi fidei cum moyses pasceret oues in deserto Ex-
odi-iii. Credebat helyas esse solus fidelis inter p̄dolatras et ta-
mē audiuit a deo. reliqui michi in isrl̄ septem milia virorum
qui non curauerūt genua sua ante baal-iii. Re-xix Mar doche-
ns solus alijs adorantib? aman ei diuinos honores impendē re-
recusauit Wester-iii. Ezechiel dixit deus. increduli et subuerso-
res sunt tecum et cum scorpionibus habitas Ezechielis-iii. Da-
miel et socii eius habitauerunt inter p̄dolatras caldeos adorātes
dñm deum suum Daniel-ii. Mathathias et filij eius cū pau-
cis tempe antiochi inuenti sunt fideles. p̄-mach-vii. De fide
centurionis dixit dñs. Non inueni tantā fidem in isrl̄ Mathei
viii. Nicodemus inter iudeos incredulos venit ad ih̄sum no-
cte et credens dixit. scimus qz a deo venisti magister Jobanis-
iii. **I**usti inuenti sunt innocētes in medio impiorū. sic samuel
cum pessimis filijs hely nutritus sanct? et innocens p̄mansit vsqz
ad finē vite p̄-re-ii. Thobias de tribu neptalim sub rege sa-
marie int pessimos innocēciā seruauit Thob-p̄. Job de esau et
gentib? natus dicebat frater fui draconū et soci? struconū Job
xxx. Iheremias inter populū peccantē et p̄ctores innocēciā et
iusticiā seruauit Iherē-xlii. **I**usti inuenti sūt p̄ij et misericordes

inter fideles sic inter crudeles iudeos qui xpm crucifixerunt. **Ni**
codemus portauit aromata **Jo. xx.** Alijs petentib? crudelit? vt
xps crucifigeret? **Joseph** peccit corpus eius vt sepelirz illd. **ma**
thai. xv. ap. xxvii. **Samaliel** legis doctor inter phariseos piuz
diat cōsiliū p apostolis **Actu. v.** **Cornelius** erat in cesarea cū
ōm domo sua inter crudeles vir religiosus a timens deum a fa
ciens elemofinas **Actu. x.**

De lacrima a fletu.

Lacrimantur homines ex

- Demonstracōne doloris.
- Ostensione gaudiorum.
- Expectacōne cupidorum.
- Mocione verborz piorum.
- Cōpassione miserorum.
- Contricōne peccatorum.
- Supportacōne flagellorum.
- Sepacōne amicorum.
- Oratione petitorum.
- Indignacōe inuidorum.

Lacrimant a plorant hoies aliqñ ex tristitia a de morte
caroz a p̄p̄inquoꝝ sic fleuit agar volens videre filiuꝝ
morientē **Gen. xxi.** Venit abrahā vt plangerz sarā vxorē suā
defunctā **Gen. xxiii.** Planxit iacob multo tpe credēs filiū suū a
bestijs deuorātū **Gen. xxxvii.** Planxit dō sup mortē saul a iona
the a alioꝝ occasoꝝ in bello. **h. re. p.** Planxit dō a ois populus
sup mortē abner quē **Joab** p̄dicose occidit. **h. re. iii.** Fleuit dō
p̄ morte absalō filij sui licz eū fuerit grauiē p̄secutus. **h. re. xviii.**
In morte mathathie a iud e machabei a ionathe factis ē fletus
magnus. **p. mach. i. h. ix. a. xii.** Occisus pueris p herodē impl e
tū est illud. vox in rama audita est ploratus a vlulatus mult?
Math. ii. Dñs noster in morte lazari vt vidit magdalenā plo
rantē a iudōs q̄ uenerāt cū eo lacrimat? est **Jo. xi.** **L**acrias fū
dunt a plangūt hoies econuſo p̄ gaudio qd̄ bñt p̄ aliq. sic ele
uata voce fleuit iacob recognita rachel sobrina sua **Gen. xxix.:**
Esau vidēs frēm suū iacob quē diu non viderat lacrias nō po
tuit otinere **Gen. xxxiii.** Cōmota sūt viscera ioseph sup frē suo
beniamin a lacrie erūpebant **Gen. xliii.** **Joseph** vt cognoscēt
a frīb? eleuauit vocē cū fletu a dixit. ego sū ioseph **Gen. xlv.** In

reditu babilonis vel de babilone iudais edificatib? templū v-
ces letancium. fienā videbant **Esdre. iij.** Legēte esdra verba le-
gis omnis popul? p̄ gaudio a deuocōe plorauit **Ree. viij.** Ra-
gu el recognosces t hobia cū lacrimis osculatus est euz filiter a ga-
bel? **thob. viij. viij. a. ix.** Thobie redeūte occurrerūt pentes a o-
nes a ālo p̄ gaudio plorauerūt **Thob. xi.** **L**acrimāter flent
hōies p̄ desiderio rei quā hrē desiderāt. sic fleuit esau p̄ bñditi-
one p̄na quā desiderabat p̄ ceteris obtinē **Gen. xxvij.** **V**ulgus
p̄miscuū qd̄ ascēderat de egipto p̄ carnū desiderio fleuit **Rui.**
xi. **V**ociferās omnis turba fleuit dicēs vtinā mortui essem? i ter-
ra egipti qn̄ sedeba? sup ollas carnū a comēdēba? panē. h̄ de-
siderio carnū p̄cedēbat **Rui. xij.** **M**orā faciente thobia m̄ ei?
eū videre desiderās irremediabilib? lacris flebat dicēs. fili mī
vt qd̄ missus es p̄gnari **Thob. x.** **P**ro desiderio celestis p̄ie
fleuit dō dicēs **Q**neāmodū desiderat ceru? ad fontes aq̄z. fu-
erūt michi lacrie mee. **p̄. xli.** **P**at filij lunaticū filij sui salutē de-
siderās orauit cū lacrimis dicēs. dñe miserē filio meo. **mat. xv**
ij. **L**acrimant aliqui hōies a plāgūt audiētes pia verba mo-
ti deuocōe. sic fleuit ioseph fr̄ibus eu rogātib? vt obliuisceret i
iure ab eis recepte **Gen. l.** **S**aul auditis verbis dō multū pie-
loq̄ntis fleuit dimissa ira cūdia oīa eū. **p̄. Regū. xxij.** **A**uditis
pijs verbis noemi ambe nurus ei? eleuātes voces suas flere v̄b-
rime ceperūt **Ruth p̄.** **L**acrimātur hōies ex op̄passiōe quā hnt
ad aliēas misēias. sic fleuit om̄s popul? in morte moyse a aarō-
dei populū accep̄balū remānisse **Rui. xx.** **a** **Deu. xxxij.** **P**laxerūt
filij isrl̄ ex op̄passiōe sup filios beniamin q̄s ip̄si inter fecerunt
p̄pter scelus commissuz in vxorē leuite **Judic. xxi.** **A**udita obfidio-
ne iabes filij isrl̄ cōpaciētes eleuauerūt voces a fleuerūt. **p̄. re. xi.**
Cū igit venissent dō a v̄iri eius ad ciuitatē a inuenissent eā sic
censā filios a vxores ductos captiuos duxerūt leuauerūt dō a
p̄pls voces suas a planxerūt donec deficerent in eis lacrimae. **pr**
mo. re. xxx. **E**x op̄passiōe p̄secucōis saulis oīa dō. ionathas
a dauid osculantes se alterutq̄ p̄iter fleuerūt. dauid autez am-
plius **p̄. re. xx.** **L**ugebat samuel saulē qz dominū penitebat qz
constituerat eū regē **p̄. re. xv.** **M**āducauit thobias panē cum lacri-
mis sup mortuum quē sepelire volebat **Thob. iij.** **C**ompaciēs
iob afflictus dicebat. flebam quondā sup eū q̄ afflictus erat.

Job xxx. Jeremias cōpatiēns dicebat. quis dabit capiti meo
aquā ⁊ oculis meis fontes lacrimarū et plorabo die ac nocte in
terfectos populi mei. **Jeremie ix.** Flebāt aīcī susanne cū viderēt
sacerdotes cōtra eā testimoniū platueros. **Daniel xiii.** Cōtrista
tus est antiochus animo ppter iniquam mortē omie et flexus
ad misericordiā fudit lacrimas recordatus defuncti sobrietatē ⁊
modestiam quā habebat. **ii Machab iii.** Ex compassione fle
uit cristus et maria magdalena sup lazarum defūctum. **Job
xi.** Propter magnāz compassionez quā habebat maria ad cri
stum stabat ad monumētum plorās. **Job xx.** **L**acriant et
flent hōines ex contricōne peccatoruz suorum. sic quāto angel?
tomi in pperavit filijs isrl dei beneficia ⁊ eorū peccata que corā
deo cōmiserant vocē vnaminit eleuauerūt et fleuerūt. **Judic ii**
Cū audisset iofias rex iuda cōnationes scriptas i legis libro
tomi ppter peccata scidit vestmēta sua ⁊ fleuit qd do mino mul
tum placuit. **iii Regū xxii.** Fleuit es dias ⁊ populus ppter com
mixtionē populi iudaici inter gētes eorum exēplo peccatis. **i Et
ix.** Pro peccatis suis fleuit dauid dicēs. Lauabo p singlos no
des lectū meum lacris meis stratū meum rigabo. **P̄s vi.** Non
solum dauid de lacris facit lauacrū ppter sua pctā s etiaz abū
et potum ait em. Fuerūt michi lacrimae panes die ac nocte. itē
alibi. Potum dabis lacrimis in mēsurā permittēs ⁊ panes la
crimarū. **vñ Ver.** Vñc lacrimae lauacrū panis pot? qz fuerūt
Magdalena p cōtritione peccatoruz sic fleuit qz xpi pedes lacri
mis rigauit. **Lucē vii.** Petrus p? trinam negationē recognita
culpa sua egressus foras fleuit amare. **Lucē xxii.** **L**acrimas fū
dunt ⁊ plorāt hōines audiētes gūia mala q eos oportz pati in
presēti vel vidēt alios passuros. sic vidit dō citatē sicthelech ac
censā ⁊ hitatores ductos captiuos plāxerūt ipē ⁊ populū. **i Re
gū xxx.** Helizeus videns corā se azaelem cepit flere ppter ma
la q factur? erat israheli cū esset futur? rex sine fiait ei ppheticō
spiritu fuerat demōstratum. **iii Regū viii.** Cū audisset mardo
chaus iniustam sentētiā cōtra iudeos plātam scidit vestimē
ta sua clamans cum eiulatu. animi sui amaritudinē demonstra
uit. **Hester iii.** Videns ysaias amaritudinem populi sui dice
bat. **Recedite a me amare flebo.** **Ysaie vicēsimō scādo.** Fleuit
susanna suspitiēs in celū tūhēs iniuste mortis suāz. **Daniel xii**

Cum antiochus saerz cedem hominū in iherusalē factus ē plā
ctus p̄ mach̄ p̄. Videns ihs ciuitatem fleuit sup illam q̄a ro
mains erat funditus destruenda **Lu. xix.** **L**acrimant q̄ plo
rant amia q̄ se tenerime diligētes ex quadaz teneritudine cor
dis quoniā ab inuicē separātur. sic dauid q̄ ionathas facta ai
cia cum ab inuicem separentur q̄ discederent lacrimas vbēs
effuderunt **p̄. Re. xx.** Cum recederet thobias a parentibus eius
parētes amarissime fleuerunt. **Thob. v.** Paulus dicens fribus
vale ait. vos scitis q̄ cum multis lacrimis seruiē. **Act. nono.**
Lacrimantur q̄ plorant homines in oracōne ex quadā deuo
tione. sic filij isrl̄ pugnaturi cū filijs beniamin in oracōne eorū
corā dño plorauerunt **Judic. xx.** Anna fleuit largiter in oracōe
filium a dño precib? petitura **p̄. Re. p̄.** Fleuit ezechias fletu ma
gno cum oraret vt leuarz dñs sententiā mortis eius. **iii. Regū.**
xx. p̄. p̄. xxxviii. Thobias cecus audito impropio vxoris deū p̄
reapacōe visus p̄ lacrimas postulauit **Thob. iij.** Sara audi
ta cōtumelia ab ancilla orauit deum cū lacrimis ab impropio
liberari **Thob. iij.** Popul? de bethulia auditis vbis holofernis
ab achior qui referebat ea deum exorauerunt cum lacrimis vt
eos ab eius tyrāide liberaret **Judith. vi.** Stetit iudith ante
lectum holofernis orauit cum lacrimis vt d̄ min? p̄ficeret suū
cogitatum exclamans in corde. conforta me dñe q̄ statim ampu
tauit ei caput **Judith. de cōtercio.** Dauid orauit dicens Dñe ex
audi oracōem meam aumb? pape lacrimas. **Ps. xxxviii.** Pau
lus positus genib? suis cum hñs quib? loquebatur orauit dñz
magnus autē fletus factus est omniū **Actu. xx.** Cirā dederunt
petrum vidue flentes q̄ orantes pro dorcas que illas continue
refouebat **Actu. ix.** **L**acrimantur q̄ plorant aliquādo inui
di de aliena felicitate ex quadam amaritudine animi videntes
q̄ quibus inuidēt non possunt nocere. Nam postquaz vidit
marcocheum tam magnifice honoratum cui inuidebat festina
uit lugens q̄ operto capite ingressus est domum suam **Wester**
sexto.

De libertate q̄ ciuitate.

Larg
Reue
Defe
S
Dite
Resti
In q
In r
Pro a
Largus q̄ misero
in tanto hinc in comu
sic valde fuit liberat
fenuis abrahe pet
sic dauid gr̄
corā dñi necāna
amalechitis dau
Larg? don
tempalia p̄mittit sp
gloriā vite ete
p̄cāstinae scd ci
ad latronē ca
Liberalis debz
maxime ad su
veniente ad
berabe venient
p̄parat iuxta se q̄
aliens libera liter
cum in diu vestib? reg
Quia symo non
replebit eum p̄ co
in omni tuam aqua pe
debz se homo ad be
vel factis. sic liber
defendebz **Exon. Lib**
ne iudeoz es dre sac
bat publicano s q̄ p̄
libaz q̄ p̄banseoz

Largus et misericors
debet esse homo.

- Largiendo cum beneuolentia.
- Reuerendo dignos cum reuerentia.
- Defendendo passos cum uolentia.
- Subueniendo tepulis ad decetiam.
- Distribuendo sine indigentia.
- Restituendo sine negligentia.
- In exhibendo spolis ad placetiam.
- In relinquendo nos ad licetiam.
- Pro acquirendo hijs cum rudentia.

Liberalis largus et misericors debet esse homo in referendo in dando siue in comunicando sua. cum dare sit beatus quod accipere. sic valde fuit liberalis rebecca in uerbis et factis plus offerens quam seruus abrahe peter. **Gen. xxviii.** Grata est liberalitas tpe necessitatis. sic dauid gratum habuit quoniam bersalay et socij eius sibi et eius exercitui necessaria obtulerunt. **ij. Re. xvij.** Obtena victoria de amalechitis dauid liberaliter misit dona semi oribus iuda. **p. Re. xxxi.** Largus donator et remunerator est christus qui relinquentibus temporalia permittit spiritualia et eternalia tribuens centuplum in presenti et gloriam uite eterne in futuro. **Matth. xix.** Non debet liberalis perastinae sed cito dare. quia qui cito dat bis dat. sic christus non dixit ad latrone cras. sed hodie mecum eris in paradiso. **Lu. xxiii.** Liberalis debet homo esse ad honorandum bonos dignos honore et maxime ad suum hospiciu uenientes. sicut moyses honorauit ietro uenientem ad se. **Exo. xviii.** Rex salomon liberaliter honorauit bersabee uenientem ad se quoniam surrexit de solio et ei solium preparari fecit iuxta se et quicquid peteret permisit facturum. **ij. Re. ij.** Rex assuerus liberaliter et magnifice honorauit mattheum quoniam fecit eum indui uestibus regijs et ponere super equum de sella sua. **Hester. vi.** Quia symon non recepit christum honorifice in domum suam christus reprehendit eum pro compacionem ad magdalenam dicens. intraui in domum tuam aquam pedibus meis non dedisti. **Luca. vii.** Liberalis debet esse homo ad defendendum illos quos uidet iniuriam pati uerbis uel factis. sic liberaliter egit moyses filiam ietro a pastoribus defendendo. **Exo. ij.** Liberaliter epistola misit artaxerxis pro defensione iudeorum esdre sacerdoti. **Esdre. vii.** Christus liberaliter defendebat publicanos et peccatores appropinquantes sibi a murmuratione scribarum et phariseorum. **Mat. xii. Lu. xv.** Magda

Ienam xps defendit sorore conquerente phariseo murmante et
iuda pro effusione unguenti eam prodigam appellante. **Luce.**
vij. **M**ire liberalitatis fuit paulus qz seruū philomonis fugiti
uū liberauit a pena scribens p eo epistolā liberalitatis **ad phi**
lomonē. **L**iberales debēt eē homines ad ecclias ecclesiastica
sacrisia et ecclasticos seruitores bona tpaalia tribuēdo. qz spi
ritualia recipiūt in eis de. **S**ic liberales erāt filij q mēte pmp
tissima obtulerūt ad faciēdū op? tabernaculi. **Num.** **vij.** **A**d sa
crisita ecclie debem? eē libeāles. sic seleucus asie rex pstitit ad
sacrisia. **ii Mach.** **iiij.** **P**recepit rex darius reedificari tēplū et da
re sup? de arca reg. **p. Esdre.** **vi.** **I**n paupe maior v̄tus reputa
t? libeāli tas. iō duo minuta paupade posita i gazophilacio tē
pli muneib? diuitū pferūt. **Luc.** **xxi.** **L**iberalis dēt eē hō papi
b? et egenis elemosinas p xpi noie liberalit? largiēdo. nobilib?
aūt depaupatis p verecūdia mēdicare nolētib? magis piū est
eis largiēdo. **S**ic dō pcepit miphioseth q fuerat nepos regis
q in mensa sēper cōmēderet secū. **ii Regū.** **ix.** **Q**uidam homi viri
de isrl captiuos nudos vestierūt et illos qui ābulare nō poterant
ex mag? liberalitate imposuerūt iumētis. **ii Paralip.** **xxvij.** **J**ob
liberalis fuit ad paupes qui ait. **Cor** vidue cōsolatus sū. et pat
eram paupum. **Job.** **xxix.** **L**iberaliter magi xpo pannis inuolu
to in p̄sepio stabulo reclinato apertis thersauris suis munera ob
tulerūt. **Math.** **ij.** **S**aluator noster xps liberaliter pauit pau
pem turbam cuz non haberent qd manducarent. **Math.** **xiiij.**
Multum erat largus zachæus q dicebat xpo. ecce dimidiuz bo
norum meorū dñe do paupibus. **Luc.** **xix.** **R**eligiosis et p̄dicato
ribus qui sunt paupes xpi debent esse hōies liberales. sic lidda
purpurea liberalis fuit paulo predicanti. **Act.** **xix.** **N**aufragiis
et in periculo positis et depaupatis paulo et sociis barbari hu
manitatē maximam prestiterūt. **Act.** **xxvij.** **L**iberales dēt
esse homines nō auferēdo aliena. s; restituēdo ablata et remittē
do ablata et ea que de iure sunt sua. **I**deo dixit moyses regi **gebe**
on liceat nobis transire per terram tuam. non ibimus p agros
neq; per vineas nec bibemus aquas de puteis tuis. **Num.** **xxi.**
Rex cyrus remisit in isrl in vasa aurea q tulerāt nabuchodonosor
rex pater ei? **p. Esdre.** **p̄rio.** **T**hobias multum fuit liberalis ra
phaeli quē hōiez putabat offerēs ei oia q adduxerāt. **Thob.** **xij.**

in hoc magnam on
... dāui reddā
... in similitu
... **L**ibera
... nupcjs tā ex p
... libeāli tas ragu
... substance p doti
... in nupcjs h
... **V**in etiā debē
... non sic dim
... Magnā libera
... aqua uertit in
... nupcias filio
... nupcias non ec men
... debet esse hō
... elbandū pau
... iuueni vole
... omnia que h
... **B**arn
... ad pedes app
... anam et saphi
... sibi reseruaue
... **L**iberalis debz esse
... puniōem tena
... at almēta dau
... searius me
... salomoni et
... liberaliter rec
... sanitati **A**d
... liberales gebo
... ab al ppter suam te
... abigail supple
... **D**e loo
... multos stulte

Zachæus in hoc magnam ostendit liberalitatem quod dicebat. **S**i inquit aliquem defraudavi reddam quadruplum **Luc. xix.** Magna liberalitas apparuit in similitudine de seruo nequam cui omnia sunt dimissa **Mat. xviii.** **L**iberalis debet esse homo in matrimonijs desponsatione et nuptijs tam ex parte dantis quam ex parte recipientis vxorialis fuit liberalitas iacobus qui dando thobie filiam in uxorem dimidium sue substantie pro dotibus dedit ei **Thob. x.** **R**ex assuerus fecit liberale iuuenum in nuptijs hester quoniam eam desponsauit in uxorem **Hester. ii.** **V**iri etiam debent vxoribus esse liberales. ideo dixit assuerus hester vxori sue dimidium regni mei si petieris impetrabis **Hester. v.** Magnam liberalitatem ostendit christus in nuptijs quoniam deficiente vino aquam conuertit in vinum. **Jo. ii.** Valde liberalis fuit ille rex qui fecit nuptias filio suo et misit seruos suos vocare iuuuatos ad nuptias donec mense discubentibus fuerint implete. **Mat. xxii.** **L**iberales debent esse homines religiosi quoniam intrant religionem ad dimittendum vel dandum pauperibus omnia nichil sibi retinentes sic enim christus consuluit iuueni volenti esse perfecto dicens **S**i vis perfectus esse vade et vende omnia que habes et da pauperibus et veni et sequere me **Matthæi. xix.** **B**arnabas intrans religionem vendidit agrum et posuit ad pedes apostolorum precium eius **Actuum. iiii.** **M**ale successit ananie et saphire prefata religionem intrantibus qui partem precij sibi reseruauerunt et partem discipulis attulerunt. **Actu. v.** **L**iberalis debet esse homo si attendat liberalitatis remunerationem et punitionem tenacitatis etiam in presenti. **N**am quia berzelay prebebat alimentum david et hijs qui cum eo erant. dixit ei dominus. **V**eni et requiescas securus mecum in iherosolymis. **ii. Re. xix.** **R**egina sababa multum obtulit salomoni et salomon dedit ei omnia que petiuit. **iii. Re. x.** **D**ubius liberaliter recepit paulum et socios et paulus uxorem eius egra restituit sanitati **Act. xxviii.** **Q**uia viri socrot et phanuel non fuerunt liberales geedoni ab eo grauer sunt puniti **Judic. viii.** **N**abal propter suam tenacitatem que maximo fuit piculo nisi largitas abigail suppleuisset. **ii. Re. xv.**

De loquacitate mulierum.

Loquuntur mulieres stulte.

- Respondendo.
- Consulendo.
- Reuelando.
- Rixando.

Loquuntur mulieres stulte aliquando petendo et petitionibus respondendo. nam sara interrogata cur risisset invidiositer respondit non nisi Gen. xviii. Stulte loquendo petunt aliquando mulieres impossibilia fieri. sic Rachel dicebat iacob. Da michi liberos quia quasi haec in sua essent potestate. Gen. xxx. Stulta fuit peticio matris filiorum zebedae et ideo fuit a domino reprobata quia petebat ab eis quietem ante laborem. brauium autem cursu. coronam ante victoriam Math. xx. Importuna peticio ancille fecit petri negare saluatorem. math. xxvi. Multa verba stulta petendo et respondendo ante quam christum cognosceret dixit illi mulier samaritana Joh. x. **L**oquuntur aliquando mulieres valde stulte in consiliis pro se nescientes neque a prudentibus volentes addiscere sed suo proprio appetitui credere et stultis aliorum consiliis assentire. Ido eua stulte locuta est consulendo viro suo ut de vetito fructu manducaret. quia prius legis fuisse locuta cum serpente instruente facere malum. quam cum deo in oratione vel cum viro instruente ut ab eo reciperet dominium Gen. iii. Vxor anian audiens querimoniam viri de marthocheo stultum dedit viro consilium et ille stultus credidit ei dicenti Iube excelsam trabem parari Iester. v. De hac materia quere plura exempla de consiliis malis ca. xxxii. **L**oquuntur aliquando mulieres stulte reuelando secreta eis imposta que retinere non possunt. ideo stultum est viris eis reuelare secreta. Nam vxor sampsonis statim quando propositione didicit a marito in damnum eius alijs reuelauit inimicis Judic. xviii. Dalida sciens vbi esset fortitudo sampsonis statim illud reuelauit inimicis Judic. xvi. **L**oquuntur mulieres stulte aliquando rixando cum vicinis bonum ouertendo in malum. nam quia deus ex magno deuotione saltauerat ante archam. vxor eius promissa et quasi conuiciando dixit ei quod gloriosus est tibi die factus rex discopians se ante ancillas seruorum suorum. ii. Re. vi. Ancilla sare reprehensa a domina sua rixando dixit. amplius non videam te ex te filios interfectorum virorum tuorum Thob. iiij. Vxor thobie cum rixata ei conuiciando respondit. Vana facta est spes tua. Thobie. iiij. Vxor iob conuiciando ei dixit Benedic deo et morere. cui iob. quasi vna ex stultis mulieribus locuta est. Si bona suscepimus de manu domini mala autem quare non sustineamus? Job. ii.

De luxuria et incontinentia.

- Luxuria et incontinecia est.**
 - Causa homicidiorum**
 - Oodium domesticorum**
 - Origo multorum malorum**
 - Reatus magnarum penarum**

Luxuria occasio est et fuit homicidiorum et effusionis sanguinis. nam propter violentiam digne sicken et emor cum habitatoribus civitatis occisi sunt **Gen. xxxiiij.** Occasione uxoris leuite incredibiliter vexate luxuria multi homines interfecti fuerunt **Judic. xx.** Amon propter violacionem thamar sororis sue ab absalacoe in comuiuo est occisus. **ij. re. xij.** David propter pulchritudinem bethabee captus cum perditione homicidii perpetravit. **ij. re. xi.** Propter luxuriam herodis et herodiadis fuit Iohannes baptista nequiter decollatus in carcere **Mar. vi.** Quia ysboseth abner reprehendit quod ad cubinam patris eius fuerat ingressus facta est indignacio inter eos et ambo post tempus modicum fuerunt occisi. **ij. re. iij. et iij.**

Luxuria nulli patet. nam domesticus et familiaris est hostis et ideo multum tueri debet. nam deicit virtuositate potentes. sic deiecit sampsonem per dalidam **Judic. xvi.** Deprimunt sanctitate viuentes. sic depressit david per bethabee quam lauacrem aspexit. **ij. regu. xi.** Dirimunt probitate potentes. sic diremit holofernem propter iudith quam concupiuit **Judith. xij.** Decipit sagacitate prudentes. sic deceptus salomon est per mulieres quibus adhaesit. **ij. regu. xi.** Destruit honestate senescetes. sic destruxit duos senes propter susannam cuius pulchritudinem aspexerunt **Dan. xij.**

Luxuriam sectantibus multa mala et incommoda accidunt propter que luxurie vicium est ab omnibus omnibus presertim christi familiaribus detestandum de quibus quicquid consideranda sunt. Primum est diuina indignacio cum seueritate. nam causa diluuii videtur fuisse luxuria. quia omnis caro corruerat viam suam. ideo dixit dominus ad noe. delebo homines quem formavi **Gen. vi.** Secundum est dyabolica habitacio cum potestate. nam qui libidini vacant habent super eos demonia potestate **Thobie. vi.** Ob hanc causam peccerunt demonia inhabitare porcos id est luxuriosos **Math. viij.** Tertium est glorie celestis peruacio ex iniquitate. nam si uxores ducetes non fuerunt digni cena domini quid erit de adultis fornicariis et aliis generibus lasciuorum? **Luc. xiiij.** Quartum est temporalis substantie minoracio cum paupertate. nam filius prodigus dissipauerat substantiam luxuriose viuendo et cum con-

sumptissz omnia ipse cepit egere Luce. xv. Quintū est libidinis
accensio sine saturitate. nam luxuria nō extinguit ardorē libidi-
nis s; accēdit. idō dicitur cupiebat implere ventrē suum. i. cōcu-
piscenciā suā Lu. xv. **L**uxuriosi grauitur puniuntur a legibus
et a deo. idō cum relatum essz iude q; thamar ex adulterio cōce-
pissz ait. ducite eam vt oburatur Gen. xxxviii. Duo senes luxuri-
osi volētes susānam opprimē a populo sūt grauit lapidati. Da-
niel. xiiij. Grauitur puniuntur qui luxuriatur in sacro loco. Nam
tempe antiochi tēplum luxuria fuit plenū qd̄ fūme deo displic-
uit et idō eos graui acerbitate puniuit. ij. mach. vi. Mulier in
adulterio deprehensa mādabat a moyse lapidari. Leui. xx.

De maledictōe qua de? maledicit.

Laycos peccantib? :

Maledicit de?

Clericis male opantib? :

Morā facit penitētib? :

Maledicit de? laycos peccantes in cuius figura serpens q;
etiam ad peccandū induxit legit a dño maledict? Ge-
nes. iij. Sic detestatus est de? pctm̄ vt nō soluz pctōres s; etiā
alias creaturas in eoz ope maledixit. idō dixit ad e. maledicta
terra in ope tuo Gen. iij. Pctm̄ homicidij et effusionis sāguinis
innocētis sic deus abhorret vt eis specialiter maledicat. sic ma-
ledixit cayn et terrā que suscepit sanguinē fr̄is sui Gen. iij. Oci-
osos in ope vrbosos i lingua specialit dñs maledixit In cui?
figura maledixit dñs fiscalnee cū folijs sine fructu Math. xxi.
Terribilis erit illa maledictio in die iudicij. cū dñs dicz disce-
dite a me maledicti in ignē eternū Math. xxv. **M**aledicit
de? clericis et sacerdotib? male opantib? et eoz maledictō prior
est maledictōibus seculariū. idō lamētans iheremias dicebat
Repulit dñs altare suū maledixit sanctificacōi sue Treii. ij. Sa-
cerdotib? malis loqñs dñs p malachiā pphetam ait. maledicā
bñdictōib? vris Malachie. ij. Maledictōem tardat deus tāq;
misericors semp expectans reconciliacōem vel conuersionez pec-
catoris bñdictōem autē festine et liberaliter donat. idō de ma-
ledictōe dixit daniel ostendens tarditatē. stillauit sup nos ma-
ledictio Dan. ix. Qz autē largus fit ad bñdicendum ostēdit sa-
piens in ecclastico dicens. Benedictio illius quasi flui? mun-
dauit. Eccl. xxxix.

De maledictōe qua homo maledicit.

Maledictio hominū.

- Progenitorum fugienda:
- Filiorum cauenda:
- Prelatorum timenda:
- Hominiū malorum derimenda.
- Sorte punitorum ferenda:

Maledictio patris vel matris multū timēda est. qz sic benedictio patris firmat domū filiorū. sic maledictio eradicat fundamenta vt Eccl̄. iij. Timere debēt igitur filij parentes offendere ne maledicatur ab eis. Nā qz cham offenderat noe patrem eius ostendēs eius nuditatē et deridēs ipse et filij filiorū eius maledictōem acerbissimā incurrerunt cū dixit maledictus cham Gen̄. ix. Per locum a contrarijs videri pōt quātum timebant iacob et esau maledictōez patris sui q̄ ita erant solliciti p̄ benedictōe patris. Vnde iacob dixit matri. timeo ne pat̄ me putet me sibi voluisse illudere et inducat sup me maledictōem p̄ benedictōe Gen̄. xxv. Quia symeō et leui cōtra voluntatem patris occiderunt hilen. dixit iacob pater eoz. maledictus fuero eoz qz p̄tinax est et indignatio eoz qz dura est Gen̄. xlix.

Maledicere non debēt filij parentibus carnalibus nec subditi spiritualib⁹ prelati et patribus. nam q̄ maledicit patri vel matri morte moritur. qz non soluz p̄ carnali prē vel matre accipitur. s̄ etiā pro prelato et matre eccl̄a exponēdum est Leuiti. a. xx. Arguebant iudei paulū dicentes. fūmum sacerdotē dī maledicis. sed ille excusauit se dicens. nesciebam frēs q̄ p̄iceps esset sacerdotū. Actu. xxij. **M**aledictio prelatorum et excomunicatio timenda est siue iusta siue iniusta etiā si prelati sunt mali nam maledict⁹ erat quē balaam maledicere voluisset Numeri. xxij. Seruare debem⁹ mandata dei et eccl̄e ne maledictōem vel excomunicatiōem aliquā incurramus. nam multas maledictiones dedit moyses transgressoribus mandatorum dei Deut. xxvij. Josue capta iericho dixit. maledictus sit qui edificauerit iericho Josue. vi. Saul volens p̄sequi philisteos imprecatus est populo dicens. maledictus vir q̄ comederit panes vsqz ad vespertas donec vltiscar me de inimicis meis. p̄. re. xiiij. Instruendi sūt pueri ne derideāt platos et senes. nā pueris deridētib⁹ belli sui ip̄e maledixit et duo vr̄si de lacu exierūt et plurimos occiderūt

iii-re-iii. **M**aledictio male viuētiū quib? nō mōbit maledi-
 ctio ex officio timēda et curāda non est. sic sichimite int' epulas
 maledicebant abimelech Judic-ix. Multi obstinati quāto plu-
 ra picula patiunt pl? maledicūt qz maledictio curāda nō ē. nā
 obse ssi in turri a iuda maledicebāt ei. ii-mach-x. Nō fuit timē-
 da s; desiderāda illa maledictio quā pharisei debent ceco illūina-
 to a dño cū maledicētes ei dixerūt tu discipul? illi? sis scz x̄ que
 maledictō descēdat sup nos et maneat sp̄ Jo-ix. **M**aledicen-
 tes alijs sine cā maledictōib? et alijs penis puniūtur Ido dix-
it iacob p̄r suus bñdicēdo eū. q̄ maledixerent tibi sit ille maledi-
ct? Gen-xxvii. **G**olias cū maledixit dō in dñs suis in pximo
 occisus est ab eo. p-re-xxvii. **S**imeon q̄ maledixit dō fugientē ab
 absalōe. ii-re-xvi. **O**ccisus ē a salomōe. iii-re-ii. **S**ichimite ma-
 ledicētes abimelech fuerūt ab filr' interfecti Judic-ix.

De matrimonio.

Matrimonio iuncti
 debent habere.

- Juris equalitatem.
- In agēdis essentialitatē.
- Un? carnis pluralitatē.
- Diversi ritus p̄ceptitatem.
- Prolis tenere causalitatē.
- Honore sūmi dignitatē.
- Sāre fugere carnalitātē.

Matrimonio iuncti vir et vxor debent inter se habere eq̄-
 litatē. debz em̄ vxor viro suo esse sociā. nō dñā vel acil-
 la. ad qd̄ signū qd̄ dñs euam fecit de costa viri que ē in medio
 non in capite nec in pede Gen-ii. Quilibz tñ coniugum licz eq̄les
 sint debz alteri obedire et reuereri. nā sara obediebat abrahāe co-
 cans eū dñm et abrahā descendebat sare Gen-xii-xviii. et xxi.
Propter hāc causā scz equalitatē ad matrimoniū requiritur
 sensus ptis vtriusqz. Ido dixerunt parentes rebecca. queram?
voluntatem puelle Gen-xxiii. **E**t notandum est qd̄ ista equali-
 tas non est i sapiēcia animi vel pulchritudine corpis s; in equa-
 litate voluntatum ad bonum. **Y**mmo aliquādo expedit vt stul-
 tus ducat mulierē sapiētem. qz p̄ eam dirigitur et saluatur. vt
 patet in nabal stulto et abigail sapiente p-Re-xxv. **P**arētes sa-
 re mriomālem regulam sibi dantes. dauerūt eā diligere mai-
 tū. qz dilectio act? dñm̄is est. nō dixerūt timē qd̄ seruire est.:

Thob. x. Quātum ad actum cōiugalem iudicat apostolus equales vxorē et virum dicens mulier non habet potestatem sui corporis sed vir similiter vir non habet potestatem sui corporis sicut mulier. **p. ad Corinth. vii.** **M**atrimonio iuncti licet in multis debent esse equales in agendis tamen consulendis vir debet esse caput et mulier debet sequi virum. hoc autem volens ostendere deus fecit virum prius et mulierem de viro postea formavit **Gen. ii.** Ob hanc causam debent mariti vxores tanquam caput membra diligere sed secreta que ad eum pertinent nec alijs vult pandere vxori caueat reuelare eo quod mulieres non sunt bone secretarie nam quia sapientiam propositiōem reuelauit vxori quam parentibus noluit reuelare ipsa in damnum alijs pro palauit **Judicium. xiiij.** Sicut caput preualet ceteris membris sic vir quantum ad vxorem preualet omnibus videlicet filijs et consanguineis alijs. ideo dixit helchana vxori sue melior sum tibi quam decem filij. **p. Re. pmo.** Sicut membris fuit fidelitatem capiti sic vxor debet seruare viro suo sic susanna ut fidem thori seruaret integre se exposuit infamie atque morti. **Daniel. xiiij.** **M**atrimonio iuncti debent esse vnica vnice et vnica vnico. vir debet vnā solā vxorem habere et e contra. ideo dixit deus erunt duo in carne vna. **Gen. ii.** Ante diluuiū solus Lamech duas habuit vxores qui duplex homicidium postea perpetravit **Gen. xxiij.** In archa noe tot viros quam vxores iussit dominus preseruari ut esset vnica vnico et e conuerso **Gen. vii.** A cristo querentibus discipulis si liceret dimittere vxorem et ducere aliam quacūque ex causa respondit quos deus coniunxit homo non sepat **Math. xix.** **M**atrimonio iuncti non debent esse diuersi ritus nec diuersę sectę quia vnus alterum statim ad malū facit declinare. Nam iozani rex iuda ideo fecit malum et ambulauit in vijs achab quia filiam eius duxerat in vxorem ex quo apparet quod multum debet respicere ad parētes puellę qui ducit vxorem. **iiij. regū viij.** ideo filij transmigratiōis dimiserunt vxores alienigenas quas habebant **Esdre. x.** Propter hanc causam neemias increpauit ducentas alienigenas et verberauit **Ree. xiiij.** Si forte vult alius coniugium facere malū et pueri ritum sequendo vel alia mala committendo non debet alter sequi ideo male excusabant se mulieres translate in egyptū de idolatria quia sic videbant facere viros suos **Ihere. xliij.** Quia saphira et anania deserunt in malū ideo abo gūit fuit puniti.

Actu v. **M**atrimonium debent contrahere viri et mulieres non ad facietate libidinis sed ad dei laudem et pro ductoem prolis. Sic dixit sara filia raguelis dicens. **virum** cum timore tuo domine et non consensi cum libidine suscipere **Tlob-iiij.** Dixit angelus thobie in illis qui uxores accipiunt ut deum a se excludat et libidini vacent habz sup eos potestate demonium **Tlob-vi.** Honestissima causa ducendi exposuit angelus thobie dicens. Accipies uxorem cum timore domini et amore filiorum magis quam libidinis amore. **Tlob-vi.** Propter hanc causa noui coniugati prius deberent vacare domino operi quam operi coniugali sicut thobias qui prima nocte secunda et tertia docuit uxorem orare antequam coniungentur. **Tlobie viij.** Ille qui se excusauerat a cena qui duxerat uxorem non dixit habet me excusatum sed alij. quia status eorum qui ducunt uxores ut libidini vacent ita fortiter eos allicit ut sepe eos retrahat a diuinis **Lu-xiiij.** **M**atrimonium deus in veteri testamento et in nouo multipliciter honorauit. nam ordinem matrimonij in paradiso instituit quando mulierem homini sociauit **Gen-ij.** Destruente domino per aquas diluuij mundum solum matrimonio iunctos saluauit scilicet noe et eius uxorem et tres filios cum uxoribus eorundem **Gen-vij.** Matrem suam virginem christus voluit desponsari ut contra hereticos qui damnant matrimonium dicentes ipsius esse a dyabolo ipsum matrimonium commendari **Matth-p.** Matrimonialibus nuptijs christus cum matre et discipulis voluit interesse et ibi primum manifestum miraculum operari et ipsum matrimonium honorare **Joh-ij.** Celeste et spirituale conuiuium matrimonialibus nuptijs a domino factum. **Lu-xiiij.** **M**atrimonium repugnat adulterio quod est maximum vicium et grauiter punitur a deo et propter ipsum mala innumerabilia committuntur. **I**do egiptij magis detestabantur adulterium quam homicidium. nam abraham timebat occidi propter saram et cum esset sine viro pharaon cognosceret eam **Gene-xij.** Propter saram uxorem abrahe flagellauit deus pharaonem plagis maximis et abimelech pro somnum exterruit comminando **Gene-xij. et xiiij.** Ex adulterio nati ut plurimum sunt mali quia male nutriuntur. nam primus qui dicitur deum blasphemasse spurus fuit qui postea iubente domino fuit lapidatus **Leuitia-xxiiij.** **D**auid propter adulterium perditionem et homicidium perpetravit. **I**do filium abstulit ei deus **ij. Re-xij.** **H**erodias ut liberius adulterio

vacaret cum herode iohanni baptista qui eam de hoc uicio argu-
ebat fecit incarcerari et nequiter decollari Math. vi.:

De mendacio.

Mendacium

- Comittit graue transgressionem
- Permittit sepe deceptionem.
- Permittit mortis occasionem.
- Immittit metis perditionem.
- Obmittit bonam relationem.
- Admittit falsam assertionem.
- Submittit culpe confessionem.
- Et hic amittit retributionem.

Mendacium peccatum grauissimum est quod ueritati primo deo op-
ponitur qui est ueritas et uita Ita namque graue est me-
tiri quod iudas estimabat grauius metiri quam fornicari. ido de tha-
mar cum qua ex pacto fuerat fornicatus mittens ei edum et eam non in-
ueniens dixit mendacium non potest nos arguere Gen. xxxviii. Propter
grauitatem mendacii non licet alicui ex quacumque causa metiri licet
aliquando liceat expediatque ueritatem tacere. sic fecit samuel qui dixit ad
paterlandum domino ueni. licet ad aliud principaliter uenerat illud mi-
chilominus propones. p. Re. xvi. **M**endaces quoniam decipere audi-
entes. ido primum mendacium fuit a dyabolo per serpentem platum. s-
nequaquam moriemini. ut hominem decipiendo traheret ad peccatum. Gen. iii.
Sabaomite callide cogitantes quoniam iosue mendacio uoluerunt deci-
pere sed iosue usus bono consilio pactum inuitum non fregit et eos ut
meruerunt in seruitutem red egit. Josue. ix. **V**ir dei qui predixit
ieroboam destructionem altaris a falso propheta mendacio est dece-
ptus. iii. Re. xii. **M**endaces suis mendacijs homines ducunt
ad mortem ut patet in precedenti historia prima ubi vir dei decep-
tus mendacio fuit a leone occisus. iii. Re. xii. **P**rophete menda-
ces persuaserunt achab ut iret ad pugnam ubi ad mortem extitit
vulneratus. iii. Re. xxii. **V**erba que dixit iudith boloferno duxerunt
eum ad mortem pessimam. licet ipsa iudith propter suam intentionem
bonam quam habuit excusetur Judith. xi. **P**essimum mendaci-
um adinuenit amian ut possit occidere marcocheum Hester. 3.
Mendaces sunt homines perditores qui ut prodiciones uale-
ant adimplere pallio mendacii eas tegunt. sic antiochus post
mendacia uerba pacifica plaga ciuitatem percussit. p. mach. pmo

Alchimus p̄ditore volēs eē sūmus sacerdos iude mēdacit̄ de-
bebat. p̄-mach̄-vij. Rupit antioch̄ iuramētum ⁊ mādauit de-
strui inuz p̄-mach̄-vi. Bachibes ⁊ alchim̄ loq̄ntes mēdacit̄
factū statim aliter puerterūt p̄-mach̄-vij. Promisit demetrius
ionath̄e multa si liberat̄ ess̄; qui se postea alienauit ab eo. p̄mo
mach̄-ij. Proditore triphō mentitus est symoni q̄n argētū ⁊
obfides p̄ ionath̄e liberacone recepit q̄ postmodū ionath̄a ⁊ fili
os interfecit p̄-mach̄-xij. **M**ēdaces vt plurimū sunt accusa-
toēs alioꝝ ⁊ relatoēs nouoꝝ q̄ semp addunt aliqua referēda
sicut occaso vno de filijs d̄d ab absalone fama accusāciū ⁊ r̄fe-
renciū venit q̄ absalon omēs filios regis interfecit. ij-reḡ-xij.
Ab accusātibz paulū fuerūt multo cēs dicta mendacia sc̄z a
questuarijs Actu-xvi. Itē a quibusdā atheniensibz Act-xvij.
Mendaces pessimi sunt falsi testes qui mēdacijs suis ⁊ asser-
cionibz falsis multos faciunt iniuste cōdemnari. sic duo falsi te-
stes cōtra naboth̄ p̄ducti cum lapidari fecerūt eū blasphemasse
mendaciter asserētes. ij-Re-xxi. Detestabile mendaciū dixerūt
duo iniqui senes cōtra susānam falsum testimoniū p̄ferētes et
eam accusātes Daniel-xij. Falsū testimoniū dixerunt cōtra
ih̄m q̄ p̄ncipibz sacerdotū dixerunt. hic dixit possum destruere
templū dei. Mat̄-xxvi. Duo falsi testes qui locuti sunt cōtra
stephanum iniuste eū lapidari fecerūt Actu-vij. **M**enda-
ces sunt aliquę p̄sonę ⁊ specialiter mulieres excusātes se de ma-
lis opibus de quibz arguūtur. sic mentita est vxor abrahe timo-
re p̄territa non se risse mendaciter excusauit. Gen̄-xvij. Mul-
ta mendacia dixit pharao moȳsi se excusādo ne dimitter̄ popu-
lum Exo-vij. ⁊ x. Os illius qui mentitur occidit animā ⁊ ali-
quādo corpus sicut ananias ⁊ saphira se excusantes corā petro
dire mortis sententiā incurrerūt Actu-v. Mendaciū officiosū
remuneratum est in p̄nti sed non in futuro sic mendaciū obste-
triciū que dixerūt pharaoni vt filios israel puulos nō necarēt
Exo-p̄. Temporaliter remunerata est raab que mētita est officio-
se vt exploratores israel liberaret. Josue-ij. Officiose mentit̄
est chusi pro salute dauid dicens absaloni. sicut fui cum patre
tuo sic ero tecum. ij-Re-xvij. Mentita est illa mulier officiose
dauid que illos nuncios dauid sub velamine abscondito cōla-
uit. ij-regum decimo septimo.

De miraculis diuine potēcie.

**Miracula opera
tur deus.**

- Corpibus in celo stentoz.
- Angel minorib? more mistroz.:
- Artorib? igneis sepe passiuoz.
- Tenorib? aeris pductis vaporz.:
- A liquorib? aque que ius dat hu
midorum.
- Terra que cultoribus dat fructū
laborum.
- Bestiaz morib? atz iumētoz.:
- Ex pgenitorib? ortu filiorū.
- Saporib? hōiz deditis ciboz.
- Errorib? hōim in corrigētoz.
- Terrorib? hōim exitu belloz.
- Dolorib? hōim carnis egrotoz.
- Saporib? hōim morti deditoz.

Miracula facit de? in celo a celestibus corpibus inter q̄
miracula prināpiū fuit p̄ma creacio qn̄ deus celuz cre
auit in p̄ncipio a postea quarta die solē a lunam a stellas in si
gna mirabiliter ordiauit Gen. p. Ita fuit mirabilis mūdi cre
acio q̄ eius noticia nō potuit nisi p̄ reuelacōem haberi. Vñ gre
gori? sup ezechielē omel. p. de p̄teritis moyses p̄ph̄auit dicez
In p̄ncipio creauit deus celū a terram. q̄. nō q̄ p̄dixit futura.
h̄ q̄ p̄dixit occulta. hec grego. Stetit sol ad vocē iosue dicen
tis. sol cōtra gabaon ne mouearis Iosue. x. Valde fuit mirabi
le q̄ ad peticōem ezechie regis sol decē lineas retro cessit. iii. Re.
xx. a ysa. xxx vii. Stella q̄ in oriēte mirabiliter apparuit. ma
gos ad adorandū xpm̄ p̄duxit Math. ii. In xpi passione facte
funt tenebre sole miraculose obscurato. nā qz cum luna quita
decima die a sol in pte celi opposita non solet sol naturaliter ecli
psari. quod mirabiliter videns Dyonisi? in grecia dixit. aut de
us nate patif. a mūdi machina dissoluetur Math. xxviii. mā
ā. xv. In ascensione corpus domini miraculose est in celū ele
uatum Actu. pmo. Hora tertia factus est repente de celo sonus
a spiritussanctus de celo ueniens apostolos illustrauit Actuuz
secundo. Saulum miraculose lux de celo circumfulsit. a ipse ce
lenter celesti uoce obediuit. Actuum nono. **Mirabilia fecit**

deus in angelis et celestibus spiritibus quos tanquam ministros
in nostro ministerio deputauit. Vnde angeli loth de sodomis
mirabiliter eruerunt Genes. xix. Angelus ad locum sciendum
ueniens filios israel ad penitentiam imitauit Judicum secun-
do. Heliam fatigatum in itinere angelus pane et aqua subce-
rificio sustentauit. iii. Regum. xiiij. Puero territo ostendit helise-
us currum auxiliancium angelorum. iii. Re. vi. Resurgente cri-
sto angelus domini de celo descendit et custodientes sepulchrum
exterruit. Matth. xxviii. Apostolos in carcere sub publica custo-
dia positos nocte angelus domini miraculose liberauit. Actu. z.
quinto. Miraculose angelus liberauit petrum vincum cathenis
duabus et sedecim militibus custodientibus eum. Act. duodecimo. De
hac materia que multa de angelis bonis in omnibus distinctio-
ibus eius quibus de ministerijs angelorum multa dixi capitulo vnde
dico per totum. ¶ **M**iracula multa fecit deus in quatuor elem-
tis et ut facilius a legentibus miracula predicta valeant ordia-
te perquiri de quolibet elemento distincte et singulariter pertra-
ctemus. Primo namque mirabilia operatus est deus in elemento ig-
nis quando filios israel in columna ignis per noctem de egip-
tica seruitute eduxit. Exodi. xiiij. et xiiij. Helias ignem consu-
mentem holocausta miraculose a domino impetrauit. iii. Reg.
xxiiij. Ad vocem helie descendit de celo ignis et duos quinqu-
genarios deuorauit. iii. Regu. p. no. Ignis egressus a domino
sodomam et ciuitates quinqz et homines submergendo deuasta-
uit. Genes. xix. De turbidis impiorum ignis egressus multos
incredulos concremauit. Numeri decimosexto. Miraculum di-
gnum memoria fuit illud quod tres pueri in camino ignis arden-
tis laudantes et benedicentes deum illesi et incolumes perse-
bant. Dan. iij. ¶ **M**iracula fecit deus in aere et vaporibus ex-
istentibus in eodem. Nam egressos filios israel dominus in columna scili-
cz nubis per diem protegendo precessit. Exodi. decimo tercio. Lau-
uit manum moyses in aere et facta est grando qualis nunquam fu-
erat in egipto. Exodi nono. Pugnantibus quinqz regibus con-
tra iosue facta est grando sicut lapides magni super eos. Iosue
decimo. Orante helya annis tribus et mensibus sex aer pluuiaz
non dedit. iii. Regum decimosextimo. Rursum eo iterum orante
venit ex aere pluuia super terram. quarto Regu. decimo octauo. ¶

Dulcibus miraculum ostendit tribus discipulis in transfiguratione eius quoniam loquente domino nubes lucida obumbravit eos **Math. xvii. Mar. ix. Lu. ix.** In ascensione domini ca domini christus in nube a discipulorum oculis est susceptus **Actu. p.** ¶ **Miracula multa fecit dominus in elemento aque quoniam firmamentum fecit in medio aquarum. superiores aquas ab inferioribus dividens et postmodum ex aqua reptalia et volatilia in esse produces. atque pisces remittens gurgiti. aves in aere collocavit. Gen. p.** ¶ **Cum deus aquis diluuij tegetet omnem terram. Noe cum filiis et uxore in archa super aquas miraculose salvavit Gen. vii.** ¶ **Satis fuit magni miraculum quod dominus aquas egypti convertit in sanguinem Exo. vii.** ¶ **Mirabilia magna operatus est quando mare dividit et aque staret per muro a dextris et a sinistris donec filii israel libere transiret Exo. xiiii.** ¶ **Per lignum onisum a domino moysi aque amare miraculose sunt subito dulcorate Exo. xv.** ¶ **Aquam de petra durissima populo faciente deus miraculo produxit Exo. xvii.** ¶ **Ingressis filiis israel in iordane aque superiores steterunt inferiores vero in mare mortuum descenderunt. et sic ipsi per siccam et arenam alucem transierunt Josue. iii.** ¶ **Helias suo pallio tangens aquas iordanis ipsas dividens libere pertransiit. iij. Reg. ij.** ¶ **Fecit idem heliseus virtute divina ferrum gravissimum natere super aquas. iij. Reg. vi.** ¶ **Tempestate in mari dormiente domino commota ad eius imperium mare quieuit. Math. viii.** ¶ **Ad preceptum domini discipuli reti amittentes in mari plenum magnis piscibus extraerunt Job. xxi.** ¶ **Dominus in his miraculose super aquas maris ambulavit Math. xiiii.** ¶ **Miracula multa operatus est dominus in elemento terre quoniam animalia produxit. ea et hominem de eius limo habita de liberatione produxit Gen. p. et ij.** ¶ **Grande et terribile miraculum fuit quod terra se aperuit et dathan et abiron deglutavit Num. xvi.** ¶ **Non fuit parvum miraculum quoniam illi de nazareth ira repleti dominum precipitare voluerunt cum inter eos ambulans se abscondit. et secundum Bedam. Terra et lapides cedentes corpori suam ymaginem tenuere impressam Luce. iiij.** ¶ **In passione domini terra tremuit. petre scisse fuit et aperta lapidea monumenta Math. xxvii.** ¶ **Resurgente domino factus est terra motus cuius timore exterriti fuit custodes Math. xxviii.** ¶ **Paulus et sylva reclusis in carcere terremotus factus est et vincula fuit soluta Actu. xvi.** ¶ **Miracula fecit deus in animalibus ferocibus**

atq; filuestribus et aliis qm pluuib? contra naturā ipsorum mi-
racula opando. Nā balaam cum iret ad maledicēdum populū
dei fuit ab azima qm feriebat stimulatō redargut? Nūi. xxi.
Ad helyam pfugum a fatie iezebel coui carnes et panes q̄tā
die deferebāt iiij. Re. xvij. Danieli posito in laai leonū mirā mā
suetudinē leones oñderūt. Dan. vi. et xiiij. Discis q̄ ionā nauis a
gū deuorauit per tridū ipsū conseruauit incolūmē ipsū post tri-
dū liberū i litore euomendo. Jone. p. et ij. **M**ulta miracula
operat? est dominus in hoib? in quibus ē miracula opatus et
p̄rio in natitatibus. Miraculose est nat? ysaac per repromissio-
nem a dño reuelatam. Gen. xxi. Sampson miraculose concipi-
tur cū eius conceptio ab āgelo pentibus nuntiat. Judicū. xiiij.
Filius mulieris funamitis fuit per helizeum a domio precibus
impetratus. iiij. Re. iij. Angelus dñi qui apparuit zacharie io-
hannem miraculose nūtiavit nasciturū. Luce. p. Pū mirum et
valde dulce miraculū qd̄ cr̄stus deus et hō conceptus et natus
est de uirgine quod miraculū annūtiandum iohannes in ma-
tris utero exultauit. Luce p̄rio. **M**iracula fecit de? in homibo
eos abis et potibus nutriendo et alia que ad corporis uitam p̄ti-
nent largiendo. Ideo deus vniuersorū fructus lignorū homini
in paradiso tradidit ad uiscendū et lignum uite in medio paradisi
ut pomum uetitū derelinquens et lignum uite cōmedens uiue-
ret in eternū. Gen. ii. Dedit domin? populo coturnices et māna
ad manducandum et aquā similiter ad bibendū. Exodi. xvi.
et xvij. Misit deus carnē in hūdantia filijs israhel fragrantibus
in deserto. Nūi. xi. Quadraginta annis eduxit domin? filios is-
rahel per desertum et nō sunt attrita uestimēta eorum nec calia-
menta eorū uetusta te consumpta. Deu. xix. Preparauit domin? a-
bos helye esurienti per uiduam sareptanā cui farinē ydria non
defecit nec est olei lechitus d̄minut? iiij. Re. xvij. Per helizeū
augmentauit domin? oleū mulieris debitis obligate i subsidū
iiij. Re. iij. Deficiente uino in nupcijs aquam couertit in uinū
dominus ubi operatus est primum miraculū. Johānis. ii. De
paucis pambus et piscibus dominus multa milia populi dua-
bus uicibus satiavit et multas reliquias fragmentorū apostoli
collegerunt. Mathei. xv. Marc. vi. Joh. vi. Luce. ix. **M**ira-
cula operatus est dominus in hominibus eos diuinis miraculis

congrēdo et puniēdo. **nā** qz omnis caro corrupat viam suā homi-
nes diluuij iundacōne purgauit. **Gen vii.** Peccatū supbie tur-
rim edificatū deus liguarū diuisione puniuit. **Gen xi.** Scelus
sodomorū ab hōmabile a dño fuit diuina vltiōe correptū. **Gen
ix.** Propter punitionē chore et cōplicū eius multa fuerūt mira-
cula ppetrata. **Qui xvi.** Propter duritiā pharaemis nolētis di-
mittere populū multa miracula facta sūt. **Exo. vii** et pluibz sequē-
tibz. Propt archā captam puniēs dñs philisteos et est multa
miācula opat. **p Re. iiii. v. et vi.** Exercitū regis sine neq̄ter ope-
ratem dñs cecitate percussit. **iii Regū vi.** Heliodorus volēs expo-
liare tēplum miāculo se fuit acris verberat. **ii Machi iii.** In fi-
gura hominū siue bonorū opū maledixit deus ficulnee et fuit sub-
ito arefcā. **Math xxi.** Helimā magū resistantē apostolus pau-
lus puauit lūne oculorū. **Actū xii.** Cū qdā in nomine domi et
pauli derisive demōz adiuāret demō ipse isiliuit extra eos. **Act.
ix.** Miracula multa fecit dominus in homibz bellis et terroribz
rextatis ab alijs eos defēdo miācul et alios opprimdo. **Nā p?**
septem circūit. **iericho** muri fūditus corruere. **Josue vi.** Im-
misit dominus gladium in castris madian et mutua se cede cede-
tes. **Jud vii.** Jonathas et eius armiger percusserūt tot hōmes
q̄ factum est miāculum et turbata sūt castra. **p Re. xiiii.** Mag-
num fuit mirum q̄ dauid philisteuz in funda et lapide supera-
uit. **p Regū xvii.** Obsidente iherlm rege sennacherib cētum q̄
quagintaquin qz milia hominum sunt percussi. **iii Regū xix.**
Aduersarij iosaphat in semetipsis conuersi mutuo se vulneri-
bus conāderunt. **ii palipo. xx.** Propter auxiliū datum a dño
sex milia hominum centumvigintamilia perierunt. **ii Macha-
viii.** **Miracul**a seu mirabilia fecit dominus in hominibus do-
lentibus seu infirmantibus quacunqz infirmitate fuerunt gra-
uati. In cuius figura percussi filij israhel a serpentibus per serpe-
tē enim qui cristum sine veneno peccati peccatoribus similem
figurabat sunt a dolouribus liberati. **Numeri xxi.** Helizeus na-
aman leprosum in iordanis flumine septena lotionē sanauit.
iii Regū v. **Tobias** quatuor annis cecus felle piscis est mira-
culose curatus per angelum. **Tob xi.** Xpus multos egros sa-
nauit a varijs et diuersis lāguoribus. leprosum quēdaz sanauit
cū de nocte descēdēt. **Math viii.** Decē leprosos cū ingredēt q̄

dam castellum de quibus solum vnus reuerfus reddidit laudez
deo. Luce. xvij. Demomacos octo liberauit. de duobus dicitur.
mathei. ix. de tercio. Luce. iij. de quarto. Mathei. xij. de quinto.
Luce. xi. de sexto. mathei. xvij. et Luce. ix. de septimo. Marc. ix.
als p̄no. et Luce. iij. de octauo. Matth. xv. Similiter vndecim
infirmos sanauit. scz socrū petri a febribus. mathei. viij. parali
ticū iacentem in lecto. mathei. ix. paralicum per tectum dimis
sum. Marc. ii. ydropiciū. Luce. xiiij. habentem manum aridaz
mathei. iij. languidum ad piscinam. Joh. v. incuruatam muli
erem. Luce. xij. seruum centurionis. Matth. viij. surdos fecit au
dire et mutos loqui. Matth. ix. filius reguli qui post ināpiebat
mori. Joh. iij. mulierem fluxum sanguinis patientem. Matth.
ix. Marc. v. Et malchum seruum principis sacerdotum cui pe
trus auriculam amputauit. Luce. xxij. Petrus sanauit clauduz
Actu. iij. et paralicum iacentem in lecto. Act. ix. vmbra petri sa
nauit infirmos. Act. v. Philitippo predicante multi sanati sunt
Act. viij. In c̄itate listris paulus claudum ex vtero matris sa
nauit. Actu. xiiij. puellā a spiritu phitomico liberauit. Act. xvi.
fudaria et vestes pauli languores curabant. Act. xix. et ipse pa
trem publii febribz et dissenteria laborantem facta orōne sana
uit. Act. xvij. **M**iracula facta sunt virtute diuina super vobz
mortuis eos suscitando. Sic helias filium mulieris matris fa
milias eius hospitem a mortuis suscitauit. iiij. Re. xvij. Helise
us filium mulieris sunamitis suscitauit a mortuis quez ei fuis
precibz a domino ipet rauit. iiij. Re. iij. Ossa defuncti cadaueis
tāgens ipse heliseus defunctz protinus r̄surrexit. iiij. Re. xiiij.
Saluator noster tres mortuos suscitauit scz filiam archisina
gogi in domo patris. Matth. ix. Marc. v. et Luce. viij. filium
vidue exz portas delatum. Luce. viij. Et lazarum quatrduanū
iam fetidum et ligatum. Joh. xi. In passione domi inter alia
signa miraculorum multa corpa sanctoruz surrexerunt. Matth.
xxvij. Ipse saluator etiam mirabiliter surrexit a mortuis appa
rens mulieribz. Matth. xxvij. Et discipul clausis ianuis. Jo
hānis. xx. Petrus vocauit thabitā mortuam et illa aperuit oci
los et resedit. Actu. ix. Cum paulus predicaret cecidit in fene
stra tercii cenaculi adolescēs et sublatuſ est et mortuus ad quoz
descendens paulus in nomine domini suscitauit. Actu. xx.

De morte cōmuni

Ex p̄tō in orbem introiuit.

Mors

Vite carnis dedit? timet lō dū vīuit.

Sed veritate p̄ditus xp̄m exquisiuit.

Quā p̄ssure deditus valde cupiuit:

Mortis sententiā homo p̄ peccatū incurrit. quia dyabolus motus inuidia mortem parauit. Inuidia enim dyaboli mors intrauit in orbem terrarum. **Sapientie. ij.** Non solum sc̄dm corpus sed sc̄dm animā homo moritur p̄ peccatum. Nam dictum est p̄mis pentibus. quacunqz hora comedentis id est mandatū hoc transgressi fueritis: morte moriemini. **Gen. ij.** Longa vita videbat esse merces custodie legis vnde longeuo viuetis tempe. **Deut. xxij.** Ob hanc causam ob memoriaz q̄ patres nostri peccauerunt a mortem incurrerunt post descriptionem vite quilibz ante diluuium dicat a mortuus est. **Genesis. v.** **Mors** timenda est sc̄dm carnem cum sit finis cōmūz terribilium. patres em̄ antiqui qui mortē timebant cum ratione horribilitatis eius. tamē quia non poterant in celum ascendere donec saluator noster ascendit qui aperuit ianuam paradisi. iō loth timuit ascendē montē ne forte apprehenderet eū malum a moreretur. **Gen. xix.** Quāuis moyses seruus dñi vellet domino obedire. tamen videtur q̄ libenter vixisset si dominus voluisset. Vnde dicit iustus est dominus? ecce moriar in hac humo. **Deut. xiiij.** Ezechias rex magnus iustus a bonis audita mortis sententiā ab ysaiā p̄pheta voce lacrimabili p̄ prolongacōe vite dominuz rogauit. **Isa. xxxv. iij.** **Reg. xx.** Iheremias suppliciter rogauit sedechiā ne eum occideret a similiter ne in carcere moreretur. **Ihere. xxxvij.** Ante aduentū spiritus sancti mortē timebāt apostoli. nam in passione dñi oēs fugierūt. **Matth. xxvi.** **Mors** bona a in bono statu hominis est appetēda. aliqñ etiā mali desiderant bene mori sic balaam dicebat. moriatur anima mea morte iustorum. **Numeri. xxij.** Tobias iustus mortē desiderabat dicens. p̄cipe in pace reponi seu recipe spiritum meū. **Tobie. iij.** Apostoli sic sunt post aduentum spūs sancti confortati vt mortē a verbera non timerent. vñ legit in actibz ap̄loy. Ibant apostoli gaudentes a cōspectu cōsiliū qm̄ digni habiti sunt p̄ nomine ihu a tumeliā pati. **Actu. v.** Desiderabat paulus mortē cū

dicebat in iherosolimis non solum ligari sed etiam mori cupio pro nomine
 domini ubi cruci **Actu. xxi.** Item dixit si dignum morte aliquid feci non re-
 cuso me mori **Actu. xxv.** Alibi dixit Cupio dissolui et esse cum cri-
 sto. **Morte desiderat homines cum aliquas graues sustinet passi-**
ones ut ab eis aliquid eruatur sicut helias sedens sub iumpeo peti-
uit anime sue ut moreretur. iij. Re. xix. Post contumeliam ab ancilla
 receptam orauit sara dicens peto domine ut de vinculo impropij huius
 me eripias **Gen. iiij.** Jonas afflicto? afflictio magis et irata? ora-
 uit dicens tolle quoniam anima mea a me quoniam melior est michi mors quam vi-
 ta **Jone. iij.** Per mortem crucis quam saluator noster sustinuit. ostendit
 quod non solum mortem sed etiam omnem generis tribulationis christianus sustinere debet
 libenter. **mat. xxvii.** Quamuis paulus vitas infidias et de ciuitate in
 ciuitate fugeret persequentes non timore mortis hoc fecit sed furor cordis
 ut exemplum preberet se utilitati maioris resuarum. **Actu. p. totum.**

De morte horrenda malorum.

Morte horribili moriuntur.

- Homicide:**
- Tyranni.**
- Luxuriosi.**
- Requiescenti.**
- Sacrilegi:**
- Parentes negligentes.**
- Mali consiliarij.**

Morte horrenda moriuntur homicide aliorum sanguinem effu-
 dentes. sic cayn qui fratrem suum occiderat fuit a lamech
 postea interfectus? **Gen. iiij.** Pharaon qui submergi fecerat pueros
 hebreorum in mari cum exitu suo est submersus **Exo. xiiij.** Adonapbo
 seth qui manuum summitates et pedum absciderat ab alijs similiter ipse
 prescius est **Judic. p.** Sebee et salmana qui fratres occiderat gedeon
 a gedeone filiter sunt occisi **Judi. viij.** Abimelech qui lxx. fratres su-
 os per lapidem occiderat fuit ab una femina percussus mole fragmie et
 interfectus? **Judi. ix.** Adolescens qui saul se dixerat occidisse fuit deo
 iussu interfectus? **ij. re. p.** Latrones qui occiderunt ysaia seth fue-
 runt a deo intercepti. cui crediderunt placere. **ij. re. iij.** Joab qui
 duos viros perdidit occidit fuit salomonis impio interfectus? **ij.**
re. ij. Zabab qui occidit heliam regem per octo dies in palatio se obussit
ij. re. xvi. Achab qui iniuste fecit lapidari naboth canes eius san-
 guinem potauerunt. **ij. Regum. xxiij.** Jezabel homicidam iehu

precipitari mandauit equorū pedibus conculcari. iii. Regū. ix. Athalia que omne semen regū extirpauerat. ipsa valde turpiter est extincta. iii. Re. v. decimo. Andromachus in eodem loco occubuit occisus in quo fecerat onyami trucidari. ii. mach. quarto. **M**orte horreda moriuntur tyranni qui alios iniuste opprimere detestantur. nam syzara tyrannus crudelis per manū femine clauo et maleo est confossus Judicū. iii. Saul qui iniquus persecutus est dauid seipsum proprio gladio interfecit. p. Regū. xxxi. Impius benedab a seruo suo asabele fuit dei iudicio iugulatus iii. Regū. decimo. Joas tyrannus ingratus qui fecerat zachariam lapidari. fuit a propriis seruis interemptus. iii. Regū. xii. et ii. Paralip. xxiii. Holofernes qui multa vastauerat per manū femine. capite truncatus est. Judith. xii. Superbus tyrannus aman qui se fecerat adorari fuit suspensus patibulo quod perauerat mardocheo. Hester. vii. Antiochus qui multorum viscera torserat est dolore viscerum interemptus. ii. mach. ix. Jason qui fratrem captiuauerat et multos expulerat per regem est mortuus et non sepultus. ii. Mach. v. **M**orte horreda moriuntur luxuriosi et maxime qui deseruiunt horrede luxurie. Nam quoniam omnis caro corruerat in luxuria vias suas. facte sunt aque diluuii ex quibus sunt mortui omnes homines super terram Gen. vii. Super somniam pluit dominus sulphur et ignem et subuertit nephaias ciuitates Gen. xix. Filii beniamin qui uxorem leuite turpiter deluserunt. etiam crudeliter sunt destructi Judicū. ii. Amon qui sororem suam oppresserat ab absalone in conuiuio est occisus. ii. Regū. xii. De hac materia quere capitulo. lxxviii. de luxuria. **M**orte turpissima moriuntur qui deum nequiter offendunt. Nam nadab et abiu contra dei voluntatem ignem alienum offerentes sunt ab ignis incendio concremati Leuiti. x. Blasphemus qui nomen domini blasphemauerat a populo lapidatus est Leuiti. xxiii. Chore dathan et abiron qui contra deum et moysen insurgabant absorbit eos terra viuos Num. xvi. Goliath superbus et dominum blasphemans dauid proprio gladio interfecit. p. Re. xvii. Sennacherib blasphemans deum post fugam a propriis filiis est occisus. iii. Regū. xix. Sedechias rebellis deo fuit. ideo vidit filios occidi ante se et ipse malo exitu clausit vitam. iii. Re. xxv. Alcimus dei aduersarius percussus est palis grauissima mortuus est cum tormento. p.

Mach. ix. Herodes qui sibi diuinas vsurpauerat laudes paf-
 sus a vermibus expirauit **Actuuz. xij.** **M**orte horrenda mori-
 untur sacrilegi et raptores. nam achar q̄ tulit de anathemate ie-
 cho diuino iudicio fuit lapidatus a populo **Josue. vij.** Simili-
 ter sacrilegus menela? turri altissima est p̄cipitatus. **ij. mach.**
iiij. **Lisimach?** sacrileg? digne iuxta etarū ē occisus. **ij. mach.**
iiij. **Anania** et **saphira** fraudātes de p̄cio agri qd̄ iam dño erat
 debitum dei iudicio morte subitanea sūt puniti **Actu. v.** **M**or-
 te horrenda moriuntur p̄ntes qui non corrigūt filios suos delin-
 q̄ntes et filij sp̄ualibus p̄ntib? non obediētes vel eos in suis se-
 nectutib? deridentes. nam qz hely nō correxit filios acriter de
 eorum sceleribus de sella cadens fractis ceruicib? expirauit **S**i-
 militer et eius filij duo ei non obediētes in bello mortui sūt. **i.**
Re. iiij. **Absalon** nō solum nō obediens sed p̄seq̄ns patrem suū
 capillis herens querui lancea fuit p̄foratus. **ij. Re. xvij.** **D**ue
 ri male nutriti qui deridebant helizeum ab vris sūt dei iudicō
 deuorati. **iiij. Re. ij.** **V**irum qui noluit credere helizeo cōcilauit
 turba in ciuitatis exitu. **iiij. re. vij.** **Balthasar** qui nō fuit p̄ris
 exēplo correptus post manū scribētis ad portam als ad parie-
 tem fuit ea nocte penaliter interfec? **Dan. v.** **M**orte horren-
 da moriuntur cōsiliarij mali suadētes mala et falsa testificantes.
 nam achitofel qui cōtra dauid dedit malū cōsiliū laq̄o se su-
 spendit. **ij. re. xvij.** **Syba** qui cōmouit populū cōtra dō fugiēs
 in abela als i euola fuit decapitatus. **ij. Re. xx.** **Falsi** accusatores
 danielis fuerunt a leonib? deuorati **Dan. xiiij.** **Duo** senes testel
 falsi dep̄bēsi a puero daniēle iuste a populo sūt occisi. **Dan. xiiij.**

De morte p̄ciosa iustorū :-

Moriuntur p̄ciose qui viuūt. **Innocēter.**
Paciēter.
Decēter.
Sapienter.

Morte p̄ciosa moriuntur m̄rtires qui pro eorum inno-
 cēcia vel pro iusticia vel fide sustinente passiones. sic
 abel a cayn innocēter interfec?us est **Genes. quarto.**
Miserunt imp̄ij lapides in zachariam filium ioiade et cū m̄r-
 turem fecerunt. **ij. palipo. secūdo.** **Judas** dixit si appropinquat
 tempus moriamur et nos in virtute auz nr̄is fratibus. **p̄m̄o**

p Mach ix. Post tormenta mortu⁹ est eleazarus exempluz for-
titudinis derelinquens. **ii Mach vi.** Septem frēs cum pia ma-
tre eorum morientes pro legib⁹ exempla similiter reliquerunt
ii Mach vii. Pro virtute et honestate fuit iohannes baptista
ppter herodiadem decollatus. **Math vi.** Stephan⁹ plen⁹ spi-
ritu scō ilxsum vidit quādo fuit a pscutoib⁹ lapidatus. **Act.**
vii. De hac materia loq̄tur. **Augustin⁹ iiii de cōtate dī** dicens
q̄ deus tātam contulit fidei grām vt mors q̄ vite contraria con-
stat esse instrumētum fieret per qd̄ tñfretur ad vitā. **Morte**
p̄tiosissima moriūtur hōines tribulati suas tribulacōnes et pas-
siones paciēter et sine m̄mure tolerātes. **Ideo** iob in ablacōne
rerū et perditōe filiorū et infirmitate corpis sic ptulit patient^r
vt in hīs om̄ibus nō peccaret. **vixit** post flagella centū et xl. an-
nis et filios filiorū suorum vidit vsqz ad quartā generatiōez et
mortu⁹ est senex. **Job xlii.** **Lazarus** paup^r et plen⁹ vlcēbus
mortu⁹ in sinū abrahe ab āgelis ē deportatus. **Luce xvi.** Qua-
liter cūqz vixeat latro q̄ pepedit a dextris xp̄i qz penā crucis pa-
ciēter sustinuit dixit. nos digna factis recipim⁹. **felicat** mortu⁹
est. **Luc xxiiij.** **Saluator** noster p⁹ multas tribulatiōes mori-
ens datri felicat spūm cōmēdauit. **Job xix.** Et ita oportuit pa-
ti xp̄m et sic intrare in glām suam. **Luce xxiiij.** **Morte** precō-
sa moriūtur hōines qui in mūdo bñ vixerunt. **Nā** non potest ni-
si feliciter mori qui bñ vixit. **Nā** scd̄z **augustinum** mala mors
putāda nō est quāz bona vita p̄cessit. **Sic** ambulauit enoch
cū deo et tulit eū deus. **Gen v.** **Abrahā** mortuus est in senedu-
te bona perfecteqz etatis. **Gen xxv.** **Cōpleti** sunt dies ysaac. cō-
tum octoginta ānorum cōsumptus qz etate mortuus est. **Gen.**
xxxv. **Aarō** cū expoliāuit vestē induit eleazarū et obiit. **Qui xx.**
Mortu⁹ est seru⁹ dñi moyses iubēte dño et eum dñs sepeliuit.
Deutro. xxxiiij. **Currus** et equi ignei diuiserūt helyam a b heli
deo felicat assumentes. **iiii. Regū ij.** **Morte** p̄tiosa moriūtur
hōines q̄ cum bona cōgincōne decedūt eorū familias instruētes
Sic iacob finita istructiōe filiorū collegit pedes super lectum et
obiit. **Gen xlix.** **Cum** instruxisset ioseph fratres qz ossa eius a-
sportaret quādo egrederetur de egipto ad terram p̄missionis
mortuus est in pace. **Gen quinquagesimo.** **Dauid** post istructi-
ōez filij et facta oratione in bona obiit senectute. **p palixpo xxi**

Thobias ppe est interit? meus. **T**hob. xiiij. **M**athathias p? amonitione filioru appositus e ad patres suos. p. **M**acha. ij.

De multitudine in alorum.:

Multo plures sunt:

Damnati qm saluati:

Luxuriosi qm casti:

Infideles qm fideles:

Contra iustitiam

qm pro iustitia:

Multo plures sunt homines dānati et filij dyaboli qm dei. In cuius figura ples erāt filij ysmabel q̄ ysaac. **Gen. xxv** Sexcenta familia virorum quingenti quingenta numerati fuerunt. **Nūi. p.** de quibus solum duo scz caleph et iosue terraz pmissiōnis itrauerūt. **Nūi. xiiij.** In cuius figura maior ps filicū ista bel erāt samarie. qz decem tribu. minor autē in regno iherusalem scz due pāse. **iii. Re. xiiij.** **M**ulto plures sūt luxuriosi et carnales hoies q̄ honesti et casti. Nā tpe diluuii solū octo inuēti sunt scz noe et vxor et tres filij eius et vxores eorūdem ois alia caro cor ruperat viā suaz. **Gen. vi.** In cuius figura abraham ples filios hūit de cethura q̄ de sara. **Gen. xxv.** In quinqz citatib? soto morū nō sunt inuēti decē viri q̄ carnis vitio cōtaminati nō eēt. lux uiosorū maxima multitudo. **Gen. xviii.** **M**ulto plures hoies sūt infideles qm fideles deo et dñs seculaibz et platis et fribus et amicis. Nā int frēs iosue q̄ erāt vndecā solū duo fuerūt eū liberare volētes ceteris pcuratib? eius mortez. **Gen. xxxvii.** Misit moyses exploratoēs duodecā ad terrā pmissiōnis h̄ tm duo scz iosue et caleph fidelit̄ pegerūt. **Nūi. xiiij.** Plures erāt auz ab salone regnū prīs sibi iuste vsurpātes qm fideles cū dauid iusticia rōnabilit̄ regnāte. **ii. Re. xv.** Cū esset ierusalē maxima multitudo clamātū dimitte barrabā et dominū crucifige nō est inuent? vn? fidelis q̄ peteret dominū relaxāi. **Joh. xix.** Quidā iudei dixerūt rome paulo. notū est nob? qz vbiqz xpianorum secte cōtradiat. **Act. xxviii.** **M**ulto plures sūt hoies bellantes cōtra iustitiā p tirānis qm pugnando p iustitiā defēdendo oppres sos. Nā tantus bellatorum exercitus erat sine contra israhel qz puluis samarie non sufficiebat suis equis. **fāo Regū. ij.** Tātus erat exercitus holofēnis vt sicut locuste terram opairēt. **Judith ii.** Nō remanserunt cum iuda nisi octuaginta viri et in exercitu

bachidis et alchimi proditoris vigintimilia hominum pugna
torum. 1 Machabeorum. ix.

De obedientia et subiectione.

Obedire debz ho. Deo no getib? ei oppositis.:
Presidentibus sibi ppositis.
Parentibus nisi pacis saluti opposi
tis. Fis patetibus atqz ppositis. Cis.
No differetibus mois ppositis.
Magna iubentibus sibi repositis.
Ad plenu sicut decz viatoris.
No obsequentibus mal' expositis.

Obedire debemus deo magis quam hominibus qui nobis precipiunt contraria ad salutem. Unde mathathias dixit nuncio regis anthiochi. et si omnes obeduerunt anthiocho ego et filii mei obedimus deo. p. Mach. ij. Unus illorum septem fratrum qui noluerunt obedire regi ut carnes porcinas contra preceptum domini comederent dixit. parati sumus mori potius quam transgredi legem dei. ij. Mach. septimo. Petrus et iohannes principibus sacerdotum precipientibus ne in nomine ihesu loquerentur. taliter responderunt. si iustum est vos potius audire quam deum iudicate. Actuum quinto. **O**bedire oportet prelati siue ipsi boni fuerint siue mali dummodo ipsi bona precipiunt. Ideo dixit christus super cathedram moysi sederunt scribe et pharisaei scientes omnia quecumque dixerint vobis facite. Math. vicesimo tercio. Cornelius dixit beato petro quem dominus prelatum reliquerat. omnes nos in conspectu tuo sumus parati obedire quecumque precepta sunt tibi a domino. Actuum decimo. Paulus eligens sibi in socium barnaban pambulabat confirmans omnes ecclesias et precipiens obedire preceptis apostolorum. Actuum decimo quinto. **O**bedire debz homo parentibus si non precipiant que contra salutem sunt. Ideo dixit paulus. Obedite filii parentibus vestris in domino Colo. iij. Sic ioseph obedivit patri suo mittenti eum ad fratres suos quibus prius accusasset eos ex quo timere poterat nec propter hoc obedientiam recusavit. Genes. tricesimo septimo. David iam unctus in regem obedivit patribus et fratribus victualia deportando. p. Re. decimo septimo. Tobias iunior dixit patri omnia que precepisti faciam pat' mi. Tobie. quinto. Patris

eciam qui remanent loco patris obedire debent. sic hester obedi-
ebat in omnibus marдохaeo sicut quando nutrebat eam puellam. **He-**
ster. ij. Descendit puer ihesus cum maria et ioseph in nazareth et
erat subditus illis **Lu. ij.** **O**bedire debet homo non solum lin-
gua sed etiam opere. nam magna obedientiam promiserunt filii israel di-
centes omnia que precepit nobis deus faciemus statim. postea contra-
ria facientes. **Exo. xxiiij.** De obedientia verborum non factum propositum
deus exemplum duorum filiorum quorum unus dixit se iterum et labo-
raturum in vineam et non iuit. alius negavit et iuit **Math. xxi.**
Obediendum est prompte non perastinandum. sic noe sponte obe-
diuit deo in omnibus que precepit sibi **Gen. viij.** Ad placationes assu-
pti debent quantum potest rennuere ex humilitate sed ad voluntatem
maioris postmodum obedire. **Exemplo moysi qui quinquies se**
excusauit de ducatu populi postea humiliter obediuit Exo. iij.
et iij. filii israel ad preceptum domini prompte erigebant tentori-
a et ad eius imperium festine et solite reponebant **Numeri nono.**
Cito et perfecte obediunt illi apostoli qui statim relictis retibus
secuti sunt dominum Math. iij. Similiter etiam legitur de mattheo
qui relictis omnibus secutus est eum. **Lu. v. Math. ix.** Saul autem
audiens vocem ihesu prompte respondit. **Domine quid vis me facere?**
ubi patet quod correctio et castigatio facit hominem obedientem **Adu-**
um nono. **O**bedire debet homo quantumcumque sibi mandat
difficile. nam abraham mandatum circumcisionis licet difficile es-
set non distulit adimplere. **Gen. xvij.** Graue erat abrahe de fi-
lij promolacione preceptum quod nisi deus aliter ordinasset sine mora im-
plere voluisset **Gen. xxij.** Hanc ammonitionem fecerunt huius na-
aman dicentes. **Si rem grandem dixisset tibi propheta certe face-**
re debuisses. ubi patet quod confortatio valet ad obediendum. **iii.**
Re. quinto. Mirabilem et difficilem obedientiam impleuerunt re-
chabite a patre ipsorum ipsis mandatum quia non bibebant
vinum nec edificabant domum in sempiternum **Ihere. xxxv.**
Predixerat dominus salomoni quod si eius precepta seruaet in sem-
piternum super israel thronus esset. **iii. regu. ix.** Preceptum cir-
cumcisionis licet difficile. saluator tamen in se voluit adimple-
re. **Luce. ij.** **O**bedientes ad plenam victoriam temptacionum in
mundo pro mercede recipiunt et exaltationem in celo. et ideo dixit salomō

loquitur videtur
de mand
habuerit
saluator nro
ad m
q d
sup omne nom
grauter p
paribus
contra
bellan
ipse fuit a
fuer
samu
precep
p. Re.
mandata de
Vir de
inter
de m
ostenditur
ma
precepta
disponente
De opaco qu
de si fit
ostendit deus
a deo gratus
accipat. licz enim
in gratis ta
est iustus. fm
aut videt
deus operant
opus. Capn
deus respexit

vir obediens loquitur victorias **Prover. xxi.** In cuius rei figura
 quancumque filii israel de mandato domini pugnaverunt pauci de mul-
 tis victoriam habuerunt **Num. xxxi.** Propter hanc causam exemplo
 obediencie in saluatore nostro proponit apostolus nobis dicens. **Fa-**
ctus est obediens usque ad mortem. Et ponit fructum obediencie sub-
 sequenter dicens. **propter quod et deus exaltauit illum et dedit illi no-**
men quod est super omne nomen. **ad Philip. ij.** **O**bedire nolentes
 sed inobedientes grauiter puniuntur. nam prima precepti trans-
 gressio in primis parentibus grauiter punita est maledictionibus.
Gen. iii. Filii israel cum contra mandatum domini euntes ad bellum fue-
 runt violenter debellati **Num. xliij.** Quia mandatum ioseph trans-
 gressus est ac huius ipse fuit a populo lapidatus. et ioseph et ille
 populus ex illa inobediencia fuerat in bello superatus **Iosue. viij.**
Saul quia contra preceptum samuelis sacrificium obtulit et agag
 regi et pinguis contra preceptum domini parcere voluit. ideo fuit
 a domino reprobatus. **p. Re. xv. et xvi.** Dixit dominus salomoni quod
 si non custodierit mandata dei deleat de supercie terre thronum
 eius. **ij. palip. ultimo.** Vir dei contra preceptum domini cum propheta
 manducans a leone extitit interfectus. **ij. Re. xliij.** Similiter per-
 cussus est a leone ille qui de mandato parere noluit unum de fi-
 liis prophetarum. ubi ostenditur quod obediencia datur interdum in
 hijs que vident sine ratione mandati. **ij. Re. xx.** Jonas qui refu-
 giebat domino obedire precipiente ut in ninive predicaret verbum dei
 in mari fuit domino disponente submersus **Lu. p. et ij. captul.**

De operacione qua deus intendit.

Operante respicit deus si sit
 Perfectus in operacione.
 Rectus in intencione.
 Electus in executione.

Operante ostendit deus primo si sit perfectus in operacione
 bonus et deo gratus. nam si personam non acceptat ser-
 uicium non acceptat. licet enim in politicis homo faciendo iustus
 ostenditur iustus. in gratuitis tamen non quod facit iusta est iustus
 sed iusta facit quod est iustus. **secundum Crisostomum.** Non quia oculus
 acute videt est. sed acute videt que a se longe sunt est acutus.
 pius enim respicit deus operante si est bonus antequam acceptat vel
 recipiat deus eius opus. **Cayn** namque malus et **abel** bonus munus
 tra obtulerunt. sed deus respexit ad **abel** et munera eius. **ad cayn**

autem et ad munera eius non respexit. **Genes. iij.** Mirabilia fecerunt in egipto moyses et aaron. similiter et maleficia pharaonis sed priorum non ultiorum mirabilia domino placere. **Exodi vij.** Bethsamite viderunt archam et sacrificium domino obtulerunt et tamen percussit eos dominus gravi plaga quia propter peccata eorum videre archam domini non debuerunt. **p. Regum. vi.** Reprobatur dominus sacrificium quod iusserat fieri et hoc propter offerentium prauitatem. **Maie. prio.** Operantem acceptat deus ex intentione quam habet in operando magis quam ex opere. cum enim opus inordinabile perverti posset ex prava intentione ut dare elemosinam. ieiunare et orare propter fauorem vel questum. **Malum etiam ex genere bene fieri posset ex bona intentione ut hominem iustitia exigente occidere. oportet operantem et opus esse ordinatum recta intentione. nam secundum ambro.** Intentio tua operi tuo finem imponit. **nam permissio a deo filio abrahe nascituro de sara risit abraham et risit sara sed risus abrahe non fuit a domino reprehensus sed risus sara quia risit ex diffidentia permissiois. Gen. xvij.** Talia turbula et forte nobilitas habuit chore et complices eius quia habuit aaron et tamen propter bonam intentionem aaron habuit deus gratia sua opera. illorum vero opera propter intentionem pessimam reprobauit. **Rui. xvi.** Pretulit dominus duo minuta vidue pro muneribus diuitibus quia puriori intentione donabat. **Luce. xxi.** Desiderabat zachaeus videre Iesum pura intentione caritatis ideo fuit a domino consolatus. **Luce. xix.** Desiderabat etiam Iherodes videre Iesum et eo viso gauisus est sed mala intentione curiositatis. ideo de eius visione fructus quem volebat nullatenus reportauit. **Luce. xxij.** Operantem attendit deus si opus quod facit ex officio sibi incumbit alioquin si sibi usurpat quod suum non est non placet deo sed displicet nec acceptat sed reprobatur tale opus. **Nam saul expoliavit se et fuit inter prophetas et prophetare cepit sed parum ei profuit quia non fuit sui officii prophetare. p. R. xix.** Oza extendit manum et tetigit archam ne caderet de plastro sed fuit percussus a domino quia tangere archam solum fuit officium leuitarum vel sacerdotum. **ii. R. vi.** Licet offerre sacrificium sit bonum tamen non nisi sacerdotibus conuenit. ideo oza percussus est lepra quia more presbiteri incensum voluit adolere. **ii. palipo. xxvi.**

De opacione bona.

Opus bonum.

Dñs aplificat magnis bonamētis.

Placz si edificat domū sacris.

Hoc mal? viuificat cū impedimētis

Hoies qlificat suis incremētis.

Hies magnificat suis bonamētis.

Quē nō letificat manz in bonamētis.

Opus bonum placet deo in quolibet statu illud p̄cepit cōsuluūt a bonatur. **Ido** in statu innocēcie posuit deus boninē in paradisu voluptatis vt op aretur a custodiret illud **Gen. ij.** Similiter post p̄ctm̄ misit boninē de paradiso vt op aretur terrā **Gen. iij.** Laudabilia opa patrum p̄cepit de us imitari dicens. **si filij abrahe estis opa abrahe facite Jo. viij.** Propter hanc causā dicitur in om̄i gente que timet deū a opera tur iusticiam placz illi **Actu. x.** Vt deo placet paul? māsit cū aquila **Actu. xvij.** **O**pus bonū a valde deo acceptū est edi ficare eccias cui deus dat bonam p̄fctōnem. Nam salomon in modico tempe opus tēpli maximi cōsumauit. **ij. Re. vi.** Sep tem filij isrl̄ in cēperunt edificare templū anteq̄ alia opera in cē perent. **Esdre. iij.** Precepit darius vt edificaretur domus dei ī ibrl̄m vt darentur sumptus de archa dei a regis ne impediret opus. **Esdre. vi.** **O**pus bonū habz multos impeditores. nā opera que filij transmigracōis faciebāt fuerunt sepe ab impediē tibus molestata **See. p. totū.** Illud opus qd̄ maria magdale na exerauit vngēto caput a pedes dñi iudas cum alijs discipu lis impedire voluit **Math. xij.** **O**pus bonum manifestat bo minē sicut fruct? manifestat arbore. **Ido** dixit saluator. attendi te a falsis p̄phis. **A** fructib? eoz cognoscetis eos **Math. septi mo.** Ipse etiā dicebat de seipso. **O**pa que ego facio in nomine patris mei ipsa testimoniū p̄hibent de me. **Et alibi. si michi n̄ creditis opibus credite Jo. x.** Duo discipuli nō cognouerūt cri stum donec fuerunt cum ipso in via. postmodū cognouerūt eū in fracione panis. **Lu. xxij.** **O**pus bonum largiter remunē ratur ab eo qui nullū bonū irremuneratū dimittit. **I**deo ezechias qui fecit bonum corā domino valde p̄speratus est. **ij. pa lip. xxxi.** Meretur em̄ opus bonum p̄ remuneraōe indulgenciā p̄ctorum. nam vidit deus opa nimirum a misertus est eis.

Jone-ii. Serui qui acceperunt talenta et operati sunt in eis remunerati sunt in duplo. **Math-xxv.** Propter hanc causam ap[osto]lus com[para]t bona opera semini de quo modicum iacet et magnus et multum fructum expectatur. Qui proce[ssu] seminat. **ii. Corinth-ix.** Thabita propter bona opera que agebat meruit a petro misericorditer suscitari. **Actu-ix.** Operari nolentes et otiositati vacantes gratia facinorosa perpetrant et ideo reprehenduntur et grauius et acriter corriguntur. Nam tempore quo solebat ad bella commoueri dauid vacans otio ad adulterium et homicidium perpetravit. **ii. Regu-xi.** Arguuntur otiosi a domino quando vocantur operari ad mercedem. **Math-xx.** Seruus qui in vno talento noluit operari tripliciter fuit a domino reprobatus. **Math-xxv.** Paulus reprehendit grauius otiosos dicens qui non vult operari non manducet. **Thessalon-iiij.**

De oppressione bonorum a malis.

Opprimunt mali bonos:

- Inuidentes felicitati:
- Lasciuientes in carnalitate
- Persequentes ex malignitate
- Odienses dicta veritate:

Opprimunt mali bonos aliquando ex sola inuidia quia vident illos feliciter prosperari. Sic chaim ex inuidia preualuit in abel et cum nequiter occidit. **Gen-iiii.** Esau inuidus quia iacob benedictionem patris usurpauerat voluit eum occidere propter quod iacob est compulsum fugere ad laban. **Gen-xxii. et xxiii.** Egipcii inuidentes filiis israel. quia crescebant inuidebant et oderunt eos et grauius opprimerunt. **Exo-p.** Saul ex sola inuidia persecutus est david eo quod sibi victoria goliath fuit ascripta. **p. Re-xviii.** Saluator noster ex sola inuidia fuit damnatus sub anna cappha et iudeis. **Math-xxvij.** Opprimunt mali bonos propter eorum luxuriam quam bonis impediens exercere non possunt quia eos de luxurie vitio reprehenderunt. Sic domina cui seruebat ioseph quia suam concupiscentiam exercere non poterat eum opprimi false fecit. **Gen-xxix.** Sodomites propter luxuriam eorum loth multiplicat ei inferendo molestiam vexauerunt. **Gene-xix.** Duo luxuriosi presbiteri susannam propter eorum luxuriam nequiter opprimebant. **Dan-xiiij.** Herodes propter luxuriam ad petitionem meretricis iohannem baptista in carcere decollari fecit. **Marci-vi.** Opprimunt mali bonos propter eorum superbiam et ambitionem dominum. Sic abimelech abiens principatum

fratres suos nequiter interfecit **Judicū-ix.** Absalon abiens re-
 gnum patris ipsū est grauit̄ p̄secutus. **ij-Re-xv. a-xvi.** Amā
 p̄ supbia parauit mar docheum occidere a iudeos a deus aliter
 ordinauit **Hester-ij.** Propter supbiam nabuchodonosor fecit
 statuam aureā a eam adorari fecit a pueros nō adorantes eā pi-
 a fecit in fornacē a danielē in lacū leonū mitti **Dan-3. als-xiiij.**
 Propter supbiam satrapaz daniel pietus est in lacū leonum
Dan-xiiij. Triplon qui p̄pter ^{supbia} dominū suum anthiochuz adole-
 scentē occiderat p̄ditore ionathā a duos eius filios interfecit
p-mach-xiiij. **O**pprimūt mali bonos ex sola cordis nequicia
 a deprauacōe mentis sic impia iesabel opprimebat heliā p̄phe-
 tā-**ij-re-xix.** Rex ioram audiēs famem esse in terra caput helisci
 p̄ceperat amputari-**iiij-Re-xvi.** Nequissim⁹ holofernes uoluit
 iudeos opprimere nup de captiuitate reuersos **Judith-ij.** Prop-
 ter suā nequā anthioch⁹ in iherl̄m hominū cedē fecit-**i-ma-**
chab-p. Ex magna nequicia cordis herodes p̄secutus est xpm
 a pueros interfecit **Matth-ij.** Similiter agrippa herodes occi-
 derat ioh̄em baptistā iacobum a petz apostolum incarcerationit.
Actu-xij. **O**pprimūt etiā mali bonos. qz boni ueritatē loquū-
 tur quos ipsi odio habent. sic ab impio ioas lapidatus est za-
 charias qui ipsū uerissime instruebat-**ij-pali-xxiiij.** Sic ihero-
 mias fuit a rege in carcerē missus. qz nūciauerat ueritatē **Ihere-**
mie-xx. Sic anamias falsus p̄ph̄a uoluit confundere iheremiā uis-
 simū p̄ph̄am **Ihere-xxviiij.** Princeps sacerdotū a socij incarcerationi-
 runt ap̄los qui ueritatē dñi loquebant **Actu-v.** Iudei lapida-
 uerunt stephanū. qz non poterant resistere sp̄i qui loq̄batur.
Act-vi. a-vij. Paul⁹ qz p̄dicabat publice ueritatez multas op-
 p̄ssiones sustinuit a iudeis **Actu-xiiij-xiiij. a-xvi.**

Oratione

Pro q̄bo inquit a qd deprecatur.
 Tps qd exq̄rit h̄ijs q̄ exoratur.
 Mod⁹ q̄ requirit h̄ijs q̄ postulant.
 Causā q̄ p̄quirunt q̄ exaudiant.

Orare uolētes attēdant.

Orare uolentes debēt p̄mo attēdere qui sūt illi qui dñt
 orare a p̄ quib⁹ dñt facere oīes suas. **U**bi sciendū qz
 orare dñt p̄fidētes singulariter p̄ suis subiectis. specialit̄ eli-
 gētes p̄ suis electis. oīes gētes generalit̄ p̄ suis uiris abiectis

Primo debent orare prelati p suis subditis qz eoz officiu e vt
oracombus suis inã dei a populo auertat. sic cum post adoracoz
vituli deus vellet populũ destruere moyses eoz prelatu p eis
ferueter oras veniam meruit a domino impetrare **Exodi. xxxij.:**
Per oracõem moyfi absorptus est ignis qui deuorabat casti
murmuracium p labore **Numeri. xi.** Maria propter pccm suuz
est facta leprosa sed moyses frat r prelatu eius pro ea orauit
ad dominũ r restituta est pristime sanitati. **Numeri. xij.** Pro af
flicto populo ab ignitis serpẽtibus orauit moyses r salubre re
mediũ habuerunt **Exodi. xxi.** Samuel dixit ad populũ. absit
a me hoc peccatũ vt cessem orare p vobis. ostendens grauit pec
care p̄latos qui p populo suo non exorant. **p. re. xij.** Bon? p̄la
tus erat beatus paul? qui dicebat thimotheo sibi subdito. sine
intermissione orans habeo tui memoria in oracõibus meis. **ij.**
Thimo. p.: Orare debet electores cum ad electõem alicuius
p̄lati ueniunt vt deus p̄uideat illis de prelato p̄doneo qui po
pulum sibi subiectum bñ regat In cuius figura ipse dñs ad b
nos volens inducere ait. rogate dominũ messis vt mittat opa
rios in messem suã **Math. ix. Lu. x.** Apostoli volentes eligẽ in
apostolũ vnum de discipul p̄missa oracõz dixerunt Tu domine
qui nosti corda hominũ onde quẽ elegeris **Actu. p.** Cum dixis
set dñs segregate michi barnabã r paulũ in opus ad quod
assumpsi eos scz in apostolatũ. sequitur. erat in oracõem r impo
nentes eis man? diuiserunt eos. **Actu. xij.** Orare debet õnes
homines p peccatorib? r inimicis qui pro se non sunt apti ad
orandum. sic deuote abraham orauit deum vt p̄ceret sodomitis
Gen. xviii. Moyses multo diens orauit dñm vt plagas auertet
ab egipto r licz egipciẽ essent mali fuit tamen a dño plures ex
auditus. **Exodi. viij. ix. r. x.** Sũmus pontifex onyas orauit p
beliodoro qui erariuz voluit exspoliari. **ij. mach. iij.** Saluator
noster nos p inimicis orare docuit. **math. v.** Et ipse p crucifix
oribus orauit **Lu. xxij.** Ferueter orauit stephan? p suis p̄se
cutoribus r magis q̄ p seipso qz p se orans stetit. h̄ p p̄secuto
ribus orans genua flexit **Actu. viij.** Apostolus paulus pro suis
p̄secutoribus orauit vt deus eos vocaret ad penitẽciam. Ideo
dicebat. rogamus semp pro vobis vt domin? dignetur vos vo
care ad penitẽciam. **ij. thimo. p.**

De tempore orandi:

Orandum est. **Q**uādo ab itinerantibus ire disponitur.
Loqui uolentibus uerbum proponitur.
Cenam querentibus cibis apponitur.
Cum patientibus mundus opponitur.

Orare debemus cum ad aliquē locum p̄gere uolum⁹ ut do-
minus in uiaꝝ pacis dirigat pedes nr̄os et custodiat nos
āgelus domi euntes am̄orātes ⁊ redeuntes. **Judith xiiij.** Prop̄
hāc cāz dixit **Esdra** orauim⁹ dñz p̄cepto itineē ⁊ secure euenit
nobis ⁊ p̄spere. **p̄ Esdre viij.** Multū cōfidebat iudith in oracō
ne quādo debebat ire ad holofernē cū dicebat nichil aliud fiat
p̄ me nisi oracō. **Judith viij.** **R**ecedēs paulus a fr̄ib⁹ de achya
post pulchros sermōes diutius orauit. **Act. xx.** **I**dem paulus
dicebat rōanis obsecrans si q̄ modo p̄spere iter habēā ueni
endi ad uos. **Roman. p̄.** **O**rare debet hō cui debet aliqua uer-
ba p̄ponere uel ad interrogata respondere ut dñs aperiat ⁊ mun-
det labia sua ut digne uerba p̄nūciat q̄ labia ysaie calculo mū-
dauit igitur. **Ysa. vi.** **N**eemias rogauit dñm celi cum deberet
ad interrogata r̄ndere. **Nee. iiij.** **H**ester locutura ad regē assuerū
rogauit martho clxū ut iudeos congregaret qui erāt in fufis et ip-
se ⁊ illi p̄ ea dñm precarētur. **Hester iij.** **P**aulus cōsiderans
ista d̄cebat colloccētib⁹. fratres orate pro nob⁹ ut deus aperiat
nob⁹ ostiū ad loquendū misterū dei. unde forte sup̄sit exordiu
q̄ p̄dicatoēs in p̄ncipio sermonis petiit orōnes fieri ut digne
p̄nūciat uerbu dei. **Col. iij.** **O**rare debet hō cum dēt cibū ac-
cipere ⁊ cū accepit et gr̄as referendo largo mō fumendo orōnez
sic neemias orauit cū daret regi bibere. **Nee. iiij.** **S**aluator
cuz multa milia hōim discūbere faceret quos de paucis panibus sa-
ciuit prius q̄ comedere orauit in celū ocul⁹ leuatis. **Joh. vi.**
In cena cū cristus corpus suū s̄ctissimū cōsecrauit cum de men-
sa cuz suis discipulis ⁊ aplis surgeret gr̄as reddiderūt quando
ymno dicto exierut in montē oliuarū. **Math. xxvi.** **O**rare de-
bet hō certo tpe ut mūdo se nobis accusantibus opponēte
recurramus q̄ nos de adūsātib⁹ liberaret. sic thobias cauis vx-
oris im̄pprijs tribulatus cōfugit ad orōnis remediū. **Thob.**
iiij. **F**ilij israhel tribulati ab holoferne orātes ad dñm clamaue-
rūt. **Judt. iij.** **T**ribulat⁹ ⁊ afflic⁹ marthochus p̄ se ⁊ poplo

dñm exorauit. Hester. iij. Azarias et socij ei⁹ i fornace ad orō
 nis remediū cōfugerūt Dan. iij. Jonas afflict⁹ in vētre ceti ora
 uit ⁊ salu⁹ per dñm ē eductus. Jone. iij. Iudei in tribulatione
 positi orauerūt et fuerūt a dño exauditi. ii. Mach. iij. Saulus
 in terrā pmissiōis pstratus ⁊ cecatus venēs damascū orauit et
 fleuit ⁊ liberat⁹ est. Act. ix. Qñ petrus seruabat⁹ i carcere tribu
 lat⁹ orō fiebat p eo sine intermissione ab ecclesia. Actū. xij.:

De modo orandi:

Orarē volentes digne
 debent orare Cum:

Solitudine orafitatis:

Teneritudine lacriofitatis

Promptitudie vē vnitatis:

Certitudine sue vtilitatis:

Soliciudie sue assiduitatis

Oracō debz eē solitaria ⁊ sepata a tumultu hūane soliciu
 dinis. Nā iacob deuote orae desiderās se ab vxorib⁹ ⁊ alia
 familia seq̄strauit. Gen. xxxij. Oracō mētal⁹ ⁊ solitaria clamat in
 aures dei. sic ptz de moyfi mētalit⁹ ⁊ solitarie dep̄cati cui dixit de
 us. qd clamas ad me. Exo. xiiii. Dep̄catur⁹ dō dñm pro puulo
 ingressus seorsū iacuit i terra. ii. Re. xij. Dimissa turba ascēdit
 ih̄s i montē sol⁹ orae nos orare h̄r̄ instruēdo. Math. xiiii. Ascē
 dit petr⁹ orae h̄r̄ in sup̄iora dom⁹ vt poss̄ orare diuā⁹ ab alijs
 sepatus. Act. xxij. Oracō deb̄ esse lacrimosa tenerime deuocōis
 Ideo ezechias se auertit ad dñm ⁊ orās cū lacris fuit a dño ex
 audit⁹. iii. Re. xix. Conūtit ezechias et orauit cū lacris et dixit
 ei dñs. audiui orōnes tuas ⁊ vidi lacrimas tuas. iii. Re. xx. Flēs
 fusāna asperxit in celū ⁊ orauit ad dñm et orō eius exaudita est
Dan. xij. Magdalena in sua auersioe nō legit orasse vocalit⁹
 credendū est eaz orasse mētaliter ⁊ fleuisse. cū lacris pedes domi
 rigauit. Luc. vij. Oratio debet esse vnica in multitudine ho
 minum vñculo caritatis. multum enim placet deo oratio aliau
 ius multitudinis vel societatis eorum qui sunt in caritate cōiun
 cti. Ideo sacerdotes ⁊ viri vnanimis cum mulieribus resolutis
 ceruicibus deum orauerunt et extensis manibus dominum dep̄
 cabantur et eripuit eos ab impio micanore. ii. Machabe. iij.
 Saluator noster dixit. si duo ex vobis consenserit de quacūqz
 re p̄citeris. Math. xvij. Post ascensionem domini erant ones
 discipuli in oratione cum mulieribus perseuerantes vnanimis

cum maria matre eius **Actu. p.** Omnes fideles in primitua ec-
 clesia erant vnamimes in oracione et doctrina apostolorum **Actu. ij.**
 Cum orassent discipuli vnamime vna voce comotus est locus
 in quo congregati et repleti sunt spiritu sancto et verbis dei loq-
 bantur cum fiducia **Actu. vii.** **O**ra-
 co debet esse humilis et sui stat-
 recognitiua. nam miro modo fuit humilis et deuota ora-
 co manasse vt apparz intuenti. **ij. pali. xxiiij.** Daniel intelligens tempus
 captiuitatis esse completum humiliter dnm exorauit **Dan. ix.** Bre-
 uem et humilem orationem habuit leprosus qui flexis genibus orauit
 ad dnm dicens. dñe. si vis potes me mundare **Math. viij. ma-
 a p. Luc. v.** Humiliter orauit centurio p palitico seruo indig-
 num se reputans pnaa ihu cristi **Math. viij.** Ad orandum huili-
 ter nos inducit exemplum de humili publicano qui breuib-
 verbis meruit remissionem omnium peccatorum. dixit enim. De-
 propicius esto michi peccatori **Lu. xviij.** **O**ra-
 tio debet esse assidua et conti-
 nuata si non statim obtineat homo cum petit. nichilominus adhuc
 oret. nam orans helias p pluuia cum puez mitterz ad videndum
 vsqz ad septem vices nichil penitus apparebat q ozois constan-
 tia mirabiliter commendatur. **ij. Reg. xvij.** Non dimisit daniel
 ppter decretum darij qm orar 3 ter in die flexis genibus sicut an-
 consuuerat facere **Dan. vi.** Ad hoc idem hortatur nos dominus dicens.
 Oportz vos semp orare et nunq deficere. **Lu. xvij.** Ad orationis
 instantiam ipse etiam dominus inducit exemplo vidue q ad iudicem
 cum importunitate iudicare petebat et exemplo amici qui panes
 instant sibi comodari petijt **Lu. xi. et xvij.** Paulus apostolus sine
 intermissione orare monebat **Thess. v.** Hoc idem sollicitate faci-
 ebat dicens. sine intermissione memoria vestri facio in orationibus
 meis **Ad rō. p.**

O De exaudicione orationum.

Hominum quidam. **S**ecundum appetitum suum audiuntur.
Licet petant tamen non exaudiuntur.
Bonum concupitum assequuntur.
Magis expeditum habent adipiscuntur.
Exaudiuntur quidam secundum eorum appetitum et placitum licet
 non ad eorum utilitatem. nam petijt populus carnes in deserto
 et dominus iratus concessit eis. p quod patz q non semp exaudico
 orationis est signum diuine dilectionis **Numer. xi.** Non placuit dno

q̄ filij isrl̄ peccierunt sibi regē et tamen eos exaudiuit ad vocem
 eorū. p̄. re. viij. Hoc modo x̄ps exaudiuit demones petētes i pos
 cos intraē. Mat. viij. mar. v. Lu. viij. **O**rātes sc̄do aliqui n̄ exau
 diuntur q̄ non petunt sibi licita et bona etiā q̄ mali sunt et indi
 gni qui petunt. sic domin⁹ dauid orātem p̄ puulo nō exaudiuit
 licet deuote orauit. q̄ tunc nō erat dignus exaudiri. ij. reguz. xij.
 Magne reprobacōis erat oracō iheremie q̄ dicebat ei deus. no
 li orare p̄ populo isto nec sumas p̄ eis laudem et oracōem. quia
 non exaudiam te. Iher. xi. Jacob⁹ ap̄stol⁹ dicit petitis et non
 accipitis eo q̄ male petatis. Jacobi. iij. Populo indigno et ma
 lo dixit deus cum multiplicaueritis oracōes non exaudiā. quia
 manus vestre sanguine plene sunt. et. psa. p̄. **O**rātes tercio ali
 quādo exaudiuntur ad vocem et ad vtilitatē q̄ bona et sibi expedi
 endia petunt. sic exaudiuit iniuitas dñs clamātes et orātes ad
 dñm qui eis peccata remittens et a subuersione liberans ciuita
 tem. Jone. iij. Sic exaudiuit etiā susannā cum eam a morte et
 infamā liberauit. Dan. xij. Hoc modo exaudiuit dñs omnes
 de quibus quere hic infra eodē capitulo et de effectu oracōis
ca. viij. **O**rantes aliquādo exaudiuit deus non ad vocem s̄ ad
 vtilitatē circa que vide p̄logum sup̄ abacuk̄ p̄phetam. q̄ iuxta
 sententiā augustini. prouidet illis deus meliora q̄ petant.
 quod manifeste patz in paulo qui paciens carnis stimulū vt
 amoueret ab eo plures exorauit qui non amouit s̄ melius ei
 cessit. sc̄z grāciā sup̄andi dicens. suffiat tibi grācia mea. 1. az.
 virtus in infirmitate p̄ficiatur. ij. ad Corinth. xij. Orare volētes
 debent attendere oracōis effectum vel finē. id est fructum qui
 ex oracōe acq̄ritur.

O De oracōis mercede recipiēda.

- O**rātes digite recipiēt.
- Peccatorū remissio et glorioſa.
 - Filiorū atopcorū gaudioſa.
 - Aduersorū deſſione ruinosa.
 - Tēptacōnū repulsiō et vtuosa.
 - Signorū placacōe fructuosa.

Oratio q̄dē p̄rio impetrat peccatorū remissioē. sicut p̄
 oracōem moyſi dicentis. Dimitte eis hac noxiā aut de
 le me libro tuo. ad cuius oracōem domin⁹ populo suo peccatorū
 dimisit. Exodi. xxxij. Propter hanc causā docuit nos saluatos

vt debitorum .i. peccatorum dimissionem in oratione dominica peterem? dicentes. dimitte nobis debita nostra Math. vi. In huius rei figura dimisit rex omne debitum seruo qui eum rogauerat licet post ea ex sua nequicia fuerint repetita Math. xviii. **O**ratione impetrat hijs filios qui non poterant ex sterilitate sua filios naturaliter procreare. nam ysaac deprecatus est dominum pro uxore sterili et filios meruit obtinere Gen. xxv. Anna similiter dominum deuote exorauit cum lacrimis et filium a domino prece impetrauit. p. Re. p. Heliseus hospite sue sterili impetrauit a domino filium quem filiter suis orationibus resuscitauit. iii. Reg. iii. Zacharie et elizabeth non erat filius eo quod elizabeth esset sterilis et ambo processissent in diebus suis. angelus autem apparuit zacharie dicens. exaudita est oratio tua et uxor tua pariet tibi filium et uocabo nomen eius iohannes Lu. p. **O**ratione tribuit uictoriam de inimicis. nam in bello filiorum israel contra amalech plus fecit oratione moysi orando quam iohannes pugnando Exo. xvii. Ideo pugnatum filij israel contra philisteos rogauerunt samuelem ut oraret pro eis ut uictoriam obtinerent p. Re. vii. Josaphat rex iuda timore perterritus propter multitudinem que uenerat contra eum se contulit ad orandum ut uictoriam impetraret. ii. Paralip. xx. Judith quam decapitare uoluit holoferne dominum pro uictoria exorauit Judith. xii. Commissurus iudas bellum contra gorgiam orauit et extitit uictor belli. p. Mach. vii. Quia iudas contra antibiochum in bello non orauit non uicit sed diuertit p. mach. vi. Item quia iudas non orauit in exercitu contra babilonem ipse fuit occisus et exercitus debellatus p. Mach. ix. Judas et qui erant cum eo pro orationes sunt aggressi contra exercitum micanis manu quidem pugnantes sed cordibus orantes belli uictoriam habuerunt. ii. Macha. xv. Dicebat paulus obsecro uos ut uiuetis me in orationibus ut liberer ab infidelibus. Ad rom. xv. **O**ratione expellit dyabolum et eius temptationes. Ideo raphael monuit thobiam ut tribus diebus abstinere ab uxore et tam ipsa quam ipse oraret continue ne dyabolus haberet in eos potestatem Thob. vi. Propter assiduam orationem chananee filia eius a demone liberata Math. xv. Dum discipuli quidam demonem non possent eicere et de hoc mirarentur dominus dixit eis. hoc genus demoniorum in nullo eicitur nisi in oratione et ieiunio Mat. xvii. Marc. nono. Cum paulus iret ad orationem obuiauit puelle

habēt spm̄ phitonicum quē paulus expulit in nomine ihesu.
Actu xv. **O**raçio facit opari miracula. nam p̄ oraçem helpe
clausū est celum ne plueret et p̄ oraçem eius ad pluuiā aptuz
est. **iiij. Re. xvij.** Ad oraçem deuotā helpe puer qui iaz erat mor
tuus suscitatus est. **iiij. re. xvij.** Martha et maria magdalena
orauerūt et impetrauerunt lazarus suscitari. **Jo. xi.** Decem lepro
si orauerūt ad dñm et meruerunt recipere sanitatem. **Lu. xvij.** Pe
trus et ioh̄es ascēdentes ad oraçem liberauerūt claudum ex vte
ro matris sue. **Actu. xiiij.** Similiter petrus et ioh̄anes oraueūt
pro ill' de samaria et imponebant manus sup̄ illos et sp̄m̄ s̄ctū
accipere faciebant. **Actu. viij.** Patrē publii febris et dissenteria
laborantē paulus sua oraçem sanauit. **Actu. xxviij.**

De ornatu mulierum:

Ornatus mulierum est **Ad p̄sonarū deceptiōem.**
Ad p̄fectoz reph̄ensionē.
Ornatus mulierum sepe fit ad deceptiōem homines. licet
ipse aliqui v̄t viris placeāt ornare se dicant. nam th̄a
mar volens de iuda socio suo concipere vestibus vidu
itatis depositis ornauit se concubitu faciens ab eodē. **Gen. xxxij**
ii. Jezabel audito aduentu iehu. depinxit oculos suos sibi et
ornauit se. **iiij. Reg. decimono.** Propter ornamenta que iudith
assumpfit potentem holofernem decepit. **Judith. vi.** Occurrit
mulier iuueni ornata meretricio prepatata ad capiendas aias.
Proverbior. viij. Non sine causa dicitur. auerte faciem tuā a
muliere. q̄ sepe decepta et incitat ad peccandum. **Ecc̄. ix.** **O**
nari non debēt mulieres bone et honeste que soli deo placere desi
derant. ideo bester qm̄ debuit intrare ad regem nō quesuit cul
tum mulierum siue muliebri sicut querebant cetera mulieres. **De**
ster. ii. **C**ōminando dicitur aufert dominus ornamentū calciam
torum et lamina et torques et. **psa. iij.** Mulieri non sit extrinse
cus capillatura vel circūdatiō auri vel vestium cultus. **prima**
Petri tercio.

De paciēcia:

Paciētes ferre debent.

Attinētes ppinquoz offēsiōes:

Seruiētes dñoz correctōes.

Paciētes tormentoz afflicōes:

Rēnuentes receptoz illacōes:

Audiētes benignozū rñsiones.

Attedētes exemplozū onñsiones:

Paciēter ferre debent iniurias cōsanguinei et cōiuncti. Si aliquñ vn⁹ ab altero offendit verberetur vel corrigatur. sic paciēter tulit ysaac et sine murmure qñ abraham p̄ eius eum voluit ymolare Gen. xxij. Ioseph paciēter tulit iniuriam quā ei pprii fratres intulerūt eisq; postea illatam eandē iniuriam clemēter indulxit Gen. xxxvij. et xlv. Cito orauit moyses p̄ maria sorore sua que eū offenderat murmurādo Num. xij. xv. Tobias paciēter sustinuit cōsanguineoz impropria pater et vxoris Tob. ij. **P**aciēter debēt sustinere serui et subditi si aliquā molestiā recipiāt a dñis et prelati. dñi etiā et p̄lati si aliquñ a subditis offendūtur. nam imphiboseth paciēter sustinuit iniquā sententiā quā dauid tulit cōtra eum. ij. rex. xvi. Quia mulier in adulterio dephensa scribarū et phariseozū accusacōem paciēter sustinuit et nichil ad accusata rñdit dñi eam ne lapidaret misericorditer liberauit Job. viij. Similit̄ dñi et prelati dñt esse paciētes si aliquñ offendūtur a subditis. nam moyses pp̄ter populi murmur se non turbauit s; paciēter sustinuit et misit aaron intercedere p̄ eis Num. xvi. Sara paciēter sustinuit cōtumeliā ab ancilla sibi iniuriose illatam. Tob. ij. **P**aciēter debz h̄mo tribulacōes et penas a deo afflictas vel p̄ eo vel p̄ eius fide susceptas ferre. sic thobias excecatus paciēter sustinuit et portauit cecitate Tob. ij. et iij. Job fuit paciēs p̄ dendo sua filios et seip̄m p̄ grauē infirmitatē quā habuit vxore et amicis pl⁹ inferētib; sibi desolacōez q̄ solacōnē Job p̄ totū. Alacrē paciētiā habuerūt tres pueri in fornace qui nolērūt ydolis ymolare Dan. ij. Eleazarus duos cruciatos paciēter sustinuit p̄ legis obseruaciā. ij. mach. vi. Septē fr̄es cū pia eoz m̄re in eoz tormētis mirabilē paciētiā hūerunt. ij. mach. vij. **P**aciēter ferētes iniurias nō dñt vlcōem querere de offēsis. licet ipsi valeant vindicare. nā saul noluit

fustinere q̄ viri qui ei detraxerant occiderentur in detractionis
 vindictam p̄mo Regū. xi. Heliseus etiā nō p̄misit vt occiderē
 tur viri qui cum capere venerant sed eos plene reficiens libere
 abire p̄misit. iii. Regū. vi. Noluī dauid occidere saulem perse
 quētem eum licet plures potuisset. p̄. regum. xxiiij. Ipse etiā da
 uid noluit q̄ abisai eum de semei cum ei malediceret vindicare
ii. regū decimosexto. Non solum vindictam debz homo quere
 re de offensa sed offendentibz dimittere debet ex corde. nō soluz
 semel s̄ plures. Nam petro querēti quociens dimitteret proxi
 mo. christus respondit non solum septies sed septuagies sep
 ties Math. xviii. Ad portanduz patienter a multociens dimit
 tendum iniurias inducit nos christus in exemplo serui nequā
 cui dimissa fuerunt decem milia talentoz Mathei decio octauo
Pacenciā cōfert homini multis modis humilis a deuota
 responsio sic econuerso dura a aspera suscitāt furorem. quia re
 sponsio mollis frangit iram a sermo durus suscitāt furorem. p̄
uverbioz. xv. Dauid qz ad duraz responsionem nabal fueat p̄
 turbatus ad humilem responsionē abigail est mirabiliter pla
 catus. p̄. regū. xv. Filij effraym iurgantes contra gedeonem se
 dati sunt propter eius humilem responsionem Judicum octa
uo. Sic roboam si iuxta consilium senum humilem responsio
 nem populo dedisset in impaciētiā a in indignacōem popu
 lum non induxisset. iii. regum duodecimo. **P**acenciē exem
 pli hēmus a xp̄o maxime vt furori cedamus. Nā xp̄s q̄ pati ve
 nerat iudeos plures imitauit a ab ipsis declinauit. Lu. iij. Jo
hānis. viij. Math. x. Exemplum etiā paciētiē habemus a
 christo tempore passionis qz paciētiā cōseruauit in verbis de
 tractorijs a cōtumeliosis in factis illusionibus verberibus cru
 cifixione a morte Math. xxvi. mar. xiiij. Lu. xxij. Jo. xvij.

De paupertate a inopia.

- Possessiōez pprietatis despiciere.
- Refectōez sobrietatis pficere.
- Oñsiōez xp̄i paupertatis aspiciere.
- Ditacōez sublimitatis inspiciere.

Paup̄es spū dñt. **P**auptas spūalis siue paup̄ spū nichil dz pprium possi
 de. In cui? figura iacob p̄riarcha fugiēs esau ad labā
 vadēs nec aial nec famulū hūit s̄ in baculo suo iordanē tñsiuit

et volens refectere lectū non habuit sed lapidez supponens ca-
piti sic dormiuit. **Gen̄ xviii.** Moyses pascebat oues ietro quia
oues pp̄as nō habuit. **Exodi iij.** Filij rechabitarū domos non
inhabitabāt vinum nō bibebāt et vineas nec tabernacula edi-
ficabāt et agros nō serebant. **Iere. xxxv.** Adolefcēti dixit dñs
si vis pfectus esse vade et vēde omnia q̄ habes et da paupib? .
Math̄ ix. In p̄mitua ecclesia omnia dabant et q̄si cōmunia
habebant. **Act. iij.** Petrus verus paup dixit claudo argentū
et aurum nō est michi sed qd̄ habeo tibi do. **Act. iij.** Paulus
dixit fratribz achye. argentū et aurum et vestem nō concupiui.
Act. xx. **P**aupes sp̄itu p̄ce viuere debent et de modico victu
cōtētar. nā sic vivebat ruth que colligebat sp̄icas post terga
metētium. **Ruth ii.** Multū parce et magna cū penuria vivebat
belias quādo p̄cēt buccellam panis et paululū aque a sarepta
na vidua sibi dari. **iii Regū xvii.** Filij p̄phetarū satis tempore
vivebant qz parū de pane et pulmētium insipidū cōmedebant
iii Re. iij. Paulus ap̄lus dicebat esurimus et sitim? . Paup
tatis exēpluz hēmus a xp̄o qui est de panpe matre nat? et pau-
pere fabro nutrit? et in paupe loco reclinat? p̄amis pauperris
inuolutus in pauperū oblationē templo p̄sentatus redemptus
scz turturū bō columbaruz duoden? in tēplo sine familia est rep-
tus. hec om̄ia nobis in exēplum paup̄tatis sustinuit paciēter.
Luc. ii. Ad paupes nuptias vbi vinū defecit et defuit inuitat?
accessit et ibi aquam in vinū ouertit. **Job̄ ii.** Caput vbi recl-
naēt nō habuit. **Math̄. xxvii.** Paup̄e familiā habuit **Math̄**
iiij. In cruce paciēs nud? p̄pedit et mortu? iacuit in sepulch-
ro alieno. **Job̄. xix.** **P**aupes sp̄itua et paup̄tatem paciēter
sustinētes et ferētes exaltant ditant et remunerātur a deo in p̄-
sēti et in futuro. nā saul qui vno seruo cōtēt? lōge q̄rebat azi-
nas patris sui nō eq̄s et cui? familia minima fuit vnd? est in
regez. **p̄ Regū x.** David ex̄ns in pascuis et quasi nichil reputa-
tus fuit. per samuelē etiā vnd? est in regē quē etiā misit pa-
ter ad fr̄es victualibz oneratum. **p̄ Regū xvi. et xvii.** In cui? fi-
gura nabuchodonosor paupes dimisit diuites infecit vel capti-
uos duxit. et significat qz dñs paupes dimittit solutos ire ad
gaudia celi. diuites vero ad infernū dducat. **Iere. xxxix.** Inter
bitudines q̄s dñs ponit et posuit. p̄ma ē paup̄tatis. **Math̄ v.**

Mirā remūnerā cōez pmittit xps diuicias relinqntib? p f eum
Lu. xviii. mat. xix. Lasar? paup in sinu abrahe ab āgel ē depoz
tat? Luc. xvi. Ob hāc causā paupes ⁊ debiles cœi ⁊ claudi ad
magnā cenā p regis nuncios introduci sūt Lu. xiiij.

De pace ⁊ cōcordia.

Pax ⁊ cōcordia

Approbat placētia dīne dilectōis.

Cōprobat figs extioris ⁊ placētie.

Roborat subiectōis bñuolētia.

Turbat multis vicijs.

Cōsumat i excellētia supne dilectōis

Pax cōcordia ⁊ vnitās inter hōies sup ōma alia opera
dō placent In cuius signū ōma alia aīalia pter hōiez
fecit duplicia scz mare ⁊ feminā. hōiez vno vñ vt vnitatis pa
cis ⁊ cōcordie emendarz Gen. i. Quāuis dō essz scūs noluit tam
de? vt edificaret ei domū qz fuit bellicosus h salomō q̄ interpre
tatur pacificus vt oñderz solum pacificoz accepta sacrificia ser
uicia reputari. ij. Re. v. ij. re. iij. ⁊. ij. Re. v. ⁊. vi. Diligit cor
da pacifica ⁊ in eis bitat. in cuius rei figura oñsum est helye qz
dñs non erat in cōmōdōne nec ingrandi vento als grandimeto
h in sibulo acis tenui. i. in loco pacifico ⁊ quieto. ij. re. xix. Oz
deus pacem sic diligit patz ex hīs qz in eius natuitate angeli
pacē annūciauerūt Lu. ij. Pacē pcepit discipulis inter se brē
math. ix. Pacē apostolos misit predicare Luc. x. Pacē p testa
mento reliqt dices. pacem meā do vobis pacē meā relinquo vo
bis Jo. xiiij. Post resurrectōem suā discipul nūciāuit pacem.
Lu. xxiiij. Jo. xx. **P**acē dñt q̄rere q̄ p̄us fuerit inimic⁹ ⁊ ma
xime q̄ hñt inimicos potētes. Ido ab imelech pacificatus ē auz
ysaac quē p̄sperari videbat Gen. xxvi. Gabaōite audientes q̄
fecerat iosue potētissim⁹ iericho vneit scū pacē facē Josue. ix.:
Misit ionathas legatos ad bachidēvt p̄ponēt pacē cū eo ⁊ ba
chides cū fuit dux exercitus in q̄ iudas occubuit fr ei? p. mach. ix.
Rex demetri? misit ad ionathā eplam rogās pacē. i. mach. x.:
Pacē inducūt int hōies furori cōdētes vel rñdētes hūiliter. fu
rori em maloz cōdēdū ē. sic fecit iacob rōdēs ab esau Gen. xxv
ij. Phinēes ⁊ ceteri legati ad filios ruben missi in exausaciōe co
rū benigna hūilitate dulciter sūt pacificati Josue. xxij. De hac
matia q̄re i p̄cedēti dō pacia. s. in furori cōdē vñ hūiliter rñdre

Pacem perturbant multa et destrunt. nam aliqui pacem perturbant inuidia. nam fratres ioseph inuidetes ei: non poterant ei pacifice loqui quicquid Gen. xxxvii. Avaricia seu copia temporalium rerum sunt causa perturbacionis pacis et fomentum discordie et iurgiorum ut patet in pastoribus loth et abrahe Gen. xiiij. Similiter habetur de ysaac et pastoribus gerare propter causam predictam Gen. xxvi. Ambicio et superbia dominandi pacem perturbant. discordias et guerras suscitant inter propinquos ut patet de absalon contra patrem suum dauid. ii. Re. xvi. Ficta etiam pax perturbat et impedit pacem bonam et veram. idcirco ionathas noluit recipere pacem demetrii quia fide pacificari querebat. p. mach. x. Pacis bonum ex gratia et dono dei procedit. unde bonitas gratiosi prelati et bonitas subditorum causa extitit aliquando magne pacis ut patet de onya et populo iudeorum. ii. Mach. ii. Propter hanc causam paulus in suis epistolis proponit pacem dicens. gratias vobis et pax. dicens intelligere quoniam sine gratia esse non est pax impijs. ut dicit dominus ysaie lvij. De magno dono gratie diuine procedit quando ille qui recipit iniuriam vel offendenti offensam parcat ex animo et pacem ei qui eum offendit et cupiscit. sic dauid licet ab absalone persecutus querebat eius pacem dicens. est ne pax puero absalon. ii. re. xvij.

De peccato et eius effectibus:

Pecatum nocet homini.

- Ab interiori deprauato natura.
- Ab exteriori peccato iactura.
- Ab superiori exclamato pessuram.
- Ab inferiori deuastato figuram.

Pecatum ex sui natura nocet homini ab intrinseco. quia humanam naturam deprauat et exterminat. Tollit enim homini audaciam et causat erubescenciam. Nam primi parentes qui in statu innocentie nudi non erubuerunt. post peccatum erubescences se personatibus texuerunt Genes. tercio. Item aufert homini sensum et infatuat eum. Unde adam quando ante peccatum tanta sciencia pollebat quod rebus omnibus imposuit nomina secundum proprietates earum. post peccatum sic infatuatus est. quod a facie homini cui nuda et aperta sunt omnia abscondere se credebat. Genes. tercio. Salomonem sapientis finem peccatum infatuauit maculans eius famam. iii. Regum. xi. et Ecclesiastici. xlvij. Item peccatum fecit hominem timidum

aufferendo securitate. Nam adam ante peccatū pluries audiuit
dñm et vocem eius nichil timuit. post peccatū cum vocaret a dño
ait. **Audiui vocem tuā et timui Gen. iii.** Item dauid q̄ fuit au
dax et bellicosus et victoriosus ut patz p̄. **Regū in diuersis ca
pitulis.** post peccatū adulterij cū bersabee et homicidij vris factus
est pauidus adeo q̄ absalon filium suū nudis pedibz fugeret
ut patz. **ii. Re. xv.** Item tallit quietē intrinsecam. hominē non fi
nens quiescere. nam cor impij quasi mare feruens qd̄ quiescere
nō potest. **Vsa. lvij.** Similiter percussit dñs cor dauid. post q̄
peccauit populū numeratō. **ii. Re. xxiii.** ¶ Peccatū nocet homini
ab extrinseco qz multiplici pena corpali et guerra punitur in p̄
senti ut patz in adam et in eua expulsis de paradiso de maledicti
ombz et peis eis a deo adiūctis. pena viri fuit simplex. qz in la
bore vultus tui vesceris pane tuo. pena mulieris fuit duplex. i
dolore pies filios. et sub viri potestate eris. Causa huius duplici
comis fuit qz ipsa virū induxerat ad peccandū. **Gen. iii.** Sodo
mite etiā p̄ penam ignis et sulphuris sūt puniti. **Gen. xix.** Vxor
etiā loth qz peccauit cōtra p̄ceptū domini se vertendo in statuā
salis est cōuersa. **Gen. xix.** Pharaō etiā p̄pter peccatū cognouit
se flagellari dicens. peccauit in daum. **Exo. x.** Quia filij isrl̄ deum
multociēs offenderūt peccando. fuerūt ab eo sepius flagellati ut
habet **Nūeri Josue Ruth Judicū Judit h Regū** et p̄ totū vet̄
testamētū. deserta est iherlm̄ et omnis vrbs iude p̄pter maliciā
quā fecerunt. **Ihere. xliij.** ¶ Peccatū nocet homini a superiori
qz clamat vindictā et peccatuz specialiter enorme qd̄cūqz sit il
lud. iō dixit dñs ad cayn. Vox sanguis fr̄is tui abel clamat ad
me de terra. **Gen. iiiij.** Clamor peccatorū vestrorū in aures dei sa
baoth introijt. **Jacobi. v.** ¶ Peccatum nocet homini ab infe
riori rectam eius figurā ad multa incōmoda incurrendo et specia
liter recidiuatio in peccatū que multum debilitat hominē. sic
recidiuatio in egritudinem debilitat corpus plura in ipsum pe
ricula inducendo. Vnde in huius figurā dicitur. q̄ post q̄ ambu
lauit iorā in vias pessimas sic debilitatus est q̄ recessit ab eo et om
ni et noluit ei soluere tributa. **iiij. Re. viij.** Dicitur etiā q̄ p̄pter pec
catum iherlm̄ instabilis facta est. **Tren. p̄.** Seruus salomōis au
sus ē insurgere cōtra eum p̄pter peccata sua. **iiij. Re. xi.** Ad hoc fa
cit xpi p̄bula cū immundus spūs exiret de homine. **Math. xij.**

Ob hanc causā dixit xps languido curato. vade et amplius noli peccare ne deterius aliquid tibi cōtingat. et simile dixit mulieri in adulterio deprehense. Jo. viij.

De penitentiā p̄cōrum.

P̄nā debz fieri

- Statim et sine dilacōe.
- Cum vera cordis contricōe.
- Cum nuda confessiōe.
- Cum integra satisfactōe.
- Cū iustificacōe et s̄ctitate.
- Cū recepōe et benignitate.

Penitentiā debet fieri celeriter et nō differri vsqz ad senectutē vel mortē. non est em̄ tutū ire p̄ desertū huius vite sine amaritudine p̄nē. In cuius figurā maria q̄ diu mānit extē castra nō p̄cesserunt filij p̄ desertū. Nūi. xij. Hoc est etiā cōsiliū sapientis. qz dicit. nō tardes venire ad dñm et ne differas d̄ die i diez. Eccā. v. Vt dñs ad penitentiā festinā inducerz hoīes recitat exemplū de quibusdā et sup quos cecidit turris. et subdit dicens. nisi penitentiā feceritis simul p̄ibitis. Lu. xij. Ad hoc idem facit p̄bola de seruis vigilantibz in penitentiā et expectantibz dominū quādo reuertatur a nuptijs qz diem et horaz mortis ignoramus penitus. Lu. xij. Querentibus quibusdā iudeis quid facerent respondit petrus. Penitentiā agite. Actū. ij. Dixerunt fideles deus penitentiā dedit fidelibz ad vitam. id est in vitā exercendam. Actū. vndecimo. Penitentiā debet esse cum contricōe cordis cuius signum sunt lacrimę fluentes ab oculis. Ido audiens populū iratum esse dominū p̄pter murmur eoruz luxit nimis et in mane plus q̄ deus precepit facere voluit. Nūe ri. xxiiij. Ad vocem angeli increpantis populū leuauerunt vocē pariter et fleuerunt. Judiciū secundo. Lamentante esdra p̄ peccatis populi dictum est ei si est penitentiā in israhel. p̄. Esdre decimo. Peccatrix mulier penitens sic lacrimis abundauit qz de eis pedes domini lauit. Luce. vij. Quia dñs vidit magnā contricōez in muliere in adulterio deprehensa leuem et breuē penitentiā ei dedit dicens. vade et amplius noli peccare. Jo. viij. Homo volens de peccatis contricōem habere debz a turbā secedere. In cuius figurā petrus qui peccauit in atrio foras exiens plo rauit amare. Matth. xxvij. Penitentiā post contricōnem requirit nudam

et apertam confessionem propter quod dominus transtulit peccatum
dauid quia ad reprehensionem natthan se humiliter accusauit alio
excusauit. **ii. Re. xii.** Post peccatum murmurationis populi confessus
est et dauid dicens. ego sum qui peccaui. **ii. Re. xxiii.** Ideo dicebat
iob. si iustificare uolueris os meum condemnabit me. **Job. ix.** Dixi con-
fitebor aduersus me iniustitiam meam domino et tu reuersisti impietate
peccati mei ait dauid. **ps. xxxi.** In huius figura dominus deus lepro-
sis penitentibus dedit sanitatem et dixit. Ite et ostendite uos sacer-
dotibus. et dum irent sunt mundati. **Luce. xvii.** De hac materia
quere in capitulo de confessione per totum. **¶** Omnia post confessionem
requirit satisfactorum que consistit in asperitate ieiuniorum et deuotione
oracionis. et eliarum largitione ut per asperitatem et ieiunium et orationem
satisfaciamus. in hijs que commisimus in nosmetipsos. in hijs que in
deum. per orationem et elemosinam. in hijs que in proximos fuimus operati
Jo achab scelestissimus operuit carnem suam cilicio ieiunauit et dor-
miuit in sacco et ambulauit dimisso capite et dominus transiit penam
sue penam quam ei infligerat pro peccato. **iii. Re. xxi.** Sacerdotes indu-
erunt se cilicio et ieiunauerunt audita potestate bolofermis id est dyabo-
li. **Judith. iiii.** Viri nimium fecerunt penam induiti sunt sacco et ieiun-
auerunt et deus indulget eis. **Jone. iiii.** Judith habebat super lumbos ci-
litium et ieiunabat omnibus diebus uite sue propter sabata et neomias
Judith. viii. Machabeus et qui cum eo erant deprecabantur dominum
caput terra spargentes et lumbos cilicis pendenti ad crepidinem pro-
uoluti. **ii. Mach. x.** **¶** Penam etiam debent facere viri boni quantum
cumque amicos dei se sentiant quia ex hoc merita eorum augmentantur.
Ideo iob quous esset vir factus dicebat. ago penam in fauilla et
cinere. **Job. xii.** Johannes baptista sanctificatus in utero matris
fugit in amnis teneris in desertum ubi tam asper vixit et tantam penam
fecit quod dicebat non manducans neque bibens. **Math. iiii.** Salua-
tor noster qui peccatum non fecit in deserto quadraginta diebus et xl. noctibus
ieiunauit. **Math. iiii.** **¶** Penitentibus deus benigne recipit eorum pe-
nitentiam acceptando. Nam manassen regem iuda qui propter peccata
ductus fuit in babilonem quando repenituit deus eum benigne rece-
pit et in pristinum gradum collocauit. **ii. palip. xxxiii.** Libenter re-
cipit dominus peccatores ad penam quoniam predicationem suam
a penam dicitur incepisse. **Math. iiii.** Magdalenam benigne rece-
pit et magnam familiaritatem ostendens eam multipliciter amandauit. **luc. vii.**

Ad hoc idem facit exemplum de filio prodigo qui benigne fuit re-
ceptus a patre. Luce. xv. Sic alacriter recipit deus penitentes ut
dicant gaudium esse in celo super uno peccatore penitentem magis
magis quam super nonagintanovem iustis qui non egent penitentia. Lu-
ce. xv. Libenter recepisset deus penitentiam iudei si quando peni-
tencia ductus non desperasset et non seipsum laqueo suspendisset.
Math. vicesimo septimo.:

De peregrinis et hospitibus.

Peregrini recipiendi sunt ad hospitium videlicet

- Letanter.
- Liberaliter.
- Utiliter.
- Graviter.

Peregrinos debet homo recipere hilariter. quia frequenter re-
cipit christum et angelos in suo hospitio. Nam abraham in suo
hospitium recepit angelos quos esse credebat homines peregrinos.
Gen. xviii. Loth angelos reputans homines peregrinos transeun-
tes recepit hospitio et defendit ut potuit a sodomitis eis nephem
dam violentiam volentibus irrogare. Gen. xix. In discipulis se
ipsum assent recipi et ostendi dicendo. qui vos accipit me accipit
et qui vos spernit me spernit. Math. x. Paulus ait hospitalitatem
nolite oblivisci. per hanc enim placuerunt angelis hospitio receptis.
Ad heb. xiii. Peregrinos debet homo recipere libenter letam facie
eis necessaria ministrare. sic liberalis et puerus videbatur esse rebecca
cum seruo abrahe dixit. paleam et fenum et pabulum plurimum est
apud nos. Gen. xxiii. Cum magna pietate et liberaliter ietro moysen
peregrinum recepit hospitio ex quo postea eius filia et nepotes fu-
erunt magnifice honorati sic ipse vellet libenter et letanter recipi.
Iudo dixit moyses dominus amat peregrinum et dat ei victum et amicum
vos debetis amare peregrinos. quia ipsi fuistis aduene. Deu. x. Ex-
ploratores quos misit iosue. raab liberaliter recepit. Iosue. ii. Li-
beralis hospitalitator fuit iob cuius hospitium viatori patuit et non
remansit foris peregrinus. Job. xxxi. Ambulans ihesus per mundum non
habebat ubi caput reclinar. sed martha liberaliter recepit eum ho-
spitio. Lu. x. Sic liberaliter debent recipi peregrini qui sunt etiam cogendi in-
trare hospitium exemplo duorum discipulorum euntem in emaus qui cri-
stum peregrinum coegerunt manere. Lu. xxiiii. Peregrinos recipientes
multas a deo recipiunt gratias et multa miracula. nam belias suscitavit

filiū mulieris a morte apud quā hospicio est receptus et ei filiū
impetrauit et postea eū suscitauit mortuū. ij. re. xvij. Gaudēs re
cepit in suo hospicio zachar? saluatorē et ipse gaudiū ei multipli
cauit quā salutē eius domui nūciavit. Luce. xix. Publi? p̄nc̄ps
paulū cū socijs de cōfracta nauī euasos suscepit hospicio paul?
autē liberauit p̄m̄ eius febrib? et dissenteria laborātē. Act. xx
vij. Peregrinos recipiūt hospicio paupes et artifices magis
q̄ nobiles et diuicij abundātes. nā in gabaa ciuitate bemiā
nō inuenerūt leuite q̄ eos hospicio recipent nisi senē de ope reu
tentē. Judicū. xix. Itē helyas in sarepta zidome solum a uidua
paupcula hospicio est receptus. ij. Re. xvij. Petr? ap̄s apud
quēdā corariū hospitat? est. Actu. x. Paul? manebat apud pri
scā et aquilā q̄ erant eiūs dē artis. Actu. xvij. Lidda purpurea
rogauit paulū et socios secū in hospicio manere. Actu. xvij.

De p̄missione diuina.

Permittit de? bonos flagellari ad dēs consolacōem.
Electos temptari s̄bt̄abēs deprauacōez
Malos debellari inuigens desolacōem

Permittit de? bonos affligi ad temp? eos postea mira
bilit̄ exaltādo. sic p̄misit iacob pati p̄secucōez ab esau
qui postea rep̄riauit ditatus. Gen. xxvij. Thobīā excecari p̄mi
sit quē postea illuminatum gaudio ampliāuit. Thob. ij. Job ḡ
uiter affligi et depaupari p̄misit de? cui postea om̄ia duplicauit.
Job p̄. Dauid longo tempe p̄misit de? pati p̄secucōem saulis
quē in regem postea sublimauit. p̄. regum. xvij. Filij israhel af
fligi p̄ holoferuem p̄misit de? quib? postea magnam victoriaz
dedit. Judith per totū. De hac materia quere plura de iudicij
dei occultis. **P**ermittit deus aliquādo bonos in diuersis pec
catis ut non glorientur de sua sanctitate nec confidant de sua cō
stancia et alijs sciant compati quādo peccant. sic p̄misit cadere
sampsōnem fortissimū. Judicū. xvi. Dauid sanctissimū. ij. Reg.
xx. Petrum p̄mptissimū. Math. xxvi. De hac materia quere
plura exempla de iudicij dei occultis. **P**ermittit de? aliquñ
populū flagellari p̄pter populū p̄cā et p̄latorum maloz. sic per
misit q̄ filij isrl̄ debellauerunt filios bemiāmin p̄pter eoz scelus.
Judicū. xx. Sic etiā p̄pter peccata populū et filiorū hely p̄mi
sit deus a philistis israhel debellari. p̄mo. regū. decimo quarto.

De hac materia quere plura exempla supra de iudicijs dei oculis ca. lxx. Plures etiam diuisiones et exempla quere ibide. qz fere eadem est materia vtriusqz capituli:

De pmissione humana.

Ut euidetur eminentes defecti.

Permittunt homini aliquid fieri.

Ut solentur subiacentes affectus.

Permittunt aliqui homini viri aliqua fieri non tamen libenter et hoc ad euitandum maius malum quod possit accidere sic permittit iacob beniamin dilectum filium ire cum fratribus in egiptum ne symeon remaneret in vinculis et ceteri filii vna secum famem inopia morerentur Gen. xliij. Sic permittit abraham ut loth separaretur ab eo timens pastorum irurgium ne hominidum sequeret Gen. xij. Moyses permittit uxori a viro dan libellum repudiij ne uxoricidium exerceret Deut. xxij. Permittunt homini homines aliqui fieri aliqua non tamen libenter ut socios aut subditos contententur aut consolentur sic deus non permittit ire ad bellum postquam vidit quod erat populo gratum et ait quod videtur vobis faciam. ij. Re. xvi. ij. Heliseus ut contentaretur filios prophetarum qui certificari volebant de helia permittit ire ad querendum eum quia ipse sciebat eum assumptum. iiij. Regu. ij. Symeon cognouit quod triphon peterz cum solo duos filios ionathe et talenta argenti et tamen permittit dari ut populum contentaret et ne populus crederet quod fratrem suum neglexerit liberare. p. Machabeorum decimo tercio.

De puerfitate quorundam.

Puerfitas hominum consistit.

- In extollencia sublimitatis superbiendo.
- In affluentia cupiditatis possidendo.
- In exigencia gulositatis comedendo.
- In cupia carnalitatis lasciuendo.
- In impacencia ferocitatis irascendo.
- In inuidencia felicitatis detrahendo.
- In negligencia sedulitatis exercendo.

Puerfos facit homines superbia et ambicio dominandi. nam vocati dathā et abyron a moyse quia iniuste dominari volebant et non poterant puerse responderunt dicentes. nunquam parum non est nobis vel tibi. quia eduxisti nos de terra fluente lacte et melle Numeri. xvi. Superbia et vanegloriosi sic puerfi sunt quod cauēt a minimis vicijis et maxima scelestā perpetrāt. sic christus dicit colentes oculi

cem et camelū deglucientes. math. xxiii. Tales sūt similes balaaz
q̄ voluit maledicere dei populo et dedit consiliū quo a mulieribus
popul⁹ dei est seduct⁹. Qui. xxiii. et xxiiii. Ita pueri sunt supbi
vt si aliquē offendant semel non cōtētant nisi prius faciāt simi-
les regi filioꝝ amon q̄ vidēs q̄ iniuriā fecissz dauid adhuc eū
voluit impugnare cū eum potē placare debuisset. ij. Re. x. Sic
etiā pueri sunt supbi qui non timēt mala cōmittere ne videan-
tur aliqd non facere et si arguūtur interficiunt arguētes. Uij.
sunt similes ieroboam qui sublimatus in regē populuz a cultu
dei deuiare fecit et capi fecit pphetam q̄ eum sup hoc scelere argu-
ebat. iiij. re. xiiij. Volatria. sacrilegia. homicidia. et diuersa sce-
lera manasses supbissim⁹ ppetrauit. iiij. re. xxi. et ij. pati. xxxiiij.
Solus marдохē non adorabat aman et tamē ipse omnes iu-
deos conatus est occidere. Vester. iiij. De hac materia quē plu-
ra exempla in ca. de supbia p totū. ¶ Peruersos facit homines
pccm avaricie: nam avari ditant filios suos malos de spolijs
bonoz oppositoꝝ do qui ditauit hebreos de egipcioꝝ spolijs. :
Exo. xii. Magna pueritas fuit iude pditionis qui ppter auari-
ciam et cupiditatē tradidit xpm a quo immēsa bñficia recepat
Math. xxvi. Quō avari sūt supbi. pueri et discoli quere exem-
pla plura de avaricia. Quō autē puertunt iudiciū quere ibidē.
eodē ca. Quō pditiones exercent quere ibidē. ¶ Peruersos fa-
cit homines viciū gule. nam p̄ma mulier ordinē natuē puertit
que pomū vitatū comedere viro dedit cū vir debuissz ei impone-
re quid deberz comedere vl vitare. Gen. iiij. Filij isrl in deserto
gule pueritate cōmoti memorabant ollas carniū de egip̄to. h̄
de seruitute grauissima de qua virtute dñi fuerunt liberati: nō
faciebant aliquā mencōne. Exo. xvi. Eandem pueritatē idē po-
pulus memorabatur quanto dicebat. recordabamur piscium
quos comedebamus. h̄ de manna esca angelica non curabant
Numer. iiij. Quomō viciū gule puertat homines et de ordinz
quere supra de gula. ¶ Peruersos facit homines viciū luxuē
Nam amon pueritate victus luxurie thamar sororem suaz
expelli fecit. quam primo oppresserat violenter. ij. Regū decimo
tercio. Sicut puerum est ingredi ad sororem vt prefatum
ostendit exemplum. sic puerum est lectum patris polluere.
Ideo iacob attendens pueritatē filij sui rubē qui ingressus

fuit ad balam concubinam patris sui vt patz Gen. xxxv. Ad
mortē iacob veniens ruben. dixit ei iacob. non crescas qz ascen
disti cubile pr̄is tui Gen. xlix. Ab salō valde puerfus fuit quā
to ad concubinas pr̄is patēter intrauit et fuit maior puerfitas
q̄ si ad eas clam intrasset. ij. Re. xv. Duo puerfi senes vñ debe
bant honorare susānam qz noluit frangere fidē viro suo eis non
ascendendo eam damnauerūt ad mortē Dan. xij. De multis per
uerfitatib⁹ et malis que fecit luxuria req̄re de luxuria p totum.
Puerfos facit homines viciū ire. sic em̄ puerfi sunt iracun
di vt non p̄cant bñfactorib⁹ et innocētibus vel p̄pinq̄uis filis
sauli. qui cū dauid ei seruiens vt eum letificaret: p̄fallerz coram
eo agitatus ira ipsū in pariete cōfigere p̄curauit. p. Re. xvij. et
xix. Antioch⁹ p̄ suam culpam fugatus iratus culpaz in iude
os voluit retorquere. ij. Mach. ix. Herodes puerfus iratus de
natūta te xp̄i innocētes puālos struit vel interemit. Math. ij.
De puerfitate iracundoz quere plura exempla de ira in omnib⁹
diuisionib⁹ eius p̄ totū. **P**uerfos facit homines viciū inui
die. sic em̄ puerfus est inuidus vt de eo qd̄ sibi non nocz: alijs
p̄desse non velit. similes edom et seon regib⁹ amozeorū. qui no
luerūt vt filij isrl̄ p̄ terram eorū sine lesione transirēt. sic postea
iuste eis accidit qui noluerunt cōcedere modico sine dāno mul
ta cum suo dispendio pdiderunt Nū. xx. et xxi. Inuidi subuer
soēs sunt. sic fuit balaam qui noluit bñdicere s̄ noluit maledi
cere populū quē credebatur bñdictū a deo. sed ipsi plura mala di
cunt de bonis et iustis q̄ de p̄cōrib⁹ et malis Nū. xxij. Saul
puerfus voluit p̄cutere ionathan qz excusabat dauid cui ipse
nequiter inuidebat. p. Regū. xx. Pr̄ncipes psarum accusauerūt
danielē solum p̄pter inuidiā qz tribus t̄pibus deum adoraret.:
Dan. vi. Inuidi sic puerse agunt vt sp̄patriotas quos racōna
biliter pl⁹ diligere deberent eos plus odiant et diffamāt. simi
les alchimio qui cū esset de gente iudeoz et iudeos defendere de
beret eos puerse et nequiter accusauit. p. mach. vij. Inuidi em̄
sic puerfi sunt vt nichil possit fieri quod ipsi non puertunt et
uertant in malū. Nam sicut dicit Bernh. Inuidus om̄ia ope
ra puertendo diffamat. Nam si ieiunas dicit te esse ypocritam
si comedis dicit te esse voracē. si ambulas inquietum. si quiescis
pigz. si erogas p̄pria vane glorie cupidum. si tenes auarum.

si facies nesciū. si loquēns garrulosi et p̄sūptuosū. si gaudes
dissolutū. si maturescis melancolicū. si sapiēs sup̄bū. **h̄ Bern̄.**
Similes sunt isti iudeis quos nec austeritas victi iobis. nec
decens māducacio saluatoris potuit cōtēari **Math̄. xi.** Simili
ter ih̄u eiciente tomomia pharisei inuidi miracula puerentes
dixerunt. in beelzebub p̄ncipe demonioꝝ eiat demonia **Mat̄.**
xij. De hac materia quere plura exēpla s̄. de inuidiā de detracti
onē et de ira. **¶** Peruersos homines facit vicium acadiē. nā ac
adiosi inconstantes et pueri sunt. nā si eis aliquid inungitur
nolunt opari. si autē nō inungitur cōquerūtur. similes filijs isrl̄
qui auditis exploratorib⁹ nunc volebāt in egiptuz redire. nūc
volebant cōtra dñm voluntatē festinare **Nūi. xij.** Filij effraym ro
gati noluerūt ire cū iepte ad p̄lium. s̄ ipso redeunte cū victoria
iurgati sūt cōtra eum quasi nō essent vocati **Judicū. xij.**

¶ De p̄seuerācia in p̄posito.

- ¶ Perseuerare debz homo**
- In bonitate opando feruēter.
 - In castitate obsequiādo decēter.
 - In virilitate p̄liando valēter.
 - In penatitate tolerādo paciēter.
 - In grauitate collaudādo frequēter.
 - A vanitate declinādo prudēter.

Perseuerāciuz est in ope bono incepto licz homo multa
habeat impedimēta tñ est opandū feruēter et cōtinue.
In cuius figura ncemias licz multa impedimēta h̄ret nō cessa
uit ab ope donec murus in iherlm̄ totalit̄ cōpleret **Nec. iij. et vi.**
Si autē desistat hō ab ope iam incepto accidit ei Exēplū d̄ ho
mine deridēdo qui cepit edificare et nō potuit cōsummare **Lu. xij.**
Nō debz homo dimittere op⁹ bonū licz cōtingat eū p̄turbacōez
incurrere. nā thobias mansit in timore dñi licz plaga cecitatis
accidit ei **Thob. ij.** Nec nin⁹ sepeliuit mortuos post p̄hibicōez
regis. tales sic orātes ad dñm exaudiūtur a dño. idō dixit elia
chim ad populū. Exaudiet dñs orācōes vr̄as si ieiunijs p̄seue
raueritis et oracōibus **Judit. iij.** Nō dimisit daniel p̄pter p̄ce
ptū regis darij et decretū quin dñm vt inceptat adoraret **Dan.**
vi. Hoc est qd̄ barnabas habitabat anthiocenos in bono p̄po
sito cordis p̄manere **Actu. xi.** **¶** Perseuerandum est maxime
in proposito et firmitate castitati. Nam licet homo stimuletur

interi? a carne sollicitetur exteri? a psona male disposita sep
debz firmū castitatis ppositum retinere exemplo ioseph adole
scantis que caro plus debuit stimulare. et tamē q̄uis quotidie
molestaret a dñā firmū seruauit ppositum castitatis Gen. xxx.
ix. Constāter restitit susāna duobus semib? licz ipsa esset cū eis
sola et iphi essent iudices et maiores et minas mortis infurēt nec
etoz matrimonij violauit Dan. xiiij. Maria plenuz tenebat p
positum castitatis que in concepōe tanti filij nō cōsensit donec
audiuit q̄ eius cōcepō nō essz humana s̄ diuina Lu. p. Quō
ppositum castitatis seruetur in societate bonoz et pdatur in so
cietate maloz que supra de castitate ca. xxvi. et p. Quō autez ca
stitas sit diligenda et qualiter clericū et religiosū et vidue debeant
ppositū eius retinere que ibidē. Perseuerā dum est in p̄ijs
tpalibus et spiritualibus. qz nō coronabit nisi qui legitime cer
tauerit Et s̄m grego. si vos delectat magnitudo p̄mnoz non de
terreant certamina laboz In hui? figura dauid dure replēsus
a frē suo et dissuasus a saule raōib? nō destitit ab incepto sed
cū philisteo viriliter pugnauit et vicit. p. Re. xvij. Quia ioab
pseuerauit in obsidiōe tabach ciuitatis ido eius municōes ob
tinuit et qz pseuerauit in bello ctra absalon victoriā habuit. Et
nō qz ioab ab incepto nō destitit q̄uis essz absalō debellatus.
s̄ p̄secutus est eū donec herētem querui paussit trib? lancis et
ocādit. ij. re. xij. et xvij. Sic pseuerauit idē ctra siba i obsidio
ne abela nec destitit donec absisum cernerz caput eius. ij. re. xx.
Perseuerādū est in tolerando paciēter aduersa siue a dō siue
ab hominib? sint afflicta. nam cōstanter et paciēter perseuera
uit iob sustinendo ablacōem rerū. mortem subitanēā filiorū et
corpis ppriij durissimas passiones qm̄ in hīs omib? non pecca
uit Job. p. Perseuerandū est multū in tolerancia tormento
rū p̄ noie ihu xp̄i et defensiōe fidei xp̄iane exēplo eleazari. q̄ oīa
tormenta pseuerāter sustinuit ne facēt ctra legem. ij. mach. vi.
Septē illi frēs cū pia eoz mirē magnū c̄stācie exēpluz et pseue
rācie oñderunt nobis p̄ fide xp̄iana seruāda q̄ tot et tanta susti
nerunt passionū genera ne paternas tradiciōes et legē trāsgre
di cogērētur. ij. Mach. vij. Stephan? firmiter pseuerauit du
ros ictus lapidū alacriter sustinēdo donec xp̄o p̄ cuius amore
paciēbatur moriens spiritū commēdaret. Actuum septimo. e.

Qualiter autē perseuerandum sit in paciēcia tribulacōnū quere in
 fra de tribulacōnib? p totū. **P**erseuerandū est in virtute gr̄i
 tudinis dñi p receptorū bñficijs sine intermissione laudādo
 sicut cecus natus a dño plures interrogatus vt in laude dei be
 ficret. sed semp in laudē dei cōfessioneq; a publicacōne miracu
 li perseueravit cōstanter **Job. ix.** In liberacōe surdi a muti p̄cipi
 ebat ih̄s ne qui dicerz. quāto autēz magis p̄cipiebat tāto apli
 us laudabat dicens. bñ omnia fecit a surdos fecit audire a mu
 tos loqui **Mar. vii.** Apostoli post xp̄i ascēsiōne erant perseueran
 tes in laudib? cum maria m̄re ih̄u **Actu. p.** Qualiter autē lau
 dand? sit deus p recepōne bñficiōz a euasione piculorum a cie
 ctione inimicōz a adēpōne filiorū a sanacōe infirmorū a in as
 sumptōe dñi. quere exempla plura de gr̄acijs dādis a agēdis
 capitulo. **lij. viij. p. ij. iij. iij. v. a. vi.** **P**erseuerādum est i ma
 loz tempoz declinacōe a detestacōe nec respiciendū est retro p
 egressum de societate maloz nec accidat homi sicut vxori loth
 q̄ p? egressuz de sodomis retrospectiōe in statuā salis est ouersa
Gen. xix. **M**ardochē? licz sciret amā esse magnū in cōspectu re
 gis tamē ppter timorē eius non dimisit qñ pmanerz in p̄posito
 non adorādi eum **Iester. iij. a. v.** **S**ocij daniel? multū cōstan
 tes a perseuerātes fuerūt ne statuā quā erexeāt nabuchodonosor
 fm q̄ precepāt adorarent **Dan. iij.**

De pietate mulierū.

- Cū iter agētib? a nēcitate cōstricis.
- Paz potētib? ex prauitate relictis.
- Pietatē exēplo mulierz. Et attinēt inēb? cōsāguitate astrictis.
- debz hrē homo. Vm paciētib? a pēalitate afflictis.
- Famā p̄dētib? ex impietate cūctis.
- Et cū viuētib? viuāt ditate ascriptis

Pietatē mulierū ad hoc scripta veteris testamenti a no
 ui commemorant vt homines duos ad pietatē indu
 cāt. pia igitur eaz exēpla nos docent ad paupes a egenos ma
 xime pegrinos In cuius exemplū rebecca videns seruu abra
 he pegrinū a aduenaz bibere postulante pietate mōta non solū
 sibi bibere tribuit s; adaquauit camelos a sibi etiā pluriā r̄pro
 misit **Gen. xxij.** Vidua etiā sareptana pietatē oñdit q̄ pauit
 heliā aduenā a pegrinū. **ij. re. xvij.** Tātā pietatē ad beliseum

peregrinum habuit mulier suiamitis vt virū suum inducerz
vt ipsi aptū locum facerz ad māducāduz. **iii. Re. iii.** Magna
apparz pietas marie virginis qz ad paupis nuptias ire volu
it et deficiente vino xerūdoru paupz coram filio fierz aduo
ta **Joh. ii.** Larga etiā pietas marie in hoc ppenditur qz cum in
die epiphānie au rū et dona a magis reciperet. postmodū in sua
purificacōe non potuit emere agnū quē offerret p filio. sed ob
tulit oblacōem paupz scz par turturū aut duos pullos colū
barum. qz illa munera iā erāt p ipsam pauperib? erogata **Ma
th. ii. Lu. ii.** Saluatori nostro paupi et pegrino martha ipā
rauit hospiciū et necāria ei iparavit et ministravit **Luc. x.** Mul
tum pie fuerunt ille mulieres quas dicit lucas ministrasse dño
predicāte **Lu. viii.** Hanc pietatē habent pauperule mulieres
magis q̄ diuites et multo magis merētur. idō domin? preferit
duo minuta paupis vidue oblacōni diuitū **Marci. xii.** Lidia
purpuraria magnam pietatē ad paulum et ad eius socios pau
peres demonstravit **Actu. xvi.** Qualiter pietas debeat haberi
ad pegrinos quere supra **de pegrinis ca. c. De liberalitate ca.
lxvii. li. capi.** ¶ Pietas mulierū a quib? sumere debem? exē
plum est ad pueros paruulos qui seipsos iuuare nō possunt.
Vnde ē quasi pietas infirmoz sic pie fuerūt obstetrices in egi
pto que pietate mote contra pharaonis preceptū pueros paru
ulos seruauerūt. **Exo. p.** Filia pharaonis videns puerū moyse
in phiscella lacrimabiliter vagientē ipsius miserta in pprum
filium sibi adoptauit et mulieri hebreæ tradidit ad nutriendū
Exodi. ii. Cum athalia occiderz omne semen regium Josaba
miserta puulo puero ioas tulit ipsū et ne cū alijs interficeret:
piter abscondit et nutruuit. **iii. Re. xi.** ¶ Pietatē exemplo pia
rū mulierū habere debet homo ad filios et sibi carne et fide iun
ctos. sic aaron videns suos spūales filios ab ignis incendio
deuastari cucurrit ad mediū multitudinis pie deuz deprecans vt
plaga cessarz **Qui. xvi.** Illarū duarū mulierū vna habuit cor
valde piū cuius viscera sup pprio filio quē salomō diuidi p me
diū iusserat sūt comota. **iii. Re. iii.** Mulier chanaanica tantā hūit
pietatē erga filiā que vexabat a demōe qz illi? vexacōez ppriaz
reputabat dicēs. dñe miserere mei. **Math. xv.** Mater filioz
zebedei pia erat ad filios p q̄bo sollicitē deprecabat dñz **mat. xv.**

Multum erat pia mater ihu ad filiū eius quē pditum cū in tē
plo remāsit solūte et cū dolore requisit p tridū Lu. ij. Maxi
mā autē pietatem habuit mat eius qn̄ discipulis fugientib?
ipsa si eum iuuare in aliquo possz iuxta crucē filij sui stetit Joh.
xix. **P**ietatē exēplo mulierū debz homo habere ad intribula
cionē positos et mortis piculo siue extranei fuerint siue ppinqu
fic raab videns exploratores isrl ad mortē turbatos q pie mi
serta ē eos abscondit qrentes subtilit deludebat Josue. ij. Sic
pia qdam mulier nuncios dō quos absalō qrebat ad mortē
pie abscondit in puteo os putei velamine supposito et regendo.
ij. re. xvij. In magno piculo posuit se hester pia vt mar do cheū
et iudeos a mortis sētencia liberarz. Hester. vij. Mulieres ille
multū erant pie que xpo pacienti psonaliter astiterūt et secute
sunt eum plāgentes dum ducere ad crucem qn̄ apostoli eū reli
querunt Lu. xxiii. Jo. xix. Ipso etiā posito in sepulchro vngēta
portates pietatē ondere voluerunt. mar. vii. Lu. xxiiij. et math.
xxviiij. Petrū eductū de carcere quē herodes in carcerari decreue
rat maria mat ioh̄is pie recepit hospicio vbi erat multitudo cre
dendū abscondita ppter metū iudeoz. Actu. xij. **P**ietatē debz
homo exemplo mulierū habere ad eos quos audiūt turpit dif
famari vel eis detrahi publice vel occulte eos pie excusādo et si
possent eos iudice de bonis opibus cōmendādo. sic nāqz bla
spemantib? et deprauantib? iudeis xpi miracula pia mulier ex
tollens vocem de turba dixit illi. beat? vter q te portauit Lu. xi.
Accusātib? iudeis xpm et eū de plurib? corā pilato diffamādo.
vxoꝝ pilati xpo cōpaciens iniustā eius mortē voluit impedire
eū de iusticia cōmendādo qd de nullo viro legitur accidisse Ma
th. xxvij. De hac materia quere plura exēpla s̄. de liberalitate.
Pietatē hñtes exēplo sanctaz mulierū vitā corpalem et spūa
lem impetrāt et conseruant sibi et suis sicut manifeste apparz in
abigail cuius viz ppter eius crudelitatem dō et eius socij vole
bant occidere. s̄ ipsa ppter pietatē quā habebat ad dauid et se
et virū a mortis piculo liberauit. p. Regū. xx. Propter pietatez
quā exercebat martha dominū hospitando voluit xpus fratrem
eius lazarum mortuum iā quadriduanum suscitare Joh. xvi. i.
Thabitā ppter opa pietatis petrus apostol? suscitauit a mortu
is cū a viduis et paupibus quas ipsa alebat deuotis precibus

rogaretur. Act. ix. Simile est hoc miraculum illi quod de drusi
ana legitur in legenda beati iohannis euangeliste:

De populi mobilitate.

Populus cito mouetur
Propria malitia et peruersitate.
Modica tristitia et penalitate.
Nesciens seruitia facta largitate.
Si compūtur vitia cum acbitate.
Sigmis et nequitia utens boitate.

Populus cito mouetur ex propria malitia et peruersitate in va-
rias voluntates et varia verba contradicentes plures fi-
liis in operibus et verbis. nam filii israhel quando habebant man-
na petebant carnes quoniam autem habebant carnes ex sua peruersita-
te cepas pepones et cucumeres postulabant. Exodi xvi. et Num. xi.
Malitiosus populus in presertim dominorum demonstrat se subiectum
et obedire paratum sed in eorum absentia inobediens et rebellis efficitur.
nam in presertim moysi dixit populus omnia que precepit dominus
faciemus et cum moyses abisset recesserunt a domino vitulum con-
flatilem adorantes. Exodi xxxij. et xxxij. Audiētes gentes predicatio-
nem pauli et barnabe eos cum gaudio susceperunt sed peruersi per mo-
dum eos de suis finibus expulerunt. Actu. xij. Homines de civitate
listris paulum et barnabam voluerunt adorare ut deum et eos per
ea lapidauerunt eos occidisse putantes. Act. xij. Idem populus qui
ad ieremiam dixit. omne verbum ad quod te misit dominus faciemus
postea dixit dominus te non misit. Iere. iij. Similiter idem populus
qui obuiam saluatori clamauit. osanna id est salua nos. post qui
quod dies dixerunt clamantes magnis vocibus crucifige. Luc. xxij.
Math. xxvi. Populus cito mouetur ad voluntates diuersas propter
modicas tribulationes. nam rediens moyses in egiptum narrauit
populo verba domini quomodo descenderet eos liberare. crediderunt
et letati sunt et cito moti contra moysen et conuersi sunt de eo et aaro
cum affligerentur ab exactoribus pharaonis. Exodi iij. et v. Simeon
filius israhel contra holofernem se viriliter et vnamiter pauerunt. sed
postea modicis tribulati aliquantulum versi sunt contra oziam pontifi-
cem et dixerunt. iudicet dominus inter te et nos. Jud. vij. Populus
ideo mouetur de facili quod de acceptis beneficiis est ingratus. nam
cum gebeon populum de manu madian liberasset dixerunt. dominare
tu nobis et filii tui. quo mortuo patris beneficiis obliti sunt et

de septuaginta filiis eius nullū in eoz dñm eligere voluerūt **Ju**
dicū. viij. r. ix. Samuel recuperatis vrbib⁹ de manu philistino
 rū populū liberauit et tñ ipsi ingrati cōtra volūtātē dī et samuel re
 gē sibi tribui pcederunt. **p. re. viij.** Licet dauid bñ rexerat popu
 lum habitis multis victorijs tamē ipsi omnū bñficiōz obliti
 cū absalon⁹ eius aduersario insurrexit magna ps populi cōtra
 eum. **ij. re. xv.** Cum xp̄s pauperat populū pane voluerūt eū pone
 re regē supra se h̄ statim bñficiōz obliti signa ab eo postulauē
 runt fieri. **Jo. vi.** **¶** Popul⁹ mouetur de facili ppter correpcōes
 et increpaciōes vel ppter verba aspera dñoz. nā ppl̄s isrl̄ sub sa
 lomone honore et abundācia rerū abundauit et tamē ad vnum
 verbum duz quod roboam filius eius dixit indignati sūt velhe
 menter p maiori p̄te ab eius cōmimo recesserūt. **ij. Reg. xij.**
Judei satis bono anio dicebāt xp̄o q̄ in nazareth ciuitate sua
 oparetur mirabilia et tamē post increpaciōem eis scām modicā
 a dño p̄cipitare eū de montis sup̄cilio voluerūt. **Lu. iij.** **¶** Po
 pul⁹ aliquñ mouetur de malo in bonū licet raro et hoc ppter mira
 cula que aliquñ videt. nam cū cōprehenderz popul⁹ iheremiam
 dicens. morte moriat q̄ postea visis figs dixerūt. nō est dignus
 morte. **Iher. xxvi.** Quia popul⁹ nimis cito credidit semb⁹ su
 sannam accusantib⁹ cōdēnauerunt eā morti. h̄ viso q̄ suscita
 uerat dñs sp̄m danielis reuersus est popul⁹ cū festinaciōe et libe
 rarūt eam et senes impios occiderunt. **Dan. xij.** Filij isrl̄ qui di
 tati et armati exierunt de egipto vidētes egipcios cōtra moysen
 et aaron murmurare cōperūt. h̄ post q̄ deus mare diuisit mira cu
 lose et pharaonem submersit dño cōcinerūt et moysi crediderūt
Exo. xij. r. xv. Cum vipera manū pauli arripuisset omnes euz
 homicidā esse crediderūt. sed cum eā excussisset in ignē et nichil
 lesionis sentiret quilibz eum asseruit seruū dei. **Actu. xxvij.**

De preceptis dei.

- ¶** Precepta dī seruāda sūt.
- Ex leuitate inuictōis mādatorz.
 - Ex fidelitate iudiciōis s̄bditorz.
 - Ex sedulitate oñiomis exēploz.
 - Ex auctoritate implecōis p̄latoz.
 - Ex acerbitate p̄uicōis tñsgressoz.
 - Ex remūeraciōe saluaciōis suatorz.

Recepta dei sunt seruanda quia leuia sunt et possunt faciliter
adimpleri. nam leue preceptum ad obseruandum et breue ad
memoriter retinendum deus dedit ad ne de pomis ligni vetiti ma
ducaret. Gen. ii. Vt filij israel precepta domini leuia obseruaret fir
miter iussit eos dominus iustificari cum ea deberent recipere ut leues
ab oneribus peccatorum possent esse et eius preceptis leuius confor
mari. Exodi ix. Quia naturaliter omnia leuia tendunt sursum prece
pit dominus filiis israel ut vittas iacintinas poneret in angulis
palliorum ut haberent memoriam mandatorum celestium. Num. xv.
Ob hanc causam conuenitur dominus quod filij rechab precepta patris
eorum seruabant que erant valde graua. scilicet non bibere vinum et non
habere domus sed populus eius dei precepta leuia condemnabat
Iere. xxxv. Precepta dei seruanda sunt quia serui et subditi eius
sumus. ideo ea usque ad mortem seruare debemus. propter quod balaa
licet esset malus dixit regi moab dixi tibi quod facere quicquid michi
preceperit dominus. Num. xxii. Susanna melius iudicauit incidere
in manus hominum quam derelinquere legem dei infamie et mortis periculo se
exponere. Dan. xii. Cum trucidarentur sub antiocho legis obserua
tores multi de populo noluerunt infringere legem dei sed elegerunt po
tius trucidari. ii. Mach. p. Due mulieres delate sunt filios aram
disse iuxta preceptum dei que publice per muros infatibus suspensis
ad vbera sunt proiecte. ii. Mach. vi. Eleazar antiquus diros cruci
atus sustinuit ne precepta diuine legis infringeret. et illud idem septem fratres
cum pia eorum matre fecerunt inaudita tormeta et cruciameta su
stinentes. ii. Mach. vi. et vii. Precepta dei adimplenda sunt et
obediendum est eis exemplo aliarum creaturarum. nam eius preceptis
obediunt angeli hominum. quia cum numerasset dauid populum precepit do
minus angelo ut pateret populum et percussit et postea impauit de
finere et desinebat. ii. Regu. xiiii. et p. palipo. xxi. Mali etiam an
geli obediunt preceptis eius. nam precepit dominus immundo spiritui ut
exiret ab homine et sequitur statim demones exierunt. Luce viii. Coruis
precepit dominus ut pascerent id est nutrent heliam prophetam qui ei
panem et carnes mane serua et vespere deferret. iii. Re. xvii. Si
militer ventus in mari precepit dominus et obediendo ventus et mare
siluit et quiet. Luce viii. Generaliter etiam omnibus creaturis dicit
preceptum posuit et non preterbit. ignis grandis mix glacies
et spiritus procellarum que fatiunt verbum eius. Pse. c. xlviii.

Precepta dei debent generaliter seruāri a p̄latīs et alijs
postea facere obseruāre. idō specialem memoriā fecit deus iofue
de obseruācia mandatorū quādo ipsum principem populi sui
ordinauit Jofue p̄. Rex dauid instituens salomonē regnaturū
post se instruxit eum dicens. Tunc proficere poteris si custo diēs
mandata que precepit dominus obseruari. p̄. pali. xxij. Ordina
te ioiade pontifice ioas in regem. imposuerūt in capite eius dy
adema dederūt qz in manu eius tenendam legē et regē super po
pulum statuerunt. ij. pali. xxij. Rex psaz monarcha totius mū
di nō verecundabatur dicere. p̄cepit michi deus vt edificē sibi
domū in iherusalē. p̄. Esdre p̄. Zacharias pater ioh̄is bap̄ti
ste qui erat pontifex et p̄latus et vxor eius elizabeth erant sine q̄
rela in mandatis domini et dei iustificatiōibz in ceteris Lu. p̄.

Precepta dei obseruanda sūt timore pene et maledictōis q̄
transgressoribus sunt parate. nam maledicti qui declināt a mā
datis tuis. p̄. c. xxij. Grauitus est punitus adam qz p̄ceptū
domini non seruauit cum et ipse de paradiso fuit expulsus et ad
mortem ipse eiusqz posteritas cōdemnati Gen. iij. Saul tā sig
nanter electus et constitutus in regē p̄ transgressionē domini p̄cō
pti a regno irruocabiliter est p̄iectus p̄mo Re. xvi. Vir dī qz
contra p̄ceptū domini panem comedit fuit a leone occisus. ij.
Re. xij. **P**recepta dei implenda sunt p̄pter remunerāciōem
que datur obseruantibus et custodientibus ea. qz in custodiē
dis illis retribuciō multa. p̄. c. xvij. Quia noc fecit omnia q̄
p̄cepit ei deus sic fuit remuneratus a domino qz fuit saluatus ab
aquis diluuij cum tota familia sua consumpta omni carne que cō
tra p̄ceptum dei corruerat viam suam Gen. viij. Adlescēti que
renti a dño quomō posset fieri saluus respondit christus. si vis
ad vitam ingredi serua mandata dei. Matth. xix. De illa mate
ria quere plura exempla de obedientia. Qz autēz diuinis man
datis obediendū sit magis q̄ p̄ceptis hominū. non solum
lingua sed ope velocius prompte ac parate. quere supra i mul
tis locis.

De prelatibus et principibus bonis.

Prelatus bonus

et princeps debet esse.

- Amatorum subditorum.
- Persecutorum secretorum.
- Defensorum commissorum.
- Doctrinatorum iustorum.
- Ordinatorum agendorum.
- Confortatorum timidorum.
- Liberatorum oppressorum.
- Consolatorum afflictorum.
- Excitatorum tepidorum.
- Sustentatorum egenorum.
- Refrenatorum superbiorum.
- Visitatorum orphanorum.
- Verberatorum transgressorum.
- Extirpatorum peruersorum.
- Exhortatorum petendorum.
- Dispensatorum tradendorum.

Prelatus debet subditos suos diligere siue spūal siue
tempal p̄latus vel princeps fuerit Ido moyses p̄p̄ri
sibi commissum amavit et respuit maiore populū quē dñs sibi p̄
mittebat suo cōtētus populo quē amabat Exo. xxxij. Signum
amoris p̄lati ad subditos est eligē honore cuiuslibz subditi si
cut suū. hoc signū habuit moyses q̄ desiderabat q̄ oēs de p̄plo
suo p̄phetarēt licz ex hoc eius honor et fama diminui videret Nu
meri. xi. Voluit dñs delere populū post redituꝝ exploratorū vt
moysen sup̄ maiore populū principē facerz. moyses autē p̄pter
dilectōem quā habuit ad populū sibi commissum recusavit Qui
xiiij. Sic verbo docuit dñs bonum pastore diligē populum vt
animā suā ponat p̄ ouibus suis. Joh. x. Exemplo etiā suo b̄
idem nos docuit qui cum dilexissz suos in finem dilexit eos Jo
xiiij. Sic amabat paulus subditos suos q̄ dicebat. ego libent̄ im
pedar et sup̄impedar p̄ aiabz vestris. ij. Cor. xij. **P**relatus et
princeps debet esse scrutator secretorum p̄ scienciā quam debet
habere. sic enim instruuntur prelati diligere lumen sapiencie
qui p̄est populis Sapientie. vi. Talis princeps fuit salomō q̄
sua scienciā p̄scrutatus ē cuius duarū mulierū essz fili? ille p̄ q̄
iste mulieres ad inuicē contendebant p̄pter qd̄ cū audissz popul?

q̄ iuste iudicasset timuerunt eū videntes in eo sapiētiam dei et
se. **Regū. iij.** Signū est q̄ dñs diligit populum quādo dat
eis sapiētiam et principem sapientem vel dominum vel p̄latum
Ideo dixit regina saba salomoni diligit dominus populum isrl
qz te regem cōstituit super eum vera em̄ sunt que audiui de vir
tutib⁹ et sapientia tua. **palip. ix.** Hanc sapiētiaz paulus
habuit quando vsqz ad tertū celum rapt⁹ fuit vbi audiuit ar
chana que nō licet homini loqui. **ii. Corinth. xij.** Ideo de diuinis
archanis et humanis sciētiis lac potum et escā suis subditis
dedit. **p̄. Corinth. iij.** ¶ Prelat⁹ debz esse defensor greg⁹ sibi cō
missi vt sit verus pastor nō mercenarius qui obmissis ouibus
fugiat qñ lupū aspiciat venientē. **Joh. x.** Tal⁹ prelat⁹ fuit moy
ses q̄ defendit hebreuz iniuriā ab egiptō pacētem. **Exo. ij.** Bo
nus p̄nceps fuit etiā gedēon q̄ de manu maāian sibi cōmissum
poplū viriliter et prudētē defendit. **Judic. vij.** Sic xp̄s defendit
magdalenaz a simone de ip̄a in sua ouerhōne neq̄ter cogitāte.
Luce. vij. Sic xp̄s defendit discipulos a iudeis dicētib⁹. eos mu
lto repletos ip̄os iudeos rōmib⁹ et audoitatib⁹ confūdētō. **Ad
ii.** ¶ Prelat⁹ debz eē dōctoz nesciētiū et iperitorū eos in necessa
riis et vtilib⁹ instruēdo. Tales p̄mittēbātur a dño cū dicebat.
Dabo vob⁹ pastores iux⁹ cor meū et pascēt vos in scia et dōctria.
Jere. iij. Ideo artaxerxes monuit el dñā et p̄ncipes verba legis
instruē impitōs. **p̄. Eccl. v. ij.** Josue populū sibi cōmissum in
struxit qz cūctis dieb⁹ quib⁹ ip̄e vixit populū eius nō destitit
seruire vero deo. **Josue. xxij.** Quia paul⁹ vto dei et scripto do
cuit et exēplo meito dōctoz gēnūz noial. **p̄. Thessalon. ij.** Ip̄e
etiā saluator cū ascēdisset in mōtēz cōgregatis discipul⁹ docebat
eos. **Matth. v.** Et turbe irruēt in euz sedēs de nauicula docebat
turbas. **Luc. v.** ¶ Prelatus debz ordinare oia offitia exercēda a
subditis vt oia fiant scōm ordinez bene et honeste. **Silr moy
ses q̄ consilio ietro ordinatit q̄nquagenarios et decanos. Exo.
xvij.** Ip̄e etiā moyses i sue populo sic ordinauit offitia vt
iosue tanq̄ p̄nceps tēporalis iret ad pugnam et ip̄e tanq̄ pre
latus sp̄itual⁹ pro victoria exoraēt. **Exodi. xvij.** Quā prelatuz
aliquādo absentari cōtingat i suis subditis debz ordinare vica
rios. Exēplo moyfi qui cū se absētaret a populo aaron ei⁹ vica
riū ordinauit dicēs. hētis aaron vobū referētis ad eū si q̄d natū

fuerit questionis **Exo. xxiii.** Josaphat rex iuda constituit principes iudices et vicarios ordinavit populo ita dicens ordinavi. **ij.** palip. **xix.** Paulus apostolus dixit ad tyti. que desunt corrigas particulares presbiteros constituendo **Thitu. p.** **P**relatus vel princeps debet confortare populum in temporalibus et spiritualibus bellis sic moyses exhortatoris verbis populum pusillanimum confortavit. nolite inquit timere quia dominus pugnabit pro vobis **Exo. xiii.** Similiter audita magna potentia holofernis helyachim sacerdos magnus adunavit omnem populum et confortavit eos mirabiliter **Judith. iiii.** Apostolus paulus timidum et pusillanimum populum suis epistolis plurimum confortabat dicens. confortamini in domino et in virtutis potentia eius **ad Eph. vi.** **P**relatus debet in quantum est sibi possibile oppressos liberare. talis prelatus extitit moyses qui nunquam cessavit pro liberatione populi sui se ponens in multa pericula contra pharaonem ut oppressus populus liberaretur de egipto et misera et servitute. **Exo. vi. vii. viii. ix.** Similiter propter murmur misit moyses aaron ut periret populum liberaret ostendens quod eos tam pro se quam pro alios voluit liberare **Num. xvi.** Ideo mandavit dominus per prophetam quod rex israel inciperet periclitari ut populum in samaria oppressum ab oppressione regis sime liberaret. **ij. re. xx.** **P**rinceps et prelatus debet consolari afflictos et tribulatos in tribulationibus suis. sic helyas consolatus est viduam pro morte filii sui tribulata cum ei redderet filium a morte mirabiliter suscitatum. **ij. re. xvii.** **V**eliseus consolatus est mulierem debitis obligatam oleum augmentando. et funam inter tribulata pro filio mortuo quando eum a morte suscitavit. **ij. re. iiii.** **S**aluator noster consolatus est viduam cuius filius efferebatur mortuus extra civitatem dicens. noli flere. cui filium reddidit suscitatum. **Lu. vii.** **M**ulierem in adulterio deprehensam saluator fuit pie consolatus **Jo. viii.** **P**relatus bonus debet subditos suos excitare et incitare ad bonum ut sit sicut patriarcha iacob qui audiens quod alimenta vendebant in egipto peregrinantes filios excitavit dicens. quid pigritatis **Gen. xlii.** **Q**uoadiu vixit ioiada propheta vel pontifex quia ioas principem incitavit ad bonum bonus ipse fuit. quod mortuo ioas carum excitatore pessimum effectus. **ij. re. xii.** **T**alis prelatus fuit paulus apostolus qui in suis epistolis pigritates filios et dormientes subditos excitavit dicens. **V**ora est iam nos de somno surgere. **Ad rom. xiii.**

In huius figura angelus qui prelatum significat qui debet angelicam
ducere vitam petri victum cathemis et dormientem in carcere libera-
uit **Actu. xij.** ¶ Prelatus bonus debet pascere et sustentare bonos
subditos pauperes et egenos eos spirituali vel temporalis cibo vel sub-
sidio refouendo ut sit alter ioseph qui fame peruntibus in egipto
larga manu aperuit horrea **Gen. xlij.** Talis prelatus extitit hely-
seus qui panes fecit distribuere filiis prophetarum **iii. Re. iij.** Salua-
tor noster videns multitudinem deficientem ieiuniis ne in via defi-
cerent eos multiplicatis panibus et piscibus plures reficiens facia-
uit **Mat. xiiij. Jo. vi.** Quia christus petrus constituit in prelatum populi-
ter dixit ei. pascere oues meas non comedere vel occidere. quia prelatus de-
bet pascere populum verbis et exemplis et subsidio **Jo. xij.** Paulus
apostolus sic desiderabat pauperes sustentare quod quoniam non habebat
de suo quod tribueret alijs ab alijs requirebat ut patet de collectis.
p. Cor. xvi. ¶ Prelatus bonus debet verbis et factis refrenare et do-
mare superbos. talis fuit moyses qui refrenauit superbiam chore da-
than et abiron dicens. multum erigimini filij leui **Num. xvi.** Eze-
chias rex volens iude refrenare superbiam fecit excelsa destrui ne
superbus populus ydolis promolarum **iii. re. xvij.** Samuel prelatus
perfectus saulem superbum increpauit refrenando. quia inobediens
fuit preceptis que precepit ei deus. **p. Regum. xv.** Summus ponti-
fex onpas qui superbo heliodoro restitit qui templum domini ex-
spoliare volebat et inde auferre deposita viduarum **ii. mach. iij.**
De hoc instruxit apostolus paulus thimotheam dicens. diuitibus
huius seculi precepte superbe non sapere **Thimo. vi.** ¶ Prelatus bo-
nus debet sepe suos subditos qui longe sunt positi visitare ut bo-
nos confortat in bono et malos de peccatis malis corrigat prou-
idendo propter quod dixit iacob ad ioseph quem fratres fuerunt prela-
tum vel principem adorare debebant. **vade et visita fratres tuos**
si recte agant et vide si cuncta prospera sint et renuncia michi quod
agant. **Gen. xxxvij.** Talis prelatus visitans extitit samuel qui cir-
cuibat ciuitates et loca ut illi qui eo in aliquo indigerent possent ad
eum habere recursum. **p. re. vij.** Quando prelatus pro se non potest visi-
tare absentes debet alios mittere visitantes. sic ezechias misit
cursores per vniuersum israhel ut reuenteretur ad dominum **ii. pali. xxx.**
Ipse etiam ihesus circuibat ciuitates et castella et ubicumque personaliter
adesse non potuit. illic discipulos suos mittere satagebat **Lu. x.**

Prelatus bonus debz subditos transgressores corrigere et punire. sic moyses populū puniuit acerbe quā conflatile vitulū adorauit **Exo-xxxij.** Saluator noster nunquā legitur fuisse scuerus nisi contra delinquentes uendendo et emendo in templo quasi ad puniendum accessit facto flagello de fumiulis et mensas numulariorū euertens eos de templo tanquā excoīcatos eiecit **Jo-ij.** Ideo prelato pphetā dicitur **Reges** eos in uirga ferrea et tanquā uas figuli confringes eos **Psal-ij.** Talis platus extitit paulus qui dicebat arma militiæ nostre nō sunt carnalia sed potētia di in uirga em̄ ueniā ad uos. **ij. Cor-ii.** **P**aulatus bonus debz extirpare uersos rebelles et contumaces ne ouis morbida alias inficere psumat. Et hoc scdm̄ **augustinū** in regula. non hoc fit crudeliter sed misericorditer ne cogitatio pestifera plurimos pdat. sic moyses chore pteruum et cōplices ne populū inficerēt extirpauit. **Nūeri-xvi.** Judas machabeus extirpauit a suo populo uersos. et eo mortuo sunt exorti qui opabant iniuriā p mach-ix. Paulus apostolus cōsuluit et mandauit corinth. de uersos homine quē uxore p̄ris sui tenebat eū expelli de medio eo quod ipse adiudicauerat sathane in intētu carnis sue. **p. Cor-v.** Sic petrus ananiam et saphiram dura extirpauit sētencia ne discipuli alij discerēt mentiri spūi sancto et de agrorū p̄cio defraudari **Actu-v.** **P**relatus debz orare p se et p subditis ea que sunt necēria ad salutē maxie et pro redēpōe culpaz. sic moyses prelatus pfectus deuote et pfecte pro populo qui peccauerat exorauit **Exo-xxxij.** Samuel dixit absit a me hoc peccatum ut celsus orare p uobis **p. Regū-xij.** Videns autē dauid angelum percutientem populū rogauit ut punicio reuertetetur in eum. **ij. regū-xxiiij.** Orans prelatus inducāt populū adorandum. s̄c̄a orāte esdra fleuit omnis populus et orauit **p. Esdre-ix.** De hac materia quere plura exempla supra de oracōe. **P**relatus bonus debz distribuere bñficia que tradere debz non respectu carnis et sanguinis. sed respectu meritorum et uirtutis exemplo moysi qui distribuens plaustra leuitis nullum de consanguineis uicinarum reliquit sed rogauit deum fideliter et deuote ut de bono duce populū prouideret **Nūeri-xxvij.** Saluator nullum de sanguineis quos hēbat apostolū humano generi reliquit uicariū. sed petrus solūmō quē nō electōe sed dilectōe nō quesuit de p̄ctica

non de theorica de facto et non de iure dicēs. Symō petre diligis
me pl? hīs et tūc eū suū pastre ad pascēdū pplz derelīqt **Jo. xxi**

De prelati et principib? malis.

Prelati mali sunt.

Consentiētes in subditorum
errores non corrigendo.

Impediētes operatorum
errores in seduendo.

Non attendentes excusando
rum dolores ore fremendo.:

Destruentes inferiorum labo
res sua querendo.

Synomiam sequentes predi
catorum mores spernendo.:

Distribuētes concedendorum
honores lucra volendo.:

Non sustinentes tormentorum
horores puniendo.

Prelati et principes mali sunt illi qui consentiunt malis
operibus subditorum perpetratis non corrigendo sed
eorum puerse voluntati et opacoī prebēdo consensum. talis fuit
tunc aaron quādo ad populi vocem fecit vitulum aureū quem
populus adorauit. Ideo dixit moyses quid fecit tibi iste popu
lus vt induceres sup eum hoc peccatum maximū **Exodi. xxxij.:**
et xxxiij. Vclj dicitur consensisse filiorū peccatis. quia eos nō
correxit vt debuit et tamen legitur qd eos corripuit solo verbo. **p**
mo Regū. ij. Malus princeps extitit ezechias qui commisit pī
cipiōb? iheremiā occidēdū **Iheremie. xxxviii.** Sciebat pilat?
qd iudei p inuidiam tradidissent ihsū et tamē eis ppter fauorem
consensit et xpm crucifigendū eorum voluntati tradidit **Jo. xix.:**
Prelati mali bona nolētes agere mituntur subditos ad ma
la inducere. sic ieroboam qui fecit vitulos aureos eos populuz
adorare fecit. **iii. re. xiiij.** Manasses induxit iudam et habitatoēs
iherlm ad opandum mala. ido causa fuit omniū malorum que
fuerunt ab ipsis facta. **ii. pali. xxxiij.** Mali prelati fuerunt prin
cipēs sacerdotum qui cecum a natiuitate a dño illuminatuz ab
eius laudibus volebant retrahere et eius sequelam mitebantur
impedire **Jo. ix.** Similit principes sacerdotū petz et iobannem

ne verbum predicationis seminarent in populo mādantes eis
ne in nomine domini loqueretur. **Act. iij.** Similiter omnibus
apostolis post ascensionem et incarcerationem impedimēta huius
modi tribuerunt. **Act. v.** ¶ **P**relati mali excusationes subdito
rum qui nō sunt culpabiles audire cōtemnunt. sed eis aspere
et puerse ore frementes loquuntur minas terribiles inferendo
ideo sepe faciunt subditos esse rebelles. Talis fuit rotham q̄
cum exclamātis et lamentātis populi non attendens sed aspere
et rigide eis loquēs coegit maiorem partem populi ab eius domi
nio rebellare. **in Regū xij.** Magistratus sine acceptōne excusa
tionis paulum et filium fecerunt incarcerari furiose. **Act. xvi.** Ad
primū verbum pauli princeps sacerdotum fecit eum acriter ver
berari. **Act. xxij.** Felix et festus presides et p̄lati pauli excusa
tionem noluerunt recipere p̄pter quod paulus est cōpulsus ad ce
sarem appellare. **Act. xxv.** ¶ **P**relati mali bona s̄bditorū rapi
unt furatur et destruit non proximorum et subditorū salutē sed
suam p̄am utilitate querentes. de talibus enim dicit p̄ncipes
tui infideles socii oēs diligunt munera et infideles socii furum.
Ysa. p̄. De nabuch̄ p̄ncipe dicit. terrā tuā perdidisti et populū
occidisti. **Ysaie xiiij.** Per ezechiele etiā dicit malis p̄ncipibus
et p̄latibus q̄ nō pascunt gregem sibi cōmissum sed deuorāt lac cō
medebatis et lana operiebami. **Ezechiel xxxij.** ¶ **P**relati etiā
mali bñficiā et dignitates sibi s̄libus tribuūt nō attendētes ad
merita vel v̄tutes et semp̄ p̄pter pecuniam vel alia lucra et sūt vt
frequēter simoniaci. talis fuit demetrius q̄ s̄mū constituit pon
tificem alchimuz p̄ditorem. **p̄ Mach. vij.** Jason qui summus
sacerdotiū emit ab antiocho fecit ritū gentium Et ideo simonia
heresis nuncupat. **ii Mach. iij.** De hac materia q̄re plura ex
empla de auaritia. ¶ **P**relati et p̄ncipes mali in reuerētia habē
di sunt et eis deferēdum est ratione prelationis nō ratione vite.
Et eorum bona doctrina est tenēda licet eorum vita sit spernēda.
Nā dō percussit cor suum et p̄ciderat oram clamidis saul ne face
ret ei quicq̄ mali. **p̄ Re. xxij.** Horū vita pessima nō sequēda s̄
non spernēda verba docet nos xp̄s cū ait. super cathedraz moy
si sederūt scribe et pharisei quecūq̄ dixerint vob̄ facite. secundū
opa eorum nolite facere. **Math. xxij.** ¶ **P**relati et p̄ncipes ma
li grauiter a dño puniuntur etiā in p̄senti. Nā p̄cepit dominus

moysi suspendere omnes principes contra solem. quia consenserunt populo in peccatis. Numeri. xxv. Quia saul fuit malus princeps promisit dominus quod totum pondus belli irrueret super eum. 1. Regum. xxxi. Rex syrie dixit servis suis quod solum contra regem israel pugnarent quomodo erat malus. unde quidam cum inter pulmonem et stomachum sagittavit. 11. Regum. vicimosextido. Sennacherib impositus populi qui diu credebatur vivere audiuit a domino. ibi moriens et erit currus glorie tue. et sequitur. expellaz te de statione tua. Vsa. xxij. Illi autem luxuriosi et mali presbiteri qui contra susannam innocenter tulerunt mortis sententiam: diuino iudicio sunt lapidati. Daniel. xiiij. Non solum prelatos et principes punit deus sed aliquando flagellat populum propter malum principem et prelatum. Nam quia dauid contra voluntatem domini numeravit populum graui plaga populus est percussus. 11. Re. xxiiij.

De prodicione et proditoribus.

Proditor in sua prodicione.

- Benefacientibus nescit amari.
- Carne attentibus quod aduersari.
- Signis fraudulentibus quod occultari.
- Ambit et potentibus credit dominari.
- Paceque creditibus? vult insidiari.
- Denis se torquentibus? debet mancipari.

Proditores non parant suis benefactoribus nec eis reata amicitia coniunguntur inuidia vel aliquo vicio stimulantur. Nam paciente saule vexatione a demone cum dauid qui eum liberauit ab obprobrio goliath philistei psalleret coram eo ut demonis vexationem minueret saul misus est configere eum et lancea perforare. 1. Regum. decimo octauo. Saluauit dauid habitatores ceple et tamen ipsi proditores eum in manu saul inimici sui ad mortem tradere voluerunt. 1. Regum. vicimotercio. Multum bene et fideliter agebat vras bella et relacionem belli in conspectu dauid. et tamen fecit eum dauid portare litteras sue mortis. 11. Regum. vndecimo. Proditors aduersantur consanguineis carne coniunctis. Nam ebaam exiit cum fratre prodiciose in campum quem in agro postea per inuidiam interfecit. Gen. 111. Licet diuina dispensatione sit factum iacob pro paterna benedictione esau prodicens supplantauit. Gen. xxviij.

Amon vocauit sorore suam thamar quasi accepturus cibū de manu eius quā postea violentē oppressit. **ido** non debēt muliēs in verbis fallacib? hominū credere quātumcūq; cōsanguinitate iungant ne decipiātur. **ii. Re. xiiij.** Absalon frēm suū amon p̄diciose inuitauit quē postea temulentū de eius precepto p̄uē occiderunt. **ii. Re. xiiij.** **P**roditōes figs fallacib? et fraudulētis suas p̄dicioes palliare nituntur. aliquñ falsis et missiōibus. aliquñ falsis et simlatis lacris. aliquñ falsis et fraudulētis oscul. **N**am saul p̄misit dauid filiā suam vt a philisteis occidētur. **p. Re. xviiij.** Palliat aliquñ p̄dicio lacrimis. nam post q̄ saul fleuit q̄i tolerz de p̄secuōne dauid et iuratz eum nō p̄sequi ampli? p̄secutus est eū postea sicut p̄us. **p. re. xxiiij.** **V**xor sampsonis et dāvida fundebāt multas lacrimas apud eū et ambe eū postea deciperunt. **Judic. xiiij. et xvi.** **S**alutacōe verbis et osculis p̄cedentibus aliquñ suā nequiciā palliant proditōes. nam cum salutassz ioab amasa et quasi osculari volēs et apprehenderz manū eius et dicerz. **Aue frater. p** cussit euz cū gladio in inguine et occidit eū. **ii. Re. xx.** **I**mmicabat amase eo q̄ adulterassz abigail sororez sarine mris ioab. **ii. re. xviiij.** **S**cđm alios amasa mortuus est qz voluit eē loco ioab comes dđ. **ii. re. xx.** **I**lla nephanda saluatoris p̄dicio quā iudas pessim? p̄ triginta denarijs p̄petrauit. fuit salutacōe p̄missa et fraudulēti osculo palliata. **Mat. xxvi.** **J**udi paulo pauerunt infidias et tñ aliud facere p̄tendebant. **Actu. xxiiij.** **P**roditōes p̄pter ambitionem dñi p̄dicioes exercent cupientes ob hoc alijs dñari. **S**ic zambri p̄pter appetitū domini helyam dominū suū interfecit. **iiij. Reg. xvi.** **S**ellū filius iabes concitauit zachariam dominū suū et interfecit eum et regnauit post eū tantūmodo mense vno. **iiij. Re. xxv.** **C**um se nācherb in domo dei sui adoratz. duo eius filij p̄pter ambicōem occiderunt cū licet neuter eorum regnauerit vt credebant. **iiij. Re. xxv.** **T**riphon cū ambularet euz anthiocto domino suo eū dolose et p̄diciose occidit et quod ille habuerat vsurpauit. **p. Mach. xiiij.** **P**roditōes nomine pacis alios decipiūt et occidunt sicut quidā inimici neemie secum amiciā voluerunt facē vt eū p̄diciose fraudaret. **Rec. vi.** **I**smabel filius nat hamic et alij cū eo cū godolia in signum pacis et amiciāe panē comederunt. et post prandiu eum cum multis alijs occiderunt. **Ier. me. xli.**

Antiochus pacem simulās pacē pmissit et muros iherosolym postea
dissipauit. p. mach. vi. Pacificus fuit princeps tributorum locutus
quod passit postea ciuitate. p. mach. p. Triphon sub nomine pa-
cis ionathā apprehēdit quē p̄dicose cū filijs suis interfecit. p.
mach. xij. Appolloni? pacē in iherosolym simulās venit et vsq; ad
diem sabbati requieuit. h. postea iudeis festiuatib; maximā mul-
titudinē interfecit. p. mach. v. ¶ Proditores statim et grauiter
puniuntur a deo et sunt inter alia genera peccatorum grauiter ab ho-
minibus puniendi. sic punitus fuit zābri quod post p̄dicōez regnauit tantū se-
ptē diebus et postea incendio se peremit. iii. re. xvi. Sic iamito-
res assueri qui cōtra eum uoluerūt insurgere in patibulo sūt su-
spēs. Wester. ij. Judas machabeus illos quod p̄ peccatū inimicos
p̄miserunt recedē tanquā p̄ditores et fratrum uenditores occidit. ij.
mach. x. Judas qui christum tradidit post modicum abiens
laqueo se suspendit. Matth. xxv.

De prosperitate mundana:

In delicijs cā delictorum male finiabilis
In diuicijs laqus stultorum danabilis.
Prosperitas mundana est in uicijs h̄ dignitas honoris paucis durabilis.
Gaudij leticijs belli triumphorum breui mo-
ta labilis. In amicicijs globū dat m̄-
torum diuinū preparatur sterilis.

Prosperitas mundana que est in delicijs corporis est cā multo-
rum peccatorum et specialiter carnalium et male terminatur. exēplū
habet in sodomitis quorum culpa causa fuit abundantia panis io-
nis et omnium propter que nephāda scelera commiserunt. Gen. xix. Filij
zābri facientibus nuptias uenerunt iudei cū ionathā multitudi-
nē occidētes et conuerse sunt nuptie in lamentū. somitus musicorum
in luctū et gaudiū in merore. ij. mach. ix. Filij et filij iob re-
scētibus et bibentibus uinū in domo p̄uogeniti fratris domi su-
per eos cecidit et opprimens singulos et occidens. Job p̄. Finitis ei
deliciarum est mors et odium dei sicut neemias dicebat expres-
se manducauerunt et saturati sunt abundauerunt delicijs et ad irā
cūdiā puocantes. Ree. ix. Ille diues epulo qui epulabatur quoti-
die splendide in breui est portatus ad inferos torquebatur in lin-
gua. Lux. xvi. ¶ Prosperitas mundana que est in diuicijs hominem
infatigat et ab danacoem inducit. Nā argentū tēpe salomonis

non erat alicuius p̄cij siue valoris reputatum. q̄ tanta erat in
iberusalē copia argēti quāta lapidum. iii. Regū. ix. Sed plus
noctuit salomoni tāta rerum abundācia q̄ tanta sapiēcia p̄fuis
set. iii. Regū. xi. Abundancia rerum temporalium est despicien
da ostendit exemplū quod domini? posuit de diuite cuius ages
fructus vberes afferebat. Lu. xii. Adulescens qui erat diues tri
stis recessit q̄n audiuit a domino q̄ oportebat eum paupem fie
ri si vellet esse de numero p̄fectorū. Math. xix. Diues ille q̄ tot
abundauit diuicijs vt purpura et bisso vestiretur ad tantaz ve
nit paupertatem et inopiam q̄ guttami aque petens non obtinu
it. Lu. xvi. Prosperitas mundana que est in honorib? et di
gnitatibus hominē ligat vinculis viciorū sed parum p̄durat.
nam saul anteq̄ esset in regia dignitate fuit comitate decoratus.
qui accepto regno cuncta quasi precepta dei p̄teruuit. i. Reg. xv.
Dauid p̄pter multitudinē subditorum supbiendo populuz nu
merauit. ii. Re. xxiiij. Iheroloam anteq̄ esset rex puer bone in
dolus extitisse legitur qui habito regno vitulos adorauit et po
pulum adorare fecit. ii. Regum. xii. Cum roboratus esset ozias
euectum est cor eius et voluit adolere incensum et q̄ rephensus
est a sacerdotib? desistere noluit meruit incurere plagam lepre
ii. Paralip. xxvi. Manasses rex iuda fuit pessim? tempoꝛe regie
dignitatis. sed angustiatus et vincus in babilone penitēciaz
agens fuit bonus. ii. palipo. xxxiiij. Modicum durant honoꝛes et
dignitates et male vt in plurimū terminantur. nam aman qui
erat secūsus post regem et adorabatur ab omnib? postmodum
est turpiter suspensus. Wester. viij. Statuam quā vidit nabu
chodonosor p̄cussam a lapide et in fauilla redactam indicat p̄
speritatem mundanam indignitatib? et honorib? nichil eē. Da
niel. ii. Magnum honoꝛē fecerunt iudei domino in iberusalē vini
enti. sed in sero reuersus est in bethaniā. q̄ in iberusalē non in
uenit hospiciū et post dies paucissimos fuit etiā crucifixus. To
han. xix. Cum popul? laudes diuinas acclamaret herodi ip̄e he
rodes ab angelo est p̄cussus. Actu. xiiij. Prosperitas munda
na que est in victorijs et triūphis de quib? cōsueuerunt homines
letari frequēter est occasio p̄ctorum cito labitur et i tristitiā cōmu
tatur. nam gedeon excūciēs frumētum in horeo fuit bon? ita q̄
voluit ei angel? appare? q̄ postea obtenta maḡ victoria factus

est malus **Judic. viij.** David p̄mo factus post multas victorias gloriosas adulterū et homicidū perpetravit. **ij. re. xi.** Quod parum durat h̄m̄ci prosperitas p̄tz. nam post q̄ amasias rex iuda debellavit eum eleuatus male successit sibi q̄n̄ cū ioas rege voluit p̄liari. **iiij. re. xiiij.** Ptolomeus debellato alexandro et habito eius capite tribus t̄m̄ diebus sup̄uixit. **p̄. mach. xi.** Prosperitas mūdana in predictis omnibus hoc solū habet q̄ congregat homo multitudine amicorū qui t̄pe tribulacōnis et angustie dispergunt. Juxta illud **poet. iij.** Dū zephirus flabat multis comitabat̄ amicis. Vos om̄es aquilo turbine flate fugat. hoc p̄tz in thobia q̄ q̄n̄ erat pauper et cecus **Thob. ij.** non legitur eū ab aliq̄ saguico visitatū s̄ post q̄ fuit illuminatus et diues venerūt ad eum cōsa guinei gaudentes **Thob. xi.** Job q̄ diu fuit afflictus nō habuit amicum ei aliquid deferentem. s̄ consolatores habuit onerosos sed post q̄ dedit ei deus duplicia venerunt ad eum omnes sui ferentes opem suam. **Job. xli.** Et hoc est quod saluator dixit. om̄i habenti dabitur. **Luce decimonono.**

De prudentia et sagacitate.

Prudentis officium est.

- Verba confingere et se simulare.
- Discordes restringere eosq̄ placare.
- Ita nō impingere s̄ absentare.
- Fallos arte stringere atq̄ reprobare.
- Ordine depingere ordinate dare.
- v̄b̄ multa t̄gere paucaq̄ mōstrare.
- Roburq̄ attingere et dissimulare.

Prudencia magna est aliquādo dissimulare et fingere verba et ostendere vnum p̄ alio. nam abraham veniens in egiptum celauit veritatem vxorē dicens esse sororē **Gen. xij.** Simile etiā fecit abrahā q̄n̄ venit ad abimelech regē **Gen. xx.** Samuel simulauit se velle offerre sacrificium cū venisset vt dauid vngeret in regem **p̄. Re. xvi.** Magna sagacitate vfus est io sue simulando fugam in obsidione gabaon. **Josue. viij.** Callide cogitauerūt gabaonite simulantes se venire de longinquo. h̄re iosue secreta loqui ipsū astucia decipiendo **Judic. ix.** Aioth simulās se portare dona et munera eglon eū astute decepit **Judic. iij.** David corā achis simulauit se fatuū vt possit ab eo fugere **p̄. Regum. xxi.** Jebu finxit se honorare prophetas baal postea

occidit eos. **iii. Re. x.** Simulavit villicus pietatē ergā debito
res cuius prudēciam dñs cōmendavit **Lu. xvi.** ¶ Prudentis
officiū est p̄ verba dulcia placare iratos et discordes. sic prudē
ter placuit abrahā loth et sedavit iurgiū inter vtriusq; pasto
res **Gen. xiiij.** Nunciij missi ad filios rubē prudenti locuti sūt et il
li dulcib; verbis prudēter placauerūt eos **Josue. xxiij.** Abigail
prudētē placavit dō iratū contra nabal virū suū. **p̄. reg. xxv.**
Verba mulieris prudētis fecerunt reuocare absalō ad dō cōn
eū iratū. **ij. Re. xiiij.** Sapiēs mulier de abela fecit ioab ab obfi
dione recedē. **ij. Re. xx.** Filij isrl̄ simlantes fugā caute debellave
runt turbā beniamin **Judic. xx.** ¶ Prudēcia est iram nō impi
gere. s; se absentare. nā post q̄ rebecca consuluit iacob filio suo vt
absentaret se ab ira fr̄is sui esau acquieuit ei **Gen. xxvij.** Explo
ratores quos misit iosue prudēter siluerūt vt cederēt furori **Jo
sue. ij.** Rex ezechias discrete prohibuit ne popul; ruder; nūcij;
regis assirior; loquētibus blasphemias. qz nō expedit fidelib;
contra linguatos infideles litigare. **iiij. Re. xvij.** ¶ Prudēcia est
p̄ verba deplendē falsos et arte arte deludē. nam arte delusit ia
cob labā qm̄ voluit ei dare p̄ labore mercedē **Gen. xxxi.** Joseph
caute deplendit fr̄es suos p̄ verba eor; **Gen. xiiij.** Deplendit
iepte prudētē qui essent effrateri et galaadite p̄ thebolet; **Judi.
xxij.** Salomon deplendit mulierē meretricē nō esse matrē pu
eri p̄ verba. **iiij. Re. iij.** Daniel prudēter cōiicit et complendit
illos duos senes testes falsos p̄ verba eorum. **Daniel. xij.** Sa
piēter deplendit xp̄s phariseos interrogantes vt cuius ptate
facer; miracula **Matth. xxi.** ¶ Prudētes viri omnia ordinate
facere vel distribuē solent. **Ido** abraham ordinate diuisit filijs
bona sua ne postea inter se certarēt **Gen. xxv.** Ordinate et saga
citer egit iacob qm̄ debuit obuiare fr̄i suo irato munera p̄mittē
do res diuidēdo et min; dīcōs maiori piculo exponēdo. Prudētes
dñt pbare rē aliq̄ p̄us q̄ atceptēt eā. nā moyses anq̄ muade
r; terrā p̄missiōis misit exploratores suos **Josue. ij.** Dō pbavit
sapiēter si poss; armatus incēdē anq̄ iret ad bellū. **p̄. Re. xvij.**
Gedeō pbavit viros valētes et p̄bos ad fontē aq̄ anq̄ omitte
ret bellū **Judic. vij.** ¶ Prudētes et discreti cognoscūtur in verb;
siue futura p̄cogitādo siue congruētes p̄volas assumēdo l̄ discre
te loq̄ndo l̄ bonū consiliū dādo. nā ioseph corā pharaone somnia

prudēter expoſuit ⁊ sapiēs bonū filiū ſibi dedit **Gen. xli.** Diſcere
 tū ⁊ bonū filiū dedit ietro moyſi vt platos eligerz in pplo **Ero
 di. xviii.** **S**ilitudiez prudentē accepit nathan arguēdo dō de
 ſuo pctō. **ij. re. ij.** **R**obaz fuit imprudēs q̄ ſenū filiū nō adim
 pleuit ſ; iuuenū. **ij. re. xij.** **F**ili? pphe prudēter ſilitudinē ſūpfit
 qm̄ replendit achas ⁊ emendauit. **ij. re. xx.** **M**agne prudēcie
 verbū dixit zoro babel in fortitudine mulierū ⁊ uertatis. **ij. El
 dre. iij.** **I**nter prudēcie dicamēta thobie fuit q̄ fili? a ſapiēte cō
 filiū querez **Thob. iij.** **V**iſiones nabuch. daniel prudēter expo
 ſuit **Dan. xxiiij.** **M**ire prudēcie ⁊ diſcreōis fuerūt uerba btē ma
 rie ad angelū ⁊ elizabēth. **Lui. i.** **P**rudēcie ſignū ē diſſilare in
 iurias licz cognoſcat qd̄ ſit. nā ſaul prudenter diſſilauit audire
 mala de ipō loq̄ntes **p. re. x.** **C**ognouit iudas ūlū nichanoris
 ⁊ ſe prudēter ſubtraxit. **p. mach. vij.** **S**ymō cognouit dolum
 triploſis ⁊ tamē fecit qd̄ p̄c̄t vt ſcādalu vitarz **p. mach. xij.**
Volēs paul? ire in ſirā cognoſcēs patas inſidias caute declina
 uit **Adu. xx.** **P**aul? prudenter aduertēs fraude uolenciū euz du
 cere inibi ſin ceſarem appellauit **Adu. xxv.**

De pueris bone indolis.

Pueri boni ſunt **Male agentibz diſſendētes.**
Suis pentibz obediētes.
Reb? decētibz ſe exercētes.

Pueri bone indolis ſunt pentibz obediētes. nec murmu
 rant qm̄ eis aliquid p̄cipitur. nam yſaac nō legiſ mur
 muralle. qm̄ abrahā pat̄ eius uoluit eū ymolare **Gen. xxij.** **Q**ū
 dauid debebat vngi in regez. erat puer paſcēs oues pr̄is ſui ⁊
 pr̄i obediēs **p. re. xvi.** **P**ueri boni cognoſcūtur ſi uicia ⁊ ma
 las ſocietates odiūt. nam ioſeph tanq̄ crimen odiēs acuiſauit
 frēs ſuos apud pr̄em peſſimo crimie. **Gen. xxxvij.** **T**hobias cū
 eſſ; iunior. ſic uicia odiuit q̄ nichil puerile geſſit **Thob. p.** **S**e
 ptem fr̄ibus adoleſcētibz. ſic erat odiū ſacrilegiū vt crudeles ſu
 ſtinerēt penas **ij. mach. vij.** **P**ueri boni ad bō ſe exātāt ⁊ eccl̄
 as ⁊ loca ſcā uilitāt ⁊ frequētāt. **N**ā ſamuel adhuc puer niſter
 erat in oſpectu dñi. **p. re. iij.** **J**oas erat ſeptē annoz cū regnare
 cepiſſ; ⁊ fecit bonū corā domino. **ij. re. xij.** **D**aniel ⁊ ſocij eius
 ſine magiſtro ſeruantes legem. **ſobrij** ⁊ ſande inter pueros gen
 tiles uixerūt **Dan. i.** **J**ohēs bapti. oſortabatur ſpū ⁊ creſcebat

et erat in deserto usque ad diem ostensionis sue **Lu. ij.** Puer iherosolimitanus quod dicitur in templo inter doctores et descendit cum parentibus et erat subditus illis **Lu. ij.**

De punitione delinquentium.

Transgressio obediendi non obsequendo.
Moralis incontinentie lasciuendo.
Elacio et excellencie superbiendo.
Rebellacio sine potestate vana colendo.
Turbacio impacie insequendo.
Detractio et inuidie murmurando.
Exactio et affluencie in appetendo.
Replecio et compulsio in comedendo.
Presumpcio et irreuerencie in dandendo.
Ostentio et extollencie se preferendo.
Obmissio et negligencie non excusando.

Punit deus delinquentes propter peccatum.

Punit deus grauius peccatum inobediencie. Nam primi penitentis grauius puniti sunt propter primam inobedientiam qui credebant se non ita grauius puniri. **Gen. iii.** Colligens ligna in sabbato contra preceptum dei fuit nutu dei a populo lapidatus. **Rui. xv.** Quia saul fuit inobediens deo in caede amalech reprobatum est a regno. **p. Re. xv.** Vir dei contra mandatum dei comedit panem in domo prophete qui fuit a throne occisus. **iii. Re. xiiij.** Ciuitatem sanctam promissit deus destrui et populum captiuari propter inobedientiam. **iii. Re. xxv.** Punit deus peccatum luxurie. nam originali mundo non peperat sed pene totum aquis diluuii deleuit. quomodo caro corruerat sua via. **Gen. vi. et viij.** Quinq; ciuitates igne et sulphure delete sunt propter peccatum contra naturam. **Gen. xix.** Propter peccatum commissum in uxore leuite quasi tota tribus beniamin fuit destructa. **Judicij. xx.** Punit deus peccatum superbie. nam pharaon et egipti submersi sunt propter eorum superbiam. **Exo. xiiij.** Septuagintaduomilia hominum interfecti sunt propter peccatum superbie dauid. quod fecerat numerari populum. **ij. Regu. xxiiij.** Antiochus superbus fuit male percussus et graui plaga ab angelo ita ut scaturiret vermicibus. **ij. Mach. ix.** Herodes superbus cui populus acclamabat honores diuinos percussus ab angelo et comestus a vermicibus. **Actu. duodecimo.** Punit deus peccatum ydolatrie. Nam propter ydolum quod adorauerunt filii israel ydolatre ceciderunt.

vna die viginti duo milia hominū Exo. xxij. Egressus ē ignis et
 deuorauit dathan et abiron quia obtulerunt ignem alienum Leui. x.
Punit de? peccatum ire. nam blasphemus? qui ex ira deum blasphemauit
 a populo lapidatus est Leui. xxiiii. Seruus nequam qui noluit
 dimittere proximo missus est in carcerem donec omnia redderet. ma-
th. xviii. **P**unit de? peccatum murmura cordis. nam murmurante po-
 pulo egressus est ignis et deuorauit castra Num. xi. Maria percus-
 sa est lepra quia contra moysen murmurauit Num. xii. Serpentes ig-
 nitos misit dominus in populum murmurantem Num. xxi. **P**unit
 de? peccatum auaricie. Nam achab cum suppellectili sua perisset eo quod de
 anathemate iericho per auariciam tulit Josue. vii. Grauius puni-
 tus est giezi quia munera ab naama per auariciam ceperat. iii. regu.
quinto. Heliodorus fuit grauius punitus et flagellatus. quia the-
 saurum viduarum voluit asportare. ii. mach. iii. Auaricia ananie et
 saphire fuit per petram grauius punitione punita Actu. v. **P**unit de
 us peccatum gulae ut patet in primis pentibus? comedentibus? fructum vitis
Gen. iii. Filii heli qui violenter tulerant carnes crudas ut laici
 us pararent quos perit eorum non corripuit ut debuit grauius a domino cum
 preter sunt puniti. i. regu. xxiii. **P**unit de? peccatum irreuerencie
 ad deum et ad homines. nam oza cum irreuerenter tangeret archam
 ut iuaret percussus est a domino et subito decessit. ii. re. vi. Quadra-
 ginta duo pueri fuerunt ab viris lacerati. quia irreuerenter heliseum
 deridebant. iiii. re. ii. Ozias qui ad modum sacerdotum voluit adole-
 re non exhibens sacrificium reuerentiam factus est leprosus. ii. palip. xvi.
Punit de? peccatum vane glorie. nam ezechias quando ostendit thesauros
 suos nunciis regis babilonis omnes dei sententia amisit. iii. re. xx.
 Quia eleuate sunt filie syon. erit per suam odorem fetor. psa. tercio.
Punit de? peccatum acicie. nam seruus inuulnere qui talentum sibi com-
 missum multiplicare non studuit precepit dominus in tenebras mitti.
Math. xxv. De hac materia quere multa exempla de acidia.

De pusillanimitate.

Pusillanimes et timidi. Parua timetes magna forciuntur.
 Praue morbetes murmurant sequuntur.
 Cuncta pauetes timidi ferunt.
 Bella geretes sepius vincuntur.
Pusillanimes dum timet minas vincuntur et ruunt in mag-
 na pericula. Nam loth qui timuit non posse saluari in monte

incedit postea in stuprum et in cestum. **Gen. xix.** Sedechias dum
timuit quod displiceret principibus in mortem ieremie consentit.
Iere. xxxviii. Darius rex persarum timens contra radice sacris
misit danielem in lacum leonum. **Dan. vi.** Dum petrus timuit cor
mulieris ter cristum negavit. **Math. xxvi.** **P**uillamimes
murmurare solent. sic filij israel quando viderunt egiptios ve
nire post se non attendentes miracula dei timentes murmurare
ceperunt. **Exodi. xiiii.** Relato ab exploratoribus terre promissio
nis cultores esse fortissimos murmuravit populus. **Num. xiii. et
xiiii.** **P**uillamimes omnia timent etiam non timenda. nam filij
israel audientes vocem domini dixerunt moysi timentes. non
loquitur nobis deus loquere tu nobis. **Exodi. xx.** Balach timens
israel misit ad balaam plus confidens in verbis quam armis. **Num.
xxii.** Gabaonites dixerunt iosue et ad eum venientes et timentes
fecerunt pacta que ipse voluit. **Iosue. ix.** Videns petrus ventum
validum timuit cum super mare ad dominum ambulabat. **Math.
xiiii.** Timuisse videtur nichodemus qui veniens ad iherosolimam nocte
quasi non audens ire de die. **Joh. iii.** Arguit dominus discipu
los quia ipso presente fluctus maris timuerunt. **Matth. viii.** Di
scipuli timentes cristum reliquerunt et adolescens relicto sine
fugit. **Math. xiiii.** Parentes ceci nati timide responderunt quia
timebant extra synagogam fieri. **Joh. ix.** **P**uillamimes esse
in preliis periculosum est. nam postquam filij hay fugaverunt fili
os israel et mortui sunt triginta sex homines perit cor populi
ad instar aque liquefactum est. **Iosue. vii.** Gedeon pugnaturus
dixit exercitui suo qui formidulosus est revertatur et reversi sunt
viginti duo milia. **Judicium. vi.** Israelite audientes gothad ti
muerunt nimis et fugerunt pre timore. **p. Regum. xvii.** Et iudas
machabeus dixit hijs qui edificabant domos et formidulosis
ut redirent. **p. Machab. iii.** Saul videns castra philistinorum
timuit et expavit cor eius et ibi occubuit. **p. Regum. xxxi.** Roboaz
rudis et corde pauidus non potuit resistere exercitui ieroboam.
ii. Paralipo. xiiii. Mortuo holoferne suus exercitus solo timore
est fugatus. **Judith. xiiii.** Videns iudas machabeus quomodo
defluxit exercitus eius et bellumurgeret contra eum fractus est
corde et in bello illo cecidit nec alibi legitur timuisse. **p. Mach. ix.**

De sabati obseruatione.:

Sabatis et diebus festiuis debent.

Quiescentes nichil operari vaintatis

Delinquentes male tormentari p peccatis

Adtendentes verba p dicare veritatis

Oms gentes rebus occupari scditatis

Sabatum interpretat' requies qz in sabatis vel in festis debet homo quiescere ab omni opere seruili et festa custodire quia requieuit dominus septimo die ab omni opere quod patriauerat. Gen. ij. Ob hanc causam filij israhel colligebat' nana in duplo vt sabato festiuaret. Exodi. xv. Inter precepta decalogi solius mandati de obseruata sabati raco redditur. Exo. xx. Ita iudei custodiebant sabatum vt nollent se defendere ab impugnantibus. p. Aach. ij. Mulieres sacre que pauerunt aromata ad vngendum xpm sabato filuere. Luc. xxij. In huius etiam figura requieuit dominus i sepulchro sabato. Luce. xxij. **S**abatum no seruantes debent corrigi et puniri. Nam colligens ligna sabato fuit lapidatus. Nui. xv. Arguit neemias conculcantes torcularia et portantes onera in die sabati. Nee. xiiij. **S**abati et festiuu obseruatio debet populo nuntari et in festis verbu dei predicari. ideo hoc preceptum de custodia sabati frequenter repetitur. Exodi. xx. Nicanorem volentem preliari die sabati iudei sequentes eum instruxerunt sabatum seruari. n. Machab. xv. Ob hanc cam dixit petrus ignorantes ihm et voces pphetarum que p omne sabatum leguntur. Actiu. xiiij. Dicitur etiam qd apostoli loquebantur cum mulieribus que couenerant die sabati. Act. xvi. **S**abato et festiuis diebus debet homo plura bona facere qd ferialibus diebus. Nam sabato die offerebant' duo agni et alijs diebus vnus tantum. Nui. xxix. Populus israhel videns qd hostes die sabati eos impugnarent melius cogitauerunt die sabati se defendere vt ostendatur qd in die festo magis resistendu est temptatiombus. p. Mach. ij. Xps multa miracula fecit in sabato vt patet per euangelia et huius est triplex ratio. Prima ratio vt ostenderet se dominum sabati. Math. xij. Secunda vt intelligeretur qd ab omni malo cessandu est non a bono qz licet die sabati bene facere. Math. xij. Tertia vt plures videntes edificaret vtz in sanatione mulieris. Luce. xiiij.:

De sapientia mulierum.:

Filialem inducentes exhortationez.
 Coniugalem exercentes opationez.
 Vidualem sustinētes desolationez.
 Virginalē offerentes illibationez.
 Corpalem impediētes violationez.

Sapientes dñt eē inliēs

Sapientes mulieres sūt que filios suos instruunt et eos bene curant. **Nā** zara bene procurans intellexit ludum yf mael cū filio suo ysaac nō esse bonum et voluit dominū q̄ abraham acquiesceret volūtatī eius. **Gen̄ xxi.** Rebecca fuit valde argumētosa ad instruendum iacob vt haberet bñdictionē. **Gen̄ xxvii.** Cautē etiā docuit rebecca iacob absētare se ab ira fratris sui. **Gen̄ xxviii.** Bersabee m̄ salomonis sapiēter verba p̄posuit vt filius eius regnaret. **iii Re. p̄.** Vna illarū mulierū meretrix cū sapiēt allegauit salomoni regi vt filiū eius nō diuideret. **iii Regū iij.** Mulier funamitis prudēter noluit p̄pter gezi dimittere belizeum vt suscitaret filiū. **iii Regū iij.** **S**apientes dñt esse mulieres cōiugate et prudenter viris et aliis respōdere. **nā** deliora vxor laphidoch sapiēter docuit batarā populū liberare de inimicis. **Judiciū v.** Anna vxor belchane sapienter se excusauit corā heli sacerdote. **p̄ Re. i.** Abigail vxor nabal per sapientiam et eloquētiā suā liberauit virū suū a morte. **p̄ Regū xxv.** Oida vxor sellum sapiēter confortauit ioziam et populo v̄tura mala p̄dixit. **iii Re. xxij.** Hester vxor asueri regis cū sapiētī cautela fecit petitiōez suā regi. **Hester vii.** Elizabeth vxor zacharie sapiēter cogitauit aduentū matris filij dei. **Luc̄ p̄.** Vxor pilati sapienter locuta est et prudēt egisset pilatus si ei credidisset. **Math̄ xxvij.** **S**apientia debet esse in viduis ad instruendum alias. **nā** astuta fuit noemi vidua docēs ruth nurum suū et alienigenā quomō nubē posset tuos nobili et potētī. **Ruth̄ iij.** Mulier vidua t̄betuites sapiēt induxit dō vt filiū r̄uocaret exulē. **ii re. xiiij.** Regia saba q̄ p̄ mortē viri regnabat venit videre sapiētīā salomonis et discere. **iii re. x.** Miram prudentiā et cōstantiam ondit iudith populū et holofernem occidēto. **Judith̄ viii.** **S**apientes multū debent esse virgines in orādo loq̄ndo et cōuersādo. **nā** zara filia raguelis sapienter domiuū rogauit vt eā ab obprobrio liberaret. **Tob̄ iij.** Tam tacendo q̄ loquēdo b̄tām virginem patet fuisse prudentē. **nā** parū et cū paucis

o cula est vt alias filias instrueret. **N**az locuta est primo cum angelo discrete querendo et discretius acquiescendo quod fiet istud quoniam virum non agnosco. ecce ancilla domini. **Luce. p. 1. ij.** Locuta est cum elizabeth ea salutando. Et nota quod post magnas laudes elizabeth nichil respondit sed deum laudans dicens. Magnificat anima mea dominum. **Luc. p.** Tercio locuta est cum filio dulciter interrogando. fili quid fecisti nobis. sic pater tuus et ego dolentes querebamus te. **Luce. ij.** Quarto locuta est cum filio dulciter interpellando pro uerecundis et pauperibus nuptiis dicens. fili uinum non habent. **Joh. ij.** Quinto locuta est ministris eos instruendo de obedientia dicens. quodcumque dixerint uobis facite. **Joh. ij.**

Sapientes sunt aliquando meretrices. **N**am meretrix nutus ioseph prudenter abscondit. **Josue. ij.** Maria magdalena sapienter ad pedes ihesu stetit quia remissionem peccatorum ibidem primo inuenit. **Luce. vii.** Secundo exhibuit christo debitam et deuotam reuerentiam lauando tergendum et unguendo pedes saluatoris. **Luce. vii.** Tercio audiuit diuinam sapientiam et sedebat ad pedes domini et ibi audiebat uerbum illius. **Luc. x.** Quarto obtinuit frater suus lazarum resurrectio eius. **Joh. xi.**

De sacra scriptura:

Sacra scriptura continet: **T**estamentum uetustatis et eternum figurarum. **S**acramentum nouitatis expressiuum doctrinarum.

Sacra scriptura diuiditur in duas partes scilicet in uetus et nouum testamentum. **V**etus autem testamentum diuiditur in quatuor partes secundum quatuor que pertinent ad vitam spirituales in qua per scripturam reformamur. **V**ita namque spiritualis in preceptis tribuitur in exemplis ostenditur in monitionibus promouetur in predicationibus perficitur. **I**deo quatuor sunt partes scripture ueteris testamenti. scilicet lex preceptorum historia exemplorum sapientia monitionum prophetia predicationum. **L**ex preceptorum continet quatuordecim libros secundum quod quinquaginta requiruntur in preceptis. **P**rimo quibus precepta traduntur et ideo ponitur primus liber ubi legem recipientium generatio scribitur. uidelicet **Genes.** **S**ecundo que precepta precipiuntur et ideo ponitur secundus liber ubi precepta legis traduntur. scilicet **Exod.** **T**ercio qui sunt obseruatione promotores ideo ponitur tertius liber ubi ministri ecclesie statuunt. scilicet **Leuitic.** **Q**uarto qui sunt peccatorum excusatores ideo ponitur quartus liber ubi infirmi a fortibus distinguuntur. scilicet **Numerus.** **Q**uinto qui sunt dubiorum declaratores ideo ponitur quintus liber ubi

p moysen dubia declarāt scz. **deutro** **S**cripture sacre veteris
testamēti ps secunda scz hystoria exemplorū diuidit. Quia
quedā sunt exēpla prelatorū. quedam sūt exēpla subditorū.
Prelato rū exempla sūt sex. **N**ā debent pmo subditos ad verū
finem dirigere qd ostendit per iosue qui poplm direxit in terrā
pmissiois. **Josue ii.** Lites dissoluere ideo diuisi iudices diuisis
tēporib? ordinant i libro. **Judiciū.** Tercō subditos istruere iō
noem istruxit ruth quō nubēt boos qd ostēdit i libro. **Ruth**
Quarto sūditoz defēdere ideo a bell' temporalib? reges ptegunt
qd ostendit i libris. **Regū.** A bell' temporalib? scz ab hīs q
volebāt legez dissoluere defendūt machabei i libris. **Mach.**
Quinto dnt destructa reedificare iō neemias reedificauit muros
iherlm i libro. **Neemie.** Et dias reedificauit tēpluz qd fuerat ab
hostib? pphanatuz i libro. **Esdre.** Sexto dnt deo firmit' adbe
rere iō iob deo adhesit in pspens a adūsis i libro. **Job.** **E**x
empla vero sūditorū ostēdunt i trib?. **N**ā debent sūditi pmo
seruare paciēciā in adūsis qd docem per thobiam q excecatus
sustinuit paciēter i libro. **Thobie.** Secūdo dnt habē constā
tiam in pericul' ideo iudith ponens se in piculis hostes decit i
libro. **Judith.** Tercō debent hē bñuolentiaz in pspens ideo
bester sublimata poplo bñuola fuit i libro. **Hester.** **S**cp
ture sacre tētia pars scz sapientia monicōnum diuidit. Quia q
dam est monicō gnālis qua monētur vniuersi cuiuscūqz stat?
a condicōnis existant. **h**ec oñt i libro. **Ecclesiasticū.** Alia est
monicō spētialis a hec est aliqn p̄latorū qui debent obseruare
iustitiā et h' ostēdit salomō dicens. diligite iustitiā q iudicatis
terrā a h' ostēdit i libro. **Sapie.** Alia est monicō sūditorū a
hec est triplex scdm triplicē statū sūditorū. **P**riā est iacipiēciū
et hāc pmit salomon dirigēs sermones ad puulos i libro. **p**
uerbiorū. **S**ecūda ē proficiēciūz in q ostendit vanitas tpaliū
quā dimittūt p̄ficiētes a h' oñdit i libro. **Ecclesiastes.** **T**ercia ē
p̄fōrū in q vir p̄fct? in cōtemplacōib? erudit' multis mōis
et h' oñdit i libro. **Cāticorū.** **S**cripture sacre q̄rta ps vete
ris testamēti scz p̄phetia diuidit. Quia aut p̄dicūt opa xp̄i in
prop̄hecis. **p**rima p̄phetia predicat eius incarnationē dicens
Ecce v̄go cōcipiet. **h** **Ysaia.** **S**c̄da p̄phetia predicat eius pas
sioez dicens. **E**go q̄si agn? māfuet? q̄ portat' ad victimā. **h** **Jere**

Tercia ppheta p̄dicat eius ascensionē dicens. aquilā grādis
 magnaz alaz **Et hoc ezechiel** Quarta ppheta p̄dicat spūssan
 cti missionē dicens. Emitte sp̄m tuum ⁊ creabunt. **hec dauid**
 in lib. psal. Quinta dicit finalis iudicij retribucōem dicens. ap
 ti sunt libri ⁊ iudicati sunt mortui. **hec daniel**. Aut predicantur
 opa filioꝝ xp̄i. idō opa duodecim tribuū filioꝝ p̄dicantur in li
 bro duodecā pphaz. **Scriptura** sacra noui testamēti diuidi
 tur qm̄ euāgelij cōtinent opa ⁊ uerba xp̄i. qz p̄m? describit
 eius hūanitatē dicens. **Liber** generacōis ih̄u scz **Matth.** Secun
 dus describit ei? p̄dicacōem dicens. **Vox** clamātis in deserto pa
 te viaꝝ dñi scz **Marc?** Tercia? describit sacrificiū passiōis dicens.
 Fuit in dieb? herodis regis. scz **Lucas.** Quart? eius diuinitatē
 dicens. In p̄ncipio erat uerbu. **hec ioh̄es.** Opa uero ap̄loꝝ recitā
 tur in libro quē fecit lucas p̄t? passiōez ⁊ resurrectōez xp̄i ⁊ ille
 liber dicit **Actuū** ap̄loꝝ. uerba ap̄loꝝ cōtinent in epistol̄ pauli ⁊
 in septē eplis canonicis ubi fideles om̄imode instruitur. Futu
 ra picula ⁊ amonicoes eoz in septē uisioib? ioh̄is euā. ⁊ hic li
 ber est **Ap̄c.** ⁊ hec sufficiēcia toti? sacre scripture ⁊ oim̄ libroꝝ
Et nota qz cū xp̄s temptaret a dyabolo trib? uerbis sacre scri
 pture se defendit. sicut p̄t? in **math. ca. iij.**

De sepultura.

Sepultura tpe mortis ē **Eligenda** uolūtate loco uenerabili
Exceda cū pietate ope laudabili.
Negligēda eq̄tate uero itonabili
Exhibēda caritate p̄tela laudabili

Sepultura debet homo eligere in loco scō ⁊ honorabili
 ⁊ diligēt? de ea cogitare an̄ mortē. idō abraham uiz
 diligēcia emit agrū ubi mortuā uxorem sepeliuit **Gen. xxij.**
 Noluit iacob sepeliri cū malis. s; dixit ioseph filio suo ut eum
 cū suis p̄ribus sepelirz **Gen. xlix.** Hoc idē petuit instāte morte
 ioseph a fr̄ibus suis ⁊ filijs suis **Gen. l.** Hoc moyses impleuit
 qn̄ exiēs de egipto tulit ossa ioseph **Exo. xij.** Apparz dñm de se
 pultura curasse qn̄ dixit iude. sine ut in diem sepultuē mee fuet
 illud **Joh. xij.** **Sepelire** mortuos op? pietatis ⁊ cōmēdabi
 le est ⁊ opus misericordie. idō dauid cōmēdabat uiros iabes
 qui fecerūt miaz cū saule ⁊ filijs ipsos sepeliēto. **p̄. reg. xxxi. ⁊ ij.**
re. ij. Cōmēdat thobias q̄ reueret sepeliebat ocāsos **tho. i. ⁊ ij.**

Erga sepulturam occisorum impij mienelai iudei fuerunt multuz
 liberales. ij. Mach. iij. Post prelium contra triptonem pie venit si
 mon ut defunctorum corpora sepelirz. p. Mach. xiii. Joseph et
 nicodemus pie sepelierunt ihesum monumento nouo Mat. xxvii.
 Viri timorati sepelierunt stephanum et fecerunt planctum magnuz
 sup eum Actu. viii. Jason qui multos insepultos piecerat et
 ipse insepultus et non lametatus interijt. ij. Mach. iij. **S**e
 pultura indigni sunt rebelles et inobediētes fidei ideo vir dei ca
 ruit sepultura. ij. Re. xiiij. Item p peccato priuat q̄s sepultura vt
 ieroboam et omnis stirps eius excepto vno filio q̄ de speciali gr̄
 aia traditus est sepulture. ij. Re. xiiii. **S**epultura debet filij
 cum sollicitudine pentibus exhibere. naz inter monita q̄ dedit
 thobias filio fuit hec cu accepit deus animam meam corp⁹ meuz se
 peli Thob. iij. Ideo spūales filij iohis baptiste discipuli sepe
 lierunt corpus eius Math. xiiii. Marc. vi. Jezabel insepulta
 manebat ppter sua scelela. sed iesu fecit eam sepeliri qz regina
 fuit. ij. Re. xix. Sed ex quo canes corpus eius comederunt ptea
 manuum et pedum suū mitates insepulta remansit.

S De silencio et eius opacione.

Silere debent specialiter
 mulieres

- Obsequentes noxia fugiendo.
- Intima non ostēdentes secreta tenēdo
- Ad vicia ferētes hīs n̄ rēdēdo.
- Clericaliter viuētes sacris assistēdo
- Doctesqz sapientes tpe tacēdo.

Silencium tenere debent maxime mulieres qz earū loqua
 citas piculosa est. ideo preceptum dedit adē dñs et non
 eie vt mulier haberez materia min⁹ loquendi s; a viro discēdi. ge
 nes. ij. Eua piculosum legitur cū serpente habuisse colloquiūz
 et non vtile cū viro suo Gen. ij. Vxor iob stulte locuta est quan
 to iob pausus fuit a dō. ideo iob replendit eam Job. ij. **S**i
 lere debent hoies secreta sua et aliorū. nam saul patruo indicauit
 qz inuente essent asine s; de vinctōe regni filius. p. Re. x. Silere
 debent homines secreta sua et aliorum nec ea reuelare et maxime
 mulieribus qz nesciunt secreta tenere. naz qz samson vxori sue
 reuelauit secreta ipsa in eius damnū secreta reuelauit Jud. xiiii.
 Item qz samson reuelauit valide secretū fortitudinis sue ip
 sa p dente fortitudinē et oculos demū et vitā amisit Judic. xvi.

Silere debent omnes ad obprobria. cōtencōnes et lites nec
dicendo nec ad dicta respondendo. Nam qz etiam obprobriuz
patris fratribus ruelavit a patre maledictus fuit. **Gen. ix.** Ob
hanc causam filebat saul et dissimulabat se audire male loquē
tes de eo vt nō respōderet. **p. Regū. x.** Tobias auditis verbis
iniuriosis ab vxore non respondit ei vt non litigaret. **Tob. ij.**
et iij. Cum ancilla sare dixit ei obprobrium ipa tacuit et cessit li
ti. **Tob. iij.** Mandavit ezechias vt nō responderet alijs rapla
ci cōminanti et filuerunt omnes. **Ysaie. xxxvi.** **Et. iij. Regum.**
xviii. Falsis criminibus susanna nō respondit et flets in celum
aspexit. ideo liberata fuit. **Daniel. xii.** Nota qz xp̄s defendit ter
magdalenam. maria peccatrix i domo simonis leprosi tacuit iō
dominus ipsam cōmendavit simoni loquēti. **Luce. vii.** Cōquerē
ti sorore etiam nichil respōdit. ideo xp̄s eius aduocatus fuit.
Luce. x. Discipulis in eandem f'rementibz ppter effusionem vn
genti etiam siluit et xp̄s eam defendit. **Math. xiiij.** **Mar. xiiij.**
Mulier in adulterio deprehēsa accusantibus non respondit iō
xp̄s eam absoluit. **Job. viii.** **S**ilentiū obseruare debent re
giosi et clerici et spirituales viri et maxime i ecclesia. Vnde post
q̄ locutus est dominus ad moysen impediciōnis et tardiois ligue
fuit. **Exodi. iij.** Anna mat samuelis in templo loquebatur in
corde s̄ vox penitus non audiebatur. **p. Regū. priō.** Nō indica
uit samuel visionem hely sacerdotis donec interrogat fuit ab
eo. **p. Regū. iij.** Job sanctus reprehēdit se de locutione dicens.
Vnū locutus sū et vtinam tacuissez. **Job. xliij.** Jeremias in vte
ro sanctificat? excusabat se dices. Nescio loqui. **Jeremie. priō.**
Locuturus paulus in sinagoga silentiuz indixit. qz vbi non est
auditus nō debet effundi sermo. **Actū. xiiij.** **S**ilere debent
sapientes vsqz ad tempus et congruo tempore loqui. Nā cum
abigail placasset dauid non indicauit viro suo vnum verbū
sed tacuit vsqz mane dum digessisset vinum. **p. Re. xxv.** Diu ta
cuit hester nō loquēs populo suo ne a r̄ge odiretur sed tēpore
suo est locuta. **Hester. scđo. et tercio.** Beata maria audita salu
tatione prius tacuit et postea modeste respondit. **Luce. p.** Et no
ta qz maria tantum quinqz viabus legitur fuisse locuta. scz cum
angelo. **Luce. primo.** Cum elizabeth et cum filio in templo. **Lu
ce. ii.** Cum eodem in nupcijs. **Job. iij.** Et cū ministris. **eodē ca.**

De societate bonorum.

Societas bona habet

- Ab imminētibus liberatos efficit.
- Cōueniētibus locupletatos reficit.
- Sic viuentēs associatos p̄ficē.

Societas bonorum liberat hominē a periculis. nā si fuissent inuenti decem iusti in ciuitatibus sudomorum pepisset dominus vniuersis et euasissent Gen. xvi. Homines de iacob occisi fuerunt quia non habuerunt societatem cum aliquo bono Judic. xviii. Raphaelis societas quam habuit thobias ipsū de multis periculis liberauit Thob. v. Occasione danielis boni et prudentis pepit nabuchodonosor ariolis et sapientibus babilonis Dan. ii. Propter societatem pauli omnes de naufragio sunt liberati et saluati Actu. xxvii. Societas bona causa est abundantie. nam ditatus est laban propter societatem iacob Gen. xxx. Bndixit dominus domui egyp̄ti propter ioseph et multiplicauit substantiam Gen. xxxix. Propter ioseph bonum impetrauit helise exercitui aquas aliorum malorum regum iii. Re. iiij. In huius figura super discipulos congregatos spiritus sanctus abundanter descendit Actu. ii. Societas bonorum bonos facit homines. nam saul cum alijs prophetis perbetizare cepit p. Re. xix. Ido homines deum timētes volebant secum habere thobiam Thob. ii. Illi septem fratres cum pia eorum matre vincendi inuicem se confortabantur ad bonum ii. machab. vii. Quādiu petrus fuit cum discipulis fuit bonus. h̄ cum associatus fuit iudeis cristum negauit Matth. xxvi. Marc. xxiij. Cecus a cristo illuminatus a sinagoga eiectus fuit inter fideles a christo receptus Joh. nono. Paulus adhuc post suam conuersionem temptabat se coniungere apostolis ut fieret melior Actuum nono.

De societate malorum:

Societas malorum est

- Effectiua occupacionū humanarum.
- Distractiua solacionū diuinarum.
- Illatiua tribulacionū mundanarum.
- Causatiua perturbacionū illatarum.
- Inductiua detestacionū et culparum.
- Destructiua federacionū p̄ficarum.

Societas malorum vitanda est ne homo cum eis efficiat maior. iō salubriter exiuit abraham de chaldeis ubi erant homines idolatre Gen. xii. Non solum corpe sed mente dicitur quod vitanda mala societate

ideo dominus dixit abrahe cum iam exiisset de chaldea et de con-
natione tua egredere de terra tua et nota ibidem promissiones. **Gen. xii.**
Noluit iacob ambulare cum fratre malo licet esset placatus et frater dilectio-
nis ostenderet. **Gen. xxxii.** Hostes filiorum israel voluerunt cum eis edifi-
care sed ipsi bono consilio noluerunt. **p. Esdre. iij.** Cum irent omnes ad
sifachra thobias solus fugiebat in iherosolimam vitas consortia eorum. **Tho-**
bie. p. **S**ocietas mala causa est peccandi consolaciones dicitur. **Naz** do-
nec abraham fuit iter chaldeos non legimus aliquas consolaciones habuisse sed
illis relictis habuit plures. **Gen. xii. et xvij.** Fugiete iacob malum fratrem do-
mini multipliciter confortauit eum. **Gen. xxviii.** **S**ocietas malorum
ducit homines ad magna pericula. **Nam** propter societatem et habitacionem
quam loth habuit cum illis de sodomis debellatus est. **Gen. xiiii.** Ideo pre-
cepit moyses populo recedere a tabernaculis ipsorum ne cum eis periret
Num. xvi. Ocasione achior que tulit de anathemate fuit populus in
prelio superatus. **Josue. vij.** Propter quosdam qui commiserunt facinus
fuerunt quasi omnes filii beniamin destructi. **Judic. xix.** Propter
quosdam malos de domo saul facta est fames in terra donec occisi sunt.
ii. Reg. xxi. Josaphat bonus fuit fere occisus vadens cum achab ad
bellum. **iii. Reg. ii.** Verbo dei dixit ad amasiam quod debellaret si iret cum
israel qui tunc erat malus. **ii. Paralip. xxv.** Quando iudas machabeus
fuit sociatus romanis tunc et non prius fuit debellatus. **p. Mach. ix.**
Societas malorum causa est multarum iniuriarum. **Nam** loth iniuri-
as multas et iniurias sustinuit a sodomitis cum quibus habitabat. **Gen.**
xix. Quidam mali sic committunt bonos ut paulum facerent lapidari.
Act. xiiii. Demetrius argentearius in epheso omnes bonos perturbauit.
Act. xix. **S**ocietas mala causa est peccatorum multorum. **Nam** amicitia
quam habuit amon cum ioab dedit ei viam ut opprimeret thamar
sororem suam. **ii. Regum. xiiij.** Multi prius nescientes rebellionem propter
adheserunt absaloni regi suo rebellauerunt. **ii. Reg. xv.** Octo has fe-
cit malum coram domino quia erat gener et socius domini achab per-
fidi. **iii. Regum. xxij.** Amicitia duorum senum malorum fuit causa
falsi imposti susane et mortis eorum. **Daniel. xiiij.** Petrus quam-
to fuit cum ministris iudeorum christum negauit negauit quem cum di-
scipulus esset confessus. **Math. xxvij.** Helymas magister querebat auer-
tere profulem a fide. **io** ei associabatur. **Act. xiiii.** **S**ocietas
malorum facit eos concordare in malo ut nocent bonis. **Nam** balach et
balaam concordauerunt se ad maledicendum populum dei. **Num. i. xxij.**

Atonailoset et quatuor reges concordes fuerunt contra gabao
mites qui fecerunt pacem cum iosue et filiis israel. **Iosue xi.** Ja
bin rex asor cum pluribus aliis regibus conuenerunt contra iosue
et filios israel. **Iosue xi.** Madian et abimelech et ceteri oneta
les contra populum domini conuenerunt. **Judicium ix.** In passione christi
herodes et pilatus facti sunt amici cum animi inimici erant. **Lucus xxiiij.**

De spe et loganimitate.

Sperare dicitur homines. **P**etitorum repromissiones licet differant.
Adusorum consolationes quando tribulantur.
Triumphorum coronaciones quando preliantur.

Sperare debet homo et expectare bonum repromissum licet
differatur. Nam multis annis expectauit abraham quia
centenarius erat quando natus est filius suus ysaac. **Genesim xxi.**
A promissione abrahe facta usque ad ingressum seminis sui in
terram promissionis fluxerunt anni quadringenti. Erat simeon
in ierusalem expectans consolationem israel id est aduentum
christi. **Luce ii.** Ascensurus christus in celum precepit apostolis ne di
scederent sed expectarent promissum patris. **Actuum p.** **S**perare
debent tribulati recipere consolationem. Nam permisit dominus
israel flagellari longo tempore in egipto et in deserto antequam ve
nirent ad terram promissionis que erat patribus repromissa ut
patet. **Exodi ii.** **N**ume per totum. Afflictus corpore orbatus
filiis spoliatus rebus dicebat iob si occiderit me deus sperabo
in eo. **Iob xiiij.** Parentibus thobie iridentibus eum et dicentibus
ubi est spes tua respondit filius sanctorum fumus et vitam illam
expectamus quam daturus est dominus qui non mutauerunt fi
dem eius. **Thobie ii.** Cum susanna esset morte deputata erat cor
eius fiduciam habens in domino. **Daniel xiiij.** Unus illorum
septem fratrum cruciatus a tyranno ait de celo membra ista pos
sideo sed propter leges dei hec ipsa despicio quia ipsa me recepturus
spero. **ii Machabiorum viij.** **S**perare debet homo victoriam dum est in
bello. Nam filii israel contra tribus beniamin preliantes preliati sunt
tandem sperantes in domino victoriam habuerunt. **Judicium xx.** Dix
it dauid philisteo tu venis ad me cum gladio et hasta ego autem
venio ad te in nomine domini sperabat enim firmiter obtinere
victoriam et sic factum est. **primo Regum xvij.**

De stragibus hominum diuersis.

Delinquentibus p maleficijs vt pumã f
Strages sc̃e sũt mlte. De ñ credẽtib⁹ veis iudicijs vt cõfidãt
De innocentib⁹ dei iudicijs q̃ ignorant
Strages hominũ permittit deus fieri ppter peccatum. Naz
terribilis strages hominis ⁊ animalũ facta est tẽpore di
luuĩ quando solũ octo anime rationales remanserũt. Gen. viij.
Quot homines perierũt diuersis plagis in egipto et in mari ru
bro. quere exẽpla libro exodi per totum. De sexcentismilib⁹ bel
latorũ hominum a vigintiãm̃is et supra numeãtis. Nũ. prio.
nõ intrauerunt in terram pmissiõis ñ duo sc̃z caleph et iosue
sed om̃s perierunt in deserto ppter peccata eorum. Deute. p. et.
iij. Nũ. xxxij. Ocasione vxoris leuite lxx. milia hominũ preter
mulieres ⁊ puulos omnes sũt occisi. Iudicũ. xx. Propter super
biam murmationis populi per dauid factam ceciderũt lx. milia
hominum viroꝝ. ii. Re. xxiiij. **S**trages magna facta est de
infidelib⁹ a fidelibus iuuante deo. Nã magnam cecidẽ fecerũt
filii israhel madianitis qd̃ p̃tz in preda qm̃ fecerũt que fuit xij.
milia virginũ omnes autem muliẽs corrupte ⁊ viri occisi fuerũt
Nũ. xij. Tempe iosue fuerunt occisi infiniti infideles tã in ciui
tatib⁹ q̃ in castris. Iosue p̃ totũ. Tempibus delcore gedeonis
et iepte multi fuerũt occisi. vt p̃tz Iudicũ. iij. v. vi. ⁊ viij. Inf
fecto goliad multi philisti fuerũt interfecti. p. Re. xvij. Aduer
sus gaaladitas sex milia pierũt et xx. milia hominũ p̃ auxiliũ
eis datus a deo. ii. Mach. viij. Propt̃ prelia que cõm̃sit iudas
machabe⁹ cõn apolloniũ et saron p̃ncipẽ exercitus ei⁹ de qb⁹
hẽtur. p̃ Mach. iij. Legi xij. hũisse victoias. Ab octauo cap̃lo
ii. Mach. vsqz ad finez. in quib⁹ multa milia hominũ perierũt
In p̃m̃is ceciderunt de h̃ijs qui erãt cum micanore nouẽ milia
postea de h̃ijs qui cũ thimotheo et bachide erãt xij. milia hominũ
Itẽ cum lyfia xij. milia postea in qdã p̃fidio thimothxi x. milia
Item cũ antiocho sedecim milia. Dem̃ in carmõ fortissima ciuitate
xij. milia. Itẽ in ephron xxv. milia. Itẽ in castris antiochi im
patoris quatuor milia. Item cũ micanore xxv. milia. Numer⁹
om̃i occisorũ ducenti vigintunummilia puerorum numer⁹ non
ponit. Gen. xiiij. **S**trages hominũ sc̃a est aliquñ occulto dei iũ
dicio de homis. Nã magnã stragẽ fecerũt illi quatuor reges qñ de
bellauerũt qñqz reges licz occisorũ numer⁹ nõ ponat. Gen. xiiij.

In diebus hely quādo capta fuit archa ceciderūt de isrl̄ triginta milia pugnatorū p. re. iij. Aza rex iuda habuit in exercitu suo quingentō duagintā milia pugnatorū. ethiopiū vero erant de ea es centena milia et uenerūt ethiopes ad interitū. ij. palip. xiiij. Phasius filius romelie occidit vno die de iuda centū milia bel latorū. ij. pali. xxviii. Tpe aman supbi ceciderūt in regno assue ri. xxxi. milia metoz. Wester. ix. Quā anthiochus cepit iherlm̄ fue runt interfecti. viii. milia et quadraginta milia uincti et nō mī nē uenditi. ij. mach. v. Occisus est iudas cū multis et reliqui fu gierunt. ij. machabeoz nono.

De supbia et iactantia.

Suis maioribus inobediētes.

A superioribus suis cito recedētes.

Supbia uane gloriā fuit.

Sūmis in honoribus gloriā quētes.

Multis facinorosis causā inducētes.

Moribus bonis resistētes.

Supbi sunt inobedientes deo et suis superioribus. Nā eua ppter excellentiā quā petiuit cū audisset. eritis sic dñs de fructu ligni uetiti comedit et ido inobediēs fuit deo Gen. iij. Agar acilla cepisse se uidēs despexit dñaz suā Gen. xvi. Pharao supbus nolēs deo obedire dixit. nescio dñm et isrl̄ nō dimit tā Exo. xv. Rebellio et inobediēcia chore et pliaū suo et ex super bia magna pcessit Num. xvi. Supbia et elacio ducūt homines ad depressionē et humilitatē. qz qui se humiliat exaltabitur et qui se exaltat humiliabit Lu. xviii. als. xiiij. Ido uolētes super be edificare turri habuerūt diuisiones linguaz Gen. xi. Graui ter fuit punitū pccātū elacōnis dauid qñ populuz numerauerat. ij. Re. xxiiij. Aman qui uolebat ab hoībus honorari fuit suspen sus patibulo Wester. viij. Balthasar ppter suā supbiam inter fectus est et danus ei successit. Dan. v. Nabuchodonosor ppter ei⁹ supbiam depositus est de solio suo et gloria sua ablata ē. Dan. v. Nicanor ita erat superbus qd uendebat iudeos ante qd eos in campo uincēbat et tamē debellatus fuit. p. mach. viij. Fugatus turpit anthiochus de pfidis supbe locutus est. h de⁹ percussit euz insanabili plaga. ij. mach. ix. Herodes supbe indutus cū ppls clamaret ei laudes diuinas ab āgelo est percussus Actuum. xij.

Supbi desiderāt gloriā et honores. naz saul peccat corā samuele

a populis et senioribus honorati. p. Re. xv. Ad custodiam turris
 positi dixerunt fatiam? nobis nomen grande. p. Mach. v. Con-
 gloriates de priorum genitura est quod chain natus est ante abel. Gen.
iiij. Esau ante iacob. Gen. xxv. Manasses filius ioseph ante effraim
 qui tamen benedictionem dextere. Gen. xxvii. David fuit inter fratres
 minimus. p. R. xvi. Adonias natus est ante salomonem. n. Re. iij.
 et tamen salomon obtinuit regnum. iii. Regu. ii. **S**upbia est
 causa multorum peccatorum. Na voluntas de minimis quam habuit
 ieroboam timens ne populus rediret ad domum david fecit eum
 ydolatrare. iii. Regu. xi. Post victoriam habitam de arphaxat.
Nabuchodonosor amplius est eleuatum cor eius et multas gentes
 et regna destruxit. Judith. p. Antiochus intrauit sacrificacionem
 cum supbia et accepit altare aureum. p. Mach. p. i. Alchimus
 superbe et false accusabat iudam et populum iudeorum. p. Mach. vii.
 Discipuli cum gloriarentur dixerunt et demonia subiciunt nobis. Re
 spondit christus videbam sathan quasi fulgur de celo cadentem scilicet ut
 vos ad peccata traheret. Luc. x. **S**upbi sunt indignatus natu-
 re. Na abimelech percussus a muliere vocauit armigerum suum di-
 ces ei. percute me ne dicatur quod a femina percussus et occisus sum.
Judic. ix. Nicanor iudeis dicentibus est deus potens in celo qui ius-
 sit agi diem septimum. indignatus respondit et ego potens in
 terra impero negotia regis impleri. n. Machabeorum. xv.

De suspitione et falsa credulitate.:

Suspiciosi sunt:

Zelatores male cogitantes:

Flores creditores atque approbantes:

Donorum perversos prave commutantes:

Suspiciosi sunt zelotopi de suis uxoribus. Na cogitavit abra-
 ham quod non erat timor in geranis et ideo timebat occidi ab ipsis
 pro uxore sua et quod occideret propter uxorem suam. Gen. xx. Postquam
 turbatus fuit assuerus contra aman et ille iaceret super lectum hester ro-
 gans eam pro salute sua dixit rex quod volebat reginam opprimere. He-
ster. vii. **S**uspiciosi ut plurimum sunt falsa reddentes. Na suspica-
 tus est laban quod iacob furatus esset deos suos et scrutatus est omnes suppel-
 lilem suam et tamen eas furata fuerat. Gen. xxxi. Mes turbata
 se presumit seua. sapie. xvii. Jacob videns tunicam tictam in sanguine
 credidit ioseph esse a bestiis deuoratum. Gen. xxxvii. Fratres ioseph du-
 cti ad comedum crediderunt quod vellet eos subiugare suavitati. Gen. xliij.

Cum iuisset sampson in domū patris sui crediderunt parentes
v̄oris illius q̄ odio repudiasset eam ⁊ tradiderūt eam alteri
Judicū xv. Videntes discipuli dominū ambulare sup mare pu
tauerūt eum esse fantasma. **Math̄ xiiii.** Discipuli timebāt pau
lo adherere suspicātes eum non fore cōuersum. **Actu. ix.** **Su**
spicōsi omnia bona conuertunt in malū. **Nā** hely videns annā
orantem als flentem ⁊ verbum nō pferentem existimabat eam
ebriam esse. **p̄ Ry. i.** Misit dauid nūtiōs ad consolādum regē
amon sup morte patris. p̄cipes autē eius suspicati sūt q̄ cau
sa explorandi venissent. **n̄ Regū xii.** Cū ieremias iret ad terraz
bemiāi custos porte ei iposuit q̄ ad chaldeos iret. **Jere. xxxv. n̄**
Tortores qui eleazarū torquebantur arbitrati sunt verba eius
ex supbia prolata. **n̄ Mach̄ vi.** Pharseus qui inuitauēat xp̄m
videns mulierem flentem suspicat⁹ est ⁊ murmurauit. **Luce vii.**
Alius pharseus videns publicanū orantem suspicatus est de
eo malum. **Luce xviii.** De apostol⁹ variis liguis loquentib⁹ di
cebant iudei q̄ erāt ebrii. **Act. ii.** Barbari videntes vipera pen
dentem ad manum pauli et nō aliq̄d malum habentem credi
derunt eum esse homicidam ⁊ magum. **Actū xviii.**

De tēptatione hominis a deo.

Tēptat de⁹ hoies. Si In volūtatis sūt obseq̄ntes ei credēdo
In prosperitatib⁹ sūt se corrigentes
bene viuendo.

T In aduētatib⁹ sūt paciētes n̄ cōqrēdo
Emptat deus aliquando homines vt probet si sint obe di
entes ei v̄l si sibi credāt. Sic temptauit deus abraham
⁊ dixit. tolle filiū q̄ diligis ysāac ⁊ offer illū. **Gen̄ xxi.** Dixit do
min⁹ ad philippum. vnde emem⁹ panes vt māducent hij. **h̄**
autem dicebat tēptans eum ip̄e enim sciebat q̄d esset factur⁹
Joh̄ vi. **T**temptat deus homines in p̄speritatibus t̄p̄alib⁹
et spiritualibus vtz scz bonum fatiant. Sic tēptauit populuz
in deserto dicēs ego pluam vob̄ panem de celo colligat quilibz
quātū sufficere possit vt temptē populum vtz ambulet in v̄is
meis vel in lege mea. **Exodi xvi.** Loquente dño moyfi auctus
populus audiebat voces videbant lampades ardentes ⁊ mon
tē fumigātem ⁊ dixit moyfes. vt p̄baret vos venit de⁹ ⁊ ne pec
catis. **Exo. xx.** **T**temptat deus hoies seu p̄bat tribulacōmb⁹

vtz habeāt virtutē paciēcie. **vñ** non deleuit dñs penitus gen-
tes de terra pmissiōis vt p ipsas pbarz isrl si custodirent eius
mandata **Judiā. ij.** Nō deleuit dñs chanaanū a sindonū atqz
qñqz satrapas philistinor vt discerēt filij ^{isrl} certare cū hostibus
a haberēt cōsuetudinē p̄liandi. **Judiā. iij.** Dereliq̄t dñs ezechi-
am vt temptaret a non fierēt omnia q̄ erant in corde eius quā-
do venerūt nunciij regis babilonis ad eū. **ij. pali. xxxij.** Post q̄
thobias fuit exsecutus sustinuit hāc temptacōem a ido p̄misit
deus illi euenire vt posteris exēplum paciēcie daretur **Thob. ij.**
Judith dixit tempe obsidiōis holofernis memores esse debe-
m̄ qm̄ temptati sunt prēs vt pbarentur si vere colerēt deuz **Ju-
dith. viij.** **Job** p multas tribulacōes dicebat. pbavit me dñs
quasi auz qd̄ p ignem trāsit **Job. xxij.** Probavit ih̄s petrum
ambulante sup mare p ventū scz tribulacōnū. **Mat. xiiij.**

De temptacōe dei ab homine.

Se exponendo ad magna
pericula cum desperatis.

Temptare nō debz hō deū.

Sepe perdendo temporis curri-
cula cum obstinatis.

Temptare non debz homo deum exponendo se piculis sic
desperatus dicit. si non p̄misit deus non nocebunt mi-
chi **I**deo abrahā ingredies egiptum prudēter tacuit zarez esse
uxorē suam ne se a illā discrimini exponerz **Gen. xij.** Simile fe-
cit idē abrahā **Gen. xx.** a ysaac etiā fecit idē **Gen. xxvij.** **Ri-**
si em̄ sic fecissent deum quē admodū temptassent. vt dicit **aug?**
Quia semel sepatis filijs isrl itez se piculis exposuerunt tēptā-
tes deum a ducentes secum archā dñi. vbi archa capta fuit a ip̄-
si debellati. **p. re. iij.** Sciebat dauid se regnatur post saulē qz
victus erat a samuele nō tamē mittebat se discrimini s̄ custo-
diebat se vt debebat a meli⁹ poterat ne inciderz in man⁹ saul **p. re. xxvi.** Cum piscis inuasisset thobiam non expectavit vt ange-
lus eum eripet. s̄ ipse met se iuuit a branciam piscis arripiens
tenuit piscem cū tamē angel⁹ cito potuisset liberare eū **Thob. vi.**
Saluatoz temptatus vt se de pinaculo templi precipitarz. rñ-
dit dyabolo. non temptabis dominū deum tuū **Math. iij.** **Lu-**
ca. iij. Paul⁹ cū posset expectare a miraculose euadere voluit tñ
p sportā submitti de muro **Actu. ix.** **I**tem cum tribunus vellet

eū facere torqueri dixit se esse romanū ciuem. **Act. xij.** Item cū haberet iniquū iudicē ad cesareꝝ appellauit. **Act. xxv.** **T**ēptant deum obstinati et peccatores. sic populus isrl̄ multo ciens tēptauit deum in deserto. **Num. xiiij.** Oziam qui statuerat populo terminū rep̄hendit iudith dicens. qui estis vos qui tēptatis dominū deum. **Judith viij.** Iudeis q̄rentibus si licet tributum dare cesari an nō vt iherosolimam caperent in sermone reprehēdit iherosolimitanus dicens. vt qd tēptatis p̄p̄cite. oñdite michi nūm̄isma census. cognouerat enī neq̄tiam eorū. **Matth. xxij.** Cū eiecisset demoniū iherosolimitanus et locutus est mutus quidā tēptātes eum q̄rebāt signū ab eo de celo. **Luce xi.** **Matth. xij.** Dure increpās petrus dixit saphiri uxori ananie. qd uenit vob̄ tēptare sp̄m̄ s̄ctū. **Act. v.**

De temptatione dyaboli.

Quia sagaciter cū violentia et fraudulentia habet offerre.

Item nō est credendum qz mendaciter verba habet proferre.

Item nō est obsequendū qz tenaciter cū violentia habz offerre.

Sed resistendū est p̄tinacit̄ et cum prudentia illa referre.

Temptationi dyaboli non est credendum.

Temptat dyabolus sagaciter et cū fraudulentia. Nā in serpente callide genus humanū temptās incepit a pte debili ori scz a muliere. **Gen. iij.** Item explorādo alōge incepit et nō ex obrupto comedere pomū suavit. **Gen. iij.** Item uon tēptauit mulierē de peccatis ad que nullam habebat inclinationē sed de esu pomū suavit et de auositate sciēdi bonū et malū et de dignitate maiori. **Gen. iij.** Sagaciter cōsurrexit sathan cōt̄ israhel cū incitauit dauid vt populū numeraret. **Regū xxiiij.** et **p̄. palipo. xxi.** Sagaciter p̄curauit dyabolus mortē xp̄i cū mitteret in cor iude vt traderet eū. **Joh. xij.** **T**emptat etiaz dyabolus mentiēdo et vnū pro alio ostēdendo. Nā negauit primis pentibo penam intransgressiōis dicens. Nequaquā moriemini. et p̄misit bona ex transgressiōe p̄uenientia dicens. eritis sicut dy. **Gen. iij.** Saluatori ostēdit ipse dyabolus omnia regna mundi dicens. **Uec omnia dabo tibi si p̄dens adoraueris me.** Scripta etiā diuina p̄uerit dicens. **Angelis suis mandauit de te.** **Matth. xiiij.** et **Luce iij.**

Ob hanc causā dixit petrus anamie cur tēptauit vos sathanas
mentari spūsancto **Actu. v.** **T**emptat etiā dyabolus tribulaci
ones inferendo. sicut peccit iob temptare in rebus suis et postea
in psona et in filijs suis **Job. p. et. iij.** Instante passione dixit
ih̄s symoni. sat han expetuit vos vt cribrar̄z sicut triticū **Luce**
xxij. **T**emptacōes vincere volēs debz vti sapientia in resistē
to et non debz alicui reuelare hominū qd̄ credit de eo de vel simili
vel maiori esse temptatū sed alicui viro discreto et sancto qui
fortet eum in bono. Nam illi duo sen es temptacōes sibi inuicē
reuelantes ad peius puocati sunt **Dan. xij.** Xps̄ in sua temp
tacione quādo fuit temptatus de tribus scz auaricia. gula. et su
pbia ad que possunt omnes temptacōes reduci Ipse autē non
per potēciam sed per sapiēciam et scripture verba vicit et nos
vincere docuit. **Mathei et Luce quarto capitu.:**

De timore domini.

Timē dz hō deū vt possit. **S**ubstē in pfectōe ne decipiat.
Defistē ab offēsiōe ne reiciatur.
Persistē i dilectōe vt lex impleat.
Resistē ne pūicōe graui pūiatur.
Timere debz hō deū quia vsqz ad beatitudi
nem confirmatus non potest homo esse securus. nā an
geli in celo et p̄mi p̄ntes in terrestri p̄diso peccauerunt **Gen.**
tercio. Loth qui inter pessimos peccatores fuit bonus post q̄ in
de ab eis exiuit inebriatus cū filiabus peccauit **Gen. xix.** **T**i
mor dei facit hominē a peccato desistere et p̄cā cauere. idō crede
bat abraham q̄ abimelech sacerz eum occidi p̄pter saram dic
cogitauit q̄ non essz timor dei in loco isto **Gen. xx.** Obstetrices ti
muerunt deum. idō non necauerūt filios hebreoz **Exo. p.** Tho
bias iunior qui exercebat nupcias cum timore dei non intrauit
ad vxorē vsqz ad diem terciū. **Thob. ix.** Eleazarus noluit vti
ta comedere s̄ tormentatus ait. **D**ne p̄pter timorez tuum libent
ter pacior. **ij. mach. vi.** **T**imor dei causa est q̄ homo bñ ope
retur et diligat deum. idō voluit dñs filijs israel timorez in ci
tere et legem cum tonitruis et ignē dare **Exo. xx.** Post transituz
maris rubri populus timuit dominū et crediderunt deo et moy
si seruo eius **Exo. xiiij.** Abdias dispensator domus achab. qz
dñm timebat abscondit p̄phas et pauit eos cū iezabel volebat

eos occidere. iii Re. xviii. Josaphat vocavit iudices vt timor dei
esset inter eos si vellent bene regere populum. ii palip. xxviii.
Plus timens deum thobias q̄ regem rapi ebat corpa occiso ruo
et sepeliebat eos. Thob ii. Judith vidua qz timebat deum sic
opabatur vt nullus loq̄retur de ea malum verbū. Judith. viii.
Inter alios quib? cōmendabatur iob q̄ esset bonus et iustus
est timor domini. Job p̄. Viri timorati sepelierūt stephanum
qđ est opus misericordie. Act. vii. De conuersione cornelii de
um timētes dixit petrus in omni gente q̄ timent deum operatur
iustitiam. Act. x. **T**imorē domini non habentes grauit̄ pu
niunt. **N**ā homines quos misit rex babilonis ad habitanduz
samariam nō timuerūt deum et misit deus leones q̄ interfecerūt
eos. iii Re. xvii. Jonas qui deum nō timuit tēpestatem meruit
qđ nautae videntes timuerūt deum. Jone p̄mo. Ob hāc causam
dic dominus. timete eū q̄ potest corpus et animā perdere in iehē
nam. Matth. x. Si tā grauit̄ punitus est seruus q̄ non multi
plicauit talentuz quid fiet de illis q̄ viuēdo luxuriose omnia bona
dissipauerūt. Matth. xv. Valde grauit̄ punitur illi qui opa
iniquitatis ppetrauerūt deum non timētes ex quo sic punitur q̄
opera pietatis et misericordie non fecerunt. Matth. xxv.

De timore malorum de bonis.

Timent mali bonos.

Sciētes ad esse pugtorū p̄sentia

Vidētes inesse punitioms sētētiam

Timent mali bonos qz sciūt deū esse cum eis et p̄ eis pug
nare. **I**deo dixit abimelech ad abrahā. dñs tecuz est in
omnib? q̄ agis iura ne nocas michi. Gen. xii. Egipciū insequē
tes filios israhel dixerūt. fugiam? israhel dñs em̄ pugnat pro
eis cōtra nos. Exodi xiiii. Videns saul qđ dñs esset cū dauid ce
pit timere eum. p̄ Regū xiiii. Herodes metuebat iobannem sci
ens eum esse iustum et factum et dei amīcū. Marc. vi. **T**imēt
mali bonos propter vīdictam et vltiones quas vident fieri
ab ipsis vlt̄ a deo pro eis. **N**ani princeps quinquagenarius qui
tertio venit ad helyam reuerēter locutus est ei qđ non fecerunt
alii duo ideo fuerūt ab igne consumpti. iii Re. p̄. **C**um comple
tus esset murus ierusalem timuerūt omnes gentes per arantū
Reemie vi. **C**ecidit timor iudei et fratrum eius propter eorum vi
ctorias super omnes gentes et peruenit ad regez. p̄ Mach. iii.

Ihere. xxxix. Item nabuchodonosor rex crudeliter fecit socios
danielis mitti in fornacez **Dan. iij.** Effusio sanguinis et multa
alia mala leguntur de anthiocho **p. Mach. p.** Comprehensum an-
thiochum et lyziam noluit videre demetrius sed iussit occidi **p.**
machabeoz. vi. Nimiaz crudelitatem fecerunt tyranni missi ab
anthiocho in eleazarum et septem fratres **.ij. macha. vi. et vij.**

Tyrannorum iniquitas est occidere reprehendentes et corrigentes
eorum vicia. nam precepit iheroboam comprehendi virum qui ar-
guebat eum **.iij. Re. xiiij.** Achab fecit poni nichiaz in carcere et
sustentare panem et aquam quod eum arguebat **.iij. Re. xiiij.** Senna-
cherib percussus propter suam superbiam et blasphemiam iratus mil-
tos occidit **Thob. p.** Tyranni bonos opprimunt et malos ab-
soluunt. nam iezabel fecit helyam querere ad mortem et prohibetis ba-
al saluare quos tamen helyas occidit **.iij. Re. xix.** Naboth bonus
fuit lapidatus perurante iezabel. sed non falsi testes qui fuerunt con-
tra eum **.iij. Regu. xxi.** Anthiochus menelaum sacrilegum accusatum
absoluit et accusatores oppressit et occidit **.ij. machabeoz. q. to. :**

Tyranni ad petitionem malorum opprimunt bonos ut malis con-
placeant. Nam ad petitionem principum precepit sedechias ihere-
miam incarcerari **Iheremie. xxxviiij.** Anthiochus rogatus et ap-
preciatus a menelao occidit onyram summum sacerdotem **.ij. Ma-
chabeoz. iij.** Herodes iohannem baptista virum iustum ad peticio-
nem saltatricis decollari fecit **Mar. vi.** Pilatus in christo causa non
inueniens mortis ad petitionem sacerdotum illum flagellavit et occi-
dit **Matth. xxvij.** Occidit herodes iacobum et videns quod placeret
iudeis petere incarcerationem **Actu. xij.** Ad petitionem questuariorum
ingratis fecerunt paulum et sylam flagellari **Act. xvi.**

De tribulatione et eius effectibus.

Tribulacionis esse
et sunt.

Pacientes confortantur adducto consolacione
Delinquentes demonstrantur ostendendo diuicionem
Patientes aiare inducuntur ad contricionem.
Sustinentes exortantur remouendo indignos
permerentes coronantur offerendo premiaciones.

Tribulaciones paciēter portantes sequitur consolacio et prosperitas. nam ioseph in exilio creuit et prosperatus est plus
quam si fuisset inter fratres suos in domo **Gen. xli.** Quanto plius pharao
filios israel affligebat tanto plius multiplicabantur et crescebant **Exo. i.**

Helyam psecutum a iezabel angelus confortauit panē et aqm
preparando quottidie. ii. R. xviii. Exccatum et densu thobiam
dominus multiplicat cōsolatus est. Thob. ij. Job sustinuit tri
bulationes in reb? quibus fuit spoliatus. in filiis in quib? or
batus. in corpe in quo flagellat? et in anima verbis vxoris et
amicoruz inuasiatus. Et qz hec omnia portauit pacienter a deo
multas recepit consolationes. Job p totuz. Ezechiel in medio
captiuorum vidit mirabiles visões vbi fuit multiplicat cōsola
tus. Ezechiel. p. et quasi p totuz. Puer in camino ignis recepe
runt angelicā cōsolationem cū quibus nabuch. vidit quartuz
similem filio dei vt appareat deum esse cū tribulatis. Dan. iij.
Tribulacōes aliquādo veniunt ppter peccata hominū. Ideo
tribulati fratres ioseph dixerunt merito h? patimur qz peccavi
m? in fratrem uostruz idarco venit sup nos tribulatio. Genes
xlij. Quia post obitū iude machabei surrexerūt iniqui et peccato
res scā est fames valida. p. Mach. ix. **T**ribulacōes inducūt
hōmes ad penitentiam et cōrtionem. Naz filij israhel afflicti a
serpentib? dixerunt. peccauimus. Qui. xxi. Vidēs dō tribula cō
nem' ppter peccatum elacōis sue humilit' cognouit culpam suā
et peccit penitentiam. ii. Re. xxiii. Antiochus dū fuit sanus homi
cida crudelis fuit. h? percussus penituit et deū laudauit. ii. Mach.
ix. **T**ribulacōnum remedium est orō. Nam in tēpore tribula
ciōnis clamauerūt ad te et exaudisti eos. Nec. ix. Et vidit cum
tribularētur et audiuit orōnem eoruz. Pō. t. ricesimo quinto. Su
fanna in condēnatione mortis posita nō habens rursū ad hu
manum adiutorium flens orauit et suspēxit in celuz. sic auis a
cambus circumdata in terra non habet refugium nisi eleuet se
in altum et uolet versus celū. Dan. xiiij. **T**ribulationes pmit
tit deus sustinere bonos a malis vt ipi boni magis mereantur.
Nā pro veritate qm ieremias populo predicabat fuit percussus
et incarceratus. Jere. xxxviii. Decretum iniquū erat factum ab
impiis vt omnes trucidarent qui sacrificare nolebāt. ii. Mach.
vi. Natus in mundo domin? cito passus est pssuras ab impiis
compulsus est fugere in egiptum. Matth. ij. Lapidato stepha
no facta est psecucō in apostolis et dispsi sunt per vniūsum mū
dum predicāto. Act. viij. Post uersionem sanctus paulus est
passus tribulacōes multas a iudeis. Nā p̄rio noluit cōprehendi

et submissus est in sporta per murum. **Act. ix.** Item paulus et barnabas eieci sunt de simb? per fide exusso pulvere de pedib? **Actuū xiiij.** In ciuitate listris prius receperunt honorem postea lapidatus est paulus. **Act. xiiij.** Occasione puellē curate paulus et sila fuerunt cēsi et in carcerem missi. **Actuū xvi.** Multas alias tribulationes et persecutiones eius require. **Actuū apo stolorum vsqz ad finem libri.** Ab aduentu spirit? sancti vsqz ad psecutionem iohannis sub domitiano fluxerunt āni cācter quinquaginta et in toto tempore illo iohannes non habuit tēt et tantas rebelliones nec tātum ecclesie profuit quantum quāto fuit in exilio et in insula pathmos relegatus. **Act. per totū.**

De veritate que odiū parit.

Veritas parit odiū

Si de odiētibus bona q̄s loq̄tur

Si delinq̄ntibus q̄s quaz corrigat

Si p̄s gētibus quis cōmisceat

Veritas parit odiū quādo aliq̄s dicit bonū de inimico illius cui loquit. **Raz** balach rex moab multum dolebat quādo balaam b̄ndicebat populo israhel. licz hoc verū esset nec eū tantum honorauerat q̄tum decreuerat honorare. **Rui. xxiiij.** Iratus est saul cōn ionathan qz veritatē dicebat excusando dō **p. R. xx.** Cum veritatem dixit achior de populo israhel indign? holofernes voluit eum occidere. **Judith v.** Maledixerunt iudei ceco nato et eiecerunt eū quia veritatem dicebat de cristo. **Joh. ix.** **V**eritas parit odium quādo reprehēdunt mali et corriguntur. **I**deo ionathas fili? gedeonis fugit abimelech quādo dixit erat veritatem arguendo eū et eos qui eligerunt eum. **Judicū ix.** Achab oderat micheam p̄phetam qui dicebat ei veritatē arguendo eū. **ii. R. xxij.** Ad idem achab oderat helyam tesbitem qui ait ad eū nūquid inuenisti michi inimicum. **iii. Regū xxi.** Item amahas oderat p̄phetam reprehendentem eū cui respondit. nūquid cōsiliarius regis es. **vt ptz ii. palipo. xxv.** Cū p̄beta icre passet regē azani irat? rex iussit eum mitti in carcere. **ii. palipo. xvi.** Sedechias incarcerationi ieremiam qz arguebat eū et p̄betauit ei veritatē. **Jere. xxx. et xxxiiij.** Quia iohānes baptista arguebat herodē p̄ veritate ē iussus incarcerationi et decollari. **Marci vi. et Math. xiiij.** Odiebāt pharisei veritatē xp̄i loq̄ntis et reprehendentis ypocritas. **Luce ix.** **V**eritas parit odiū in malis hominibus?

ppter eorum puerilitatem. Nam quando ieremias predicabat
 veritatem missus est a pueris in lacum vbi non erat aqua. **Je**
re. xxxviii. Ex verbis vens eleazari in inā versi sunt impij qui in
 eum fuerant mitiores. **ii. Mach. vi.** Pro eo qd ostendit daniel
 bel et dracones non esse deos missus est a pueris inter leones.
Dan. xiiij. Principes sacerdotum ceteris apostolis denuntiaverunt
 ne in nomine ihesu veritate loquerent. **Actu. v.** Audientes pha
 risei et iudei verba stephani dissecabantur cordib? et stridebāt
 dentibus in eum. **Act. vi.** Multos aduersarios habuit paulus
 pro veritate qm predicabat. **Actu. ix.** et deinceps qsi p totum:

De vnitae et concordia et cōsensu.:

Vnitae et concordia est:

- Deo placabilis atq; gratiosa:
- Malis odibilis bonis preciosa:
- In bellis terribilis atq; victoriosa:
- Prelatis eligibilis et fructuosa
- Et vita pfectibilis atq; religiosa

Vnitae multū placet deo et sibi plurimū gratiosa est. Ideo
 ex vno homine voluit humanū genus exire ad ostēdendū
 quantum sit ei grata vnitae in pluribus. **Vnde beatus augustinus.**
 Creare voluit vnū vnde multitudo ppararetur vt hac vniōne
 vnitae in multis pparata conseruaretur. **Gen. p.** **V**nitae dñt
 esse homines ad bonum et nō ad malum. **Vnde populus israel**
vnitus fuit ad recipiēdum legē. Exo di. xix. Auditis verbis legē
 a moyse respondit cunctus populus vna voce. Cūcta que locu
 tus est dominus faciem? **Exo di. xxxij.** Ad fabricandū tēplum
 et vestes sac̄s ministriorum obtulit populus vnaminiter neces
 saria. **Exo. xxxij.** Cōgregatus ois populus israel qsi vir vnus
 ad plandū dixerunt es dre vt afferret librū legis. **Ree. viij.** Cūq;
 exposuisset achior verba holofermis ois populus cū lamētatiōe
 et fletu preces dño effuderūt. **Judith. vi.** **V**nitae et nō diuisi de
 bent eē hoies in bello t̄pali et spūali. **Naz.** cōgregatus ē ois isra
 hel qsi vir vnus ad p̄liandū et vindicandū flagitiū als stupr̄ vx
 ois leuite. **Judic. xx.** Egressi sunt oēs qsi vir vnus ad succurre
 dū sribus in iabes galaad. **p. Ry. xi.** **V**nitae debent eē clerici et
 seculares in electionib?. **Ideo venerunt vniuerse tribus isrl ad**
dauid in ebron vt vngerent eū in regē isrl. ii. Re. v. **P**ost mor
 tē iude cōgregati sunt vnaminif oēs iudei et dixerūt ionatbe te

elegimus esse hodie nobis in principem. p Mach ix. **V**niuersa
et vnanimis debent esse religiosi et apostolica viri. **I**deo p^o ascē
sionem domini omnes discipuli erant vnanimiter in oratione et
sic inuenit eos sanctus spiritus. Actu. p. Omnes qui credebant
erant simul piter et habebant omnia communia. Actu. ii. **P**unitis
anania et saphira factus est timor in ecclesia et erant omnes vna
nimitur in porticu salomonis. Actu. quinto.

De voto et eius obseruatione.

Votū et eius obseruatiā

- Repletio tormētōrū h3 reficere
- Discretio uouētōrū h3 afficere
- Impletio pmissōrū h3 pficere

Votum debent uouere tribulationibus opressi ut a tribula
tionibus liberentur. Nam iacob fugiens persecutionem
fratris uotum uouit dicens si dominus mecum fuerit in uia illa
Gen. xxviii. Debellato israhel et ablato ab eo preda uotum uo
uit domino et postea victor fuit. Numeri xxi. Viri qui erant in
nauis cum iona tempore tempestatis timentes inuolauerunt ho
stias et uouerunt uotum domino. Ione primo. Antiochus po
stquam percussus fuit a domino plaga insanabili uouit se mirabi
lia facere. ii Machabeor. ix. **V**otum indiscretum non debet
facere homo et si fecerit non debet seruare. Tale uotum fecit iep
te quando promisit inolare quod sibi primo occurreret. Judicium
xi. Pro indiscretia et mala causa uouit absalon uolens rebellare
patri suo. ii Regū xv. Crudelis et impium uotum fecerunt iudei di
centes. deuotio ne deuouemus nichil gustare donec occidamus
paulum. Actu. xxiii. **V**otum fatientes debent uotum redde
re. **I**deo anna que uouit pro filio obtinendo statim quando fili
um obtinuit uotum adimpleuit. p Ry. p^o. **L**etatus est popu
lus cum uotum pmitteret sponte quia toto corde que uouerat
obtulit in donum domini aurum et argentum ut ostendatur quod
uota patrum debent reddere filii et heredes. ii Paralip. xxxi. Rex
alchiodorus precepit esdre et populo ut faceret inuenera que p
miserat domino. p Esdre viii. Omnis populus post uictoria de holofer
ne uenit in ierusalem et obtulerunt holoocausta et uota sua. Judith
xvi. Eleoborus flagellatus et per orationes sanatus hostias ob
latis uotis redidit. ii Machabeorum tertio.

De zelo bono cōtra pctōres.

Zelus bonus est. Acriter arguere palā delinq̄ntes.
Grauiter irruere in transgrediētes.
Zelus bonus est arguere acriter delinq̄ntes et publice
nam videns neemias onera portātes et uxores ducētes
alienigenas obiurgauit eos **Ree-xiiij.** Confidēter arguit hely
as cōfidentem populū et pphetas baal iussit occidi **i-iiij.** **Re-xviiij.**
Miro zelo feruebat ioh̄es baptista dicens. gemmina viperarū
quis ondit vobis et̄. **Math-iiij.** **Lu-iiij.** Et in arguēdo herodem
dicens. Nō licet tibi habere uxore fratris tui **Math-xiiij.** Dure
increpauit dñs scribas et phariseos plures dicens. et vobis
scribe et pharisei **Math-xxiiij.** Ex ardenti zelo stephanus argu
ebat iudeos dicens. dure ceruicis et̄ **Actu-vij.** Paulus cū feruoē
reprehendit helimā magū quā dixit. o plene omni dolo et fallacia.
Actu-xiiij. **Z**elus bonus est etiā vlcisci acriter iniuriarū dei
idō filij iacob seuerūt ob stuprū dñe oppresso et acriter sicen
punierunt **Gen-xxxiiij.** Moyses iratus est p vitulo scō a popu
lo tabulas cōfregit et populū arguit et grauius puniuit **Exo-xx**
xiiij. Multū placuit deo zelus quā habuit phineas quā transsodit
adulterantes **Num-xxv.** Precepit iosue achior lapidari et cōbui
supelledilez. quātulerat de anathemate iericho **Iosue-vij.** Graui
ter vindicauerunt filij israhel scelus perpetrātū in uxorem leuite
Judicū-xx. Licet iehu rex israhel malus fuerit tamē laudatur quā
domini achab destruxit et aram baal deleuit. **iiij.** **Regū-x.** Mag
nus erat scelus mathathie qui trucidauit hominē videlicet iude
um et nunciū regis sup aram. **p-mach-ij.** Plures eiecit domi
nus ementes et vendentes de templo factō flagello de fimbriis
Joh-ij. et **Lu-xix.** Grandi zelo accensus est petrus in anania et
saphiram **Actu-v.**

De zelo indiscreto.

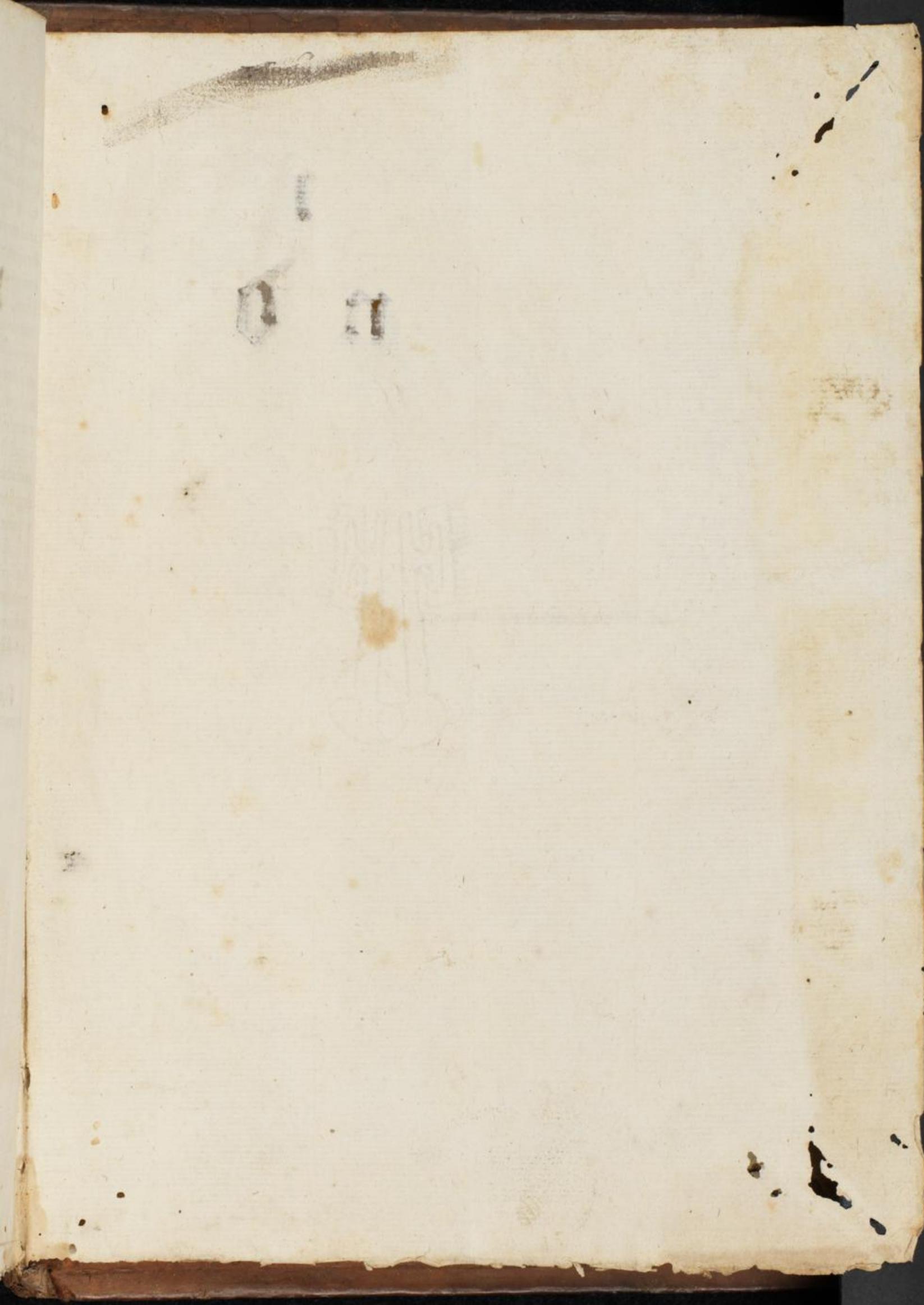
Zelus est indiscretus cū perdit.
Nō ex leticia caritatis sed ex inuidia.
Nō ex iusticia equitatis sed ex displi
Non ex amicitia unitatis **Cecia.**
nō ex prouidencia.

Zelus indiscretus est quādo non ex caritate sed ex inui
dia mouetur. sic iosue videns duos viros pphetas

in castris voluit qd moyses phiberet eos Num. xi. Male zela-
bant iudei et pharisei p obseruacōe sabbati qn ex inuidia argu-
ebant xpm sabbato curare egrotos Mat. xij. Lu. xij. Ido bea-
tus iohes euāgelista phibuit quēdam eiacētē demonia. qz
nō seqbatur xpm Lu. ix. **Zel?** indiscretus in alius est qn core-
ctio nō pcedit ex caritate s; ex ira vel inuidia. sic abisai qui volu-
it amputare caput semei maledictus dauid. s; dō nō pmisit. 1. Re. xvi. Jonas iratus ppter eberā desiccata volebat qd de-
strueret ninuen ciuitatē. Jone. iij. Jacob? et iohes irati. qz nū-
cij domini nō fuerunt recepti. volebant qd ignis de celo descēde-
ret et consumeret omnes nā recipiētes. s; xps reprehēdit eos Lu-
ce. ix. Arguit xps petrū qz amputauit auriculam seruo. qz non
erat temp? vidit es pacie Math. xxvi. Repleti sunt iudei zelo
cōn paulū et barnaban Actu. xij. **Zel?** indiscretus est qn
non est ordinatus amor ad psonam v; filios seu etiā ritū. filij
nāq; pharum faciebant queri helyam in aliquo monte vel in
ualle cū tamen dñs eum assumphisset. 1. Re. ij. Cum dñs dice-
ret se passur? a iudeis petrus increpauit eū dicēs. absit hoc a te
Math. xvi. Pharisei plus zelabant detractōib? suis qd diuinis
mandatis Math. xx. Emulator erat paul? apostol? paternaz
tradicionum quāto accepit epistolas vt psequeretur christia-
nos. Actuum nono.

**Figurar? biblie fructuosū et vtile cōpendiū aureū biblie
reportorum Explicit feliciter.**

Dñe dñs ne quā admira